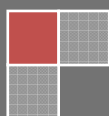

2014

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΠΟΕΣΣΕ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2014**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2015

Π Ε Ρ Ι Λ Η Ψ Η

ΓΕΝΙΚΑ

Η αποτίμηση των ελέγχων του έτους 2014 καταδεικνύει τη σταθερή και συνεχή προσπάθεια για την υλοποίηση των εθνικών στρατηγικών στόχων με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας και των συμφερόντων του καταναλωτή.

Στο πλαίσιο υποστήριξης των στρατηγικών στόχων και των προτεραιοτήτων του ΠΟΕΣΕ με την εφαρμογή και ειδικών προγραμμάτων διενεργήθηκε ένας σημαντικός αριθμός ελέγχων σε όλα τα στάδια της διατροφικής αλυσίδας. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων για την διαπίστωση της ασφάλειας της διατροφικής αλυσίδας ως προς βιολογικούς και χημικούς παράγοντες για την προστασία της υγείας και των συμφερόντων του καταναλωτή δεν ανέδειξαν σημαντικά προβλήματα.

Έχει εδραιωθεί σχεδιασμός και προγραμματισμός των ελέγχων με βασική επιδίωξη την ιεράρχηση των επίσημων ελέγχων, ώστε οι προτεραιότητες να τίθενται βάσει ανάλυσης της επικινδυνότητας και υποστήριξης νέων νομοθετικών απαιτήσεων. Η βελτίωση του συντονισμού και η αξιοποίηση όλων των δυνατών μορφών συνεργασίας αναδεικνύεται σε κομβικό στοιχείο για την κάλυψη των απαιτήσεων του επίσημου ελέγχου. Επίσης, με το Ν.4235/2014 τέθηκε σε εφαρμογή το ενιαίο κυρωτικό σύστημα, το οποίο ήταν ζητούμενο και αποτελεί ένα σύγχρονο εργαλείο στον επίσημο έλεγχο. Η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών, η επέκταση και υποστήριξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων ενισχύουν τον καθοδηγητικό ρόλο των αρχών και την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των επίσημων ελέγχων.

Οξυμένο ζήτημα αναδεικνύεται η συνεχής τάση μείωσης του προσωπικού που υποστηρίζει τον επίσημο έλεγχο σε όλους τους τομείς και τις δράσεις του ΠΟΕΣΕ. Ενώ ζητήματα που χρήζουν επίλυσης για την βελτίωση του συστήματος επίσημου ελέγχου είναι η βελτίωση της εποπτείας των αρμοδίων αρχών, η άρση των επικαλύψεων αρμοδιοτήτων, η ορθολογικότερη κατανομή του προσωπικού, η επαρκής κάλυψη σε διαδικασίες εσωτερικών επιθεωρήσεων.

Ο επίσημος έλεγχος και η υλοποίηση των προγραμμάτων συνεχίζουν να χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό και την είσπραξη σχετικών τελών.

Δεν σημειώθηκαν ουσιαστικές μεταβολές στο δίκτυο εργαστηρίων που υποστηρίζουν τον επίσημο έλεγχο, πλην της διοικητικής αναδιάρθρωσης των εργαστηρίων του Γενικού Χημείου του Κράτους λόγω αλλαγής της οργανωτικής του δομής όπως αντίστοιχα και του εργαστηρίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή.

ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Οι έλεγχοι σε επίπεδο επιχειρήσεων παραμένουν σχεδόν στα ίδια επίπεδα. Παράλληλα, καταγράφεται προσπάθεια να καλυφθούν αναλογικά όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης και διακίνησης των τροφίμων.

Το ποσοστό συμμόρφωσης όσον αφορά στις επιχειρήσεις ανέρχεται σε 95,9%. Οι παραβάσεις αφορούν κυρίως ζητήματα γενικής υγιεινής που σχετίζονται με αποκλίσεις στις λειτουργικές διαδικασίες, προβλήματα στην εφαρμογή HACCP.

Ο εργαστηριακός έλεγχος βιολογικών και χημικών παραγόντων ανέδειξε αντίστοιχα ποσοστά μη συμμόρφωσης σε σχέση με το 2013, με συνολική μη συμμόρφωση 6,1% (έναντι 5,3%). Στα διερευνητικά προγράμματα, που διενεργήθηκαν για την αξιολόγηση χημικών παραγόντων κινδύνου στα τρόφιμα που διακινούνται στην ελληνική αγορά, δεν ανιχνεύθηκαν ουσίες σε επίπεδα που να χρήζουν περαιτέρω αξιολόγησης.

Στη βελτίωση της διεξαγωγής του επίσημου ελέγχου συντέλεσαν:

- Η εφαρμογή της νέας νομοθεσίας σχετικά με τα διοικητικά μέτρα, τις διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσία στον τομέα των τροφίμων
- Η έκδοση διευκρινιστικών εγκυκλίων σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας
- Η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών με θέμα τον προγραμματισμό και την ιεράρχηση των ελέγχων και άλλων διευκρινιστικών εγγράφων
- Η διενέργεια εκπαιδευτικών σεμιναρίων και ημερίδων για τους επιθεωρητές στις περισσότερες θεματικές ενότητες των τροφίμων και σε θέματα που δεν είχαν συμπεριληφθεί τα προηγούμενα χρόνια. Επιθεωρητές συμμετείχαν και σε αντίστοιχα σεμινάρια της Ε.Ε. (BTSF training).

Οι αρμόδιες αρχές εισηγήθηκαν την επιβολή ποινικών κυρώσεων στις επιχειρήσεις που στοιχειοθετήθηκαν παραβάσεις, ενώ επιβλήθηκαν 282 διοικητικά πρόστιμα, έγιναν 107 πράξεις κατασχέσεων σε τρόφιμα και ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας σε 5 επιχειρήσεις.

• Βιολογικά Προϊόντα Φυτικής και Ζωικής Προέλευσης

Ο ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ» ως Αρμόδια Αρχή Επίβλεψης του συστήματος ελέγχου για τα βιολογικά προϊόντα πραγματοποίησε τόσο διοικητικούς όσο και επιτόπιους ελέγχους σε Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης καθώς και σε ενταγμένες επιχειρήσεις.

Όσο αφορά την αποτελεσματικότητα των ελέγχων, έχουν διαπιστωθεί από τους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης, παρατυπίες ή παραβάσεις σε ποσοστό μόλις 2,8% επί του συνόλου των επιχειρηματιών (παραγωγοί φυτικών ή ζωικών

προϊόντων, υδατοκαλλιέργειας, μεταποιητές, εισαγωγείς, εξαγωγείς ή άλλοι επιχειρηματίες). Οι παρατυπίες αφορούσαν κυρίως στην ανίχνευση υπολειμμάτων μη επιτρεπόμενων ουσιών που δεν είναι σύμφωνες με τους Καν. (ΕΚ) 834/2007 & Καν. (ΕΚ) 889/2008 με αποτέλεσμα τη μη χορήγηση πιστοποιητικού συμμόρφωσης. Επομένως το σύστημα ελέγχου λειτουργεί ικανοποιητικά και κρίνεται ότι οι έλεγχοι και τα προληπτικά μέτρα αποδίδουν.

Όσο αφορά τους ελέγχους, υπάλληλοι από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» (πρώην ΟΠΕΓΕΠ) συμμετείχαν στο Πρόγραμμα BTSF (Better Training for Safer Food) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο "Υποστήριξη των Ενωσιακών ελέγχων στα κράτη-μέλη και τρίτες χώρες".

Οι επιχειρηματίες ενημερώνονται από τη Δ/νση Συστημάτων Ποιότητας Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων για την ισχύουσα Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία που διέπει τον τομέα των βιολογικών προϊόντων από την ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ καθώς και με αλληλογραφία.

• Προϊόντα ΠΟΠ-ΠΓΕ

Σύμφωνα με το σύστημα ελέγχου για τα προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης/Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΟΠ/ΠΓΕ), κάθε ενδιαφερόμενος εν δυνάμει χρήστης των καταχωρισμένων ενδείξεων ΠΟΠ-ΠΓΕ οφείλει να υποβάλει αίτηση και να πιστοποιηθεί από την αρμόδια αρχή ελέγχου, τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, πριν θέσει στην αγορά προϊόν με ΠΟΠ ή ΠΓΕ.

Συνοπτικά εντός του 2014 πραγματοποιήθηκαν συνολικά

-1190 διοικητικοί έλεγχοι (στο σύνολο των αιτήσεων, οι οποίες αντιστοιχούν σε 738 επιχειρήσεις),

-285 επιτόπιοι έλεγχοι σε 180 εγκαταστάσεις παραγωγής προϊόντων ΠΟΠ - ΠΓΕ και

-42 επιτόπιοι έλεγχοι σε σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης.

Για τη χρήση των ενδείξεων ΠΟΠ και ΠΓΕ διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση στις 1095 από τις 1.190 αιτήσεις, ενώ απορρίφθηκαν 95.

Συνολικά, το έτος 2014 είχαν πιστοποίηση σε ισχύ 1088 επιχειρήσεις για 1670 προϊόντα που φέρουν ενδείξεις ΠΟΠ/ΠΓΕ, ενώ απορρίφθηκαν και τέθηκαν στο αρχείο 95 αιτήσεις που αφορούσαν 76 επιχειρήσεις.

ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ

Κατά το 2014 πραγματοποιήθηκαν από τους επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής 1.341 επιθεωρήσεις σε 1.165 επιχειρήσεις ζωοτροφών (παρασκευαστές ζωοτροφών, ενδιάμεσους ζωοτροφών και κτηνοτροφικές μονάδες που διαθέτουν παρασκευαστήριο).

Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν αφορούσαν στην επισήμανση των προϊόντων (απουσία ή ελλιπής επισήμανση, ή μεγαλύτερες από τις μέγιστες επιτρεπόμενες αποκλίσεις στη χημική σύσταση) και στην παρουσία (ή μη) και σε ποια επίπεδα των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών, διοξινών, βαρέων μετάλλων, πρόσθετων υλών, αφλατοξίνης Β1.

Οι διαπιστωθείσες παραβάσεις ως προς την παρουσία ή την πληρότητα της επισήμανσης ανέρχονται σε 3,3% των περιπτώσεων που εξετάστηκαν. Οι διαπιστωθείσες παραβάσεις επί του συνόλου των δειγμάτων που εξετάστηκαν ανέρχονται στο 14,4%.

Σχετικά με τους υπόλοιπους ελέγχους, διαπιστώθηκε ότι αν και υπήρχαν παραβάσεις ως προς την ασφάλεια των ζωοτροφών, αυτές αφορούσαν μικρές ποσότητες και σε τοπικό επίπεδο και δεν τέθηκε σε κίνδυνο η ασφάλεια της τροφικής αλυσίδας.

Σχετικά με την εκπαίδευση, διοργανώθηκαν σεμινάρια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όπου συμμετείχαν 2 υπάλληλοι του Τμήματος Ζωοτροφών, 1 υπάλληλος από τα ΕΕΚΥΖ και 5 επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Δ/νσεων Αγρ. Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΖΩΩΝ

Συνοπτικά για τον τομέα υγείας και προστασίας των ζώων η συνολική αποτελεσματικότητα των επίσημων ελέγχων θεωρείται ικανοποιητική σύμφωνα με τους διαθέσιμους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους.

Ειδικότερα, στα προγράμματα ελέγχου των ζωονοσογόνων σαλμονελλών της συστηματικής πτηνοτροφίας, υπήρξε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις και τους στόχους που ετέθησαν για το 2014 ενώ ο τομέας εφαρμογής των προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης της Φυματίωσης, της Βρουκέλλωσης και της Λεύκωσης των παραγωγικών ζώων παρουσίασε και το 2014 σημαντικές καθυστερήσεις και ελλείψεις λόγω των διαχρονικών διαρθρωτικών και διοικητικών προβλημάτων.

Σημειώνεται, ότι κατά την διάρκεια του έτους 2014, συνεχίστηκαν στη χώρα μας οι δράσεις και τα προγράμματα επίσημων ελέγχων, όπως το πρόγραμμα επιτήρησης και καταπολέμησης της λύσσας σε άγρια και κατοικίδια ζώα, το πρόγραμμα επιτήρησης ελέγχου και εξάλειψης των μεταδοτικών σπογγιόμορφων εγκεφαλοπαθειών σε βοοειδή και μικρά μηρυκαστικά, το πανευρωπαϊκό πιλοτικό πρόγραμμα επιτήρησης των απωλειών στις αποικίες των μελισσών 2013-2014, τα προγράμματα επιτήρησης του καταρροϊκού πυρετού, της κλασικής πανώλης και της φυματιώδους νόσου των χοίρων, το πρόγραμμα επιζωτιολογικής διερεύνησης της γρίπης των πτηνών καθώς και τα προγράμματα διερεύνησης νοσημάτων των ιπποειδών.

Επιπρόσθετα, τηρήθηκαν οι βασικές προτεραιότητες στο πλαίσιο επίτευξης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων των προγραμμάτων, διορθώθηκαν οι μη συμμορφώσεις σε βασικούς εφαρμοστικούς τομείς των επίσημων ελέγχων, διενεργήθηκαν στοχευμένα προγράμματα εκπαίδευσης και ενημέρωσης με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και στο πλαίσιο της κεντρικής εποπτείας και παρακολούθησης αξιολογήθηκαν τα αποτελέσματα ροής των επίσημων ελέγχων σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και απαιτήσεις της Ενωσιακής και Εθνικής Νομοθεσίας.

Οι παραπάνω ενέργειες σε συνδυασμό με τις εκδόσεις νέων Υπουργικών Αποφάσεων, εγκυκλίων, αναθεωρημένων εγχειριδίων και συναφών συστάσεων σε επίπεδο Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής, συνέβαλλαν στην ομαλή λειτουργία των

περισσότερων συστημάτων του επίσημου ελέγχου στους τομείς υγείας και προστασίας των ζώων για το 2014 δίχως να παρατηρηθούν σημαντικά στατιστικές ποσοτικές και ποιοτικές αποκλίσεις στους βασικούς μετρήσιμους δείκτες των προγραμμάτων και των λοιπών σχετικών επίσημων ελέγχων των συγκεκριμένων τομέων σε σχέση με το 2013.

ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Το 2014 πραγματοποιήθηκαν εργαστηριακοί έλεγχοι υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων οι οποίοι κάλυψαν ένα μεγάλο εύρος κατηγοριών τροφίμων και ζωοτροφών. Από τα αποτελέσματα των ελέγχων διαπιστώνουμε ότι αυτά είναι συγκρίσιμα με αυτά των τελευταίων ετών. Αναλυτικότερη ποιοτική ανάλυση των αποτελεσμάτων περιλαμβάνεται στη σχετική έκθεση που απεστάλει από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής στην EFSA μέχρι τις 31.08.2015 όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό 396/2005.

Στο πλαίσιο του φυτοϋγεινομικού ελέγχου, σε σχετικούς ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν στα σημεία εισόδου πραγματοποιήθηκαν 28 απορρίψεις. Πραγματοποιήθηκαν συστηματικές ετήσιες επισκοπήσεις (surveys) για συνολικά 38 επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι στην εσωτερική αγορά, διαπιστώθηκαν 39 παραβάσεις και συντάχθηκαν οι σχετικές εισηγήσεις για την επιβολή των κυρώσεων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Συντομογραφίες	8
A. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	9
A1. Τρόφιμα ζωικής προέλευσης	9
A2. Υγιεινή τροφίμων	53
A3. Προϊόντα βιολογικής γεωργίας	82
A4. Προϊόντα ΠΟΠ & ΠΓΕ	86
A5. Ζωικά Υποπροϊόντα	90
B. ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ	93
Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ	97
Γ1. Εισαγωγές ζώντων ζώων & προϊόντων ζωικής προέλευσης	97
Γ2. Ασθένειες ζώων & ζωνοόσοι	102
Γ3. Τεχνητή σπερματέγχυση & Συγχρονισμός οίστρου	137
Γ4. Αναγνώριση & Καταγραφή ζώων	140
Γ5. Κτηνιατρικά φάρμακα	144
Δ. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ	147
Ε. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	154
Ε1. Έλεγχος υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων	154
Ε2. Φυτοϋγειονομικός έλεγχος	156
ΣΤ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ (ΑΥΔΙΤ) ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ	161
ΣΤ1. Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής	161
ΣΤ2. ΕΦΕΤ	165
Ζ. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ - RASFF	170
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	173
Παράρτημα 1. ΤΡΟΦΙΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	
Παράρτημα 2. ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ - ΠΟΠ/ΠΓΕ	
Παράρτημα 3. ΖΩΙΚΑ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ	
Παράρτημα 4. ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	
Παράρτημα 5. ΖΩΟΝΟΣΟΙ	
Παράρτημα 6α. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΖΩΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	
Παράρτημα 6β. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΖΩΩΝ ΣΤΙΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ	
Παράρτημα 7. ΦΥΤΟΫΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΠΟΕΣΕ	Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων
ΑΑ	Αρμόδια Αρχή
ΓΔΒΑΑ	Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Αγροτικής Ανάπτυξης
ΓΔΒΖΠ&Κ	Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής
ΓΔΒΦΠ	Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Φυτικής Παραγωγής
ΓΤΟ	Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί
ΓΧΚ	Γενικό Χημείο Κράτους
ΔΔΖΓΠ&ΣΕΖ	Διεύθυνση Διαχείρισης Ζωικών Γενετικών Πόρων και Συστημάτων Εκτροφής Ζώων
ΔΔΖΖ&Β	Διεύθυνση Διατροφής Ζώων, Ζωοτροφών και Βοσκοτόπων
ΔΙΚΕΖωΚ	Δίκτυο Καταγραφής και Επιτήρησης Ζωικού Κεφαλαίου
ΔΚΥ&ΜΖΠ	Διεύθυνση Κτηνοτροφικών Υποδομών και Μεταποίησης Ζωικών Προϊόντων
ΔΜ&ΠΕΤΦΠ	Διεύθυνση Μεταποίησης & Ποιοτικού Ελέγχου Τροφίμων Φυτικής Παραγωγής
ΔΠΖΦ&ΚΕ	Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών
ΔΠΦΠ	Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
ΔΣΠΒΠ&ΓΕ	Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας, Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων
ΔΥΑΤ	Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης
ΔΥΖ	Διεύθυνση Υγείας Ζώων
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς
ΕΕΚΥΖ	Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών
ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ	Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ"
ΕΟΦ	Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων
ΕΦΕΤ	Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων
ΚΑΑ	Κεντρική Αρμόδια Αρχή
ΚΕΕΛΠΝΟ	Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων
ΚΕΤΠΥΕΛ	Κέντρα Ελέγχου και Πιστοποίησης Πολλαπλασιαστικού Υλικού και Ελέγχου Λιπασμάτων
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΣΕ	Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες
ΠΕ	Περιφερειακή Ενότητα
ΟΕ&Π	Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΔΕΦΕΤ	Περιφερειακές Διευθύνσεις ΕΦΕΤ
ΠΟΠ	Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης
ΠΓΕ	Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη
ΣΥΚΕ	Συνοριακός σταθμός Κτηνιατρικού Ελέγχου
ΥΠΑΑΤ	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Α1. ΤΡΟΦΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Δεν υπάρχει διαφοροποίηση στην οργάνωση του επίσημου ελέγχου στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης. Το σύστημα επίσημου ελέγχου τροφίμων ζωικής προέλευσης αναπτύσσεται σε όλους τους τύπους και κατηγορίες εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις απαιτήσεις του Καν.853/04 και τα παραγόμενα προϊόντα αυτών.

Υποστηρίζεται από 9 Περιφερειακές Δ/νσεις ΕΦΕΤ και τις αρμόδιες αρχές (ΑΑ) των 13 Περιφερειών της χώρας (σύμφωνα με τον Ν.3852/2010 ΦΕΚ 87 Α') καθώς και από 10 συνοριακούς σταθμούς υγειονομικού κτηνιατρικού ελέγχου (ΣΥΚΕ) όπως καθορίζονται με το Π.Δ. 1/2010 (ΦΕΚ 3Α').

Ο επίσημος έλεγχος συνεχίζει να οργανώνεται με γνώμονα την υποστήριξη των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ, υποστηρίζοντας τις προτεραιότητες αυτού. Βασικά ζητήματα που επιζητούν επίλυση στον τομέα αυτό είναι:

- Άρση των αλληλοεπικαλύψεων στο πεδίο αρμοδιοτήτων των Κ.Α.Α
- Ενίσχυση του συστήματος εποπτείας και συντονισμού των υπηρεσιών
- Έλλειψη προσωπικού

Η επιδίωξη των Κεντρικών Αρμόδιων Αρχών (ΚΑΑ) και το διάστημα αυτό επικεντρώθηκε στην αναβάθμιση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης των ελέγχων ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια του Καν.882/2004/ΕΚ.

1. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Α) Κατά το διάστημα του έτους 2014 διενεργήθηκαν 2.188 έλεγχοι σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις παραγωγής και αποθήκευσης προϊόντων ζωικής προέλευσης.

Οι έλεγχοι αφορούν:

- Εγκαταστάσεις τεμαχισμού κρέατος, παραγωγής παρασκευασμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας. Πραγματοποιήθηκαν 704 έλεγχοι σε 980 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις. Ετήσια συχνότητα επιθεώρησης 0,72.
- Παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων. Πραγματοποιήθηκαν 545 έλεγχοι σε 803 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις. Ετήσια συχνότητα επιθεώρησης 0,67.
- Επεξεργασίας αλιευμάτων. Πραγματοποιήθηκαν 168 έλεγχοι σε 162 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις. Ετήσια συχνότητα επιθεώρησης 0,96.
- Παραγωγής προϊόντων αυγών. Πραγματοποιήθηκαν 23 έλεγχοι σε 7 εγκαταστάσεις. Ετήσια συχνότητα επιθεώρησης 3,28.
- Ψυκτικές αποθήκες 612 έλεγχοι σε 630 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις. Ετήσια συχνότητα επιθεώρησης 0,97.

Αναλυτικά αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων παρέχονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας Α1. Επιτόπιοι έλεγχοι σε επιχειρήσεις τροφίμων ζωικής προέλευσης για το έτος 2014

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΕΙΔΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ				ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ							ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ			
	Τακτικός	Μετά από καταγγελία	Αριθμός	Δειγματοληψίες	Γενική γυμνή (υποδομή-διαδικασίες)	Πλην εμφάνιση Συστήματος	Επισήμανση-Παρουσίαση	Μη Ασφαλή Τρόφιμα	Σύνθεση / Νοθεία	Άλλες	Κατάσχεση	Ποινικές κυρώσεις	Διοικητικές κυρώσεις	Αναστολή άδειας λειτουργίας	
Τεμαχισμού κρέατος / Παραγωγής παρασκευασμάτων	411	16	427	172	10	2	7	9	0	3	9	6	20	2	
Παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας	138	8	146	40	2	3	1	1	0	1	0	2	3	2	
Παραγωγής μαγειρεμένων φαγητών	124	7	131	2	4	0	0	3	0	3	2	3	5	0	
Μεταποίησης γάλακτος & προϊόντων με βάση το γάλα	504	41	545	310	8	2	0	2	1	4	2	4	12	1	
Παραγωγής προϊόντων αυγών	22	1	23	8	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	
Επεξεργασίας αλιευμάτων	163	5	168	75	4	1	1	7	0	2	4	3	9	0	
Ψυκτικών Αποθηκών	593	19	612	31	3	3	11	5	4	0	4	4	19	0	
Άλλες	102	34	136	37	1	0	1	9	0	1	10	0	10	0	
ΣΥΝΟΛΟ	2057	131	2188	675	32	12	21	36	5	14	32	22	79	5	

Κατά το έτος 2014 διαπιστώθηκε μια σημαντική μείωση του αριθμού των ελέγχων στους τομείς του κρέατος και του γάλακτος που συνδέονται τόσο με την μείωση των ανθρώπινων πόρων όσο και με την καλύτερη ενσωμάτωση εργαλείων, όπως η ανάλυση επικινδυνότητας, που επιτρέπουν την ορθολογικότερη αξιοποίηση των πόρων.

Β) Κατά τη διάρκεια του 2014 διενεργήθηκαν συνολικά 1.246 έλεγχοι σε επίπεδο εργαστηριακών αναλύσεων τροφίμων ζωικής προέλευσης. Τα είδη τροφίμων και οι κίνδυνοι για τους οποίους ελέγχθηκαν καθορίστηκαν με τη διαδικασία της ανάλυσης επικινδυνότητας. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν Προγράμματα Επισήμου Ελέγχου για την ανίχνευση βιολογικών κινδύνων (*Salmonella spp.*, *Listeria monocytogenes*, *Cronobacter sakazakii*, Ισταμίνη, Νοροϊοί και Ηπατίτιδα Α, Εντεροτοξίνες σταφυλόκοκκου), χημικών κινδύνων (διοξινών και PCBs, φυτοπροστατευτικών ουσιών, βαρέων μετάλλων, μυκοτοξινών, πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων, υπέρβασης προσθέτων), καθώς επίσης και

προγράμματα για τον έλεγχο της ποιότητας γαλακτοκομικών και μελιού. Επιπλέον το 2014 συνεχίστηκε το συντονισμένο Πρόγραμμα Ελέγχου με σκοπό να διαγνωστεί η συχνότητα δόλιων πρακτικών στην εμπορία ορισμένων τροφίμων που περιείχαν βοδινό κρέας, με στόχο να διαπιστωθεί αν τα προϊόντα αυτά περιείχαν κρέας αλόγου το οποίο δεν επισημαίνονταν σωστά στη συσκευασία ή, στην περίπτωση των μη προσυσκευασμένων τροφίμων, αν δεν ήταν διαθέσιμες στον καταναλωτή ή στις μονάδες ομαδικής εστίασης πληροφορίες σχετικά με την παρουσία του κρέατος αυτού στο τρόφιμο, σύμφωνα με τις ενωσιακές και, κατά περίπτωση, τις εθνικές διατάξεις.

Στον ακόλουθο Πίνακα αναφέρονται τα Προγράμματα Επισήμου Ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων που υλοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τις Αρμόδιες Διευθύνσεις των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας.

α/α	Προγράμματα επισήμου ελέγχου Ασφάλειας & Ποιότητας Τροφίμων
1	Ανίχνευση <i>Salmonella</i> spp
2	Ανίχνευση και καταμέτρηση <i>Listeria monocytogenes</i>
3	Ανίχνευση Ισταμίνης
4	Ανίχνευση Εντεροτοξίνων Σατφυλόκοκκου
5	Προσδιορισμός Διοξίνων και PCBs
6	Προσδιορισμός Βαρέων Μέταλλων
7	Προσδιορισμός Πολυκυκλικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων
8	Προσδιορισμός Μυκοτοξινών
9	Ανίχνευση υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών ουσιών
10	Πρόσθετα
11	Ποιότητα γαλακτοκομικών
12	Ποιότητα μελιού
13	Ανίχνευση κρέατος αλόγου

Γ) Όσον αφορά στους ελέγχους στους ΣΥΚΕ, κάθε παρτίδα ζωικών προϊόντων, προέλευσης τρίτων χωρών πρέπει να εισέρχονται στην Ε.Ε. μέσω εγκεκριμένων συνοριακών σταθμών προκειμένου να υποβληθούν σε κτηνιατρικούς ελέγχους, βάσει της οδηγίας 97/78/ΕΚ, όπως έχει εναρμονισθεί με το Π.Δ. 120/2000. Στην Ελλάδα υπάρχουν 10 συνοριακοί σταθμοί επιθεώρησης όπως καθορίζονται με το Π.Δ. 1/2010 (ΦΕΚ 3Α').

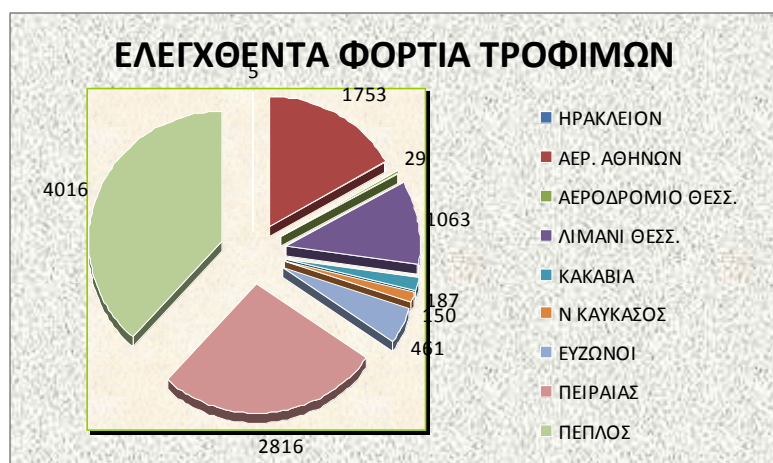
Το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών ζωικών προϊόντων αφορά κυρίως ψάρια, νωπά ή κατεψυγμένα. Οι πιο συχνές εργαστηριακές δοκιμές που πραγματοποιούνται αφορούν την ανίχνευση: Hg, Cd, θειωδών, βορικών, αντιμικροβιακών παραγόντων, χρωστικών, λιστέριας, σαλμονέλλας, πράσινου μαλαχίτη, πολυφωσφωρικών, κρυσταλλικού ιωδίου, νιτροφουρανίου και χλωραμφενικόλης.

Συγκεκριμένα οι έλεγχοι των φορτίων που πραγματοποιήθηκαν σε επίπεδο ΣΥ.Κ.Ε. κατά το έτος 2014 μπορούν να συνοψιστούν στον ακόλουθο Πίνακα.

Έλεγχοι φορτίων κατά τις εισαγωγές το 2014 (ΣΥΚΕ)

ΣΥΚΕ	ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΑ ΦΟΡΤΙΑ*	ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΕΣ	ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ	ΘΕΤΙΚΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	3031	293	11	12
ΑΕΡ. ΑΘΗΝΩΝ	2224	18	12	0
ΑΕΡ. ΘΕΣΣ.	179	0	0	0
ΛΙΜΑΝΙ ΘΕΣ	1669	56	3	0
ΚΑΚΑΒΙΑ	189	7	0	0
Ν.ΚΑΥΚΑΣΟΣ	150	11	0	0
ΕΥΖΩΝΟΙ	461	0	0	0
ΕΙΔΟΜΕΝΗ	0	0	0	0
ΠΕΠΛΟΣ	4098	391	8	2
ΑΣΤΑΚΟΣ	0	0	0	0
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	16			
ΛΕΣΒΟΣ	2			
ΣΥΝΟΛΟ	12019	776	34	14

*αφορούν τρόφιμα ζωικής προέλευσης και ζώντα ζώα

2. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

2.1 Συνολική συμμόρφωση

Α) Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία προκύπτει ότι η συμμόρφωση των επιχειρήσεων τροφίμων ζωικής προέλευσης κυμάνθηκε στο 94,74% (92,8%), καθώς στο σύνολο των διενεργηθέντων ελέγχων καταγράφηκαν 120 (195) παραβάσεις. Το ποσοστό συμμόρφωσης δεν εμφανίζει σημαντική μεταβολή σε σχέση με το 2013. Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων βασίστηκε και το 2014 στην επαρκή ενημέρωση, καθοδήγηση και στοχευμένη εκπαίδευση των επιθεωρητών παράλληλα με τη ουσιαστική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων και την επαρκή επιβολή των απαιτήσεων της νομοθεσίας.

Β) Η συνολική μη συμμόρφωση των τροφίμων ζωικής προέλευσης ως προς τους παράγοντες κινδύνου και τις παραμέτρους ποιότητας που εξετάστηκαν ανέρχεται

στο 6,02%. Το ποσοστό μη συμμόρφωσης είναι αντίστοιχο εκείνου του 2013 (Ωστόσο το 2013 οι μη συμμορφώσεις οφείλονταν κυρίως στην ανίχνευση μη συμμορφούμενων δειγμάτων στο πρόγραμμα για την παρουσία κρέατος αλόγου σε προϊόντα βοδινού κρέατος, γεγονός που δεν επαναλήφθηκε το 2014). Επίσης, το 2014 αντίστοιχα με το 2013, μη συμμορφώσεις καταγράφηκαν στο πρόγραμμα για την ποιότητα του μελιού και των προσθέτων.

2.2 Ανάλυση μη συμμόρφωσης

Στον Πίνακα Α1 καταγράφονται αναλυτικά τα αποτελέσματα του επίσημου ελέγχου στις εγκαταστάσεις παραγωγής και διακίνησης τροφίμων ζωικής προέλευσης.

Από τις 120 παραβάσεις που εντοπίστηκαν στις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις προκύπτει ότι:

Θέματα γενικής υγιεινής αφορούσαν 32 παραβάσεις, ποσοστό 26%

Μη ασφαλή τρόφιμα αφορούσαν 36 παραβάσεις, ποσοστό 30%

Την εφαρμογή του HACCP αφορούσαν 12 παραβάσεις, ποσοστό 10%

Θέματα επισήμανσης αφορούσαν 21 παραβάσεις, ποσοστό 17,5%

Νοθεία αφορούσε 5 παραβάσεις, ποσοστό 4%

Επίσης υπήρχαν και 14 άλλες παραβάσεις ποσοστό 11,6 %.

Μεγάλος αριθμός ελέγχων το 2014 ήταν στοχευμένοι και πραγματοποιήθηκαν αξιοποιώντας στοιχεία προηγούμενων ελέγχων καθώς και τις κατευθύνσεις που δόθηκαν με τα ετήσια σχέδια δράσης. Η κατηγορία μη ασφαλή τρόφιμα αναδεικνύεται μετά από αρκετά χρόνια ως ο σημαντικότερος παράγοντας μη συμμόρφωσης.

Η συνολική μη συμμόρφωση των τροφίμων ζωικής προέλευσης ως προς τους κινδύνους που εξετάστηκαν ανέρχεται στο 5,3% του συνόλου των τροφίμων που εξετάστηκαν. Τα μη συμμορφούμενα τρόφιμα ζωικής προέλευσης αφορούν σε μικροβιολογική μόλυνση σε ιχθυηρά και προϊόντα τους (ισταμίνη), και κυρίως στην παρουσία πρόσθετων.

3. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ - ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

3.1 ΚΡΕΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ

- Βελτίωση των επίσημων ελέγχων στις σφαγιοτεχνικές εγκαταστάσεις της χώρας ώστε να πληρούν τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις των Καν (ΕΚ) 852/04, 853/04, 854/04.

Στη χώρα λειτουργούν μέχρι την 31/12/14 εκατόν εβδομήντα οκτώ (178) σφαγεία με αριθμό κτηνιατρικής έγκρισης, (132 σφαγεία σπληφόρων και 42 πτηνοσφαγεία), που έχει χορηγηθεί από τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής.

Επίσης, λειτουργούν και άλλα τέσσερα (4) σφαγεία, μικρού δυναμικού, τα οποία λειτουργούν με άδεια από τις κατά τόπους Περιφέρειες. Τα (4) σφαγεία μικρού

δυναμικού αφορούν εγκαταστάσεις που λειτουργούν σε νησιωτικές περιοχές της χώρας.

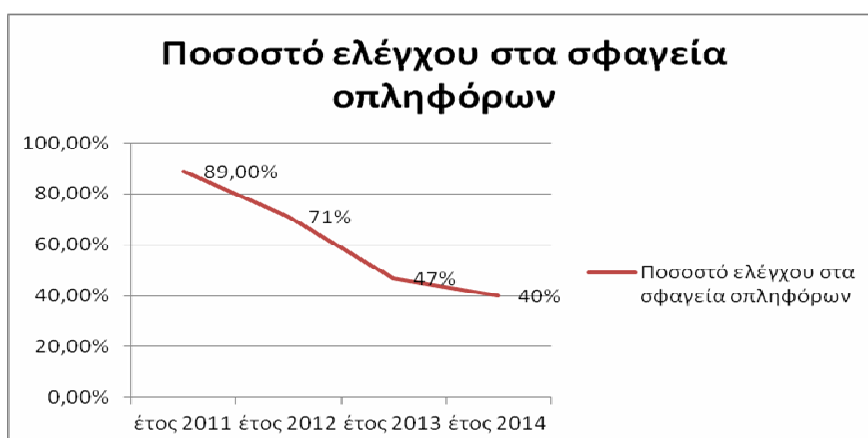
Συγκριτικά στοιχεία σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων οπληφόρων

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Αριθμός εγκεκριμένων σφαγείων οπληφόρων	109	121	123	133	139	139	132
Αριθμός μη εγκεκριμένων σφαγείων	48	29	14	5	5	4	4
Συνολικός αριθμός σφαγείων οπληφόρων	157	150	137	138	144	143	136

Ειδικότερα για τα σφαγεία οπληφόρων (βοοειδή, αιγοπρόβατα και χοίροι), κατά το 2014, σε σύνολο 140 σφαγείων επιθεωρήθηκαν τα 55 και ως προς το σύστημα HACCP τα 35. Τα εν λόγω σφαγεία διακρίνονται ανάλογα με την γραμμή σφαγής όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα:

Σημειώνεται ότι παρατηρείται μεγάλη πτώση του ποσοστού ελέγχων λόγω έλλειψης πόρων. Ειδικότερα τα ποσοστά των ελέγχων στα σφαγεία οπληφόρων απεικονίζονται στο παρακάτω γράφημα:

Τα στοιχεία που παραθέτονται εξήχθησαν από τα έντυπα ελέγχου σφαγείου και ελέγχου HACCP και προαπαιτούμενων προγραμμάτων, τα οποία συμπληρώνονται από

τις περιφερειακές αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές κατά τη διάρκεια του επισήμου ελέγχου των εγκαταστάσεων για τη συμμόρφωσή τους με τις γενικές και τις ειδικές απαιτήσεις των Κανονισμών 852/2004 και 853/2004 για το έτος 2014.

1. Παραλαβή ζώων και Ενσταυλισμός

Απαιτήσεις που αφορούν στον σχεδιασμό και στη διαμόρφωση των χώρων αλλά και στον εξοπλισμό του προαύλιου χώρου και των στάβλων.

Οι παραπάνω απαιτήσεις πληρούνται σε ποσοστό 86,5% των σφαγείων. Οι περισσότερες μη συμμορφώσεις αφορούσαν στον καθαρισμό και στην απολύμανση αυτοκινήτων:

- Χώρος πλυσίματος αυτοκινήτων :παροχή ζεστού νερού, στέγαστρο, αποστράγγιση/αποχέτευση, απορρυπαντικά/ απολυμαντικά
- Τάφροι απολύμανσης τροχών στις εισόδους-εξόδους
- Απολύμανση τροχών με ψεκασμό.

Παράλληλα θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ύπαρξη αλλά και στην ορθή λειτουργία όσον αφορά το σύστημα αυτόματης επαναφοράς στις εξωτερικές πόρτες. Επίσης, ελέγχεται η ομαλή αποβίβαση των ζώων, ο προστατευτικός εξοπλισμός για την αποφυγή πτώσεων, τα μέτρα προστασίας από τις καιρικές συνθήκες, η καθαριότητα και η απολύμανση των στάβλων, η ύπαρξη ποτίστρων (ανάλογες για το κάθε είδος ζώου), η παγίδα συγκράτησης για τον προ της σφαγής έλεγχο και οι εγκαταστάσεις για τα ασθενή ή ύποπτα ζώα.

Σε ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 90.57 % τα ελεγμένα σφαγεία πληρούν τις εν λόγω απαιτήσεις.

2. Χώρος αναισθητοποίησης αφάιμαξης και σφαγής

Στο χώρο σφαγής και αφάιμαξης ελέγχονται οι απαιτήσεις σχετικά με τις παγίδες συγκράτησης για την αναισθησία των ζώων, την οπτική επαφή των ζώων με τις επόμενες φάσεις, τις μεθόδους και τον εξοπλισμό αναισθητοποίησης, την ύπαρξη νιπτήρα και αποστειρωτήρα και τη συλλογή και τη διαχείριση του αίματος σύμφωνα με τον Κανονισμό 1069/2009.

Το 89,47 % των σφαγείων πληρούσε όλες τις προϋποθέσεις για το χώρο σφαγής και αφάιμαξης. Οι μη συμμορφώσεις αφορούσαν κυρίως τη μη ύπαρξη 1) ξεχωριστής δεξαμενής για το αίμα μηρυκαστικών για τα οποία απαιτείται εξέταση για ΜΣΕ, με πρόβλεψη για ανάλογη διαχείριση αν τα αποτελέσματα είναι θετικά (αναμονή για την διαχείριση του) και 2) Ειδικής δεξαμενής για τη συλλογή του αίματος από την σφαγή ζώων ύποπτων ή με επιβεβαιωμένη τρομώδη νόσο σύμφωνα με τον Κανονισμό 1069/2009.

3. Χώρος εκδοράς- Αποκοπή Κεφαλής

Στο χώρο εκδοράς ελέγχεται αν υπάρχουν κατάλληλες εξέδρες εργασίας, αποστειρωτήρες κατάλληλοι για κάθε κοπτικό εργαλείο σε προσιτή θέση (για τα πριόνια κοπής κεράτων, άκρων, διχοτόμησης βοοειδών, κ.ά.) .Ο διαχωρισμός από τον χώρο εκσπλαχνισμού πρέπει να είναι σαφής, ο φωτισμός επαρκής και ο εξαερισμός ικανοποιητικός. Το 95,15 % των σφαγείων πληροί τις απαιτήσεις στο

χώρο αυτό ενώ υπάρχει μια σχετική ασυνέπεια που αφορά την ανάρτηση των οδηγιών εργασίας στο εσωτερικό των εγκαταστάσεων.

4. Χώρος εκσπλαχνισμού και διχοτόμησης

Το 90,48% των σφαγείων, που ελέγχθηκαν, πληροί όλες τις προϋποθέσεις για το χώρο σφαγής και αφαιμάξης.

Στο χώρο εκσπλαχνισμού, η επένδυση του χώρου (υλικό κατασκευής, κ.α) είναι η κατάλληλη σχεδόν στο σύνολο των σφαγείων. Υπάρχουν αλυσίδες σφαγής τέτοιες, ώστε να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη διαδικασία της σφαγής και να αποφεύγεται η επαφή των σφάγιων με τους τοίχους ή τις εξέδρες εργασίας. Οι εξέδρες εργασίας είναι πρακτικές και φέρουν κατάλληλους αποστειρωτήρες για κάθε κοπτικό εργαλείο σε εύχρηστη θέση. Στο 94,1 % των σφαγείων, τα Υλικά Ειδικού Κινδύνου απορρίπτονται σε ειδικώς σημανθέντα κάδο με καπάκι και γίνεται ο χρωματισμός τους. Ο φωτισμός και ο αερισμός είναι επαρκείς. Οι περισσότερες μη συμμορφώσεις αφορούσαν προβλήματα όσον αφορά την ύπαρξη χώρων καθαρισμού άλλων εντοσθίων (ήπατα, κύστες, αδένες) και ξεχωριστών κάδων με χρωματιστές ταμπέλες για τον άμεσο διαχωρισμό, ταξινόμηση και επισήμανση των υλικών κατ.2 και κατ 3.

5. Ψυκτικοί χώροι (αποθήκευση)

Στους ψυκτικούς χώρους και στο χώρο αποστολής ελέγχεται η παρουσία συμπύκνωσης υδρατμών στην οροφή των ψυγείων, το σύστημα καταγραφής θερμοκρασίας, η διοχέτευση των συμπυκνώσεων των υδρατμών του ψυκτικού στοιχείου, ο χώρος δεσμευμένων ή εξεταζομένων σφάγιων για τις Μ.Σ.Ε.

Το 87,32 % των εγκαταστάσεων πληρούσαν τις παραπάνω απαιτήσεις. Η κυριότερη μη συμμόρφωση αφορούσε την μη ύπαρξη ή την ελλιπή λειτουργία του συστήματος συναγερμού σε περίπτωση αύξησης της θερμοκρασίας στους ψυκτικούς θαλάμους.

6. Χώρος αποστολής

Εδώ ελέγχονται παράμετροι όπως η απουσία ανοιγμάτων (χαραμάδες), η ύπαρξη φυσούνας, ο βραχίονας μεταφόρτωσης των σφάγιων στο αυτοκίνητο.

Το 86,67 % των σφαγείων πληρούν τις απαιτήσεις. Τα κυριότερα ευρήματα αφορούσαν στην απουσία επαρκούς αριθμού κατάλληλων παγίδων και συγκεκριμένα σε κατάλληλα σημεία (κυρίως εντομοπαγίδες) αλλά και την έλλειψη ή και μη λειτουργία του συστήματος αυτόματης επαναφοράς στην κλειστή θέση στις εξωτερικές πόρτες.

7. Αποδυτήρια - Τουαλέτες

Το 88,4 % των σφαγείων υπάρχουν ξεχωριστά αποδυτήρια για την καθαρή και την ακάθαρτη περιοχή, τα αποδυτήρια καθαρής περιοχής καταλήγουν απευθείας στην καθαρή περιοχή, η χρήση των κρουνών είναι ποδοκίνητη ή ηλεκτρονική, υπάρχουν ντουλάπες για κάθε ένα εργαζόμενο. Σημειώνεται ότι σε ορισμένες σφαγιοτεχνικές εγκαταστάσεις (ποσοστό 18,5%) σημειώθηκαν ελλείψεις αναφορικά με είδη ατομικής υγιεινής και ποδοκίνητα δοχεία απορριμμάτων με σκέπασμα.

8. Διαχείριση αποβλήτων

Το 95,1 % των σφαγείων διαθέτουν βιολογικό καθαρισμό και από αυτούς βρίσκεται σε λειτουργία το 88,9%.

9. Διαχείριση ΖΥΠ

Ύπαρξη μονάδας μεταποίησης υλικών στον ίδιο χώρο αλλά σε τελείως ξεχωριστό κτίριο 80% επί των ελεγχμένων

Ύπαρξη αποδεκτού αποτεφρωτήρα στον χώρο του σφαγείου 92,9% επί των ελεγχμένων

Στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις υπάρχουν ξεχωριστές εισοδοί και έξοδοι για τις μονάδες αυτές, από εκείνες του σφαγείου 96,6 % επί των ελεγχμένων.

Ύπαρξη σύμβασης για την διαχείριση όταν δεν υπάρχουν τα ανωτέρω ή σε περίπτωση που υπάρχουν για την κάλυψη των υπόλοιπων κατηγοριών 91,7% επί των ελεγχμένων.

Το αίμα οδηγείται εκτός εγκατάστασης (σε μονάδα μεταποίησης, σε μονάδα αποτέφρωσης, σε άλλη διαχείριση) 92,7% επί των ελεγχμένων.

Το σφαγείο διαθέτει δικά του εγκεκριμένα οχήματα για την μεταφορά ΖΥΠ, 76,9 % επί των ελεγχμένων

Συνεργασία με εγκεκριμένους μεταφορείς και διαχειριστές, 90 % επί των ελεγχμένων

Κάδοι συλλογής υποπροϊόντων όλων των κατηγοριών ανοξείδωτοι, αδιάβροχοι, στεγανοί και καλυμμένοι, 86,7 % επί των ελεγχμένων

Χώρος ειδικός για την απολύμανση των κάδων συλλογής υποπροϊόντων, 79,4 % επί των ελεγχμένων.

10. Σύστημα ύδρευσης

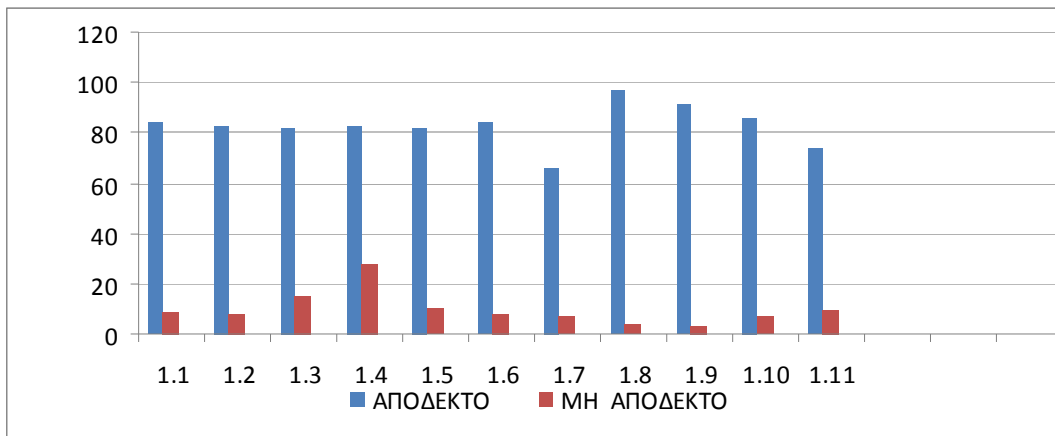
Το 89,7 % των σφαγείων συνδέεται με το δημοτικό ή κοινοτικό δίκτυο ύδρευσης ενώ ένα ποσοστό 83,3% αντλεί νερό από πηγάδι ή γεώτρηση (κάποια διαθέτουν και τις δύο προαναφερθείσες πηγές ύδρευσης). Η κατάσταση της υδατοδεξαμενής, όπου αυτή υπάρχει, είναι καλή (96,7 %).

11. Εφαρμογή συστήματος HACCP και προαπαιτούμενων προγραμμάτων

Σύμφωνα με την αποτύπωση των ευρημάτων οι κανόνες ορθής υγιεινής πρακτικής και τα προαπαιτούμενα προγράμματα εφαρμόζονται ικανοποιητικά στην πλειοψηφία των σφαγείων που ελέγχθηκαν (1.1-1.6), ωστόσο υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης.

Ο τομέας που θα πρέπει να επικεντρωθούν οι αρμόδιες αρχές είναι αυτός της διακρίβωσης του εξοπλισμού στον οποίο παρατηρούνται τα χαμηλότερα ποσοστά συμμόρφωσης καθώς και ο έλεγχος του νερού στον οποίο θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη μέριμνα όσο αφορά την τήρηση αρχείου αναλύσεων.

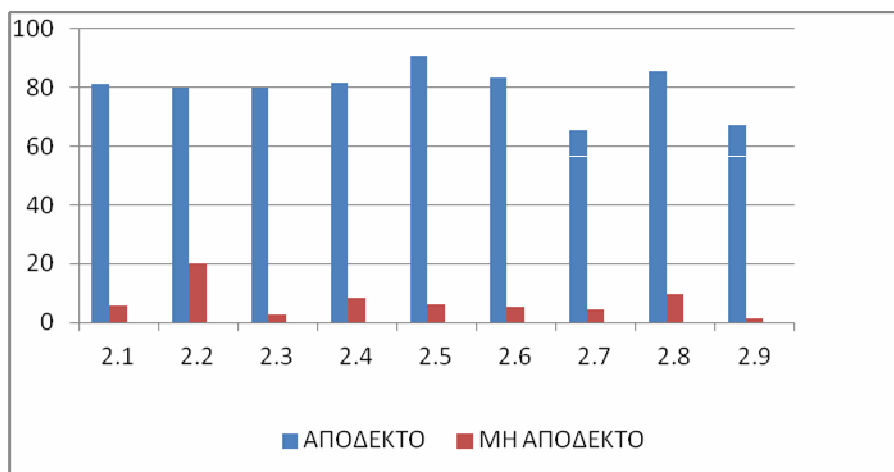
Οι δράσεις που αφορούν την υποδοχή-μεταχείριση των ζώων και την ιχνηλασιμότητα, εφαρμόζονται ικανοποιητικά.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ HACCP	ΑΠΟΔΕΚΤΟ%	ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΟ %
1.1 ΟΡΘΗ ΥΓΙΕΙΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	84,28	8,57
1.2 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	82,28	8
1.3 ΟΡΘΗΣ ΒΙΟΜ/ΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	82,14	15
1.4 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ-ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ	82,28	28
1.5 ΜΥΟΚΤΟΝΙΑΣ-ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΙΑ	82,22	10,47
1.6 ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	84,49	7,75
1.7 ΔΙΑΚΡΙΒΩΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	66,12	6,93
1.8 ΥΠΟΔΟΧΗ ΖΩΩΝ	96,78	3,93
1.9 ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ-ΑΝΑΚΛΗΣΗ	91,68	3,376
1.10 ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ Ζ.Υ.Π.	85,714	6,98
1.11 ΝΕΡΟ	74,28	9,71

Σε ότι αφορά τις γενικότερες απαιτήσεις για την εφαρμογή του έλεγχου- ανάλυσης των κρίσιμων σημείων τα αποτελέσματα έχουν ως κάτωθι.

Η ανάλυση της επικινδυνότητας είναι τεκμηριωμένη σε πολύ υψηλά ποσοστά (2.5) - και το ίδιο ισχύει σε χαμηλότερο βαθμό και για τα κρίσιμα σημεία ελέγχου (2.6)- ωστόσο αυτή δεν φαίνεται να επιβεβαιώνεται επαρκώς (2.7).

ΕΦΑΡΜΟΓΗ HACCP	ΑΠΟΔΕΚΤΟ%	ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΟ %
2.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	80,95	5,71
2.2 ΟΜΑΔΑ HACCP	80	20
2.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	80	2,85
2.4 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ	81,42	8,57
2.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔ/ΤΑΣ	90,71	6,42
2.6 ΚΡΙΣΙΜΑ ΣΗΜ. ΕΛΕΓΧΟΥ	83,33	5,23
2.7 ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	65,39	4,44
2.8 ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ	85,71	9,52
2.9 ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	67,14	1,4

Τέλος η ανασκόπηση της μελέτης φαίνεται ότι δεν εκτελείται σε ένα σημαντικό ποσοστό (μόνο στο 67,14%) και αυτό αποτελεί ένα δείκτη από τον οποίο συμπεραίνεται ότι θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην εφαρμογή της.

Αρχεία υπάρχουν στην πλειονότητα των σφαγείων. Σημειώνεται ότι το 86 % των σφαγείων τηρεί βιβλίο παρατηρήσεων του κτηνιάτρου και των διορθωτικών ενεργειών του ιδιοκτήτη και ότι στο 100 % των σφαγείων τηρείται βιβλίο εισερχομένων ζώων - εξερχόμενων κρεάτων (ιχνηλασιμότητα).

Από τα συλλεχθέντα στοιχεία προκύπτει ότι υπάρχει ο επίσημος έλεγχος στα σφαγεία δεν πραγματοποιείται σύμφωνα με την ενδεδειγμένη συχνότητα κυρίως λόγω μειωμένου προσωπικού και έλλειψης πόρων. Δεδομένων των προβλημάτων αυτών κρίνεται σκόπιμη η αναθεώρηση του καθορισμού της συχνότητας επίσημου ελέγχου.

- **Αποτελέσματα Προγράμματος Παρακολούθησης Αντοχής των Ζωονοσογόνων και Συμβιωτικών Βακτηρίων στις Αντιμικροβιακές Ουσίες για το 2014-Απόφαση Αριθμ.1571/72152 (ΦΕΚ Β' 1464/05-06-2014)**

Συμβιωτικό E.coli

Εξετάσθηκαν 172 στελέχη συμβιωτικού E.coli ως προς την ευαισθησία τους στους αντιμικροβιακούς παράγοντες με την μέθοδο MIC (Minimum Inhibition Concentration), που απομονώθηκαν από τυφλά έντερα ορνιθίων κρεοπαραγωγής στο σφαγείο.

Από το σύνολο των 172 εξετασθέντων E.coli :

- 4 στελέχη ήταν ευαίσθητα σε όλους τους εξεταζόμενους αντιμικροβιακούς παράγοντες (ποσοστό 2,3%),
- 5 στελέχη ανθεκτικά στις κεφαλοσπορίνες (ποσοστό 2,9%), 3 από τα στελέχη αυτά είναι ESBL producing E.coli & 2 AmpC producing E.coli

Στον ακόλουθο πίνακα φαίνονται τα ποσοστά αντοχής στους αντιμικροβιακούς παράγοντες.

Ομάδα - Αντιμικροβιακή ουσία	Ποσοστό αντοχής %
Αμφενικόλες - Χλωραμφενικόλη	35,5%
Αμινογλυκοσίδες - Γενταμικίνη	12,8%
Κινολόνες - Ναλιδιξικό οξύ	86 %
Φθοριοκινολόνες - Σιπροφλοξασίνη	88,9%
Τριμεθοπρίμη	61,6%
Πολυμυξίνες - Κολιστίνη	0%
Σουλφοναμίδες- Σουλφαμεθοξαζόλη	70,3%
Τετρακυκλίνες- Τετρακυκλίνη	68%
Καρβαπενέμες - Μεροπενέμη	0%
Γλυκυλκυκλίνες - Τιγκεκυκλίνη	0%
Κεφαλοσπορίνες - Κεφοταξίμη	2,9%
Κεφαλοσπορίνες - Κεφταζιντίμη	2,9%

Campylobacter jejuni

Εξετάσθηκαν 80 στελέχη ως προς την ευαισθησία τους στους αντιμικροβιακούς παράγοντες με την μέθοδο MIC (Minimum Inhibition Concentration), που απομονώθηκαν από τυφλά έντερα ορνιθίων κρεοπαραγωγής στο σφαγείο. Σε ποσοστό 5% (4 στελέχη) βρέθηκαν ευαίσθητα σε όλους τους εξετασθέντες αντιμικροβιακούς παράγοντες.

Τα ποσοστά αντοχής φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Ομάδα - Αντιμικροβιακή ουσία	Ποσοστό αντοχής %
Αμινογλυκοσίδες - Γενταμικίνη	0%
Αμινογλυκοσίδες - Στρεπτομικίνη	21,3%
Κινολόνες - Ναλιδιξικό οξύ	80 %
Φθοριοκινολόνες - Σιπροφλοξασίνη	91,3%
Τετρακυκλίνες- Τετρακυκλίνη	71,3%
Μακρολίδια - Ερυθρομικίνη	0%

- Έλεγχοι για την ανίχνευση των προνυμφών του παρασίτου *Trichinella* στο χοιρινό κρέας, στα σφαγεία όλης της χώρας με τη μέθοδο της τεχνητής πέψης ομάδων δειγμάτων με τη βοήθεια μαγνητικού αναδευτήρα

Από τα στοιχεία που κοινοποίησαν οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων στη ΓΔΚ του ΥΠΑΑΤ, το 2014 εξετάστηκαν 1.073.599 σφάγια χοίρων όλα με αρνητικά αποτελέσματα.

Επισημαίνεται ότι τα σφαγεία των Κυκλάδων που δεν έχουν τον εξοπλισμό για την τεχνητή πέψη, εξυπηρετούνται από το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για την *Trichinella* (Ινστιτούτο Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων Αθήνας). Επίσης, ένα σφαγείο της Περιφερειακής Ενότητας Δωδεκανήσου εξυπηρετείται από το Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ρόδου. Οι λόγοι για τους οποίους τα σφαγεία αυτά αδυνατούν να εφοδιαστούν τον εξοπλισμό για την μέθοδο της τεχνητής πέψης είναι κυρίως το μεγάλο οικονομικό κόστος για την εφαρμογή της μεθόδου σε συνδυασμό με τον μικρό αριθμό χοίρων που σφάζονται σε αυτά.

Κατά το έτος 2014, συνεχίστηκε η εκπαίδευση των επίσημων κτηνιάτρων των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής στη μέθοδο της τεχνητής πέψης από το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για την *Trichinella* (Ινστιτούτο Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων Αθήνας, Τμήμα Παρασιτολογίας Νεαπόλεως 25, Αγ. Παρασκευή). Πραγματοποιήθηκε ένα (1) εκπαιδευτικό σεμινάριο, που έλαβε χώρα στην Πάτρα, στις 3 Απριλίου 2014, και εκπαιδεύτηκαν είκοσι (16) επίσημοι κτηνίατροι.

Προκειμένου να ελεγχθεί η ικανότητα των εργαστηρίων που βρίσκονται μέσα σε σφαγεία, να ανιχνεύσουν προνύμφες *Trichinella* και να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα στην εφαρμογή της μεθόδου της τεχνητής πέψης, όπως αυτή ορίζεται στο παράρτημα Ι του Κανονισμού 2075/2005, το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς οργάνωσε σειρά διεργαστηριακών ελέγχων.

Ο ακόλουθος πίνακας αφορά στον αριθμό των δειγμάτων που αναλύθηκαν στα σφαγεία της χώρας κατά το έτος 2014.

Αποτελέσματα των αναλύσεων των δειγμάτων σφάγιων χοίρων με τη μέθοδο της τεχνητής πέψης για την ανίχνευση προνυμφών *Trichinella* για το ΕΤΟΣ 2014

ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΠΕΨΗΣ ΟΜΑΔΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ (ΚΑΝ. 2075/2005 Παρ. Ι)

	ΧΟΙΡΟΙ								ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΟΙ				ΆΛΛΑ ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ		ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ	
	ΧΟΙΡΟΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ /ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ		ΧΟΙΡΟΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ ΕΚΤΑΤΙΚΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ (ΟΙΚΟΣΙΤΟΙ)		ΧΟΙΡΟΙ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ				ΕΚΤΡΟΦΗΣ		ΑΓΡΙΟΙ					
					ΧΟΙΡΟΜΗΤΕΡΕΣ		ΚΑΠΡΟΙ									
	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά	Σφάγια που εξετάστηκαν	Θετικά
A' ΕΞΑΜΗΝΟ	415486	0	1495	0	8642	0	150	0	33	0	100	0	0	0	425906	0
B' ΕΞΑΜΗΝΟ	630760	0	3198	0	11300	0	359	0	2064	0	2	0	10	0	647693	0
ΣΥΝΟΛΟ:	1046246	0	4693	0	19942	0	509	0	2097	0	102	0	10	0		
													ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ :		1073599	
													ΘΕΤΙΚΑ :		0	

3.2 ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

- Έλεγχος και αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του νωπού γάλακτος

Οι εργαστηριακές εξετάσεις για τα κριτήρια του νωπού γάλακτος είναι:

- 1) για το γάλα αγελάδας η περιεκτικότητα σε μικρόβια στους 30 °C και η περιεκτικότητα σε σωματικά κύτταρα.
- 2) για το γάλα άλλων ειδών η περιεκτικότητα σε μικρόβια στους 30 °C σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραπάνω Νομοθεσίας.

Παρατίθενται στους παρακάτω πίνακες τα συγκεντρωτικά στοιχεία των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν από τα 8 εργαστήρια του ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' κατά το έτος 2014 (πίνακας I, II) καθώς και τα ποσοστά του εντός προδιαγραφών αγελαδινού πρόβειου και γίδινου γάλακτος ως προς την ΟΜΧ και τον αριθμό σωματικών κυττάρων.

Πίνακας I. *Ολική Μεσόφιλη Χλωρίδα*

ΕΙΔΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ (δείγματα)
ΑΓΕΛΑΔΙΝΟ	17.957
ΓΙΔΙΝΟ	23.350
ΠΡΟΒΕΙΟ	91.879

Πίνακας II. *Σωματικά κύτταρα*

ΕΙΔΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ (δείγματα)
ΑΓΕΛΑΔΙΝΟ	16.129

Πίνακας III. *Αναλύσεις σε μη αυτοελεγχόμενους*

ΕΙΔΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	Αναλύσεις σε μη αυτοελεγχόμενους		Συγκριτικές Δοκιμές με αυτοελεγχόμενους		Σύνολα	
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΟΜΧ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΑΣΚ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΟΜΧ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΑΣΚ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΟΜΧ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΑΣΚ
Αγελαδινό	17.318	15.531	639	598	17.957	16.129
Γίδινο	22.960	0	390	0	23.350	0
Πρόβειο	89.918	0	1.961	0	91.879	0
Σύνολα	130.196	15.531	2.990	598	133.186	16.129

Από τον αριθμό των αναλύσεων του έτους 2014 (πίνακες I, II και III) οι κυλιόμενοι γεωμετρικοί μέσοι όροι (διμήνων με τουλάχιστον δύο δειγματοληψίες το μήνα) της ολικής μικροβιακής χλωρίδας παρουσίασαν εποχιακή διακύμανση με ποσοστά συμμόρφωσης κατά μέσο όρο 84,18% στο αγελαδινό γάλα (επί του συνόλου των δειγμάτων), ενώ υψηλότερα ήταν τα ποσοστά συμμόρφωσης του γίδινου (98,60%) και του πρόβειου (97,30%) γάλακτος (πίνακας IV). Εντούτοις, τα ποσοστά συμμόρφωσης κατά μέσο όρο 68,73% (επί του συνόλου των δειγμάτων) (κυλιόμενοι γεωμετρικοί μέσοι όροι τριμήνων με τουλάχιστον μία δειγματοληψία το μήνα) της

περιεκτικότητας σε σωματικά κύτταρα στο αγελαδινό γάλα, κυμάνθηκαν σε χαμηλότερα συγκριτικά με αυτά της ολικής μικροβιακής χλωρίδας επίπεδα (πίνακας V).

Πίνακας IV. ΟΜΧ ανά δίμηνο και είδος

ΟΜΧ ανά δίμηνο και είδος		ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ		ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΕΝΤΟΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ	
ΔΙΜΗΝΟ	Είδος γάλακτος	Δείγματα	Ποσότητα (kg)	Δείγματα	Ποσότητα (kg)
1° (Ιαν - Φεβ)	Αγελαδινό	1.966	1.816.275	52,70%	74,44%
	Γίδινο	819	137.332	96,58%	96,44%
	Πρόβειο	11.383	1.811.352	96,76%	96,37%
2° (Φεβ - Μαρ)	Αγελαδινό	2.091	1.981.225	55,33%	79,24%
	Γίδινο	1.280	220.991	97,81%	98,89%
	Πρόβειο	14.169	2.087.029	98,12%	98,53%
3° (Μαρ - Απρ)	Αγελαδινό	1.989	2.171.045	55,96%	78,38%
	Γίδινο	1.926	371.585	96,99%	95,86%
	Πρόβειο	13.599	2.090.471	98,10%	98,24%
4° (Απρ - Μαΐ)	Αγελαδινό	1.846	2.457.891	55,25%	82,64%
	Γίδινο	2.825	595.347	98,34%	99,20%
	Πρόβειο	14.444	2.228.555	97,36%	97,76%
5° (Μαΐ - Ιούν)	Αγελαδινό	1.759	2.397.658	54,41%	83,91%
	Γίδινο	4.650	874.561	98,32%	98,45%
	Πρόβειο	13.515	2.145.818	98,00%	98,49%
6° (Ιούν - Ιούλ)	Αγελαδινό	1.930	2.295.816	56,84%	77,07%
	Γίδινο	4.303	793.435	98,72%	98,59%
	Πρόβειο	8.964	1.315.877	98,35%	98,39%
7° (Ιούλ - Αύγ)	Αγελαδινό	2.025	2.312.692	60,99%	82,52%
	Γίδινο	2.392	408.000	99,50%	99,25%
	Πρόβειο	4.337	684.488	98,16%	98,14%
8° (Αύγ - Σεπ)	Αγελαδινό	2.218	2.392.527	60,69%	85,71%
	Γίδινο	777	143.887	99,49%	99,84%
	Πρόβειο	1.645	317.271	96,72%	96,83%
9° (Σεπ - Οκτ)	Αγελαδινό	2.477	17.530.995	55,39%	97,73%
	Γίδινο	242	39.714	98,35%	98,14%
	Πρόβειο	617	149.232	92,06%	95,30%
10° (Οκτ - Νοέ)	Αγελαδινό	2.354	17.711.858	57,77%	97,89%
	Γίδινο	68	8.059	100,00%	100,00%
	Πρόβειο	911	179.394	96,93%	96,03%
11° (Νοέ - Δεκ)	Αγελαδινό	2.442	2.967.342	59,46%	86,42%
	Γίδινο	65	9.406	100,00%	100,00%
	Πρόβειο	2.100	409.603	96,05%	96,19%

Πίνακας V. Σωματικά κύτταρα

Σωματικά Κύτταρα	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ		ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΕΝΤΟΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ	
	<i>Δείγματα</i>	<i>Ποσότητα (kg)</i>	<i>Δείγματα</i>	<i>Ποσότητα (kg)</i>
ΤΡΙΜΗΝΟ				
1° (Ιαν - Φεβ - Μαρ)	2.939	2.727.619	45,05%	56,36%
2° (Φεβ - Μαρ - Απρ)	3.028	3.069.072	43,63%	56,14%
3° (Μαρ - Απρ - Μαΐ)	3.034	3.509.972	46,47%	62,24%
4° (Απρ - Μαΐ - Ιούν)	2.690	3.671.738	43,53%	58,12%
5° (Μαΐ - Ιούν - Ιούλ)	2.850	3.886.831	44,00%	55,46%
6° (Ιούν - Ιούλ - Αύγ)	2.838	3.350.564	45,60%	60,69%
7° (Ιούλ - Αύγ - Σεπ)	3.537	3.640.570	43,74%	59,20%
8° (Αύγ - Σεπ - Οκτ)	3.553	18.566.658	41,15%	92,08%
9° (Σεπ - Οκτ - Νοέ)	3.672	18.937.915	47,98%	93,25%
10° (Οκτ - Νοέ - Δεκ)	3.643	19.123.775	50,48%	93,79%

3.3 ΖΩΝΤΑ ΔΙΘΥΡΑ ΜΑΛΑΚΙΑ

- **Πρόγραμμα Παρακολούθησης Περιοχών Παραγωγής**

Οι επίσημοι εργαστηριακοί έλεγχοι, που πραγματοποιήθηκαν το έτος 2014 στα πλαίσια του προγράμματος παρακολούθησης των Περιοχών Παραγωγής Ζώντων Δίθυρων Μαλακίων αναφέρονται στις κάτωθι παραμέτρους:

- 1) εξετάσεις για την παρουσία τοξινοπαραγωγού πλαγκτού (τοξικό φυτοπλαγκτό) στα νερά παραγωγής.
- 2) εξετάσεις για τον ποσοτικό προσδιορισμό θαλασσίων βιοτοξινών των ομάδων των λιπόφιλων τοξινών, PSP και ASP τοξινών.
- 3) εξετάσεις για την μικροβιολογική ποιότητα ζώντων δίθυρων μαλακίων για *E.coli* και *Salmonella spp.*
- 4) εξετάσεις για την παρουσία χημικών προσμείξεων (Pb, Cd, Hg).

Αναλυτικά οι αριθμοί των δειγμάτων που εξετάστηκαν από όλες Περιοχές Παραγωγής ανά παράμετρο καθώς και ο αριθμός των υπερβατικών για το έτος 2014 έχουν ως εξής.

1) Φυτοπλαγκτό

Σε σύνολο 2238 ληφθέντων δειγμάτων νερού εξετάστηκαν τα 2210 δείγματα, καθώς 28 από αυτά κρίθηκαν ακατάλληλα προς εξέταση (λόγω κακής συντήρησης, ελλιπούς σήμανσης ή υψηλής συγκέντρωσης σωματιδιακού υλικού). Στα εξετασθέντα δείγματα παρατηρήθηκαν συγκεντρώσεις τοξικών ειδών και πληθυσμιακές τάσεις που είχαν σαν αποτέλεσμα την είσοδο σε περίοδο επαγρύπνησης ή/και σε προληπτικό κλείσιμο περιοχών παραγωγής σε αναμονή αποτελεσμάτων των αναλύσεων βιοτοξινών.

2) Βιοτοξίνες

Σε σύνολο 2152 ληφθέντων δειγμάτων σάρκας και ενδοθυρικού υγρού έγιναν 2114 αναλύσεις για την ανίχνευση λιπόφιλων τοξινών και παρατηρήθηκαν 72 υπερβάσεις των ορίων. Αναφορικά με την ανίχνευση PSP, σε σύνολο 1212 αναλύσεων παρατηρήθηκαν 6 υπερβάσεις. Τέλος, σε ό,τι αφορά στην ανίχνευση ASP, σε σύνολο 1599 αναλύσεων, όλα τα δείγματα ήταν εντός των ορίων.

3) Μικροβιολογικές εξετάσεις

Σε συνολικό αριθμό 1475 δειγμάτων που εξετάστηκαν για *E.coli*, 116 δείγματα κυμαίνονταν μεταξύ 230 και 4.600 MPN ανά 100 gr σάρκας και ενδοθυρικού υγρού και 13 δείγματα κυμαίνονταν μεταξύ 4.600 και 46.000 MPN ανά 100 gr σάρκας και ενδοθυρικού υγρού. Σε κανένα δείγμα δεν ανιχνεύτηκε *E.coli* πάνω από 46.000 MPN ανά 100 gr σάρκας και ενδοθυρικού υγρού. Τέλος, από τα 932 δείγματα που εξετάστηκαν για *Salmonella* μόνο 2 βρέθηκαν θετικά.

4) Χημικές προσμείξεις

Όλα τα δείγματα Ζώντων Δίθυρων Μαλακίων εξετάστηκαν για κάδμιο (Cd), υδράργυρο (Hg) και μόλυβδο (Pb). Σε σύνολο 107 δειγμάτων, διαπιστώθηκαν 5 μη συμμορφούμενα δείγματα, εκ των οποίων ένα ήταν υπερβατικό σε κάδμιο και μόλυβδο και τέσσερα μόνο σε κάδμιο.

Αξιολόγηση Προγράμματος Παρακολούθησης Περιοχών Παραγωγής ΖΔΜ

Στις Περιοχές Παραγωγής ΖΔΜ της χώρας στις οποίες διαπιστώθηκαν υπερβάσεις για βιοτοξίνες ή για βαρέα μέταλλα ή για μικροβιολογικές παραμέτρους (*E.coli* >4.600 MPN/100 gr σάρκα και ενδοθυρικό υγρό, *salmonella*) ελήφθησαν άμεσα μέτρα που περιελάμβαναν την

απαγόρευση αλίευσης από τη συγκεκριμένη Περιοχή Παραγωγής, καθώς και την απόσυρση/ανάκληση παρτίδων όπου αυτό απαιτούνταν.

Στις Περιοχές Παραγωγής ΖΔΜ κατηγορίας Α, στις οποίες διαπιστώθηκε η παρουσία *E.coli* μεταξύ 230 και 4.600 MPN/100 gr σάρκα και ενδοθυρικό υγρό, ελήφθησαν άμεσα μέτρα που περιελάμβαναν υποχρεωτική διέλευση από Κέντρο Καθαρισμού και την απόσυρση/ανάκληση παρτίδων, όπου αυτό απαιτούνταν.

Τα προαναφερόμενα μέτρα εφαρμόστηκαν για όσο χρονικό διαστήμα ήταν απαραίτητο στο πλαίσιο εφαρμογής των μέτρων επιτήρησης για τα ΖΔΜ, με σκοπό την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

- **Έλεγχος εισαγόμενων δίθυρων μαλακίων**

Όσον αφορά τους επισήμους ελέγχους που διενεργήθηκαν σε Δίθυρα Μαλάκια (κατεψυγμένα ή προβρασμένα) εισαγόμενα από τρίτες Χώρες, η δειγματοληψία διενεργήθηκε στους ΣΥΚΕ ή στην αγορά και ισχύουν τα παρακάτω:

1.Βιοτοξίνες

Κατά την εισαγωγή ελήφθησαν 135 δείγματα. Όλα τα δείγματα ελέγχθηκαν για λιπόφιλες, αμνησιακές και παραλυτικές τοξίνες και βρέθηκαν συμμορφούμενα με την κείμενη νομοθεσία.

2.Μικροβιολογικές εξετάσεις

Σε 52 δείγματα που εξετάστηκαν για παρουσία *E.coli*, βρέθηκαν 11 μεταξύ 230 και 4.600 MPN/100 gr σάρκα και ενδοθυρικό υγρό. Επίσης, 46 δείγματα εξετάστηκαν για *Salmonella*, εκ των οποίων δεν διαπιστώθηκε κανένα μη συμμορφούμενο δείγμα.

3.Χημικές προσμείξεις

Σε σύνολο 3 δειγμάτων, δεν διαπιστώθηκε κανένα μη συμμορφούμενο δείγμα.

Γενικοί στόχοι που επιτεύχθηκαν:

Α) Ορθή, έγκαιρη και μη καταχρηστική λήψη και άρση υγειονομικών μέτρων (υποχρεωτική διέλευση από Κέντρο Καθαρισμού, απαγόρευση αλιείας).

Β) Ικανοποιητική συμμόρφωση των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων του κλάδου (οστρακοκαλλιεργητές, οστρακοαλιείς, κέντρα καθαρισμού, κέντρα αποστολής οστράκων) με τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας.

Γ) Έγκαιρη ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και των καταναλωτών με σκοπό την αποτελεσματική προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Ειδικόί στόχοι που επιτεύχθηκαν:

α) Αποτελεσματική διαχείριση των γνωστοποιήσεων του συστήματος RASFF για τον τομέα των οστρακοειδών.

β) Δημιουργήθηκε νέο έντυπο καταγραφής με σκοπό την αποτελεσματικότερη διαχείριση των πληροφοριών που αφορούν την εξαίευση ΖΔΜ τυχόν καθαρισμό και διέλευση από Κέντρο Καθαρισμού καθώς και τη διακίνησή τους μέσω των Κέντρων Αποστολής.

γ) Στην ηλεκτρονική σελίδα του ΥΠΑΑΤ και πιο συγκεκριμένα στο πεδίο που αφορά τα ΖΔΜ, προστέθηκε επικαιροποιημένος Εθνικός Κατάλογος Περιοχών Παραγωγής ΖΔΜ με πληροφορίες για τα όρια, την κατηγοριοποίηση και εξαλειυόμενα είδη των Περιοχών Παραγωγής.

δ) Έγινε αποτύπωση των ορίων/ συντεταγμένων των Περιοχών Παραγωγής ΖΔΜ σε χάρτες.

Οι συνιστώσες του επίσημου ελέγχου στον τομέα των δίθυρων μαλακίων συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση των ζωνών παραγωγής, την προστασία της δημόσιας υγείας και την κατάλληλη ενεργοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοδοτικών πόρων.

3.4 ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Έλεγχος μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας τροφίμων ζωικής προέλευσης

- Έλεγχος για *Salmonella* spp.: α. σε κρέας, κιμά και παρασκευάσματα κρέατος και β. σε τρόφιμα έτοιμα προς κατανάλωση που χρησιμοποιούν ωμό αυγό (πάστες ή τούρτες τираμισού, λευκές και σοκολάτας)

Στη συγκεκριμένη προτεραιότητα προβλεπόταν ο έλεγχος για την παρουσία της *Salmonella* spp. σε παρασκευάσματα κρέατος και άλλα τρόφιμα ζωικής προέλευσης καθώς και σε πάστες-τούρτες που χρησιμοποιούν ωμό αυγό, με απώτερο στόχο:

α) τον έλεγχο της συμμόρφωσης, προς τα κριτήρια ασφάλειας όπως καθορίζονται στον Καν. (ΕΚ) 2073/05, β) τον έμμεσο έλεγχο της αποτελεσματικότητας των συστημάτων διασφάλισης της ασφάλειας και της ποιότητας, τα οποία εφαρμόζονται από τις παραγωγικές επιχειρήσεις και, γ) την προστασία της υγείας των καταναλωτών.

Ο έλεγχος υλοποιήθηκε από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας, Κρήτης, , Ηπείρου, Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης και Βορείου Αιγαίου του ΕΦΕΤ, σε συνεργασία κατά περίπτωση με τις Δ/νσεις των Περιφερειακών Ενοτήτων της περιοχής αρμοδιότητάς τους και οι αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν από α) το Εργαστήριο Δοκιμών Αττικής του ΕΦΕΤ, β) τα Εργαστήρια του ΚΕ.ΕΛ.Τ.ΝΟ (ΠΕΔΥ Θεσσαλίας και Αλεξανδρούπολης), γ) το Ινστιτούτο Υγιεινής Τροφίμων και, δ) τα Κτηνιατρικά Εργαστήρια Ιωαννίνων και Ηρακλείου.

Έγιναν 130 έλεγχοι (δειγματοληψία και ανάλυση) σε νωπά κρέατα (χοιρινό, μοσχάρι, κοτόπουλο), κιμά μοσχαρίσιο, κοτόπουλου (νωπό), γύρο, σουβλάκι, κεμπάπ, μπιφτέκι και πάστες-τούρτες (τιραμισού, σοκολατίνα κλπ). Δεν βρέθηκαν μη ικανοποιητικά δείγματα, δηλαδή όλα τα δείγματα ήταν συμμορφούμενα με την νομοθεσία (Καν. 2073/2005/ΕΚ)..

- Έλεγχος για *Listeria monocytogenes*: α. σε συσκευασμένα τυριά σε φέτες ή τριμμένα, β. σε συσκευασμένα τεμάχια μαλακών τυριών γ. σε καπνιστά αλιεύματα και δ. σε τρόφιμα έτοιμα προς κατανάλωση που χρησιμοποιούν ωμό αυγό (πάστες ή τούρτες τираμισού, λευκές και σοκολάτας)

Ο σκοπός του συγκεκριμένου προγράμματος επίσημου ελέγχου ασφάλειας για το έτος 2014, ήταν: α. η ανίχνευση και σε περίπτωση θετικού δείγματος από το λιανικό εμπόριο, η καταμέτρηση της *Listeria monocytogenes* σε συσκευασμένα τυριά σε φέτες ή τριμμένα και σε συσκευασμένα τεμάχια μαλακών μη ωριμασμένων τυριών και β. η ανίχνευση και σε περίπτωση θετικού δείγματος από το λιανικό εμπόριο, η καταμέτρηση της *Listeria monocytogenes* σε καπνιστά αλιεύματα.

Απώτερος στόχος του συγκεκριμένου προγράμματος ήταν: α) ο έλεγχος της συμμόρφωσης, προς τα κριτήρια ασφάλειας όπως καθορίζονται στον Καν. (ΕΚ) 2073/05, β) ο έμμεσος έλεγχος της αποτελεσματικότητας των συστημάτων διασφάλισης της ασφάλειας και της ποιότητας, τα οποία εφαρμόζονται από τις παραγωγικές επιχειρήσεις και γ) η προστασία της υγείας των καταναλωτών. Ο έλεγχος υλοποιήθηκε από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Κρήτης, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης του ΕΦΕΤ, σε συνεργασία κατά περίπτωση με τις Δ/νσεις των Περιφερειακών Ενοτήτων της περιοχής αρμοδιότητάς τους και οι αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν από α) το Εργαστήριο Δοκιμών Αττικής του ΕΦΕΤ β) το Εργαστήριο του ΚΕ.ΕΛ.Τ.ΝΟ (ΠΕΔΥ Θεσσαλίας), γ) το εργαστήριο του ΚΕ.ΕΛ.Τ.ΝΟ. (Π.Ε.Δ.Υ. Αλεξανδρούπολης), δ) το Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ηρακλείου και ε) το Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ιωαννίνων..

Έγιναν 133 έλεγχοι (δειγματοληψία και ανάλυση) σε διάφορα τυριά σε φέτες, τριμμένα και μαλακά μη ωριμασμένα, σε καπνιστά αλιεύματα και σε πάστες-τουρτες που χρησιμοποιούν ωμό αυγό ενώ δεν βρέθηκαν μη ικανοποιητικά δείγματα, δηλαδή όλα τα δείγματα ήταν συμμορφούμενα με την νομοθεσία (Καν. 2073/2005/ΕΚ).

- **Προσδιορισμός ισταμίνης σε αλιευτικά προϊόντα**

Στη συγκεκριμένη προτεραιότητα προβλεπόταν ο έλεγχος για τον προσδιορισμό ισταμίνης σε αλιευτικά προϊόντα, με απώτερο στόχο: α) τον έλεγχο των εγκεκριμένων επιχειρήσεων παραγωγής και επεξεργασίας ζωικών τροφίμων και της επαλήθευσης του συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων και β) τον έλεγχο συμμόρφωσης ως προς τα κριτήρια ασφάλειας που καθορίζονται στον Καν. (ΕΚ) 2073/05 τροφίμων που προέρχονται από χώρες της ΕΕ και Τρίτες Χώρες

Ο έλεγχος υλοποιήθηκε από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Βορείου Αιγαίου του ΕΦΕΤ σε συνεργασία κατά περίπτωση με τις Δ/νσεις των Περιφερειακών Ενοτήτων της περιοχής αρμοδιότητάς τους και οι αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν από α) την Α' Χημική Υπηρεσία Πειραιά και β) τη Β' Χημική Υπηρεσία Θεσ/νίκης.

Έγιναν 40 έλεγχοι (δειγματοληψία και ανάλυση) σε προϊόντα τόνου, σκουμπριού, σαρδέλας, παλαμίδας, γαύρου, ξιφία, φρίσας, ρέγγας και κολεών από τις επιχειρήσεις παραγωγής και το λιανικό εμπόριο και βρέθηκε ένα (1) μη κανονικό δείγμα (ποσοστό 2,5%) ενώ τα υπόλοιπα δείγματα ήταν συμμορφούμενα προς τη νομοθεσία (Καν. 2073/2005/ΕΚ).

- **Έλεγχος για εντεροτοξίνες σταφυλόκοκκων σε συσκευασμένα τυριά ωρίμανσης**

Στη συγκεκριμένη προτεραιότητα προβλεπόταν η ανίχνευση εντεροτοξινών σταφυλόκοκκου σε διάφορα συσκευασμένα τυριά.

Ο απώτερος στόχος των ελέγχων ήταν: α) ο έλεγχος της συμμόρφωσης, προς τα κριτήρια ασφάλειας όπως καθορίζονται στον Καν. (ΕΚ) 2073/05, β) ο έμμεσος έλεγχος της αποτελεσματικότητας των συστημάτων διασφάλισης της ασφάλειας και της ποιότητας, τα οποία εφαρμόζονται από τις παραγωγικές επιχειρήσεις και γ) η προστασία της υγείας των καταναλωτών.

Ο έλεγχος υλοποιήθηκε από την Περιφερειακή Διεύθυνση Αττικής, του ΕΦΕΤ και οι αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν από το Ινστιτούτο Υγιεινής Τροφίμων του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών (ΚΚΙΑ).

Έγιναν 16 έλεγχοι (δειγματοληψία και ανάλυση) σε διάφορα τυριά (edam, κεφαλοτύρι, γραβιέρα, cheddar, κατσικίσιο, πρόβειο, πεκορίνο, κεφαλογραβιέρα, γιδοτύρι, gooda) ενώ δεν βρέθηκαν μη ικανοποιητικά δείγματα, δηλαδή όλα τα δείγματα ήταν συμμορφούμενα με την νομοθεσία (Καν. 2073/2005/ΕΚ).

3.5 ΧΗΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

- **Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου για την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών και παρομοίων και μη παρομοίων με τις διοξίνες πολυχλωριωμένων διφαινυλίων (PCBs)**

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος για τον Επίσημο Έλεγχο Τροφίμων που αφορούσε τη δειγματοληψία και ανάλυση έτους 2014 σε διάφορα είδη τροφίμων Ελληνικής προέλευσης. Οι έλεγχοι προέκυψαν και από την ανάγκη συμμόρφωσης με τη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μείωση της παρουσίας διοξινών, φουρανίων και πολυχλωριωμένων διφαινυλίων στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα (Σύσταση της Επιτροπής 2013/711/ΕΕ της 3ης Δεκεμβρίου 2013).

Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας, Κρήτης, Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Ηπείρου και Βορείου Αιγαίου σε συνεργασία και με τις αρμόδιες Δ/νσεις των Περιφερειακών Ενοτήτων, ενώ ως εργαστήριο ελέγχου χρησιμοποιήθηκε το Εργαστήριο Φασματομετρίας Μάζας και Ανάλυσης Διοξινών του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» που αποτελεί και εθνικό εργαστήριο αναφοράς για το συγκεκριμένο πεδίο.

Πραγματοποιήθηκαν οι προβλεπόμενοι από το πρόγραμμα έλεγχοι, εκ των οποίων 46 αφορούσαν τρόφιμα ζωικής προέλευσης.

Κατά τους παραπάνω ελέγχους, όλα τα δείγματα που εξετάστηκαν βρέθηκαν σύμφωνα με τη νομοθεσία (Κανονισμός 1881/2006/ΕΚ) και μάλιστα η περιεκτικότητα των διοξινών και των παρομοίων και μη παρομοίων με τις διοξίνες PCBs ήταν πολύ χαμηλότερη από τα μέγιστα επιτρεπτά όρια και σε παρόμοια χαμηλά επίπεδα με τα αποτελέσματα των αντίστοιχων προγραμμάτων των προηγούμενων ετών.

Στον ακόλουθο Πίνακα απεικονίζονται τα επίπεδα των διοξινών/φουρανίων και PCBs που παρατηρήθηκαν κατά τους ελέγχους του 2014.

Επίπεδα διοξινίων, φουρανίων (TEQ PCDD/F) και παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs (TEQ PCBs) (εκφρασμένα σε pg/g λίπους) και επίπεδα μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs (εκφρασμένα σε ng/g λίπους)

Είδος Τροφίμου (N=Αριθμός δειγμάτων)	Μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα *			Επίπεδα διοξινίων, φουρανίων, παρομοίων και μη παρομοίων με τις διοξίνες PCBs (Ανώτατα όρια συγκέντρωσης**)			
	TEQ PCDD/F	Συνολική TEQ (PCDD/F & PCBs)	Μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs ***	TEQ PCDD/F	TEQ PCBs	TEQ PCDD/F & PCBs	Μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs ***
	pg/g λίπους	pg/g λίπους	ng/g λίπους	Διάμεση τιμή (εύρος), pg/g λίπους			Διάμεση τιμή (εύρος), ng/g λίπους
ΑΥΓΑ							
Ελεύθερης βοσκής και συστοιχίες κλωβών (N=8)	2,5	5,0	40	0,37 (0,32-0,49)	0,03 (0,03-0,05)	0,40 (0,36-0,52)	0,93 (0,49-1,57)
ΚΡΕΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ							
Κρέας βόειο (N=4)	2,5	4,0	40	0,35 (0,00-0,75)	0,18 (0,00-0,60)	0,53 (0,00-1,35)	1,05 (0,01-2,42)
Κρέας αιγοπροβάτων (N=4)	2,5	4,0	40	0,34 (0,32-0,36)	0,13 (0,08-0,19)	0,47 (0,40-0,54)	0,58 (0,45-0,74)
Κρέας χοίριο (N=3)	1,0	1,25	40	0,34 (0,32-0,36)	0,02 (0,02-0,06)	0,38 (0,36-0,38)	0,99 (0,23-1,47)
Κρέας πουλερικών (N=4)	1,75	3,0	40	0,18 (0,00-0,34)	0,04 (0,00-0,09)	0,22 (0,00-0,41)	0,39 (0,01-1,43)
ΝΩΠΟ ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ							
Νωπό αγελαδινό γάλα (N=3)	2,5	5,5	40	0,37 (0,34-0,44)	0,18 (0,06-0,30)	0,62 (0,43-0,64)	1,56 (0,96-1,79)
Νωπό αιγοπρόβειο γάλα (N=3)				0,36 (0,32-0,50)	0,12 (0,07-0,21)	0,48 (0,39-0,71)	0,71 (0,53-1,57)
Τυριά (N=5)				0,35 (0,32-0,44)	0,12 (0,09-0,22)	0,54 (0,42-0,65)	0,41 (0,32-1,01)
ΨΑΡΙΑ****							
Ελεύθερης αλιείας (N=6)	3,5	6,5	75	0,16 (0,01-1,03)	0,66 (0,01-1,19)	0,84 (0,02-2,22)	2,05 (0,04-6,96)
Ιχθυοκαλλιέργειών (N=6)				0,09 (0,04-0,15)	0,20 (0,12-0,40)	0,32 (0,18-0,50)	3,50 (0,64-7,53)

* Σύμφωνα με τον Κανονισμό 1881/2006/ΕΚ, όπως ισχύει

** Ανώτατα όρια συγκέντρωσης: υπολογίζονται με την υπόθεση ότι όλες οι τιμές των διαφόρων ομοειδών ουσιών κάτω από το όριο του ποσοτικού προσδιορισμού ισούνται με το όριο του ποσοτικού προσδιορισμού.

*** Άθροισμα PCB-28, PCB-52, PCB-101, PCB-138, PCB-153 και PCB-180 (ICES - 6).**** Για τα ψάρια οι συγκεντρώσεις των διοξινίων, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs αναφέρονται σε pg/g νωπού προϊόντος, ενώ για τα μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs σε ng/g νωπού προϊόντος.

- **Έλεγχος επιπέδων βαρέων μετάλλων**

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος για τον Επίσημο Έλεγχο Τροφίμων που αφορούσε τη δειγματοληψία και ανάλυση έτους 2014 σε διάφορα είδη.

Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας, Κρήτης, Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Ηπείρου και Βορείου Αιγαίου κατά περίπτωση και σε συνεργασία και με τις αρμόδιες Δ/νσεις των Περιφερειακών Ενοτήτων. Οι αναλύσεις έγιναν από τα Εργαστήρια του Γενικού Χημείου του Κράτους α) της Δ/νσης Περιβάλλοντος β) της Β' Χ.Υ. Θεσσαλονίκης και γ) της Χ.Υ. Ιωαννίνων . Πραγματοποιήθηκαν 45 έλεγχοι που αφορούσαν σε αλιεύματα (νωπά, κατεψυγμένα, κονσερβοποιημένα).

Δεν βρέθηκαν μη συμμόρφωσεις με τη νομοθεσία (Κανονισμός 1881/2006/ΕΚ).

- **Έλεγχος επιπέδων Πολυκυκλικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων σε κρέας που έχει υποβληθεί σε θερμική επεξεργασία και προϊόντα με βάση το κρέας που έχουν υποβληθεί σε θερμική επεξεργασία τα οποία πωλούνται στον τελικό καταναλωτή και καπνιστά αλιεύματα**

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Επίσημου Ελέγχου Ασφάλειας και Ποιότητας Τροφίμων (δειγματοληψία και ανάλυση) έτους 2014. Σκοπός του ελέγχου ήταν η προστασία της υγείας των καταναλωτών από την παρουσία των πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων (ΠΑΥ) σε κρέας που έχει υποβληθεί σε θερμική επεξεργασία και προϊόντα με βάση το κρέας που έχουν υποβληθεί σε θερμική επεξεργασία τα οποία πωλούνται στον τελικό καταναλωτή καθώς και σε καπνιστά αλιεύματα.

Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας, Κρήτης, Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Ηπείρου και Βορείου Αιγαίου. Οι εργαστηριακές δοκιμές έγιναν από το εργαστήριο της Διεύθυνσης Τροφίμων του Γενικού Χημείου του Κράτους.

Υλοποιήθηκαν 45 έλεγχοι για τις ανωτέρω κατηγορίες προϊόντων, ενώ δεν βρέθηκαν δείγματα μη συμμορφούμενα με την νομοθεσία (Κανονισμός 1881/2006/ΕΚ).

- **Έλεγχος αφλατοξίνης Μ1 σε γάλα και προϊόντα του**

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Επίσημου Ελέγχου Ασφάλειας και Ποιότητας Τροφίμων (δειγματοληψία και ανάλυση) έτους 2014. Σκοπός του ελέγχου ήταν η διαπίστωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 όσον αφορά στα επίπεδα των μυκοτοξινών σε γάλα και προϊόντα του, ώστε να εξασφαλίζεται σε υψηλό επίπεδο η προστασία των καταναλωτών.

Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας, Κρήτης, Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Ηπείρου και Βορείου Αιγαίου.. Οι εργαστηριακές δοκιμές έγιναν από το εργαστήριο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Γενικού Χημείου του Κράτους.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 30 έλεγχοι και δεν διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία.

3.6 Έλεγχος παρουσίας καταλοίπων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης (Καν. (ΕΕ) 788/2012)

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Επισήμου Ελέγχου Τροφίμων Έτους 2014 με τίτλο «Έλεγχος παρουσίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης».

Σκοπός του ελέγχου ήταν η εξασφάλιση της συμμόρφωσης με την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία όσον αφορά στα επίπεδα των γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα καθώς και η εκτίμηση της έκθεσης του καταναλωτή στα υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Έγιναν συνολικά 30 έλεγχοι σε βόειο συκώτι και κρέας πουλερικών. Όλα τα δείγματα που ελέγχθηκαν βρέθηκαν συμμορφούμενα με τη νομοθεσία.

3.7 Πρόγραμμα Παρακολούθησης Προσθέτων

Σκοπός του προγράμματος ήταν ο έλεγχος της συμμόρφωσης των τροφίμων ζωικής προέλευσης, ως προς τις περιεχόμενες πρόσθετες ύλες δηλαδή έλεγχος ως προς την ορθή χρήση προσθέτων σε εγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων και έλεγχος συμμόρφωσης ως προς τα ανώτατα επιτρεπτά επίπεδα προσθέτων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των χρωστικών και των γλυκαντικών ουσιών, με βάση τα ισχύοντα νομοθετικά όρια. Στο πρόγραμμα περιλαμβάνονταν και έλεγχος ορθής επισήμανσης ως προς την κείμενη Νομοθεσία και ειδικότερα όσον αφορά στην ορθή αναγραφή περιεχόμενων προσθέτων/κατηγορίας προσθέτου, την ορθή επισήμανση για τη δήλωση παρουσίας θειωδών και τυχόν παραπλανητική επισήμανση που σχετίζεται με τη μεταφορά ενός προσθέτου στο τελικό προϊόν.

Επίσης στόχος του προγράμματος ήταν η παρακολούθηση της πραγματικής χρήσης των προσθέτων τροφίμων λαμβάνοντας υπόψη την Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την πρόσληψη προσθέτων τροφίμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (COM(2001) 542 τελικό) και το άρθρο 27 του Κανονισμού 1333/2008/ΕΚ για τα πρόσθετα τροφίμων σύμφωνα με το οποίο τα κράτη μέλη διατηρούν συστήματα για την παρακολούθηση της κατανάλωσης και της χρήσης προσθέτων τροφίμων βασιζόμενα στην προσέγγιση εκτίμησης επικινδυνότητας και κοινοποιούν τα πορίσματά τους με τη δέουσα περιοδικότητα στην Επιτροπή και στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA).

Ο αριθμός των δειγμάτων που ελέγχθηκαν ήταν συνολικά ήταν 225, από τα οποία βρέθηκαν 38 δείγματα μη κανονικά, ήτοι 14% επί του συνόλου.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα είδη των τροφίμων που ελέχθησαν ως προς το είδος του προσθέτου/προσθέτων.

α/α	Είδος δείγματος	Είδος εξέτασης
1	Μαλάκια, καρκινοειδή και κεφαλόποδα κατά προτίμηση φρέσκα (γαρίδες)	Θειώδη
2	Καπνιστά ψάρια, προμαγειρεμένα καρκινοειδή	Χρωστικές
3	Προϊόντα με βάση το κρέας, κρεατοσκευάσματα (παρασκευάσματα νωπού κιμά, λουκάνικα)	Χρωστική E 120, φωσφορικά
4	Προϊόντα με βάση το κρέας, κρεατοσκευάσματα (ζαμπόν, χοιρινή ωμοπλάτη, προσούτο)	φωσφορικά

5	Τυριά με ακριβή περιγραφή του τρόπου διάθεσης (αρωματισμένο λιωμένο τυρί, τυρί προσσκευασμένο σε φέτες ή σε μπαστούνι, τυρί σε στρώσεις και τυρί με πρόσθετα τρόφιμα, σκληρό, ημίσκληρο και ανακατεργασμένο τυρί σε φέτες ή τριμμένο, κ.ά.)	Σορβικά
6	Αρωματισμένα επιδόρπια με βάση το Γάλα και επιδόρπια γιαουρτιού, Επιδόρπια με άρωμα φρούτου	Σορβικά Βενζοϊκά
7	Σκληρά, ημίσκληρα και ημιμαλακά τυριά	Ναταμυκίνη
8	Σαλάτες (μελιτζανοσαλάτα, ρόσικη, πατατοσαλάτα, φάρμα κηπουρού.)	Σορβικά, Βενζοϊκά
9	Σαλάτες (τζατζίκι, ταραμοσαλάτα, τυροσαλάτα)	Σορβικά, Βενζοϊκά
10	Μαγιονέζα (δειγματοληψία όλων μαζί των δειγμάτων)	αντιοξειδωτικά
11	Σάλτσες όπως κέτσαπ τομάτας, Worcestershire sauce, chili sauce, dipping sauce, διάφορα ντρέσινγκ	Σορβικά, Βενζοϊκά
12	Ιχθυηρά χύμα (κοκκινόψαρα) 1ο εξάμηνο	Βορικά

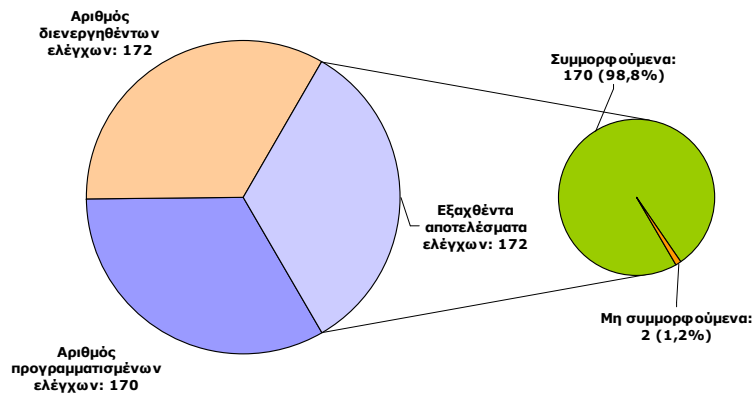
3.8 Πρόγραμμα Παρακολούθησης της Ποιότητας των Γαλακτοκομικών Προϊόντων

Σκοπός του ελέγχου ήταν η εξέταση της συμμόρφωσης με την Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία όσον αφορά στην εξακρίβωση εάν τα γαλακτοκομικά προϊόντα (τυριά ΠΟΠ, διάφορα άλλα τυριά, γιαούρτια, βούτυρα και γάλατα ιδιωτικής ετικέτας) φέρουν τη σωστή επισήμανση σχετικά με το είδος του γάλακτος που περιέχουν και τη συμμόρφωσή τους με τις προδιαγραφές του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών ως προς την ποσότητα λίπους, υγρασίας και ΣΥΑΛ. Επίσης, να εξακριβώσει αν προϊόντα επισημαίνονται ως γαλακτοκομικά, ενώ είναι μη γαλακτοκομικά σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων και της ΚΥΑ αριθ. 278186, ΦΕΚ 1097 Β 27/08/2002. Ο αριθμός των δειγμάτων γαλακτοκομικών προϊόντων που προγραμματίστηκαν να ελεγχθούν ήταν συνολικά 170. Το είδος και ο αριθμός των δειγμάτων φαίνεται στον ακόλουθο Πίνακα.

Είδος δείγματος	Εξεταζόμενη παράμετρος	Αριθμός δειγμάτων
Τυριά ΠΟΠ	Είδος γάλακτος	65
Υπόλοιπα τυριά	Είδος Λιπαρής Ύλης - Ποσότητα Λίπους - Ποσοστό Υγρασίας	60
Παγωτό καϊμάκι	Είδος γάλακτος	10
Γιαούρτι πρόβειο	Είδος γάλακτος-λίπος	25
Βούτυρο	Είδος Λιπαρής Ύλης - Ποσοστό Υγρασίας - ΣΥΑΛ	10
Σύνολο:		170

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 172 έλεγχοι ποιότητας γαλακτοκομικών προϊόντων και διαπιστώθηκαν 2 μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία. Σε σχέση με τον ετήσιο στόχο που είχε τεθεί αυτός υπερκαλύφθηκε (ποσοστό 101,2%). Τα αποτελέσματα των ελέγχων παρουσιάζονται στο Διάγραμμα που ακολουθεί:

Αποτελέσματα Ελέγχου Ποιότητας Γαλακτοκομικών 2014

Σημειώθηκε σημαντική μείωση στον αριθμό μη κανονικών δειγμάτων που εντοπίστηκαν στους ελέγχους του 2014 σε σχέση με το 2013 και το 2012 (διαπιστώθηκαν 28 μη συμμορφώσεις, ποσοστό 15,1% και 18 μη συμμορφώσεις, ποσοστό 8,2% αντίστοιχα). Η μείωση μπορεί, ίσως, να αποδοθεί στο γεγονός ότι οι διαρκείς ετήσιοι έλεγχοι στα γαλακτοκομικά (που έχουν καλύψει σε μεγάλο ποσοστό το σύνολο των προϊόντων της ελληνικής αγοράς, των επιχειρήσεων, αλλά και των μικρότερων περιφερειακών παραγωγών), έχουν συμβάλει στην διόρθωση προβλημάτων που εντοπιζόνταν και αφορούσαν κυρίως στη λανθασμένη επισήμανση των προϊόντων (πέρα από ελάχιστες περιπτώσεις νοθείας).

Το πρόγραμμα εξυπηρετεί το σκοπό του ελέγχου της αγοράς για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας και δρα θετικά τόσο στην προστασία των ελληνικών προϊόντων ΠΟΠ-ΠΓΕ όσο και στην προστασία των καταναλωτών από τυχόν απάτες (νοθείες) σε βάρος τους. Σκοπός είναι οι αρχές ελέγχου να έχουν μια πλήρη εικόνα της αγοράς καθώς και η διατήρηση ενός επαρκούς επίπεδου ελέγχων για προϊόντα εθνικής σημασίας.

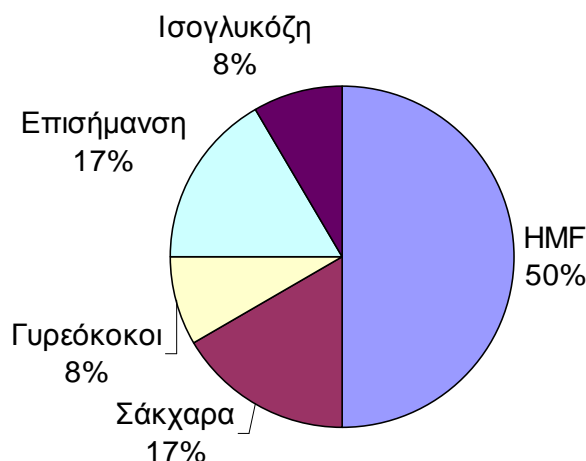
3.9 Πρόγραμμα Παρακολούθησης της Ποιότητας του Μελιού

Σκοπός του ελέγχου ήταν να εξακριβώσει ότι το μέλι που διατίθεται στην κατανάλωση ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές που τίθενται από τα άρθρα 67 & 67^α του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, ότι δεν είναι νοθευμένο με άλλες γλυκαντικές ύλες και ότι ανταποκρίνεται στις παραμέτρους ταυτοποίησής του σύμφωνα με το άρθρο 67, Παράρτημα I, II και 67^α του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών

Ο αριθμός των δειγμάτων που προγραμματίστηκαν να ελεγχθούν ήταν συνολικά ήταν 190.

Τα δείγματα εξετάστηκαν ως προς την επισήμανση και τις εξής παραμέτρους: Αγωγιμότητα, Σάκχαρα (Φρουκτόζη, γλυκόζη, σακχαρόζη, μαλτόζη), Αριθμός Διαστάσης, Υδροξυμέθυλοφουρφουράλη, Υγρασία, Γυρεοσκοπική εξέταση, Προσδιορισμός εξωγενών C-4 σακχάρων (ισογλυκόζη)

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 209 έλεγχοι και διαπιστώθηκαν 32 μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία. Τα αποτελέσματα των ελέγχων παρουσιάζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί :

3.10 ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- **Επίσημος Έλεγχος για την παρουσία κρέατος αλόγου**

Σκοπός του ελέγχου ήταν:

α) η προστασία της υγείας του καταναλωτή μέσω της διαπίστωσης της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων παραγωγής, μεταποίησης και διανομής (δηλαδή όλων των επιχειρήσεων που εισαγάγουν, παράγουν, μεταποιοούν, παρασκευάζουν ή διανέμουν τρόφιμα) ως προς την κείμενη Εθνική και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία,

β) η εφαρμογή συντονισμένου προγράμματος με σκοπό να διαγνωστεί η συχνότητα δόλιων πρακτικών στην εμπορία ορισμένων τροφίμων, όσον αφορά την τροφή που περιέχουν βοδινό κρέας, με στόχο να διαπιστωθεί αν τα προϊόντα αυτά περιέχουν κρέας αλόγου το οποίο δεν επισημαίνεται σωστά στη συσκευασία ή, στην περίπτωση των μη προσυσκευασμένων τροφίμων, αν δεν παρέχονται στον καταναλωτή ή στις μονάδες ομαδικής εστίασης πληροφορίες σχετικά με την παρουσία του κρέατος αυτού, σύμφωνα με τις ενωσιακές και, κατά περίπτωση, τις εθνικές διατάξεις.

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε, στο διάστημα Μαΐου-Ιουνίου 2014 με βάση τη σύσταση 2014/180/ΕΕ της Επιτροπής της 27ης Μαρτίου 2014, από τις Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ. Λήφθηκαν συνολικά 102 δείγματα εκ των οποίων τα 81 δείγματα (79,4%) αφορούσαν προσυσκευασμένα τρόφιμα προοριζόμενα για τον τελικό καταναλωτή ή για μονάδες ομαδικής εστίασης, ενώ τα υπόλοιπα 21 δείγματα (20,6%) αφορούσαν τρόφιμα που προσφέρονται για πώληση στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης χωρίς συσκευασία και τρόφιμα που συσκευάζονται στην εγκατάσταση πώλησης κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή ή προσυσκευασμένα τρόφιμα για άμεση πώληση. Από το σύνολο των 102 δειγμάτων τα 20 δείγματα (19,6%) αφορούσαν πρώτη ύλη βόειου κρέατος (π.χ. κρέας, κιμάς) ενώ τα υπόλοιπα 82 δείγματα (80,4%) αφορούσαν τελικό προϊόν κρέατος (π.χ. κεφτεδάκια, σουτζουκάκια, μπιφτέκια, κεμπάπ κ.α.).

Από το σύνολο των 102 δειγμάτων του προγράμματος, δεν ανιχνεύθηκε DNA αλόγου σε κανένα από αυτά, ήτοι το 100% των δειγμάτων που ελεγχθήκαν βρέθηκαν «Συμμορφούμενα» ως προς την νομοθεσία.

- **Επίσημος έλεγχος προσδιορισμού ποσοστού κρέατος σε προϊόντα με βάση το κρέας από ένα είδος κρέατος**

Σκοπός του ελέγχου ήταν η προάσπιση των συμφερόντων των καταναλωτών μέσω της συμμόρφωσης με την Εθνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία όσον αφορά την επαλήθευση του αναγραφόμενου ποσοστού κρέατος σε προϊόντα με βάση το κρέας ώστε να διαπιστωθεί πιθανή παραπλάνηση των καταναλωτών.

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε από τις Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ Αττικής και Κρήτης. Ο έλεγχος επικεντρώθηκε σε προσσκευασμένα τρόφιμα προοριζόμενα για τον τελικό καταναλωτή ή για μονάδες ομαδικής εστίασης, καθώς και τρόφιμα που προσφέρονται για πώληση στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης χωρίς συσκευασία ή συσκευάζονται στην εγκατάσταση πώλησης κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή.

Από το σύνολο των 28 ελεγχθέντων δειγμάτων διαπιστώθηκε πως τα 26 εξ αυτών ήταν «ΚΑΝΟΝΙΚΑ» ως προς το αναγραφόμενο ποσοστό κρέατος (ποσοστό ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ δειγμάτων: 92,9%) ενώ 2 δείγματα βρέθηκαν «ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΑ» ως προς το αναγραφόμενο ποσοστό κρέατος (ποσοστό ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ δειγμάτων: 7,1%).

Πιο συγκεκριμένα, «ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΑ» ως προς το αναγραφόμενο ποσοστό κρέατος βρέθηκαν 1 δείγμα «Αλλαντικά» (ποσοστό επί διενεργηθέντων δειγμάτων αλλαντικών: 8,3%) και 1 δείγμα «Λουκάνικα» (ποσοστό επί διενεργηθέντων δειγμάτων λουκάνικα: 9,1%), όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία τροφίμου (πρώτη ύλη και προϊόντα)	Διενεργηθέντες έλεγχοι / Εργαστηριακοί έλεγχοι (αριθμός δειγμάτων)	Αριθμός / Ποσοστό ΚΑΝΟΝΙΚΑ με τη νομοθεσία δειγμάτων	Αριθμός / Ποσοστό ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ με τη νομοθεσία δειγμάτων
Αλλαντικά	12	11 δείγματα / 91,7%	1 δείγματα / 8,3%
Λουκάνικα	11	10 δείγματα / 90,9%	1 δείγματα / 9,1%
Μπιφτέκια	2	2 δείγματα / 100%	0 δείγματα / 0%
Διατηρημένο κρέας	2	2 δείγματα / 100%	0 δείγματα / 0%
Γεύμα με βάση το κρέας	1	1 δείγματα / 100%	0 δείγματα / 0%
Σύνολο	28	26 δείγματα / 92,9%	2 δείγματα / 7,1%

3.11 ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ

Το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Καταλοίπων (ΕΠΕΚ) για ορισμένες ουσίες και τα κατάλοιπά τους σε ζώντα ζώα και στα προϊόντα τους καθορίζεται από τις διατάξεις του Π.Δ. 259/98 (ΦΕΚ 191 Α') σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 96/22/ΕΚ και 96/23/ΕΚ του Συμβουλίου, του Καν. 470/2009/ΕΚ και Καν. 37/2010/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, και η εφαρμογή του είναι υποχρεωτική.

Για το 2014 η εφαρμογή του ΕΠΕΚ έγινε σύμφωνα με το πλάνο που είχε καταρτίσει η Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών - Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων & Κτηνιατρικών Εφοδίων της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΚΑΑ) και είχε αποστείλει στις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΑΑ).

Τα αποτελέσματα για το ΕΠΕΚ του έτους 2014 καταχωρήθηκαν στη βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με τη νομοθεσία.

Οι ΑΑ πραγματοποίησαν **4.730** δειγματοληψίες από τα **5.657** στοχοθετημένα δείγματα που δηλώθηκαν στο πλάνο και αφορούσαν σε βοοειδή, χοίρους, αιγοπρόβατα, ψάρια, πουλερικά, κουνέλια, εκτρεφόμενα και άγρια θηράματα, αυγά, γάλα και μέλι (ποσοστό 83.61%). Ο αριθμός των δειγμάτων που αναλύθηκαν από τα αρμόδια Κτηνιατρικά Εργαστήρια ήταν **4.065** (ποσοστό 85.94%). Από αυτά, **27** δείγματα βρέθηκαν μη συμμορφούμενα προς την ενωσιακή νομοθεσία (ποσοστό 0.66%).

Στο πλαίσιο του ΕΠΕΚ 2014, οι ΑΑ διενήργησαν επιπλέον και ύποπτες δειγματοληψίες μετά από θετικό αποτέλεσμα που διαπιστώθηκε σε στοχοθετημένο δείγμα ή μετά από καταγγελία, υποψία ή ένδειξη παράνομης αγωγής ή μη-συμμόρφωσης, καθώς και άλλες δειγματοληψίες που ήταν αναγκαίες κατά περίπτωση.

Από τις ύποπτες δειγματοληψίες που διενεργήθηκαν το 2014, **13** δείγματα βρέθηκαν μη συμμορφούμενα. Από τις άλλες δειγματοληψίες που διενεργήθηκαν το 2014, **5** δείγματα βρέθηκαν μη συμμορφούμενα.

Ειδικότερα τα μη συμμορφούμενα δείγματα αναλύονται ως κάτωθι:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΖΩΟΥ	ΟΥΣΙΑ
ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΜΕΝΑ			
5	ΝΕΦΡΟΣ	ΧΟΙΡΟΥ	ΩΧΡΑΤΟΞΙΝΗ
1	ΚΡΕΑΣ	ΧΟΙΡΟΥ	ΔΟΞΥΚΥΚΛΙΝΗ
4	ΗΠΑΡ	ΠΡΟΒΑΤΟ	ΜΟΛΥΒΔΟΣ
1	ΚΡΕΑΣ	ΠΡΟΒΑΤΟ	ΕΝΡΟΦΛΟΞΑΣΙΝΗ
1	ΝΕΦΡΟΣ	ΠΡΟΒΑΤΟ	ΔΙΥΔΡΟΣ ΤΡΕΠΤΟΜΥΚΙΝΗ

3	ΚΡΕΑΣ	ΑΓΡΙΟ ΘΗΡΑΜΑ	ΜΟΛΥΒΔΟΣ
1	ΚΡΕΑΣ	ΑΓΡΙΟ ΘΗΡΑΜΑ	ΜΟΛΥΒΔΟΣ&ΚΑΔΜΙΟ
1	ΓΑΛΑ	ΑΙΓΑ	ΑΦΛΑΤΟΞΙΝΗ
1	ΓΑΛΑ	ΑΓΕΛΑΔΑ	ΑΦΛΑΤΟΞΙΝΗ
1	ΜΕΛΙ	-	Τ-ΦΛΟΥΒΑΛΙΝΑΤΗ
2	ΜΕΛΙ	-	ΚΑΔΜΙΟ
3	ΜΕΛΙ	-	ΜΟΛΥΒΔΟΣ
3	ΜΕΛΙ	-	ΜΟΛΥΒΔΟΣ&ΚΑΔΜΙΟ
ΣΥΝΟΛΟ: 27			
ΥΠΟΠΤΑ			
2	ΚΡΕΑΣ	ΑΓΕΛΑΔΑ	ΟΞΥΤΕΤΡΑΚΥΚΛΙΝΗ
9	ΝΕΦΡΟΣ	ΧΟΙΡΟΥ	ΩΧΡΑΤΟΞΙΝΗ
2	ΚΡΕΑΣ	ΠΤΗΝΑ	ΑΜΟΖ (ΜΕΤΑΒΟΛΙΤΗΣ ΝΙΤΡΟΦΟΥΡΑΝΙΟΥ)
ΣΥΝΟΛΟ: 13			
ΑΛΛΑ			
4		ΖΔΜ	ΚΑΔΜΙΟ
1		ΖΔΜ	ΜΟΛΥΒΔΟΣ&ΚΑΔΜΙΟ
ΣΥΝΟΛΟ: 5			

Στις περιπτώσεις μη συμμορφούμενων αποτελεσμάτων, οι ΑΑ προέβησαν στις απαραίτητες ενέργειες ανάλογα με την περίπτωση, όπως έρευνα στην εκμετάλλευση καταγωγής ή προέλευσης, έλεγχο Μητρώου Φαρμακευτικής Αγωγής, λήψη υποπτων δειγμάτων, με σκοπό τον καθορισμό των λόγων της παρουσίας καταλοίπων και έλαβαν όλα τα απαιτούμενα μέτρα (π.χ. επιτήρηση ή απομόνωση της εκμετάλλευσης, μη διάθεση στην κατανάλωση των επιβαρυσμένων προϊόντων, κλπ) και την επιβολή διοικητικών ή και ποινικών κυρώσεων.

Για το έτος 2014 επιβλήθηκαν διοικητικές κυρώσεις σε τέσσερις (4) περιπτώσεις μη συμμορφούμενων αποτελεσμάτων, στα οποία διαπιστώθηκε υπέρβαση των ανώτατων ορίων καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων (αντιμικροβιακοί παράγοντες).

Η ΚΑΑ καταχώρησε στη βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τις ενέργειες που ελήφθησαν στις περιπτώσεις των μη συμμορφούμενων αποτελεσμάτων.

Επιπλέον η ΚΑΑ κοινοποίησε τα μη συμμορφούμενα αποτελέσματα ως προς την ανίχνευση καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων στον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων, Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), στο πλαίσιο εφαρμογής του καθεστώτος της πολλαπλής συμμόρφωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 262385/2010 (ΦΕΚ 509 Β'), σε εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 και του κανονισμού (ΕΚ) 1698/05 του Συμβουλίου, για την επιβολή των σχετικών κυρώσεων.

Στον τομέα των δειγματοληψιών και των αναλύσεων των δειγμάτων για το ΕΠΕΚ, παρατηρείται υστέρηση ορισμένων υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με τη διενέργεια αυτών των δειγματοληψιών και των αναλύσεων ως προς την επίτευξη των στόχων.

Οι αιτίες των παραπάνω υστερήσεων συνοψίζονται στα εξής:

- εμφάνιση σοβαρών ασθενειών, επιζωοτιών, όπως ευλογιά και καταρροϊκός πυρετός και ενεργοποίηση σχεδίων εκτάκτου ανάγκης για την αντιμετώπισή τους,
- διαρκής μείωση του προσωπικού των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών και των εργαστηρίων με επακόλουθη υποστελέχωση των εργαστηρίων σε εξειδικευμένο προσωπικό,
- σημαντική μείωση των προβλεπόμενων ημερών για μετακινήσεις εκτός έδρας των κτηνιάτρων-υπαλλήλων και των οικονομικών πόρων των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών, με αποτέλεσμα να είναι πρακτικά ανεφάρμοστη η επίτευξη του στόχου διενέργειας των δειγματοληψιών,
- η πολυπλοκότητα και το μεγάλο χρονικό διάστημα διεξαγωγής των οικονομικών διαγωνισμών για την προμήθεια εργαστηριακών υλικών και αντιδραστηρίων,
- η έλλειψη των απαιτούμενων πόρων τόσο για την προμήθεια εργαστηριακών υλικών και αντιδραστηρίων, όσο και για την επισκευή και συντήρηση οργάνων και μηχανημάτων των εργαστηρίων.

4. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

4.1 Μέτρα για την εξασφάλιση συμμόρφωσης των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων

Το 2014 σηματοδοτείται από την έναρξη εφαρμογή του νέου κυρωτικού συστήματος (Ν.4235/2014). Κύρια χαρακτηριστικά του είναι η αντιμετώπιση με μεγαλύτερη ευελιξία παραβάσεων μικρής σοβαρότητας και επικινδυνότητας.

Συνολικά μετά τους ελέγχους στις επιχειρήσεις μεταποίησης-επεξεργασίας τροφίμων ζωικής προέλευσης, επιβλήθηκαν:

- Διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμα) σε 79 επιχειρήσεις
- Ποινικές κυρώσεις σε 22 επιχειρήσεις
- Έγιναν 32 πράξεις κατασχέσεων
- Αναακλήθηκε η άδεια λειτουργίας σε 5 επιχειρήσεις

4.2 Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών επίσημων ελέγχων

α) Συνεργασία, συντονισμός, εποπτεία

Το επίπεδο συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των Α.Α υποστηρίζεται από την λειτουργία επιτροπών, συσκέψεων, σύναψη πρωτόκολλων συνεργασίας.

Ενδεικτικά αναφέρουμε.

- Συνδιοργάνωση συσκέψεων από ΕΦΕΤ & Γεν. Δ/ση Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής, στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης (γάλα - γαλακτοκομικά, κρέας - προϊόντα του), με την συμμετοχή των Περιφερειακών Δ/σεων του ΕΦΕΤ και των Δ/σεων Κτηνιατρικής των Περιφερειών με στόχο την υλοποίηση δράσεων για το 2014 και την βελτίωση του επίσημου ελέγχου.
- Συγκρότηση 14 ομάδων εργασίας για την διαμόρφωση των προγραμμάτων Επίσημου Ελέγχου Τροφίμων έτους 2014 με τη συμμετοχή των Κεντρικών Αρμοδίων Αρχών (ΕΦΕΤ, ΥΠΑΑΤ), του ΚΕΕΛΠΝΟ και των Εθνικών Εργαστηρίων (Αναφοράς και Επίσημων).

- Την σύναψη πρωτόκολλων συνεργασίας 2014 για την υλοποίηση των προγραμμάτων Επίσημου Ελέγχου Τροφίμων μεταξύ του ΕΦΕΤ και των Εργαστηρίων Δοκιμών .
- Συσκέψεις μεταξύ αρμοδίων Αρχών για την κατανομή των ελέγχων και τον τρόπο συγκέντρωσης των αποτελεσμάτων των ελέγχων αυτών

β) Νομοθετικό έργο - επικαιροποίηση νομοθεσίας

1. Το Φεβρουάριο του 2014 εκδόθηκε ο Νόμος 4235/2014 «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρ- μογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρ- μοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (ΦΕΚ32/ 11-02-2015). Για την εφαρμογή του εκδόθηκαν οι Υπουργικές Αποφάσεις 434/82574/14 και 673/141426/14 καθώς και οι σχετικές εγκύκλιοι.
- 2 Έκδοση της υπ' αριθ. 314/15074 (ΦΕΚ 363/17-02-2014) Υπουργικής Απόφασης: «Αξιοποίηση γάλακτος ιπποειδών για ανθρώπινη κατανάλωση».
3. Έκδοση της υπ' αριθ. 3724/162303 (ΦΕΚ 3438/ 22.12.2014) Κοινής Υπουργικής Απόφασης: «Εθνικά μέτρα και παρεκκλίσεις στον τομέα των τροφίμων ζωϊκής προέλευσης σε εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) 852/2004 και (ΕΚ)853/2004» και των σχετικών εγκυκλίων για την εφαρμογή της.
4. Έκδοση της υπ' αριθ. 464/92592 (ΦΕΚ 2111/ 01.08.2015) Υπουργικής Απόφασης «Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας παρασκευαστηρίου καταστημάτων λιανικής πώλησης κρεάτων».

γ) Προγραμματισμός ιεράρχηση των ελέγχων

- Προγραμματισμός δράσεων στον τομέα των τροφίμων ζωϊκής προέλευσης για το 2015.
- Ειδικές κατευθύνσεις για την ιχνηλασιμότητα σε επιχειρήσεις τροφίμων
- Ειδικές κατευθύνσεις για τον έλεγχο της χρήσης προσθέτων σε παρασκευάσματα και προϊόντα με βάση το κρέας.

δ) Στον τομέα των εισαγωγών έχουν εκδοθεί και αποσταλεί στους ΣΥΚΕ:

- Εγχειρίδιο για τα φορτία που προορίζονται για την αμερικανική βάση στη Σούδα (5503/132828~21-10-2014)
- Εγχειρίδιο σχετικά με την έκδοση 6.0 της εφαρμογής TRACES (7007/157312~11-12-2014)
- Εγχειρίδιο σχετικά με την έκδοση 6.10 της εφαρμογής TRACES (7054/159407~16-12-2014)

ε) Εκπαίδευση / επιμόρφωση

Στον τομέα των τροφίμων ζωϊκής προέλευσης οργανώθηκαν εκπαιδευτικά σεμινάρια στις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Επίσημος έλεγχος στον τομέα τροφίμων ζωϊκής προέλευσης (κρέας και προϊόντα) (3 σεμινάρια 24 ωρών το καθένα)
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (3 σεμινάρια 24 ωρών)
- Επίσημος έλεγχος στους τομείς των αλιευμάτων, αυγών και μελιού (2 σεμινάρια 24 ωρών).
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των υλικών σε επαφή (2 σεμινάρια 24 ωρών)
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των προσθέτων τροφίμων (2 σεμινάρια 24 ωρών)

- Επίσημος έλεγχος και απαιτήσεις στον τομέα της επισήμανσης, παρουσίασης και διαφήμισης των τροφίμων (3 σεμινάρια 24 ωρών).
- Επιθεώρηση συστημάτων αυτοελέγχου (HACCP auditing) (3 σεμινάρια 24 ωρών).
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των ουσιών που επιμολύνουν τρόφιμα (food contaminants) (3 σεμινάρια 24 ωρών).
- Risk assessment (ανάλυση επικινδυνότητας).

Συνολικά στο πρόγραμμα εκπαίδευσης για το 2014, συμμετείχαν 543 επιθεωρητές του ΕΦΕΤ και των υπηρεσιών των περιφερειών και περιφερειακών ενοτήτων.

Κατά το έτος 2014 η Ελλάδα συμμετείχε με υπαλλήλους σε σεμινάρια του BTSF (Better Training for Safer Food) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στον τομέα των εισαγωγών (ΣΥΚΕ):

- Η παροχή καθοδήγησης και ενημέρωσης των κτηνιάτρων των ΣΥΚΕ γίνεται από την επίσημη εφημερίδα της κοινότητας, το σύστημα TRACES, το σύστημα RASFF και διευκρινιστικές εγκυκλίους.
- Οι υπάλληλοι των ΣΥΚΕ συμμετείχαν σε κοινωτικά σεμινάρια πάνω σε θέματα κτηνιατρικών ελέγχων κατά τις εισαγωγές.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Παρά τη μείωση των πόρων και την επακόλουθη μείωση του αριθμού των ελέγχων στις επιχειρήσεις του τομέα καταβάλλεται προσπάθεια για μια περισσότερο στοχευμένη διενέργεια επιθεωρήσεων με στόχο τη σταθερή επιτήρηση των επιχειρήσεων και μια πιο ορθολογική διενέργεια των ελέγχων.
- Το νέο ενιαίο κυρωτικό σύστημα με την έναρξη της εφαρμογής του στη διάρκεια του έτους, είναι μεν σε στάδιο εμπέδωσης από τις Αρμόδιες Αρχές, πλην όμως εξασφαλίζει ότι όλες οι Αρμόδιες Αρχές εφαρμόζουν με τρόπο ομοιόμορφο τις κυρώσεις κατά τη διαπίστωση μη συμμορφώσεων.
- Υπάρχει βελτίωση στην άσκηση του επίσημου ελέγχου όσον αφορά μεθόδους και τεχνικές που προσδιορίζουν την ομοιόμορφη διεξαγωγή του. Σε αυτό συνέβαλλαν σημαντικά οι κατευθυντήριες οδηγίες και εγκύκλιοι που εκδόθηκαν από τις ΚΑΑ και η συνεχιζόμενη εκπαίδευση των επιθεωρητών σε ειδικά και κατά προτεραιότητα θέματα του επίσημου ελέγχου στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης.

Όσον αφορά στην ανταπόκριση των υπευθύνων των επιχειρήσεων:

- Η εφαρμογή συστημάτων αυτοελέγχου έχει επεκταθεί και βελτιωθεί αλλά παραμένουν οι αδυναμίες τεκμηρίωσης των εφαρμοζόμενων διαδικασιών.
- Στο πλαίσιο της εφαρμογής προγράμματος για τον έλεγχο των μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας τροφίμων ζωικής προέλευσης διαπιστώνεται ότι υπάρχει υψηλό επίπεδο συμμόρφωσης σύμφωνα με τους διενεργηθέντες εργαστηριακούς ελέγχους.

A1.1 ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

A. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗΣ ΒΟΕΙΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ

Βάσει των απαντήσεων που λάβαμε από τις Περιφερειακές Ενότητες στο υπ. αριθμ. 464/39315/7-4-2015 έγγραφό μας, αναφορικά με τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την εφαρμογή της υποχρεωτικής επισήμανσης στο βόειο κρέας για το έτος 2014, παραθέτουμε τα στοιχεία του συνολικού αριθμού των ελέγχων και των παραβάσεων, όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.

Οι έλεγχοι για την επισήμανση του βόειου κρέατος από το 2009 διεξάγονται ταυτόχρονα με τους ελέγχους στο πλαίσιο της παραγράφου 1β του άρθρου 1 του Καν (ΕΚ) 882/2004 ο οποίος θεσπίζει γενικούς κανόνες για τη διεξαγωγή επισήμων ελέγχων συμμόρφωσης με τα μέτρα που έχουν ως στόχο, «τη διασφάλιση θεμιτών πρακτικών κατά το εμπόριο ζωοτροφών και τροφίμων και την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένης της επισήμανσης των ζωοτροφών και των τροφίμων και άλλων μορφών ενημέρωσης των καταναλωτών», όπως επί λέξει αναφέρεται στον παραπάνω κανονισμό.

Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της αριθ. 412/8932/23-01-2012 ΚΥΑ(ΦΕΚ 149Β) που αντικατέστησε την αριθ. 282438/03.04.2009 ΚΥΑ(ΦΕΚ631Β) και την αριθ. 282441/03-04-2009 ΚΥΑ (ΦΕΚ 631Β), από κλιμάκια των Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών και του ΕΛ.Γ.Ο "ΔΗΜΗΤΡΑ" και στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων της αριθμ 412013/14-12-2000 ΚΥΑ όπως έχει τροποποιηθεί με την υπ. αριθμ. 2260/155064/2014 ΚΥΑ.

Πίνακας 1. Συγκεντρωτικοί έλεγχοι από υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών

Συνολικός αριθμός ελέγχων	1.401
Παραβάσεις	308

Σε όλες τις περιπτώσεις παραβάσεων έγιναν οι απαραίτητες συστάσεις ή επιβλήθηκαν οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

B. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΒΟΕΙΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ

Ο Κανονισμός (ΕΚ) 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «όσον αφορά την ηλεκτρονική αναγνώριση των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος» τροποποιήθηκε τον Μάιο του 2014 από τον Κανονισμό 653/2014, καταργώντας από 13/12/2014 τις διατάξεις εφαρμογής του προαιρετικού συστήματος του βόειου κρέατος. Η προαιρετική επισήμανση βοείου κρέατος εξακολουθεί να εφαρμόζεται βάσει των νέων διατάξεων, όπως θεσπίστηκαν με τον Κανονισμό 653/2014 (σημεία 17 & 18).

Για το 2014 και σε ότι αφορά το προαιρετικό σύστημα επισήμανσης βοείου κρέατος αρμόδιος για τους ελέγχους σε επίπεδο εκμετάλλευσης σφαγείου και αλυσίδας εμπορίου ήταν ο ΕΛ.Γ.Ο "ΔΗΜΗΤΡΑ" (πρώην Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π.). Σύμφωνα με τα στοιχεία που μας απέστειλε ο "ΕΛ.Γ.Ο "ΔΗΜΗΤΡΑ" με το υπ. αριθμ. 632/54153/15-5-2015 έγγραφό του, τα αποτελέσματα των ελέγχων έχουν ως εξής:

Εξέλιξη του συστήματος προαιρετικής επισήμανσης του βοείου κρέατος (στοιχεία από ΕΛ.Γ.Ο "ΔΗΜΗΤΡΑ")

Από 01.01.14 έως και 31.12.14 διέθεταν έγκριση για τη χρήση της προαιρετικής ένδειξης «Κρέας Ποιότητας», 7 βοοτροφικές επιχειρήσεις - εκμεταλλεύσεις.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2014 πραγματοποιήθηκε από την Γ.Δ.Ζ.Π. του Υ.Π.Α.Α.&Τ, μετά από αίτημα της ίδιας της εκμετάλλευσης και εισήγηση της υπηρεσίας μας, ανάκληση της Απόφασης Έγκρισης σε μία από τις 7 εκμεταλλεύσεις (Πίνακας 2).

Κατά το έτος 2014 δεν κατατέθηκαν νέες αιτήσεις για την ένταξή τους στο Σύστημα Προαιρετικής Επισήμανσης του Βοείου Κρέατος για τη χρήση της προαιρετικής ένδειξης «Κρέας Ποιότητας».

Πίνακας 2. Εξέλιξη των Αιτήσεων

Έτος	2014
Αριθ. Αιτήσεων	0
Έγκριση	0
Απόρριψη	0
Ανάκληση	1
Υπό αξιολόγηση	-

Κατά τη διαδικασία του ελέγχου τα κλιμάκια του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ επισκέπτονται όλους τους χώρους της επιχείρησης που συνιστούν σημεία ελέγχου. Ο έλεγχος πραγματοποιείται μέσω συνεντεύξεων, εξέταση εγγράφων και παρατήρηση των δραστηριοτήτων και των συνθηκών παραγωγής. Σε περίπτωση που στοιχεία της Συγγραφής Υποχρεώσεων απαιτούν εργαστηριακή επαλήθευση οι ελεγκτές πραγματοποιούν εργαστηριακές αναλύσεις, τόσο σε επίπεδο εκτροφής (ζωοτροφές, νερό), όσο και σε επίπεδο σφαγείου (микροβιολογικές αναλύσεις σε τεμάχια μυϊκού ιστού και αναλύσεις καταλοίπων μη επιτρεπόμενων ουσιών) (Πίνακας 3).

Πίνακας 3. Έλεγχοι και Δειγματοληψίες

Έτος	2014
Αριθμός ελέγχων	6

Οι μη συμμορφώσεις που καταγράφονται κατά τους πραγματοποιούμενους ελέγχους αξιολογούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και ανάλογα την παρατυπία ή παράβαση οδηγούνται σε διορθωτικές ενέργειες ή κυρώσεις.

Κατά τους επιτόπιους ελέγχους για το έτος 2014 τα καταγεγραμμένα ευρήματα αφορούσαν κυρίως μη τήρηση των απαιτήσεων του άρθρου 2 της Υ.Α. 290788/15.04.08. Οι επιχειρήσεις προέβησαν σε Διορθωτική Ενέργεια και δεσμεύτηκαν να μην κάνουν χρήση της προαιρετικής ένδειξης «Κρέας Ποιότητας» σε σφάγια που προέρχονταν από εκτροφή που δεν τηρούνταν οι ανωτέρω απαιτήσεις.

Το Μάιο του 2014 εκδόθηκε ο Κανονισμός (ΕΕ) 653/2014 ο οποίος τροποποίησε τον ΚΑΝ 1760/2000 και κατάργησε το Σύστημα Προαιρετικής Επισήμανσης Βοείου Κρέατος. Ως εκ τούτου ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ δεν προχώρησε σε ανανέωση των συμβάσεων με τις ανωτέρω επιχειρήσεις.

Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ

Σχετικά με τους ελέγχους που πραγματοποιηθήκαν για τις ειδικές πτηνοτροφικές εκτροφές στη χώρα μας για το έτος 2014, βάσει των στοιχείων που μας απέστειλε ο "ΕΛ.Γ.Ο "ΔΗΜΗΤΡΑ με το υπ. αριθμ. 632/54153/15-5-2015 έγγραφό του, τα αποτελέσματα των ελέγχων έχουν ως εξής:

1. Διενέργεια Ελέγχων

1.1 Έλεγχος Πτηνοτροφείων

Ο ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ, στο πλαίσιο των όρων της σύμβασης που έχει συνάψει με τις πιστοποιημένες πτηνοτροφικές επιχειρήσεις, διενεργεί ελέγχους προκειμένου να επιβεβαιώνει συνεχώς την τήρηση των απαιτήσεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω ο ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ πραγματοποίησε το 2014 τους απαραίτητους ελέγχους επιτήρησης και αξιολόγησης.

Πίνακας 4. Αριθμός ελέγχων ανά εταιρία (αφορά ελέγχους σε πτηνοτροφικούς θαλάμους)

ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	Αριθμός επιτόπιων ελέγχων/ πτην. θάλαμο
	2014
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Α.Ε.	186
HQF Α.Ε.Τ	544
Α.Π.Σ.Ι. « Η ΠΙΝΔΟΣ»	172
Θ. ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ Α.Β.Ε.Ε.	330
ΔΑΛΜΑΡΗΣ Α.Ε.	3
ΓΑΛΑΝΟΣ Α.Ε.	0
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΤΗΝ/ΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΡΤΑΣ	34
ΒΙΟΚΟΤ Α.Ε.	77
ΜΑΝΤΖΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	14
ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	8
ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ	95
ΦΑΡΜΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ Α.Ε.	27
ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΕΙΑ ΗΛΙΑΔΗ Α.Ε.	0
ΦΡΥΓΑΝΑ ΑΡΓΥΡΩ	0
ΒΛΑΧΑΚΗΣ Α.Π.Ε.Ε.	0
GREEN EGGS Ε.Π.Ε.	4
ΣΚΟΥΡΤΗΣ ΑΒΕΕ	1
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ ΑΕ	2
ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ Α.Ε.	2
ΣΥΝΟΛΟ	1.499

Πίνακας 5. Έλεγχοι αξιολόγησης και επιτήρησης των ειδικών πτηνοτροφικών εκτροφών για το έτος 2014, κατανεμημένοι ανά Γεωγραφική περιοχή και Εταιρία

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΗΠΕΙΡΟΣ		ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΗΜΕΡΕΣ ΕΛΕΓΧΩΝ
Η.Κ.Φ. ΑΕΤ	81	8		

Α.Π.Σ.Ι. «Η ΠΙΝΔΟΣ»	172	26		
Α.Π.Σ.ΑΡΤΑΣ	34	8		
ΜΑΝΤΖΙΟΣ Π.	14	4		
ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ΑΕ	50	9		
ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ Α.Ε.	2	1		
*ΑΓΡΟΠΑ Α.Ε.	1	1		
ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ Θ. ΑΒΕΕ	330	44		
ΓΑΛΑΝΟΣ			0	0
ΗΛΙΑΔΗΣ			0	0
ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ			8	2
LIDL ΕΛΛΑΣ & ΣΙΑ ΟΕ			1	1
ΣΥΝΟΛΟ	684	101	9	3
ΠΕΡΙΟΧΗ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ		
Η.Θ.Φ. ΑΕΤ	427	37	36	3
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ ΑΕ	186	25		
ΒΙΟΚΟΤ ΑΕ	77	13		
ΒΛΑΧΑΚΗΣ ΑΠΕΕ	0	0		
GREEN EGGS ΑΕ	4	3		
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ Α.Ε.	2	1		
ΦΡΥΓΑΝΑ ΑΡΓΥΡΩ	0	0		
ΦΑΡΜΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΕ	27	4		
*ΠΤΗΝΟΣΦΑΓΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	2	2		
ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ	45	7		
**ΑΒ ΒΑΣ/ΛΟΣ Α.Ε.	1	1		
**ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.	0	0		
**ΜΕΤΡΟ Α.Ε.Β.Ε.	1	1		
**ΧΡΥΣΑ ΑΥΓΑ Α.Ε.	1	1		
ΣΥΝΟΛΟ	773	95	36	3
ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ			
ΑΦΟΙ ΑΘ. ΔΑΛΜΑΡΗ ΟΕ	3	1		
ΣΚΟΥΡΤΗΣ	1	1		
ΣΥΝΟΛΟ	4	2		

*Αφορά επιχείρηση με δραστηριότητα σφαγή προϊόντων ΕΤΠΕ

**Αφορά επιχείρηση με δραστηριότητα εμπορία προϊόντων ΕΤΠΕ

Κατά τη διενέργεια των παραπάνω ελέγχων ελέγχονταν κατά μέσο όρο ανά ημέρα 4-5 παραγωγοί με 13-18 πτηνοτροφικούς θαλάμους συνολικά.

Πίνακας 6. Μηνιαία κατανομή των πραγματοποιηθέντων ελέγχων για το έτος 2014 (αφορά Αποφάσεις Μετακίνησης κλιμακίων)

Μήνας	Αριθμός Αποφάσεων μετακίνησης για έλεγχο*
	2014
Ιανουάριος	12
Φεβρουάριος	13
Μάρτιος	5
Απρίλιος	10

Μάιος	13
Ιούνιος	9
Ιούλιος	19
Αύγουστος	6
Σεπτέμβριος	17
Οκτώβριος	18
Νοέμβριος	18
Δεκέμβριος	14
<u>Σύνολο ελέγχων</u>	154

**Η κάθε απόφαση μετακίνησης αφορά σε 1 έως 5 ημέρες ελέγχου.*

Κατά τη διενέργεια των παραπάνω ελέγχων, το σύνολο των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ανταποκρίθηκε στις απαιτήσεις των ελέγχων. Στο διάστημα που αφορά η παρούσα έκθεση καταγράφηκαν μη συμμορφώσεις και παρατηρήσεις. Ακολούθησαν οι διορθωτικές ενέργειες των επιχειρήσεων και η επαλήθευση αυτών στους επόμενους ελέγχους από τον ΕΛ.Γ.Ο. ΔΗΜΗΤΡΑ

1.2. Έλεγχοι στα Σφαγεία - Τεμαχιστήρια - Συσκευαστήρια

Στόχος των συγκεκριμένων ελέγχων είναι αφενός να διασφαλίζεται ο διαχωρισμός των κοτόπουλων για τα οποία χορηγείται Πιστοποιητικό από τα συμβατικά κοτόπουλα στη γραμμή σφαγής, στον τεμαχισμό, στη συσκευασία και στην αποθήκευση και αφετέρου η παρακολούθηση και ο συσχετισμός των ποσοτήτων των πιστοποιημένων κοτόπουλων που εισέρχονται στο σφαγείο ως ζων βάρους με τις ποσότητες των σφάγιων κοτόπουλων που εξέρχονται ως έτοιμο προϊόν.

Ο έλεγχος γίνεται με διασταύρωση στοιχείων, όπως το ζων βάρους των πουλερικών σε σχέση με τις ποσότητες των διακινουμένων τελικών προϊόντων μέσω των δελτίων αποστολής των ζώντων προς σφαγή πουλερικών ανά ημέρα, τον αριθμό σφαζόμενων πουλερικών ανά πιστοποιημένο πτηνοτροφικό θάλαμο, τις ποσότητες των προϊόντων που συσκευάστηκαν ανά ημέρα και τις πωλήσεις της εταιρείας.

Στο χρονικό διάστημα από 01.01.14 έως 31.12.14 έγιναν συνολικά **37 έλεγχοι αξιολόγησης και επιτήρησης** στα σφαγεία των εταιρειών που είναι πιστοποιημένες, κατανεμημένοι ως εξής:

Πίνακας 7. Αριθμός ελέγχων στα Σφαγεία-Τεμαχιστήρια-Συσκευαστήρια

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	2014
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Α.Ε.	2
ΒΙΟΚΟΤ Α.Ε.	1
ΗQF Α.Ε.Τ.	2
Α.Σ.Π.Ι. «Η ΠΙΝΔΟΣ»	11
ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ Θ. Α.Β.Ε.Ε.	3
ΔΑΛΜΑΡΗΣ Α.Ε.	1
ΓΑΛΑΝΟΣ Α.Ε.	0
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΤΗΝ/ΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΡΤΑΣ	3
ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ	2
ΠΤΗΝΟΣΦΑΓΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	2

ΑΓΡΟΤΑ	1
ΜΑΝΤΖΙΟΣ	4
ΦΑΡΜΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	1
ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ	2
ΠΤΗΝΟΣΦΑΓΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ	2
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	37

1.3 Έλεγχοι στα Φυραματοποιεία

Στον έλεγχο αυτό εξετάζεται εάν οι εισερχόμενες ποσότητες πρώτων υλών και οι παραγόμενες ποσότητες φυραμάτων είναι σε πλήρη αντιστοιχία τόσο μεταξύ τους - σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΚΑΝ (ΕΚ) 543/08 και 589/08 - όσο και με τα παραγόμενα ζώντα βάρη των εκτρεφόμενων πουλερικών, ενώ γίνεται και ταυτοποίηση των τύπων των παραγόμενων φυραμάτων με αυτές που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των πουλερικών.

Επιπλέον, οι ελεγκτές του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ προβαίνουν στη λήψη δειγμάτων φυράματος από το φυραματοποιείο, με σκοπό να ληφθούν δείγματα ζωοτροφών όλων των κατηγοριών-ηλικιών που παρασκευάζονται.

Για το χρονικό διάστημα 01/01/14-31/12/14 πραγματοποιήθηκαν συνολικά **11 έλεγχοι αξιολόγησης και επιτήρησης στα φυραματοποιεία** των εταιρειών που είναι πιστοποιημένες, κατανεμημένοι ως εξής:

Πίνακας 8. Αριθμός ελέγχων στα Φυραματοποιεία

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	2014
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Α.Ε.	0
ΗQF Α.Ε.Τ.	0
Α.Σ.Π.Ι. «Η ΠΙΝΔΟΣ»	5
ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ Θ. Α.Β.Ε.Ε.	0
ΔΑΛΜΑΡΗΣ Α.Ε.	1
ΓΑΛΑΝΟΣ Α.Ε.	0
ΒΛΑΧΑΚΗΣ Α.Π.Ε.Ε.	0
ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ	1
ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ	1
ΦΑΡΜΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΕ	1
ΜΑΝΙΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	1
ΒΙΟΚΟΤ Α.Ε.	0
ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	11

1.4. Δειγματοληψίες Ζωοτροφών

Σε εφαρμογή του Καν (ΕΚ) 543/08 και της ΚΥΑ 313875/07.12.04 (ΦΕΚ Β/1844/13.12.04) πραγματοποιήθηκαν, από 01.01.14 έως 31.12.14, **39 δειγματοληψίες ζωοτροφής πτηνών**, τόσο

από τα φυραματοποιεία των ενταγμένων στο σύστημα εταιριών, όσο και από τους πτηνοτροφικούς θαλάμους των παραγωγών, όπως παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 9. Πραγματοποιηθείσες δειγματοληψίες για το έτος 2014

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΞΥΡΑΜΑΤΑ				ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
	A	B	Γ	Δ	
	ηλικίας				
ΗQF Α.Ε.Τ.	-	7	2	2	11
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Α.Ε.	1	3	1	-	5
ΓΑΛΑΝΟΣ ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ΜΕΣΗΜΕΡΙΟΥ Α.Ε.	-	-	-	-	0
ΠΙΝΔΟΣ	4	1	-	-	5
ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ Θ. Α.Β.Ε.Ε.	1	3	2	-	4
ΑΓΡ. ΠΤΗΝ. ΣΥΝ. ΑΡΤΑΣ	2	2	-	-	4
ΔΑΛΜΑΡΗΣ Α.Ε.	-	-	-	-	0
ΑΜΒΡΟΣΙΑΔΗΣ	-	-	-	1	1
ΒΙΟΚΟΤ Α.Ε.	-	6	1	-	7
ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ	1	1			
ΣΥΝΟΛΟ	6	12	8	3	29

1.5. Έλεγχοι Αγοράς (χώροι διάθεσης-πώλησης προϊόντων Ε.Π.Ε.)

Κατά το έτος 2014, ο ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ πραγματοποίησε ελέγχους σε 5 σημεία πώλησης ή/και διάθεσης προϊόντων ειδικών πτηνοτροφικών εκτροφών ως ακολούθως.

Πίνακας 10. Έλεγχοι Αγοράς προϊόντων Ε.Π.Ε. για το έτος 2014

Περιοχή	Αριθμός Ελέγχων σε σημεία χονδρικής & λιανικής πώλησης Προϊόντων Ε.Π.Ε.
Αττική	1
Περιφέρεια	4
Σύνολο	5

Πίνακας 11. Έλεγχοι Αγοράς προϊόντων Ε.Π.Ε. για το έτος 2014

Έτος	Αριθμός ελέγχων σε σημεία πώλησης και διάθεσης προϊόντων Ε.Π.Ε.	Ελεγχόμενα Προϊόντα	
2014	5	4	
		Αυγά	3
		Κρέας πουλερικών	1

2. Παραπομπές - Καταγγελίες

Εφόσον στο πλαίσιο των ελέγχων του Οργανισμού μας σε σημεία χονδρικής/λιανικής πώλησης ή σε πιστοποιημένες επιχειρήσεις, διαπιστώνονται παρατυπίες ή παραβάσεις της κείμενης εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας που αφορούν προϊόντα ΕΠΕ αυτές παραπέμπονται στην Α'βάθμια επιτροπή εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων του ΥΠ.Α.Α.&Τ, προκειμένου να επιβληθούν οι προβλεπόμενες κυρώσεις. Κατά το 2014 οι επιχειρήσεις που έχουν παραπεμφθεί στην Α'βάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών & Παραβάσεων του Υπ.Α.Α.&Τ, καθώς και η πορεία της εκδίκασης των εν λόγω παραπομπών, έχει ως ακολούθως:

Πίνακας 12. Παραπομπές προϊόντων ΕΠΕ από ελέγχους αγοράς 2014

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ (Επιχειρήσεις παραγωγής/προϊόντα)		ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΪΟΝ «ΚΡΕΑΣ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ»	ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΪΟΝ «ΑΥΓΑ»
2		0	2
2 επιχειρήσεις	2 προϊόντα		

Πίνακας 13. Παραπομπές από ελέγχους επιτήρησης πιστοποιημένων επιχειρήσεων

ΕΤΟΣ	2014
Παραπομπές στην Α'βάθμια επιτροπή εξέτασης Παρατυπιών & Παραβάσεων	4

Τέλος, επισημαίνεται ότι παραμένουν τα προβλήματα που έχουν προκύψει από την επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ των συναρμόδιων φορέων, καθώς και το ζήτημα της διασφάλισης επαρκών πόρων για τη βελτίωση της εφαρμογής του συστήματος.

Η Υπηρεσία μας βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς προκειμένου να αντιμετωπιστεί το μεγαλύτερο μέρος των προβλημάτων που προέκυψαν από τους ελέγχους.

Δ. ΕΛΕΓΧΟΙ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 1Β ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΟΥ ΚΑΝ 882/2004 ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΚΡΕΑΤΟΣ ΚΑΙ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

Δ1. Τομέας κρέατος

1. Οι έλεγχοι στον τομέα του κρέατος πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της αριθ. 412/8932/2012 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 149) που αντικατέστησε την αριθ. 282438/2009 ΚΥΑ(ΦΕΚ 631Β) και την αριθ. 282441/2009 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 631), από μικτά κλιμάκια των Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών και του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ.

Οι έλεγχοι που αφορούν στην αγορά κρέατος είτε αυτό είναι νωπό, κατεψυγμένο, συσκευασμένο ή τεμαχισμένο και την ένδειξη της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης στην επισήμανση του κρέατος, του κιμά, των παρασκευασμάτων τους και των προϊόντων και βρώσιμων

παρασκευασμάτων αυτών υλοποιούνται στο πλαίσιο εφαρμογής της ΚΥΑ 412/8932/2012 (ΦΕΚ 149 Β) που αντικατέστησε την 282441/2009 ΚΥΑ (ΦΕΚ 631 Β).

Πίνακας 14. Ζωικό Κεφάλαιο (ανά είδος ελεγχόμενου)

	Σύνολο	Βοοειδή	Χοιρινά	Αιγοπρόβατα	Κοτόπουλα	Γαλοπούλες
Κτηνοτρόφοι	4	2	0	2	0	0
Σφαγεία	34	27	22	32	3	3
Έμποροι	132	113	106	101	75	57
Κρεοπωλεία	1271	1252	1221	1122	1244	692

Για το έτος 2014 διενεργήθηκαν συνολικά 1.441 έλεγχοι, οι οποίοι παρουσιάζονται στον πίνακα 1 ανά είδος ζωικής προέλευσης, εκ των οποίων προτάθηκε σύσταση/επανεέλεγχος σε 695 επιχειρήσεις (στο περίπου 48%) και εισήγηση για πρόστιμο σε 312 επιχειρήσεις (στο περίπου 22%) (Πίνακας 15).

Πίνακας 15. Ολοκληρωμένοι έλεγχοι

Δραστηριότητα	Σύνολο Εκθέσεων	Όλα καλώς	Σύσταση/Επανεέλεγχος	Πρόταση για πρόστιμο
Κτηνοτρόφοι	4	3	1	
Σφαγεία	34	15	13	5
Έμποροι	132	29	71	30
Κρεοπωλεία	1271	383	610	277
ΣΥΝΟΛΟ	1441	430	695	312

Σε σχέση με τον αριθμό ελέγχων που πραγματοποιηθήκαν το προηγούμενο έτος 2013 παρατηρείται μια συνολική μείωση των ελέγχων της τάξεως περίπου του 10%, η οποία κυρίως οφείλεται στην υποστελέχωση των υπηρεσιών των οποίων οι υπάλληλοι απαρτίζουν τα κλιμάκια ελέγχου εφαρμογής του εν λόγω συστήματος ενώ οι ανάγκες παραμένουν οι ίδιες. Το συνολικό μερίδιο των ελέγχων στο στάδιο της εμπορίας μειώθηκε κατά περίπου 3% ενώ αυξήθηκε σχεδόν στο ίδιο ποσοστό στο στάδιο των κρεοπωλείων.

Δ2. Τομέας Γάλακτος και Γαλακτοκομικών Προϊόντων

Βάσει του άρθρου 1β του Καν. (ΕΚ) 882/2004 επίσημοι έλεγχοι στον γαλακτοκομικό τομέα υλοποιούνται βάσει της υπ' αριθ. 175180/2011 (Β' 1721) με θέμα «αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 296113/2006 (Β' 1414)

Κοινής Υπουργικής Απόφασης με θέμα "Μέτρα για τον έλεγχο της παραγωγής, αξιοποίησης, μεταποίησης, τυποποίησης, διακίνησης και εμπορίας για το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα"».

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της ανωτέρω απόφασης στη διάρκεια του 2014 έχουν να επισημανθούν τα παρακάτω:

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 160 έλεγχοι και βρέθηκαν μη συμμορφώσεις σε 70 περιπτώσεις. Από αυτές τις μη συμμορφώσεις σοβαρές κρίθηκαν οι 20 και θα υποβληθούν στην κεντρική αρμόδια υπηρεσία για την αξιολόγηση επιβολής κυρώσεων. Επιπλέον, κατεγράφησαν ευρήματα που διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες, όπως ο ΕΛ.Γ.Ο ΔΗΜΗΤΡΑ ή ο ΕΦΕΤ, για να επιληφθούν αυτών στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους σε τομείς όπως το καθεστώς των προϊόντων ΠΟΠ ή αντίστοιχα των διατάξεων περί επισήμανσης τροφίμων.

Οι εκπαιδεύσεις του προσωπικού είναι μια συνεχή διαδικασία που ο φορέας ελέγχου αναλαμβάνει και υλοποιεί ο ίδιος.

A2. ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ο επίσημος έλεγχος στον τομέα της υγιεινής των τροφίμων περιλαμβάνει μεγάλο εύρος επιχειρήσεων, παραγωγικών και μη οι οποίες εμπίπτουν στις διατάξεις του Καν. 852/2004. Πρόκειται για πολλά και διαφορετικά είδη παραγωγικών εγκαταστάσεων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και απαιτήσεις αλλά και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αποθήκευσης, της μεταφοράς, της εστίασης και του εμπορίου.

Η οργάνωση του επίσημου ελέγχου δεν παρουσιάζει κάποια διαφοροποίηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ο επίσημος έλεγχος υποστηρίζεται ουσιαστικά σε τοπικό επίπεδο από 3 υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων με διακριτές αρμοδιότητες, σε περιφερειακό επίπεδο από τις Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ και υπηρεσίες επιφορτισμένες για τον έλεγχο κατά την εισαγωγή.

Ο επίσημος έλεγχος και στον τομέα αυτό στόχευσε στην υποστήριξη των προτεραιοτήτων του ΠΟΕΣΕ μέσα από την συνολική αναβάθμιση του συστήματος ελέγχων. Επιδίωξη των αρχών είναι οι έλεγχοι να διενεργούνται αναλογικά σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης, διανομής και διάθεσης στον τελικό καταναλωτή και η συχνότητά τους να καθορίζεται με βάση την κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων ως προς την επικινδυνότητα.

Αντικείμενο του ελέγχου, είναι η διαπίστωση του βαθμού συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με τις απαιτήσεις των γενικών και ειδικών απαιτήσεων της νομοθεσίας τροφίμων που αφορούν τόσο στην ασφάλεια των τροφίμων όσο και στη διασφάλιση των συμφερόντων του καταναλωτή. Η διαδικασία των ελέγχων εξειδικεύεται κατά κατηγορία επιχειρήσεων, κατηγορία κινδύνων και κατηγορία τροφίμων και υλικών σε επαφή με τρόφιμα, και περιλαμβάνει την επιθεώρηση της εγκατάστασης και τον εργαστηριακό έλεγχο των προϊόντων που παράγονται και διατίθενται στον καταναλωτή, τον έλεγχο των συνθηκών υγιεινής, την αξιολόγηση των συστημάτων διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων, την εξέταση της τεκμηρίωσης των παραγωγικών διεργασιών.

Στο στάδιο της εισαγωγής και κατά την ενδοκοινοτική διακίνηση, οι έλεγχοι είναι στην πλειοψηφία τους τακτικοί και προγραμματίζονται σε ημερήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη τις αναγγελίες των φορτίων. Διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται δειγματοληψία και εργαστηριακή ανάλυση βάση του προγραμματισμού από την ΚΑΑ λαμβάνοντας υπόψη την Εθνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Τομείς οι οποίοι επιδέχονται περαιτέρω βελτίωση είναι:

- Το σύστημα εποπτείας και συντονισμού των υπηρεσιών που εμπλέκονται στον επίσημο έλεγχο.
- Οι επικαλύψεις αρμοδιοτήτων στον έλεγχο κατά το στάδιο της εισαγωγής.
- Η έλλειψη ή ανισοκατανομή προσωπικού.
- Οι διαδικασίες Εσωτερικού Ελέγχου
- Η ομοιομορφία του επισήμου ελέγχου

1. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

1.1 Επίσημοι έλεγχοι σε επίπεδο επιχειρήσεων

Κατά τη διάρκεια του 2014 διενεργήθηκαν συνολικά 86425 έλεγχοι σε επίπεδο επιχειρήσεων. Οι επιθεωρήσεις αυτές, αναγόμενες σε σύνολο 242.713 επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται ανά την επικράτεια, καλύπτουν το 35,6 % των υφιστάμενων επιχειρήσεων.

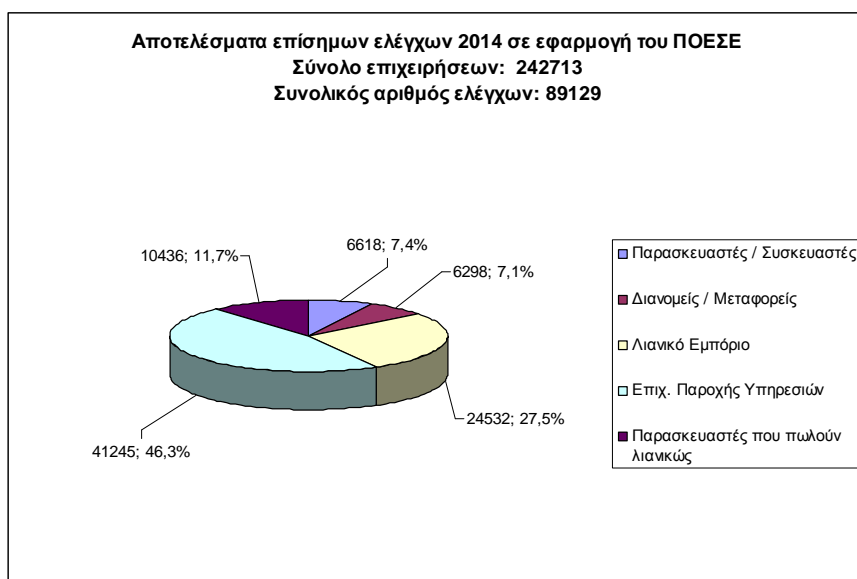
Ο προσανατολισμός των επιθεωρήσεων όσον αφορά την κατανομή των ελέγχων ανά κατηγορία επιχείρησης αποτυπώνεται στον Πίνακα 1 και στο Σχήμα 1, ήτοι:

- 46,3 % σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών
- 27,5 % αντιστοιχεί στο λιανικό εμπόριο
- 11,7 % σε παρασκευαστές που πωλούν λιανικώς
- 7,4 % σε παρασκευαστές και συσκευαστές
- 7,1 % σε διανομείς, μεταφορείς

Πίνακας 1. Επιτόπιοι έλεγχοι έτους 2014

Δ/ΝΣΕΙΣ ΠΕ & ΕΦΕΤ 2014	Πρωτογενείς Παραγωγοί	Παρασκευαστές & Συσκευαστές	Διανομείς & Μεταφορείς	Έμποροι (Λιανικό Εμπόριο)	Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών	Παρασκευαστές που πωλούν κυρίως λιανικώς	ΣΥΝΟΛΟ
Αριθμός επισκέψεων για έλεγχο (έλεγχοι, επανέλεγχοι, καταγγελίες)		6618	6298	24532	41245	10436	89129
Αριθμός επιχειρήσεων με παραβάσεις		198	81	971	1954	432	3636
Υγιεινή (HACCP)		75	6	143	431	183	838
Γενική Υγιεινή		133	51	538	1208	365	2295
Σύνθεση		11	0	7	9	2	29
Επισήμανση & Παρουσίαση		34	6	145	44	31	260
Μη ασφαλή τρόφιμα		23	30	94	56	43	246
Άλλες		39	27	201	644	55	966
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ		315	120	1128	2392	679	4634

Σχήμα 1. Αποτελέσματα επίσημων ελέγχων 2014 σε εφαρμογή του ΠΟΕΣΣΕ

Τα στοιχεία του 2014 δείχνουν ότι υπάρχει μια αύξηση του αριθμού των ελέγχων στις επιχειρήσεις μαζικής εστίασης, καθώς και σε παρασκευαστές/συσκευαστές, συνοδευόμενη από μείωση των ελέγχων στον τομέα του λιανικού εμπορίου. Η ανωτέρω τάση ως προς τον προσανατολισμό των ελέγχων παρατηρείται σταθερά τα τελευταία 2 έτη (από το 2012 και μετά) και μικρές μεταβολές δεν αξιολογούνται.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η μελέτη επιμέρους στοιχείων επιβεβαιώνει την ενεργότερη εμπλοκή των Αρχών σε τοπικό επίπεδο (Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων) και τη βελτίωση της συνεργασίας των Αρμοδίων Αρχών.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά τους ελέγχους που έγιναν σε παραγωγικές επιχειρήσεις της χώρας (παρασκευαστές-συσκευαστές) που αποτέλεσαν και προτεραιότητα κατά το 2014 ανήλθαν σε 6618 επιθεωρήσεις, η κατανομή των οποίων ήταν η εξής:

- 52,8 % (3495) σε επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων φυτικής προέλευσης
- 46,4 % (3070) σε επιχειρήσεις συνθέτων και άλλων τροφίμων
- 0,8% (53) σε επιχειρήσεις παραγωγής υλικών -αντικειμένων σε επαφή με τρόφιμα και προσθέτων υλών

Στο πλαίσιο των επιθεωρήσεων, πολλές επιχειρήσεις δέχτηκαν λεπτομερείς συστάσεις και υποδείξεις που αφορούσαν:

- τη βελτίωση των κανόνων υγιεινής,
- τη βελτίωση εφαρμογής των εγκαταστημένων συστημάτων αυτοελέγχου HACCP
- τη λήψη μέτρων για συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που σχετίζονται με θέματα αδειοδότησης, εγκρίσεων κ.τ.λ
- τη συμμόρφωση με τους κανόνες περί επισήμανσης και παρουσίασης των τροφίμων.
- τη χρήση πρόσθετων ουσιών

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκε η διαχείριση 1576 αναφορών (εκ των οποίων 55% επώνυμες αναφορές και 45% ανώνυμες αναφορές) μέσα από ένα αξιόπιστο και ολοκληρωμένο σύστημα διερεύνησης. Αυτές αφορούσαν κυρίως:

- Τρόφιμα μη ασφαλή
- Ύπαρξη ξένων σωμάτων
- Επιχειρήσεις που δεν τηρούν τους κανόνες υγιεινής
- Εκδήλωση διαταραχών μετά από κατανάλωση τροφίμων
- Μη ορθή επισήμανση τροφίμων
- Τρόφιμα με περασμένη ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας
- Άλλες

1.2 Επίσημοι έλεγχοι σε επίπεδο εργαστηριακών ελέγχων. Δειγματοληψία και Ανάλυση

Κατά τη διάρκεια του 2014 διενεργήθηκαν συνολικά 1332 έλεγχοι σε επίπεδο εργαστηριακών αναλύσεων τροφίμων (1266), και υλικών σε επαφή με τρόφιμα (66). Τα είδη τροφίμων και οι κίνδυνοι για τους οποίους ελέγχθηκαν καθορίστηκαν με τη διαδικασία της ανάλυσης επικινδυνότητας από τις ομάδες εργασίας των εξειδικευμένων επιστημόνων των αρμοδίων αρχών οι οποίες οργανώθηκαν και συνεδρίασαν με την ενεργό συμμετοχή και καθοδήγηση του ΕΦΕΤ. Διεξήχθησαν 17 Προγράμματα Επίσημου ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων για τους κυριότερους χημικούς κινδύνους ήτοι καταλοίπων φυτοπροστατευτικών ουσιών, βαρέων μετάλλων, μυκοτοξινών, πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων, νιτρικών, διοξινών και PCBs, υπέρβασης προσθέτων, και μετανάστευσης χημικών ουσιών από υλικά σε επαφή με τρόφιμα.

Στον Πίνακα 2 αναφέρονται τα Προγράμματα Επίσημου Ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων που υλοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τις Αρμόδιες Διευθύνσεις των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας.

Πίνακας 2. Προγράμματα Επίσημου Ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων

α/α	Προγράμματα Επίσημου Ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων
1	Ανίχνευση <i>Salmonella</i> spp σε σουσάμι
2	Ανίχνευση <i>Salmonella</i> spp., <i>Listeria monocytogenes</i> και <i>Cronobacter sakazakii</i> σε παιδικές τροφές
3	Ανίχνευση <i>Salmonella</i> spp. και <i>Listeria monocytogenes</i> σε κομμένες σαλάτες και φρούτα συσκευασμένα σε τροποποιημένη ατμόσφαιρα
4	Ηπατίτιδας Α και Νοροϊνός σε φρούτα
5	Μυκοτοξίνες
6	Βαρέα Μέταλλα και ανόργανος κασσίτερος
7	PAHs
8	3-MCPD
9	Νιτρικά
10	Διοξίνες και PCBs

11	Πρόσθετα
12	Φυτοπροστατευτικές ουσίες
13	Εμφιαλωμένα νερά
14	Προσδιορισμός της συγκέντρωσης καφεΐνης
15	Υλικά σε επαφή
16	Ποιότητα ελαιολάδου
17	Ακρυλαμίδιο

1.3 Επίσημοι Έλεγχοι σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης

Επίσημοι Έλεγχοι Συνολικά

Κατά τη διάρκεια του 2014 διενεργήθηκαν συνολικά **110.040** έλεγχοι σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης στο στάδιο της εισαγωγής από τρίτες χώρες, παραλαβής από κράτη-μέλη της Ε.Ε., εξαγωγής και αποστολής προς κράτη-μέλη της Ε.Ε., που αφορούσαν έλεγχο εγγράφων, ταυτότητας και φυσικούς ελέγχους άνευ δειγματοληψίας ή με δειγματοληψία για εργαστηριακό έλεγχο. Οι τομείς ελέγχου αφορούσαν ελέγχους για υγιεινή & ασφάλεια αλλά και προδιαγραφές εμπορίας (βλ. Σχήμα 2). Οι έλεγχοι αυτοί διενεργήθηκαν σε **50.307** φορτία για όλα τα προαναφερόμενα στάδια διακίνησης. Αναλυτικότερα, έλεγχος εγγράφων έλαβε χώρα σε **50.307** φορτία (**45,72 %** επί του συνόλου των ελέγχων). Επίσης, έλαβαν χώρα **33.775** έλεγχοι ταυτότητας-φυσικοί έλεγχοι άνευ δειγματοληψίας (**30,69 %** επί του συνόλου των ελέγχων), **25.264** έλεγχοι προδιαγραφών εμπορίας (**22,96 %** επί του συνόλου των ελέγχων) και **694** φυσικοί έλεγχοι με δειγματοληψία για εργαστηριακό έλεγχο (**0,63 %** επί του συνόλου των ελέγχων). Από τα αναλυτικά στοιχεία των επίσημων ελέγχων, τα οποία παρουσιάζονται στις επόμενες παραγράφους, προκύπτει ότι οι επίσημοι έλεγχοι που διενεργήθηκαν στα τρόφιμα φυτικής προέλευσης κατά το έτος 2014 σε γενικό πλαίσιο ήταν ικανοποιητικοί με ελάχιστες μη συμμορφώσεις για όλα τα στάδια διακίνησης.

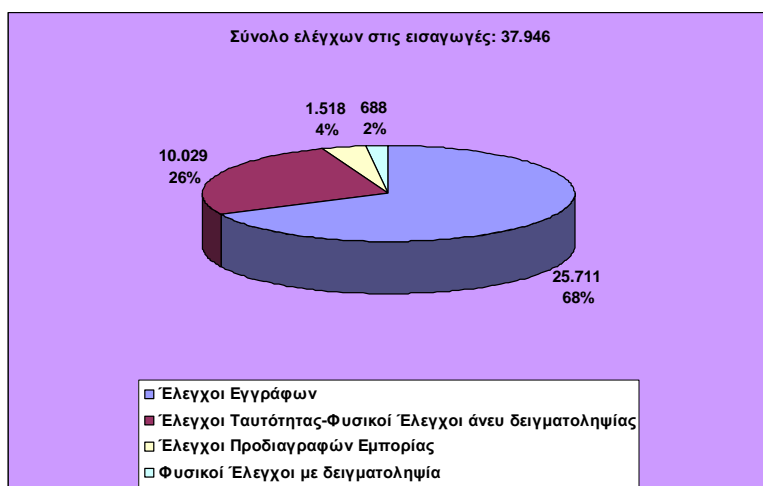
Σχήμα 2. Σύνολο Ελέγχων - Αριθμητικά υποσύνολα και ποσοστά ανά είδος ελέγχου για το 2014

Επίσημοι έλεγχοι στο στάδιο των εισαγωγών από τρίτες χώρες

Κατά τη διάρκεια του 2014 διενεργήθηκαν συνολικά **37.946** έλεγχοι σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης στο στάδιο της εισαγωγής από τρίτες χώρες, που αφορούσαν έλεγχο εγγράφων, ταυτότητας και φυσικούς ελέγχους άνευ δειγματοληψίας ή με δειγματοληψία για εργαστηριακό έλεγχο. Οι τομείς ελέγχου αφορούσαν ελέγχους για υγιεινή & ασφάλεια αλλά και προδιαγραφές εμπορίας (βλ. Σχήμα 3). Οι έλεγχοι αυτοί διενεργήθηκαν σε σύνολο **25.711** φορτίων που παρουσιάστηκαν προς εισαγωγή από τρίτες χώρες. Αναλυτικότερα, έλεγχος εγγράφων έλαβε χώρα σε ποσοστό 100% επί των φορτίων, ήτοι **25.711** έλεγχοι (**67,76 %** επί του συνόλου των ελέγχων). Επίσης έλαβαν χώρα, **10.029** έλεγχοι ταυτότητας-φυσικοί έλεγχοι άνευ δειγματοληψίας (**26,43 %** επί του συνόλου των ελέγχων), **1.518** έλεγχοι προδιαγραφών εμπορίας (**4 %** επί του συνόλου των ελέγχων) και **688** φυσικοί έλεγχοι με δειγματοληψία για εργαστηριακό έλεγχο (**1,81 %** επί του συνόλου των ελέγχων).

Σχήμα 3. Σύνολο Ελέγχων κατά το στάδιο των εισαγωγών από τρίτες χώρες - Αριθμητικά υποσύνολα και ποσοστά ανά είδος ελέγχου για το 2014

Για τις ανάγκες της παρούσης έκθεσης (βλ. Πίνακα 2 του σχετικού Παραρτήματος), τα προϊόντα κατηγοριοποιήθηκαν ως κάτωθι:

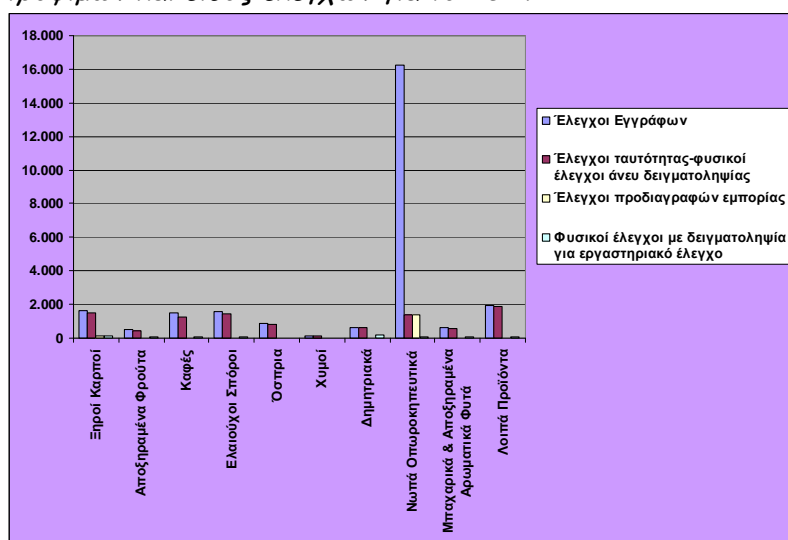
- Ξηροί Καρποί (πρωτογενή και μεταποιημένα προϊόντα)
- Αποξηραμένα Φρούτα
- Καφές
- Ελαιούχοι Σπόροι
- Όσπρια (πρωτογενή και μεταποιημένα προϊόντα)
- Χυμοί
- Δημητριακά (πρωτογενή και μεταποιημένα προϊόντα)
- Νωπά Οπωροκηπευτικά (συμπεριλαμβάνονται νωπά Αρωματικά Φυτά)
- Μπαχαρικά & Αποξηραμένα Αρωματικά Φυτά
- Λοιπά προϊόντα (όλα τα υπόλοιπα προϊόντα που δεν περιλαμβάνονται σε κάποια από τις προηγούμενες κατηγορίες)

Αντιστοίχως, οι φυσικοί έλεγχοι με δειγματοληψία για εργαστηριακό έλεγχο κατηγοριοποιήθηκαν με βάση τον κίνδυνο ως κάτωθι:

- Μυκοτοξίνες
- Βαρέα Μέταλλα
- Ανθεκτικοί Οργανικοί Ρύποι (POPs)
- Πολυκυκλικό Αρωματικό Υδρογονάνθρακες (PAHs)
- Πρόσθετα
- Ραδιενέργεια
- Μικροβιολογικοί Κίνδυνοι
- Γ.Τ.Ο.
- Διάφοροι άλλοι έλεγχοι (μη δυνάμενοι να τοποθετηθούν στις προαναφερόμενες κατηγορίες)

Οι **37.946** έλεγχοι κατανέμονται ανά κατηγορία προϊόντων και είδος ελέγχου σύμφωνα με τον Πίνακα 3.

Πίνακας 3. Σύνολα Ελέγχων κατά το στάδιο των εισαγωγών από τρίτες χώρες ανά κατηγορία τροφίμων και είδος ελέγχων για το 2014

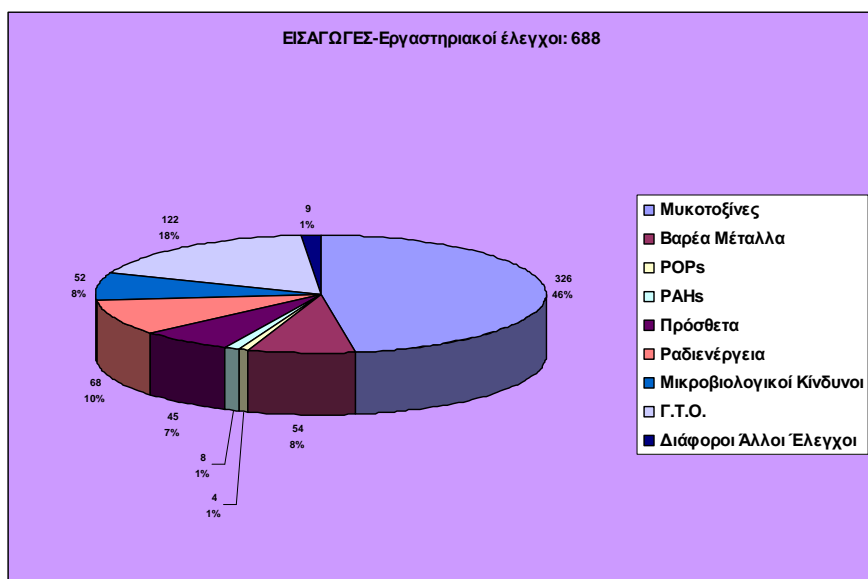

Οι 688 φυσικοί έλεγχοι με δειγματοληψία για εργαστηριακό έλεγχο κατανέμονται με βάση τον κίνδυνο (βλ. Σχήμα 4) ως εξής:

- **ΜΥΚΟΤΟΞΙΝΕΣ: 326 έλεγχοι (47,38 %)** (Κυρίως σε αποξηραμένα φρούτα, καφέ, δημητριακά, μπαχαρικά, άλευρα, χυμούς)
 - Αφλατοξίνες: 232 έλεγχοι
 - Ωχρατοξίνη Α: 77 έλεγχοι
 - Φουμονισίνες Β1 + Β2: 3 έλεγχοι
 - Δεσοξυνιβαλενόνη: 4 έλεγχοι
 - Ζεαραλενόνη: 4 έλεγχοι
 - Πατουλίνη: 6 έλεγχοι
- **ΒΑΡΕΑ ΜΕΤΑΛΛΑ: 54 έλεγχοι (7,85 %)** (Κυρίως σε όσπρια, δημητριακά και νωπά οπωροκηπευτικά)
 - Μόλυβδος: 28 έλεγχοι
 - Κασσίτερος: 6 έλεγχοι

- Κάδμιο: 19 έλεγχοι
- Αργίλιο: 1 έλεγχος
- **ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΚΟΙ ΡΥΠΤΟΙ (POPs): 4 έλεγχοι (0,58 %)**
 - Διοξίνες: 1 έλεγχος
 - PCBs: 3 έλεγχοι
- **ΠΟΛΥΚΥΚΛΙΚΟΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΟΙ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΕΣ (PAHs): 8 έλεγχοι (1,16 %)**
 - MCPD: 4 έλεγχοι
 - Πολυκυκλικοί Υδρογονάνθρακες: 4 έλεγχοι
- **ΠΡΟΣΘΕΤΑ: 45 έλεγχοι (6,54 %)** (Κυρίως σε αποξηραμένα φρούτα και νωπά οπωροκηπευτικά)
 - Διοξειδίο του θείου και θειώδη άλατα (SO₂): 17 έλεγχοι
 - Βενζοϊκό οξύ και βενζοϊκά άλατα (Ba): 1 έλεγχος
 - Σορβικό οξύ και σορβικά άλατα (Sa): 1 έλεγχος
 - Μορφολίνη/δισαιθανολαμίνη/τριαιθανολαμίνη: 24 έλεγχοι
 - Χρωστικές Sudan: 2 έλεγχοι
- **ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ: 68 έλεγχοι (9,88 %)** (Κυρίως σε δημητριακά και ελαιούχους σπόρους)
- **ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ: 52 έλεγχοι (7,56 %)** (Κυρίως σε ξηρούς καρπούς και ελαιούχους σπόρους)
 - Ηπατίτιδα/Νοροϊοί: 24 έλεγχοι
 - *Salmonella* spp.: 28 έλεγχοι
- **Γ.Τ.Ο. : 122 έλεγχοι (17,73 %)** (Κυρίως σε δημητριακά και λοιπά προϊόντα)
- **ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΑΛΛΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ: 9 έλεγχοι (1,31 %)**
 - Στεριγματοκουστίνη: 8 έλεγχοι (σε προϊόντα καλαμποκιού και ρυζιού)
 - Άλλοι: 1 έλεγχος

Σχήμα 4. Φυσικοί έλεγχοι με δειγματοληψία για εργαστηριακή εξέταση κατά το στάδιο των εισαγωγών από τρίτες χώρες ανά είδος κινδύνου για το 2014

Στον Πίνακα 4, καταγράφονται αναλυτικά τα είδη των ελέγχων και τα ευρήματά τους ανά κατηγορία προϊόντων και είδος ελέγχων κατά το στάδιο των εισαγωγών. Στους Πίνακες 5, 6 και 7 αντιστοίχως καταγράφονται αναλυτικά τα εν λόγω δεδομένα όσον αφορά στους ελέγχους στα πλαίσια της ειδικής ενωσιακής νομοθεσίας των Καν. (ΕΚ) 669/2009, Καν. (ΕΚ) 1152/2009 και Καν. (ΕΕ) 884/2014. Οι πίνακες 4, 5, 6 και 7 παρατίθενται στο σχετικό Παράρτημα 1.

Επιπλέον, από τις υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους έγιναν 2.473 εργαστηριακοί έλεγχοι φορτίων της αρμοδιότητάς του, όπως φαίνονται στον παρακάτω πίνακα. Από τον έλεγχο των συνοδευτικών εγγράφων, της επισήμανσης και κατά περίπτωση τους εργαστηριακούς ελέγχους για τη συμμόρφωση του προϊόντος (χημική ανάλυση), τα 9 φορτία κρίθηκαν ως μη ασφαλή, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 0,36% των ελεγχθέντων ποσοτήτων.

Στον πίνακα 8 που ακολουθεί φαίνονται αναλυτικά ανά κατηγορία τροφίμων η κατανομή των εισαγομένων, ελεγχόμενων και μη ασφαλών φορτίων.

Πίνακας 8.

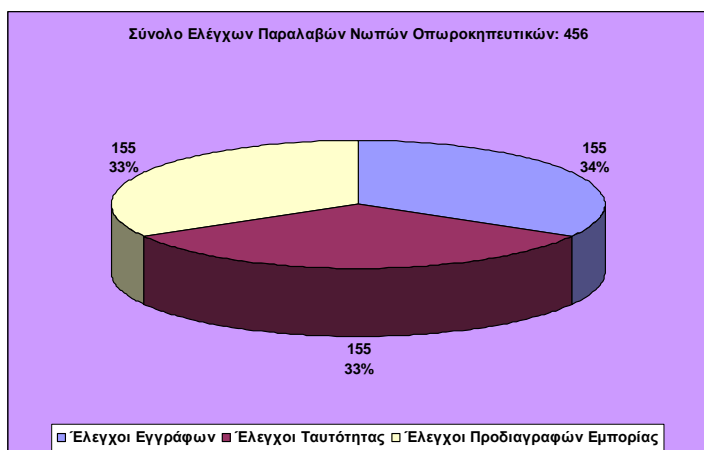
Κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	Ελεγχθέντα φορτία	Μη συμμορφούμενα	Είδος Δείγματος	Χώρα προέλευσης	Ποσότητα	Εκτρεπόμενη Παράμετρος
κεφ. 15 Λίπη και έλαια φυτικής προέλευσης	315	2				
κεφ. 17 Ζάχαρα και ζαχαρώδη παρασκευάσματα	304	2				
κεφ. 18 Παρασκευάσματα κακάο	217	0				
κεφ. 19 (Παρασκευάσματα δημητριακών και είδη ζαχαροπλαστικής)	502	0				
κεφ. 20 (Παρασκευάσματα λαχανικών και φρούτων)	577	1	Γάλα καρύδας (με εκχύλισμα καρύδας)	Ταϊλάνδη	4128 l	Μη επιτρεπόμενη παρουσία θειωδών (ως προσθέτων)
κεφ. 21 Παρασκευάσματα διατροφής (σύνθετα τρόφιμα)	449	0				
κεφ. 22 Ελεύθερα αλκοόλης ποτά	37	1	Ελεύθερο αλκοόλης ποτό με χυμό μήλου	Λίβανος	132l	Μη επιτρεπόμενη παρουσία θειωδών (ως προσθέτων)
κεφ. 39 Πλαστικά αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα	23	2	Πολυαμιδικό περίβλημα λουκάνικου	Ρωσία	66,55kg	Ολική μετανάστευση
			Πιάτα από μελαμίνη	Κίνα	30624pcs	Μετανάστευση μελαμίνης
κεφ. 48 Χαρτί και χαρτόνι σε επαφή με τρόφιμα	2	1	Χάρτινα πιάτα	Κίνα	20000pcs	Μετανάστευση μολύβδου

κεφ. 69 Κεραμικά αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα	39	0				
κεφ. 72 Μεταλλικά αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα - ανοξείδωτος χάλυβας	2	0				
κεφ. 82 Μεταλλικά μαχαιροπήρουνα	6	0				
Σύνολο	2473	9 (0,36%)				

Επίσημοι έλεγχοι στο στάδιο των παραλαβών από κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Κατά τη διάρκεια του 2014 διενεργήθηκαν συνολικά **465** έλεγχοι σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης και ειδικότερα σε νωπά οπωροκηπευτικά στο στάδιο της παραλαβής από κράτη-μέλη της Ε.Ε., που αφορούσαν έλεγχο εγγράφων, ταυτότητας και ελέγχους για προδιαγραφές εμπορίας (βλ. Σχήμα 5). Οι έλεγχοι αυτοί διενεργήθηκαν σε σύνολο **155** φορτίων που παραλήφθηκαν από κράτη-μέλη της Ε.Ε.. Αναλυτικότερα, έλεγχος εγγράφων έλαβε χώρα σε **155** φορτία (**33,33 %** επί του συνόλου των ελέγχων). Επίσης έλαβαν χώρα **155** έλεγχοι ταυτότητας (**33,33 %** επί του συνόλου των ελέγχων) και **155** έλεγχοι για προδιαγραφές εμπορίας (**33,33 %** επί του συνόλου των ελέγχων).

Σχήμα 5. Σύνολο Ελέγχων κατά το στάδιο των παραλαβών από κράτη-μέλη της Ε.Ε. - Αριθμητικά υποσύνολα και ποσοστά ανά είδος ελέγχου για το 2014

Επίσημοι έλεγχοι στο στάδιο των εξαγωγών και αποστολών προς κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Κατά τη διάρκεια του 2014 διενεργήθηκαν συνολικά **71.629** έλεγχοι σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης στο στάδιο της εξαγωγής προς τρίτες χώρες και αποστολής προς κράτη-μέλη της Ε.Ε., που αφορούσαν έλεγχο εγγράφων, ταυτότητας και φυσικούς ελέγχους άνευ ή με δειγματοληψία για εργαστηριακό έλεγχο. Οι τομείς ελέγχου αφορούσαν ελέγχους για υγιεινή & ασφάλεια αλλά και προδιαγραφές εμπορίας (βλ. Σχήμα 6). Οι έλεγχοι αυτοί διενεργήθηκαν σε σύνολο **24.441** φορτίων που αφορούσαν Νωπά Οπωροκηπευτικά, Οίνους και Μεταποιημένα προϊόντα με εθνικές προδιαγραφές εμπορίας που παρουσιάστηκαν προς εξαγωγή και αποστολή προς κράτη-μέλη της Ε.Ε. Αναλυτικότερα, έλεγχος εγγράφων έλαβε χώρα σε **24.441** φορτία (**34,12%** επί του συνόλου των ελέγχων). Επίσης έλαβαν χώρα, **23.591** έλεγχοι ταυτότητας-φυσικοί έλεγχοι άνευ δειγματοληψίας (**32,93%** επί του συνόλου των ελέγχων), **23.591** έλεγχοι

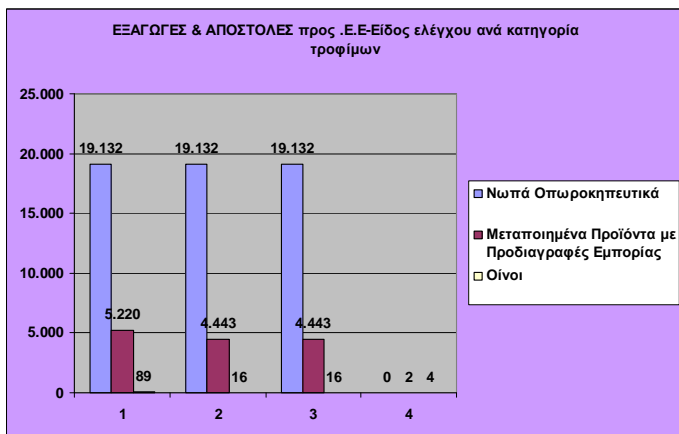
προδιαγραφών εμπορίας (32,93% επί του συνόλου των ελέγχων) και 6 φυσικοί έλεγχοι με δειγματοληψία για εργαστηριακό έλεγχο (0,01% επί του συνόλου των ελέγχων).

Σχήμα 6. Σύνολο Ελέγχων κατά το στάδιο των εξαγωγών προς τρίτες χώρες και αποστολών προς κράτη-μέλη της Ε.Ε. - Αριθμητικά υποσύνολα και ποσοστά ανά είδος ελέγχου για το 2014

Οι 71.629 έλεγχοι κατανέμονται ανά κατηγορία προϊόντων και είδος ελέγχου σύμφωνα με τον Πίνακα 9.

Πίνακας 9. Σύνολα Ελέγχων κατά το στάδιο των εξαγωγών προς τρίτες χώρες και αποστολών προς την Ε.Ε. ανά κατηγορία τροφίμων και είδος ελέγχων για το 2014

Οι 6 φυσικοί έλεγχοι με δειγματοληψία για εργαστηριακό έλεγχο κατανέμονται ως εξής:

ΠΡΟΣΘΕΤΑ: 4 έλεγχοι

- Διοξείδιο του θείου και θειώδη άλατα (SO₂): 4 έλεγχοι σε οίνους.

ΜΥΚΟΤΟΞΙΝΕΣ: 2 έλεγχοι

- Ωχρατοξίνη Α: 2 έλεγχοι αποξηραμένες σταφίδες

2. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

2.1 Συνολική συμμόρφωση

Συνολική συμμόρφωση των επιχειρήσεων

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι η συμμόρφωση των επιχειρήσεων ως προς τις βασικές παραμέτρους της νομοθεσίας κυμάνθηκε σε ποσοστό 95,9%. Όπως φαίνεται το ποσοστό συμμόρφωσης είναι σταθερά υψηλό, με βάση τα στοιχεία των προηγούμενων ετών (93,5% το 2012, 92% το 2013). Έτσι, επιβεβαιώνεται τόσο η προσπάθεια από τις Αρμόδιες Αρχές για ικανοποιητική επιτήρηση των επιχειρήσεων όσο και η υπευθυνότητα που επιδεικνύουν οι επιχειρήσεις να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της νομοθεσίας.

Συνολική συμμόρφωση σε επίπεδο εργαστηριακών ελέγχων

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι η συμμόρφωση των τροφίμων ως προς τις βασικές παραμέτρους της νομοθεσίας κυμάνθηκε όσον αφορά τους εργαστηριακούς ελέγχους σε ποσοστό 93,8%. Το ποσοστό συμμόρφωσης κρίνεται ικανοποιητικό.

2.2 Ανάλυση μη συμμορφώσεων

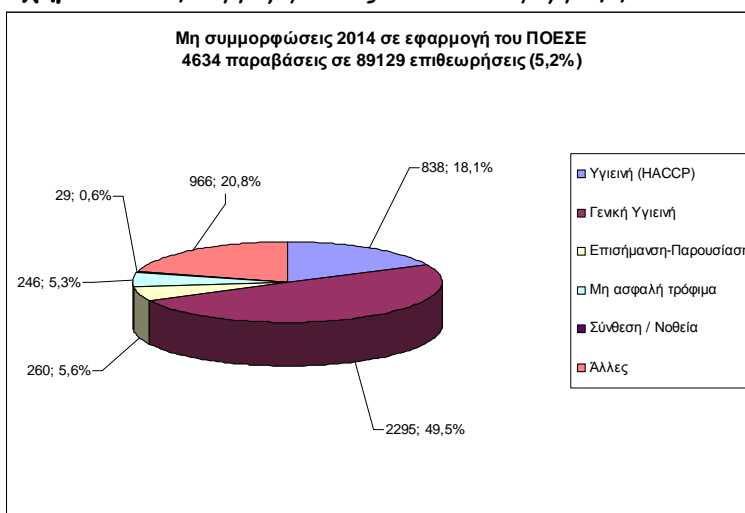
Ανάλυση των μη συμμορφώσεων στις επιχειρήσεις

Από την αξιολόγηση των συνολικών αποτελεσμάτων που αναφέρονται στον Πίνακα 1 κατεγράφησαν 4634 παραβάσεις (ποσοστό 5,2 %) (Σχήμα 7).

Η κατανομή των παραβάσεων με φθίνουσα ταξινόμηση έχει ως εξής:

Γενική Υγιεινή:	2295	ήτοι ποσοστό	49,5%
Άλλες:	966	ήτοι ποσοστό	20,8%
Υγιεινή (HACCP):	838	ήτοι ποσοστό	18,1%
Επισήμανση και Παρουσίαση:	260	ήτοι ποσοστό	5,6%
Μη ασφαλή τρόφιμα:	246	ήτοι ποσοστό	5,3%
Σύνθεση:	29	ήτοι ποσοστό	0,6%

Σχήμα 7. Μη συμμορφώσεις 2014 σε εφαρμογή του ΠΟΕΣΣΕ

Αναλυτικά, παρατηρούμε ότι ζητήματα γενικής υγιεινής αφορούν την πλειοψηφία των παραβάσεων, γεγονός που καταγράφεται διαχρονικά. Παρόλα αυτά το ποσοστό των εν λόγω παραβάσεων τείνει συνεχώς σε μείωση τα τελευταία χρόνια (57,8% το 2012, 53% το 2013). Υπάρχει, επομένως, σαφής ένδειξη ότι οι επιχειρήσεις τροφίμων σταδιακά αφομοιώνουν τις νομοθετικές απαιτήσεις ως προς τις συνθήκες υγιεινής.

Σε ότι αφορά την κατηγορία «Άλλες», πρόκειται για μη συμμορφώσεις των επιχειρήσεων ως προς τη λειτουργία τους σε σχέση με την άδεια που κατέχουν και ως προς περιορισμούς που απορρέουν από νομοθεσία η οποία δε σχετίζεται άμεσα με την υγιεινή και την ασφάλεια των τροφίμων (π.χ. κατάλογος επιτρεπόμενων ειδών). Το ποσοστό των παραβάσεων αυτής της κατηγορίας παραμένει υψηλό, λαμβάνοντας υπόψη το πλήθος των παραμέτρων που περιλαμβάνει.

Παραμένει σε σχετικά υψηλά επίπεδα (18,1%) το ποσοστό των παραβάσεων που αφορούν την τήρηση συστημάτων αυτοελέγχου HACCP, σε σχέση με το προηγούμενο έτος (17,4%). Τα τελευταία χρόνια, οι έλεγχοι έχουν εστιάσει σε ζητήματα ορθής εφαρμογής των συστημάτων HACCP, αναδεικνύοντας τις όποιες αδυναμίες των συστημάτων που τηρούν οι επιχειρήσεις τροφίμων.

Επίσης, το ποσοστό παραβάσεων που αφορούν μη ασφαλή τρόφιμα παραμένει σε χαμηλά επίπεδα (5,3%) όπως και το 2013 (5,1%) χωρίς να παρατηρούνται αξιόλογες μεταβολές.

Η κατανομή των παραβάσεων ανά είδος επιχείρησης τροφίμων και με φθίνουσα ταξινόμηση έχει ως εξής:

Παροχή υπηρεσιών:	με ποσοστό 51,8%
Λιανικό εμπόριο:	με ποσοστό 24,5%
Παρασκευαστές που πωλούν λιανικώς:	με ποσοστό 14,7%
Παρασκευαστές - συσκευαστές:	με ποσοστό 6,8%
Διανομείς - μεταφορείς:	με ποσοστό 2,2%

Όπως φαίνεται, η γενική τάση της κατανομής των παραβάσεων είναι η ίδια με αυτή των τελευταίων ετών. Οφείλουμε, όμως, να επισημάνουμε την συνεχώς αυξανόμενη παραβατικότητα στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών (42,7% το 2012, 49,1% το 2013, 51,8% το 2014), γεγονός που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης για τις επιχειρήσεις αυτές.

Ανάλυση των μη συμμορφώσεων σε επίπεδο εργαστηριακών ελέγχων

Η συνολική μη συμμόρφωση των τροφίμων ως προς τους κινδύνους που εξετάστηκαν ανέρχεται στο 4,5% του συνόλου των τροφίμων που εξετάστηκαν. Η συνολική μη συμμόρφωση των υλικών και αντικειμένων σε επαφή με τρόφιμα που εξετάστηκαν ανέρχεται στο 3,0%.

Ανάλυση των μη συμμορφώσεων των προϊόντων φυτικής προέλευσης σε όλα τα στάδια διακίνησης

Από τα δεδομένα των μόλις 102 μη συμμορφώσεων σε σχέση με το σύνολο των ελεγχθέντων φορτίων, είναι εμφανές ότι δεν υπήρξαν σοβαρές μη συμμορφώσεις, ενώ τηρήθηκαν σε μεγάλο

ποσοστό οι απαιτήσεις της Ενωσιακής και Εθνικής νομοθεσίας, επιτυγχάνοντας τις προτεραιότητες ελέγχου που οι στρατηγικοί στόχοι του ΠΟΕΣΕ είχαν θέσει.

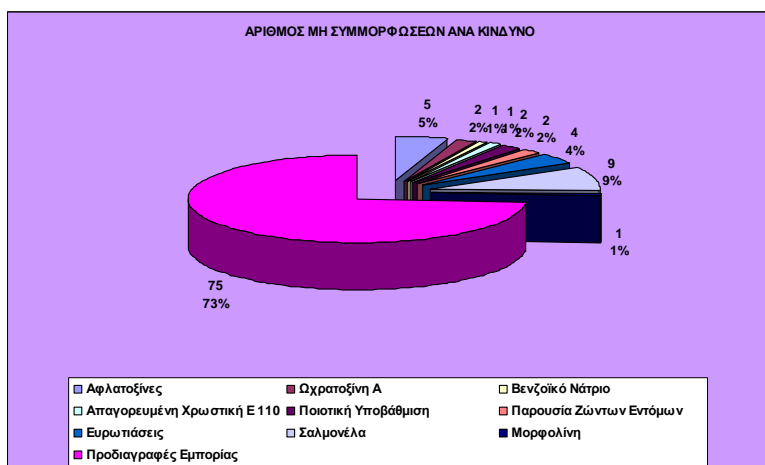
Κατά το στάδιο των εισαγωγών από τρίτες χώρες εμφανίστηκαν μόλις **39 (38,24 % επί των μη συμμορφώσεων)** μη συμμορφώσεις, κατά το στάδιο των παραλαβών νωπών οπωροκηπευτικών από κράτη-μέλη της Ε.Ε. μόλις **6 (5,88 % επί των μη συμμορφώσεων)**, ενώ υπήρξαν και **57 (55,88 % επί των μη συμμορφώσεων)** μη συμμορφούμενα φορτία που αφορούσαν εξαγωγές προς τρίτες χώρες και αποστολές προς κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Μόλις οι **27 (26,47 % επί των μη συμμορφώσεων)** εκ των 102 μη συμμορφώσεων αφορούσαν κινδύνους σχετιζόμενους με υγιεινή & ασφάλεια (εκδόθηκαν 27 RASFF Απόρριψης στα σύνορα), ενώ οι υπόλοιπες **75 (73,53 % επί των μη συμμορφώσεων)** αφορούσαν προδιαγραφές εμπορίας νωπών οπωροκηπευτικών. Επισημαίνεται ότι για τις ανάγκες της παρούσης έκθεσης και μόνο για τα νωπά οπωροκηπευτικά, η παρουσία ξένων υλών, οι μη συμμορφώσεις επισήμανσης καθώς και οι μη συμμορφώσεις που αφορούν ευρωτίαση/σήψεις/μούχλα υπολογίζονται ως μη συμμορφώσεις προς τις προδιαγραφές εμπορίας. Αντιθέτως, η παρουσία ξένων υλών, οι μη συμμορφώσεις επισήμανσης καθώς και οι μη συμμορφώσεις που αφορούν ευρωτίαση/σήψεις/μούχλα που οδηγούν σε υποβάθμιση ενός μεταποιημένου προϊόντος ή ενός πρωτογενούς προϊόντος πέραν των νωπών οπωροκηπευτικών, λογίζονται ως μη συμμορφώσεις ως προς την υγιεινή & ασφάλεια.

Επιπροσθέτως αναδείχτηκε η ανάγκη για μεγαλύτερο επίπεδο ελέγχων σε Αποξηραμένα Φρούτα, Ελαιούχους σπόρους (κυρίως σουσάμι) και Μπαχαρικά & Αποξηραμένα Αρωματικά Φυτά για Σαλμονέλα και (βλ. Πίνακα 4 Παράρτηματος) κατά το στάδιο της εισαγωγής από τρίτες χώρες λόγω των υψηλών ποσοστών ευρημάτων μη συμμορφώσεων σε σχέση με το σύνολο των αντίστοιχων ελέγχων. Επισημαίνεται πως, ειδικότερα για τους σπόρους σουσαμιού καταγωγής Ινδίας μετά από τη διαπίστωση μη συμμορφώσεων σε εθνικό αλλά και σε ενωσιακό επίπεδο, το εν λόγω προϊόν περιλαμβάνεται από την 1^η Οκτωβρίου 2014 στο παράρτημα Ι του Καν (ΕΚ) 669/2009.

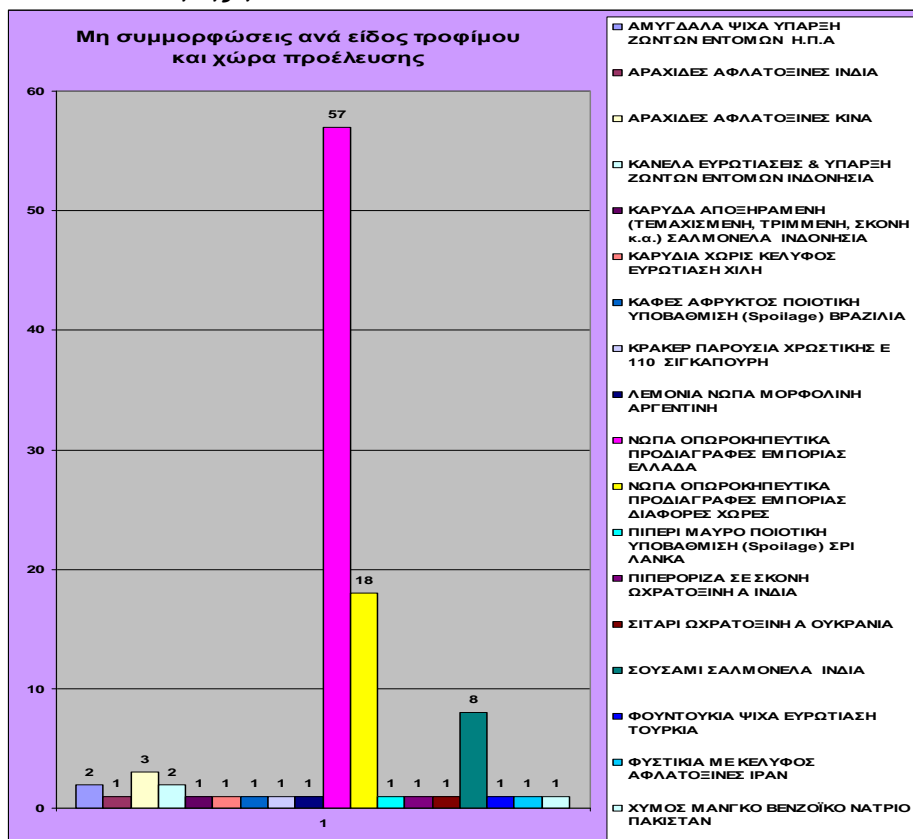
Στο σχήμα 8 καταγράφεται η κατανομή των ειδών των μη συμμορφώσεων για όλα τα στάδια διακίνησης.

Σχήμα 8. Αριθμός μη Συμμορφώσεων ανά Κίνδυνο για όλα τα στάδια διακίνησης για το 2014

Στο σχήμα 9 καταγράφεται ο αριθμός των μη συμμορφώσεων ανά είδος τροφίμου και χώρα προέλευσης για όλα τα στάδια διακίνησης ανά χώρα.

Σχήμα 9. Αριθμός μη συμμορφώσεων ανά είδος τροφίμου και χώρας προέλευσης για όλα τα στάδια διακίνησης για το 2014

Στον Πίνακα 10 καταγράφεται το σύνολο των μη συμμορφώσεων ανά είδος τροφίμου και χώρα προέλευσης για υγιεινή & ασφάλεια κατά το στάδιο των εισαγωγών (για αυτά εκδόθηκε RASFF) καθώς και η μετέπειτα διαχείριση των φορτίων.

Πίνακας 10. Σύνολο Μη Συμμορφώσεων που απορρίφθηκαν στα σύνορα για υγιεινή & ασφάλεια κατά τις εισαγωγές για το έτος 2014 (έκδοση RASFF)

ΠΡΟΪΟΝ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΥ	ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ
ΑΡΑΧΙΔΕΣ	1 ΑΦΛΑΤΟΞΙΝΕΣ	ΕΙΔΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ	ΙΝΔΙΑ
ΑΡΑΧΙΔΕΣ	3 ΑΦΛΑΤΟΞΙΝΕΣ	3 ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΚΙΝΑ
ΦΥΣΤΙΚΙΑ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	1 ΑΦΛΑΤΟΞΙΝΕΣ	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΙΡΑΝ
ΧΥΜΟΣ ΜΑΝΓΚΟ	1 ΒΕΝΖΟΪΚΟ ΝΑΤΡΙΟ	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΠΑΚΙΣΤΑΝ
ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑ ΨΙΧΑ	1 ΕΥΡΩΤΙΑΣΗ	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΤΟΥΡΚΙΑ
ΚΡΑΚΕΡ	1 ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΧΡΩΣΤΙΚΗΣ Ε 110	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ
ΚΑΦΕΣ ΑΦΡΥΚΤΟΣ	1 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ (Spoilage)	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΒΡΑΖΙΛΙΑ

ΚΑΡΥΔΑ ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΗ (ΤΕΜΑΧΙΣΜΕΝΗ, ΤΡΙΜΜΕΝΗ, ΣΚΟΝΗ κ.α.)	1 ΣΑΛΜΟΝΕΛΑ	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ
ΑΜΥΓΔΑΛΑ ΨΙΧΑ	2 ΥΠΑΡΞΗ ΖΩΝΤΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ	2 ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	Η.Π.Α
ΣΙΤΑΡΙ	1 ΩΧΡΑΤΟΞΙΝΗ Α	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΟΥΚΡΑΝΙΑ
ΚΑΝΕΛΑ	2 ΕΥΡΩΤΙΑΣΕΙΣ & ΥΠΑΡΞΗ ΖΩΝΤΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ	2 ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ
ΣΟΥΣΑΜΙ	8 ΣΑΛΜΟΝΕΛΑ	8 ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΙΝΔΙΑ
ΛΕΜΟΝΙΑ ΝΩΠΑ	1 ΜΟΡΦΟΛΙΝΗ	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ
ΚΑΡΥΔΙΑ ΧΩΡΙΣ ΚΕΛΥΦΟΣ	1 ΕΥΡΩΤΙΑΣΗ	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΧΙΛΗ
ΠΙΠΕΡΟΡΙΖΑ ΣΕ ΣΚΟΝΗ	1 ΩΧΡΑΤΟΞΙΝΗ Α	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΙΝΔΙΑ
ΠΙΠΕΡΙ ΜΑΥΡΟ	1 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ (Spoilage)	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	ΣΡΙ ΛΑΝΚΑ

3. ΣΧΕΔΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ - ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 Χημικοί Κίνδυνοι

▪ Έλεγχος στον τομέα των Προσθέτων

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος δράσεων στον τομέα των προσθέτων για το έτος 2014, σε συνέχεια των δράσεων του προηγούμενου έτους στον τομέα αυτό.

Σκοπός του προγράμματος ήταν ο έλεγχος της κανονικότητας των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης, ως προς τις περιεχόμενες πρόσθετες ύλες δηλαδή έλεγχος ως προς την ορθή χρήση προσθέτων σε ενγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων και έλεγχος συμμόρφωσης ως προς τα ανώτατα επιτρεπτά επίπεδα προσθέτων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των χρωστικών και των γλυκαντικών ουσιών, με βάση τα ισχύοντα νομοθετικά όρια. Στο πρόγραμμα περιλαμβάνονταν και έλεγχος ορθής επισήμανσης ως προς την κείμενη Νομοθεσία και ειδικότερα όσον αφορά στην ορθή αναγραφή περιεχόμενων προσθέτων/κατηγορίας προσθέτου, την ορθή επισήμανση για τη δήλωση παρουσίας θειωδών και τυχόν παραπλανητική επισήμανση που σχετίζεται με τη μεταφορά ενός προσθέτου στο τελικό προϊόν.

Η επιλογή των προτεραιοτήτων για το συγκεκριμένο πρόγραμμα ελέγχου βασίστηκε σε εκτίμηση επικινδυνότητας, με βάση δεδομένα κατανάλωσης του ελληνικού πληθυσμού σε συνδυασμό με τις επιτρεπόμενες χρήσεις των προσθέτων, συμπεριλαμβανομένων των χρωστικών ουσιών και γλυκαντικών υλών στις διάφορες κατηγορίες τροφίμων και στις μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις, όπως αυτές ισχύουν για το τελικό προϊόν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, αλλά και τα τρόφιμα που συνεισφέρουν περισσότερο στη συνολική πρόσληψη. Επίσης, ελήφθησαν υπόψη τα αποτελέσματα ελέγχων (συμμορφώσεις ή μη ως προς την ισχύουσα νομοθεσία) σύμφωνα με τα προγράμματα ελέγχου για τα πρόσθετα προηγούμενων ετών. Για τον καθορισμό του στόχου, ελήφθησαν υπόψη νεώτερα επιστημονικά δεδομένα, όπως για παράδειγμα η επαναξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) για ορισμένες χρωστικές ουσίες, καθώς και η έναρξη εφαρμογής του άρθρου 24 του Κανονισμού 1333/2008/ΕΚ, σχετικά με τις

απαιτήσεις επισημάνσης για τρόφιμα που περιέχουν τις χρωστικές ουσίες E102, E104, E110, E122, E124 και E129.

Η συνέχιση των ελέγχων για τους γλυκοζίτες στεβιόλης (E 960), με γνώμονα τις τροποποιήσεις του Παρ. ΙΙ του καν. (ΕΚ) 1333/2008 όσον αφορά στη χρήση γλυκαντικών ουσιών σε διάφορα τρόφιμα (καν. (ΕΕ) 1131/2011) αποτέλεσε σημαντικό στόχο, καθώς διαθέτονται πολλά προϊόντα στην αγορά με γλυκοζίτες στεβιόλης.

Επίσης στόχος του προγράμματος ήταν η παρακολούθηση της πραγματικής χρήσης των προσθέτων τροφίμων λαμβάνοντας υπόψη την Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την πρόσληψη προσθέτων τροφίμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (COM(2001) 542 τελικό) και το άρθρο 27 του Κανονισμού 1333/2008/ΕΚ για τα πρόσθετα τροφίμων σύμφωνα με το οποίο τα κράτη μέλη διατηρούν συστήματα για την παρακολούθηση της κατανάλωσης και της χρήσης προσθέτων τροφίμων βασιζόμενα στην προσέγγιση εκτίμησης επικινδυνότητας και κοινοποιούν τα πορίσματά τους με τη δέουσα περιοδικότητα στην Επιτροπή και στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA).

Στόχος της παρακολούθησης ήταν να διερευνείται κατά πόσον η έκθεση των καταναλωτών σε ορισμένα πρόσθετα τροφίμων οδηγεί σε ενδεχόμενη υπέρβαση της Αποδεκτής Ημερήσιας Πρόσληψης (ΑΗΠ) και να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα.

Οι προγραμματισμένοι έλεγχοι για το 2014 αφορούσαν τα είδη τροφίμων που παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα τα οποία ελέχθησαν ως προς το είδος του προσθέτου/προσθέτων.

α/α	Είδος δείγματος	Είδος εξέτασης
1	Οπωροκηπευτικά σε ξύδι, άλμη ή λάδι (εκτός από τις ελιές), κίτρινες πιπεριές σε άλμη και από χύμα διάθεση	Σορβικά, Βενζοϊκά, Θειώδη
3	Ζαχαρωμένα, κρυσταλλωμένα και γλασαρισμένα οπωροκηπευτικά π.χ. ανανάς, παπάγια κλπ ζαχαρωμένα χύμα	Σορβικά, Βενζοϊκά, Θειώδη
5	Τελικές επικαλύψεις (σιρόπι για τηγανίτες, αρωματισμένο σιρόπι για μιλκσέικ και παγωτό, παρόμοια προϊόντα)	Σορβικά,
6	Γλυκά κουταλιού	Σορβικά βενζοϊκά, Θειώδη
7	Αποξηραμένα φρούτα όπως βερίκοκα, ροδάκινα, σταφύλια, δαμάσκηνα και σύκα, μπανάνες, μήλα και αχλάδια και άλλα (συμπεριλαμβανομένων των φλοιοκάρπων ξηρών καρπών).	Θειώδη
8	Αποξηραμένα μανιτάρια, αποξηραμένη λιαστή τομάτα χύμα	Θειώδη
9	Σιρόπι γλυκόζης	Θειώδη
10	Προσκευασμένο ψωμί μικρών εταιριών καθημερινής παραγωγής που διατίθενται και σε σούπερ μάρκετ, απλό ψωμί από φούρνους.	Σορβικά, προπιονικό οξύ
11	Μερικώς ψημένα, αρτοσκευάσματα (π.χ. πίτες και αρτίδια).	Σορβικά, προπιονικό οξύ
12	Εκλεκτά αρτοσκευάσματα (τσουρέκια)	Σορβικά, προπιονικό οξύ Κουμαρίνη
13	Εκλεκτά αρτοσκευάσματα (κέικ κρουασάν)	Σορβικά, προπιονικό οξύ
14	Ελεύθερα αλκοόλης αρωματισμένα ποτά και φρουτοποτά (όχι χυμοί και νέκταρ)	Σορβικά, Βενζοϊκά, Θειώδη (μόνο όταν περιέχουν γλυκόζη)

15	Ελεύθερα αλκοόλης αρωματισμένα ποτά και φρουτοποτά (όχι χυμοί και νέκταρ)	Σορβικά,
		Βενζοϊκά, χρωστικές (μόνο στα έντονα χρωματισμένα)
		Θειώδη (μόνο όταν περιέχουν γλυκόζη)
16	Ενεργειακά ποτά, ισοτονικά, έντονα χρωματισμένα	Σορβικά, Βενζοϊκά Χρωστικές
17	Σπορέλαια από χώρους μαζικής εστίασης	Αντιοξειδωτικά
18	Μαργαρίνες (π.χ. μιναρίνη)	Σορβικά
19	Μουστάρδα, μουστάρδα Dijon	Σορβικά-βενζοϊκά
20	Προϊόντα μειωμένων θερμίδων με συνθετικές γλυκαντικές ύλες (αναψυκτικά, αρωματισμένα ποτά, ποτά με βάση χυμούς φρούτων, μαρμελάδες, γλυκά του κουταλιού, παρασκευάσματα σποροκηπευτικών, ζελέδες, φρούτα σε κονσέρβες ή βάζα, γλυκά, τσουρέκια, κλπ) όλα μειωμένων θερμίδων ή χωρίς πρόσθετα σάκχαρα το δεύτερο εξάμηνο	Συνθετικές γλυκαντικές ύλες ενδεχόμενα συμπεριλαμβανομένων των γλυκοζιτών της στεβιόλης (στην κρίση του εργαστηρίου)
21	Προϊόντα μειωμένων θερμίδων με συνθετικές γλυκαντικές ύλες (αναψυκτικά, αρωματισμένα ποτά, ποτά με βάση χυμούς φρούτων, μαρμελάδες, γλυκά του κουταλιού, παρασκευάσματα σποροκηπευτικών, ζελέδες, φρούτα σε κονσέρβες ή βάζα, γλυκά, τσουρέκια, κλπ) όλα μειωμένων θερμίδων ή χωρίς πρόσθετα σάκχαρα	Συνθετικές γλυκαντικές ύλες ενδεχόμενα (στην κρίση του εργαστηρίου)
22	Γρανίτες, καραμέλες, γλειφιτζούρια, μικρο-καραμέλες αρωματισμού της αναπνοής, με έντονα χρώματα	Χρωστικές
23	Έγχρωμα μπαχαρικά (chilli, κόκκινο πιπέρι κλπ)	Ερυθρό του SUDAN και αννάτο

Ελέγχθηκαν συνολικά 590 δείγματα και βρέθηκαν 40 μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία. Οι λόγοι μη συμμόρφωσης των εξεταζόμενων δειγμάτων ήταν:

✓ υπέρβαση μέγιστων επιτρεπόμενων νομοθετημένων ορίων προσθέτων,

✓ μη δήλωση προσθέτων στην ετικέτα του τροφίμου,

✓ εσφαλμένη επισήμανση όσον αφορά την αναγραφή της κατηγορίας του προσθέτου ή το είδος του προσθέτου.

▪ **Έλεγχος των υλικών και αντικειμένων που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα**

Ο έλεγχος αφορούσε στη συμμόρφωση των υλικών και αντικειμένων σε επαφή με τρόφιμα (ΥΑΕΤ), που παράγονται και διακινούνται στην ελληνική αγορά, με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία. Οι προτεραιότητες του ελέγχου στα ΥΑΕΤ για το έτος 2014, ήταν ο έλεγχος συμμόρφωσης των πλαστικών και των κεραμικών.

Σκοπός του ελέγχου είναι να εξακριβώσει ότι τα υλικά και αντικείμενα που έρχονται σε επαφή με τα τρόφιμα είναι ασφαλή και συμμορφώνονται με τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας που ισχύουν για αυτά.

Οι έλεγχοι στα πλαστικά υλικά και αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα επικεντρώθηκαν στις κάτωθι παραμέτρους:

- ✓ Ολική μετανάστευση
- ✓ Φορμαλδεΐδη και μελαμίνη
- ✓ Πρωτοταγείς αρωματικές αμίνες
- ✓ Πλαστικοποιητές

Οι έλεγχοι στα κεραμικά υλικά και αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα επικεντρώθηκαν στις κάτωθι παραμέτρους:

- ✓ Μόλυβδος
- ✓ Κάδμιο

Οι έλεγχοι διενεργήθηκαν με ευθύνη των Περιφερειακών Δ/νσεων του ΕΦΕΤ σε συνεργασία και με τις αρμόδιες Δ/νσεις των Περιφερειακών Ενοτήτων. Αντικείμενο του ελέγχου αποτέλεσε συγκεκριμένα η συμμόρφωση των ΥΑΕΤ ως προς τις γενικές απαιτήσεις της νομοθεσίας και συγκεκριμένα επισήμανση, ιχνηλασιμότητα καθώς και η (Ο.Π.Π.) στην παραγωγή προϊόντων ΥΑΕΤ. Επίσης ελέγχθηκε η συμμόρφωση ως προς τις ειδικές απαιτήσεις όπως δήλωση συμμόρφωσης και η συμμόρφωση με τις ειδικές απαιτήσεις της νομοθεσίας ανάλογα με το υλικό κατασκευής τους (π.χ. όρια ολικής και ειδικής μετανάστευσης).

Στα 66 δείγματα που εξετάστηκαν, βρέθηκαν 2 δείγματα μη συμμορφούμενα, δηλαδή το 3% των υλικών και αντικειμένων που προορίζονται για επαφή με τρόφιμα.

Οι μη συμμορφώσεις αφορούσαν σε α) επιφάνειας κοπής από μελαμίνη, όπου υπήρχε υψηλότερη περιεκτικότητα μετανάστευσης από την επιτρεπόμενη και, β) πλαστικό περιέκτη (παγούρι) που παρουσίαζε μετανάστευση ουσιών που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο των επιτρεπομένων.

▪ Έλεγχος για την παρουσία ουσιών που επιμολύνουν τα τρόφιμα

α) Μυκοτοξίνες

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Επισήμου Ελέγχου Ασφάλειας και Ποιότητας Τροφίμων (δειγματοληψία και ανάλυση) έτους 2014.

Σκοπός του ελέγχου ήταν η διαπίστωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 όσον αφορά στα επίπεδα των μυκοτοξινών σε ορισμένα είδη τροφίμων, ώστε να εξασφαλίζεται σε υψηλό επίπεδο η προστασία των καταναλωτών. Ο έλεγχος αφορούσε στα παρακάτω είδη μυκοτοξινών:

Την Αφλατοξίνη Β1, και το άθροισμα των Αφλατοξινών Β1, Β2, G1 και G2 σε διάφορα τρόφιμα (ξηρούς καρπούς, αποξηραμένα φρούτα, σταφίδες και παιδικές τροφές), την Ωχρατοξίνη Α (ΟΤΑ) σε διάφορα τρόφιμα (προϊόντα δημητριακών, ρύζι και σταφίδες), τη Δεσοξυνιβαλενόλη (DON) και η Ζεαραλενόνη (ΖΕΑ) σε προϊόντα δημητριακών, τις Φουμονισίνες Β1 και Β2 σε διάφορα προϊόντα καλαμποκιού.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 139 έλεγχοι και διαπιστώθηκαν δυο μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία που αφορούσαν σε υπέρβαση του ορίου για ΟΤΑ σε ρυζογκοφρέτα και υπέρβαση του ορίου σε πιστάκια με κέλυφος για αφλατοξίν Β1.

β) Πολυκυκλικοί Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες

Σκοπός του ελέγχου ήταν αφενός η διαπίστωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1881/2006 όσον αφορά στα επίπεδα των πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων (ΠΑΥς) σε παρθένα ελαιόλαδα, ή ελαιόλαδα αποτελούμενα από εξευγενισμένα ελαιόλαδα και παρθένα ελαιόλαδα.

Συνολικά έγιναν 15 έλεγχοι, ενώ διαπιστώθηκαν δύο μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία (αφορούσε υπέρβαση μεγίστου επιτρεπτού επιπέδου για το άθροισμα των τεσσάρων ΠΑΥ (βενζο[α]πυρενίου, βενζο[α]ανθρακενίου, βενζο[β]φλουορανθενίου και χρυσενίου) μία σε ελαιόλαδο και μία σε πυρηνέλαιο).

Στο πλαίσιο του προγράμματος έγιναν και 5 έλεγχοι σε καπνιστά μπαχαρικά εν όψει πιθανής θέσπισης μεγίστων επιτρεπόμενων ορίων και σε αυτή την κατηγορία τροφίμων για τους ΠΤΑΥ.

γ) 3-Μονοχλωροπροπανο-1,2-διόλη

Σκοπός του ελέγχου ήταν η διαπίστωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1881/2006 όσον αφορά στα επίπεδα της 3-μονοχλωροπροπανο-1,2-διόλης (3-MCPD) στα τρόφιμα.

Έγιναν 4 έλεγχοι σε σάλτσες σόγιας και γλυκερόλη (ως πρόσθετο τροφίμων, E422), ενώ δεν διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία.

δ) Νιτρικά σε λαχανικά και παιδικές τροφές

Σκοπός του ελέγχου είναι η διαπίστωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1881/2006, ως ισχύει, όσον αφορά στα επίπεδα των νιτρικών ιόντων σε νωπά, διατηρημένα ή κατεψυγμένα λαχανικά, καθώς και μεταποιημένα τρόφιμα με βάση τα δημητριακά και παιδικές τροφές, ώστε να εξασφαλίζεται σε υψηλό επίπεδο η προστασία των καταναλωτών.

Υλοποιήθηκαν 9 έλεγχοι σε κατεψυγμένα λαχανικά, με εστίαση σε δείγματα σπανακιού και υπήρξε πλήρης συμμόρφωση με τη νομοθεσία.

ε) Βαρέα Μέταλλα και ανόργανος κασσίτερος

Σκοπός του ελέγχου ήταν η διαπίστωση συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1881/2006 όσον αφορά στα επίπεδα του μολύβδου, του καδμίου, του ανόργανου κασσιτέρου και του ολικού και ανόργανου αρσενικού σε ορισμένα είδη τροφίμων, ώστε να εξασφαλίζεται σε υψηλό επίπεδο η προστασία των καταναλωτών.

Συνολικά έγιναν 60 έλεγχοι σε κονσέρβες λαχανικών και φρούτων, κατεψυγμένα φρούτα και λαχανικά, όσπρια και ρύζι, ενώ δεν διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις με την νομοθεσία.

3.2 Βιολογικοί Κίνδυνοι

▪ Έλεγχος για την ανίχνευση *Salmonella* spp. σε σουσάμι

Σκοπός ήταν η ανίχνευση της παρουσίας της *Salmonella* spp. σε αποξηραμένα μπαχαρικά, με απώτερο στόχο: τη διερεύνηση του επιπέδου ασφάλειας των προερχόμενων από τρίτες χώρες μπαχαρικών, σε επιχειρήσεις εισαγωγής με καταγεγραμμένη παραβατικότητα στη βάση του Καν. (ΕΚ) 178/2002, και την προστασία της υγείας των καταναλωτών

Προγραμματίστηκαν 10 έλεγχοι και τελικώς υλοποιήθηκαν 9 έλεγχοι, δηλαδή το ποσοστό υλοποίησης του συγκεκριμένου προγράμματος ήταν 90,0%. Δεν ανιχνεύθηκαν μη συμμορφούμενα δείγματα.

▪ Έλεγχος για *Salmonella* spp., *Listeria monocytogenes* και *Cronobacter sakazakii* σε τρόφιμα έτοιμα προς κατανάλωση που προορίζονται για βρέφη 1ης βρεφικής ηλικίας (0-6 μηνών)

Ο σκοπός του συγκεκριμένου προγράμματος επίσημου ελέγχου ασφάλειας για το έτος 2014, ήταν η ανίχνευση της παρουσίας *Salmonella* spp., *Listeria monocytogenes* και *Cronobacter sakazakii* σε τρόφιμα έτοιμα προς κατανάλωση που προορίζονται για βρέφη 1ης βρεφικής ηλικίας, με απώτερο στόχο: α) τον έλεγχο της συμμόρφωσης, προς τα κριτήρια ασφάλειας όπως καθορίζονται στον Καν.

(ΕΚ) 2073/05, όσον αφορά στο προϊόντα που προορίζονται για βρέφη, β) τον έμμεσο έλεγχο της αποτελεσματικότητας των συστημάτων διασφάλισης της ασφάλειας και της ποιότητας, τα οποία εφαρμόζονται από τις παραγωγικές επιχειρήσεις και γ) την προστασία της υγείας μια ιδιαίτερα ευπαθούς ομάδας καταναλωτών όπως είναι τα βρέφη. Προγραμματίστηκαν και υλοποιήθηκαν 9 έλεγχοι, δηλαδή το ποσοστό υλοποίησης του συγκεκριμένου προγράμματος ήταν 100%. Όλα τα δείγματα που εξετάστηκαν για την παρουσία των ανωτέρω αναφερόμενων μικροοργανισμών ήταν συμμορφούμενα με τη νομοθεσία.

▪ **Έλεγχος για *Salmonella* spp και *Listeria monocytogenes* σε συσκευασμένα κομμένα φρούτα και λαχανικά**

Ο σκοπός του συγκεκριμένου προγράμματος επίσημου ελέγχου ασφάλειας για το έτος 2014, ήταν η ταυτόχρονη ανίχνευση *Salmonella* spp. και *Listeria monocytogenes* σε κομμένα φρούτα και λαχανικά συσκευασμένα σε τροποποιημένη ατμόσφαιρα με απώτερος στόχο: α) τον έλεγχο της συμμόρφωσης, προς τα κριτήρια ασφάλειας όπως καθορίζονται στον Καν. (ΕΚ) 2073/05, β) τον έμμεσο έλεγχο της αποτελεσματικότητας των συστημάτων διασφάλισης της ασφάλειας και της ποιότητας, τα οποία εφαρμόζονται από τις παραγωγικές επιχειρήσεις και γ) την προστασία της υγείας των καταναλωτών.

Προγραμματίστηκαν 50 έλεγχοι και τελικώς υλοποιήθηκαν 23 έλεγχοι, δηλαδή το ποσοστό υλοποίησης του συγκεκριμένου προγράμματος ήταν 46%. Όλα τα δείγματα που εξετάστηκαν για την παρουσία *Listeria monocytogenes* ήταν συμμορφούμενα με τη νομοθεσία ενώ από τα δείγματα που εξετάστηκαν για *Salmonella* ένα (1) δείγμα ήταν μη συμμορφούμενο με τη νομοθεσία.

▪ **Έλεγχος για τους ιούς Νοροϊνίους και Ηπατίτιδα Α σε τρόφιμα έτοιμα προς κατανάλωση**

Σκοπός του ελέγχου ήταν η προάσπιση της δημόσιας υγείας μέσω της συμμόρφωσης διαφόρων τροφίμων με την Ενωσιακή Νομοθεσία (Καν. 178/2002/ΕΚ) για τους συγκεκριμένους εντερικούς ιούς, για τους οποίους κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση κρουσμάτων.

Οι έλεγχοι αφορούσαν στην ανίχνευση των ιών Ηπατίτιδα Α και Νοροϊνίους I και II σε φρέσκα, κατεψυγμένα και σε σιρόπι φρούτα τα οποία έχουν έρθει σε επαφή με ανθρώπινο χέρι κατά τη συγκομιδή ή το τεμαχισμό τους. Προγραμματίστηκαν 20 έλεγχοι ταυτόχρονα και για τους δύο ιούς και τελικά υλοποιήθηκαν 13 και συνεπώς το ποσοστό υλοποίησης του συγκεκριμένου προγράμματος ήταν 65%. Στα δείγματα που εξετάστηκαν δεν ανιχνεύθηκαν οι ανωτέρω ιοί.

3.3 Διενέργεια ελέγχων στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Επίσημου Ελέγχου Τροφίμων έτους 2014 με τίτλο «Επίσημος έλεγχος για την παρακολούθηση της ποιότητας του ελαιολάδου»

Σκοπός του ελέγχου ήταν να εξακριβώσει αν τα ελαιόλαδα φέρουν ορθή επισήμανση όσον αφορά τη δηλούμενη κατηγορία και αν είναι νοθευμένα με χαμηλότερης αξίας έλαια σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων άρθρα 11, 71, 72 και του κανονισμού 2568/91/ΕΟΚ (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

Οι έλεγχοι έγιναν τόσο σε εγκαταστάσεις τυποποίησης ελαιολάδου, όσο και στο στάδιο της λιανικής πώλησης. Οι έλεγχοι επεκτάθηκαν σε όλες τις κατηγορίες του ελαιολάδου (εξαιρετικό

παρθένο ελαιόλαδο, παρθένο ελαιόλαδο και ελαιόλαδο). Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 109 έλεγχοι. Από τους ανωτέρω ελέγχους προέκυψαν οι παρακάτω μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία:

- 9 αφορούσαν σε διακίνηση νοθευμένου ελαιολάδου (τεχνητώς κεχρωσμένα φυτικά έλαια πλην του ελαιολάδου, π.χ. ηλιέλαιο),
- 22 αφορούσαν σε μη συμμόρφωση με τη δηλούμενη κατηγορία είτε λόγω μη σύμμορφωσης των χημικών παραμέτρων είτε/και των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών,

Από τα αποτελέσματα προκύπτει η ανάγκη συνέχισης των ελέγχων στον τομέα του ελαιολάδου τόσο για την καταπολέμηση φαινομένων νοθείας όσο και της προστασίας του ως προϊόντος εθνικής σημασίας.

3.4 Επίσημος Έλεγχος για την παρουσία Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών σε τρόφιμα και συστατικά τροφίμων

Σκοπός του ελέγχου ήταν η παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους κανόνες της Ενωσιακής και Εθνικής νομοθεσίας για την κυκλοφορία στην αγορά και την επισήμανση ορισμένων τροφίμων τα οποία είναι πιθανόν να αποτελούνται, περιέχουν, ή παράγονται από ΓΤΟ, ή περιέχουν συστατικά, τα οποία με τη σειρά τους αποτελούνται, περιέχουν, ή παράγονται από ΓΤΟ.

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ. Στο πλαίσιο του προγράμματος προβλέπονταν ο έλεγχος της παρουσίας ΓΤΟ σόγιας σε 10 δείγματα, ΓΤΟ ρυζιού σε 10 δείγματα, ΓΤΟ αραβόσιτου σε 10 δείγματα και ΓΤΟ παπάγιας σε 5 δείγματα. Ο έλεγχος επικεντρώθηκε τόσο σε πρώτες ύλες τροφίμων, από εισαγωγείς και σε χώρους μεταποίησης, όσο και σε τελικά προϊόντα από τελικά σημεία πώλησης.

Όλα τα δείγματα βρέθηκαν συμμορφούμενα με τη νομοθεσία ως προς την παρουσία γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.

3.5 Προτεραιότητες – Ειδικά σχέδια ελέγχου

- **Έλεγχος παρουσίας φυτοπροστατευτικών ουσιών**

Σκοπός του ελέγχου ήταν η εξέταση της συμμόρφωσης με την Ευρωπαϊκή και την Εθνική Νομοθεσία όσον αφορά στα επίπεδα των υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα και η εκτίμηση της έκθεσης του καταναλωτή στα υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Ο αριθμός των δειγμάτων τροφίμων φυτικής προέλευσης που προγραμματίστηκαν να ελεγχθούν ήταν συνολικά 145. Το είδος και ο αριθμός των δειγμάτων φαίνεται στον ακόλουθο Πίνακα.

A/A	Είδος τροφίμου	Σύνολο δειγμάτων
1.	Άλευρα ολικής άλεσης	15
2.	Βιολογικά Άλευρα ολικής άλεσης	5
3.	Σταφίδες	5
4.	Σύκα	5
5.	Ρύζι	15
6.	Ελαιόλαδο	40
7.	Βιολογικό Ελαιόλαδο	10
8.	Όσπρια (φακές - φασόλια)	10
9.	Παιδικές Τροφές με βάση τα δημητριακά	10
10.	Τσάι – χαμομήλι	5

11.	Χυμοί πορτοκαλιού	10
12.	Ξηροί καρποί (γκότζι μπέρυ)	5
13.	Μέλι	10
	Σύνολο δειγμάτων	145

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 118 έλεγχοι παρουσίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης και δεν διαπιστώθηκαν μη συμμόρφώσεις με τη νομοθεσία. Σε σχέση με τον ετήσιο στόχο που είχε τεθεί αυτός υλοποιήθηκε σε ποσοστό 81,4%.

- **Έλεγχος ασφάλειας και ποιότητας των εμφιαλωμένων νερών**

Ο έλεγχος αφορούσε στη συμμόρφωση των εγχώριων & εισαγόμενων εμφιαλωμένων νερών (φυσικών μεταλλικών, νερών πηγής και επιτραπέζιων) με την Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία ως προς τους παρακάτω μικροβιολογικούς παράγοντες: Κολοβακτηριοειδή, *Escherichia Coli*, Εντερόκοκκοι, *Pseudomonas aeruginosa*, *Clostridium perfringens* (συμπεριλαμβανομένων των σπόρων), Καλλιεργήσιμοι μικροοργανισμοί στους 22°C, Καλλιεργήσιμοι μικροοργανισμοί στους 37°C. Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν σε ολόκληρη την επικράτεια με ευθύνη των Περιφερειακών Διευθύνσεων του ΕΦΕΤ στην ευρύτερη περιοχή των αρμοδιοτήτων τους σε συνεργασία κατά περίπτωση με τις αρμόδιες Διευθύνσεις των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε σε εγκαταστάσεις εμφιάλωσης νερών (επιτραπέζιων, φυσικών μεταλλικών και νερών πηγής), σε αποθήκες εισαγωγής και διακίνησης καθώς και στη λιανική (κυρίως σε προϊόντα που εισάγονται από άλλες χώρες της Ε.Ε. και τρίτες χώρες).

Στο επίσημο πρόγραμμα ελέγχου διενεργήθηκαν συνολικά έλεγχοι σε 66 εμφιαλωμένα νερά. Βρέθηκαν 3 μη συμμορφώσεις που αφορούσαν την παρουσία εντερόκοκκων καθώς και ψευδομονάδας σε φυσικό μεταλλικό και επιτραπέζιο νερό, αντί απουσίας όπως προβλέπεται.

- **Εθνικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης των επιπέδων διοξινών και PCBs**

Σκοπός του ελέγχου ήταν η προστασία της υγείας των καταναλωτών, μέσω της συμμόρφωσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 όσον αφορά στα βασικά επίπεδα των πολυχλωριωμένων διβενζοδιοξινών (PCDDs), διβενζοφουρανίων (PCDFs) και παρόμοιων και μη παρόμοιων με τις διοξίνες πολυχλωριωμένων διφαινυλίων (dioxin-like, DL-PCBs και non-dioxin-like, NDL-PCBs) σε ορισμένα είδη τροφίμων.

Όσον αφορά στον έλεγχο για την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών, παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης (φυτικά έλαια), καθώς και παιδικές τροφές, σε συμμόρφωση με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1881/2006, η περιεκτικότητα των διοξινών και του συνόλου διοξινών, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs ήταν πολύ χαμηλότερη από τα μέγιστα επιτρεπτά όρια ενώ και τα μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs κυμάνθηκαν σε αντίστοιχα με προηγούμενα έτη χαμηλά επίπεδα.

Πραγματοποιήθηκαν οι προβλεπόμενοι από το πρόγραμμα 10 έλεγχοι σε φυτικά έλαια και παιδικές τροφές.

Στον ακόλουθο Πίνακα απεικονίζονται τα επίπεδα των διοξινών/φουρανίων και PCBs που παρατηρήθηκαν κατά τους ελέγχους του 2014 στα τρόφιμα αυτά.

Επίπεδα διοξινών, φουρανίων (TEQ PCDD/F) και παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs (TEQ PCBs) (εκφρασμένα σε pg/g λίπους) και επίπεδα μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs (εκφρασμένα σε ng/g λίπους)

Είδος Τροφίμου (N=Αριθμός δειγμάτων)	Μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα *			Επίπεδα διοξινών, φουρανίων, παρομοίων και μη παρομοίων με τις διοξίνες PCBs (Ανώτατα όρια συγκέντρωσης**)			
	TEQ PCDD/F	Συνολική TEQ (PCDD/F & PCBs)	Μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs ***	TEQ PCDD/F	TEQ PCBs	TEQ PCDD/F & PCBs	Μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs ***
	pg/g λίπους	pg/g λίπους	ng/g λίπους	Διάμεση τιμή (εύρος), pg/g λίπους			Διάμεση τιμή (εύρος), ng/g λίπους
ΦΥΤΙΚΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΗ							
Ελαιόλαδο (N=4)	0,75	1,25	40	0,32 (0,32-0,33)	0,03 (0,02-0,03)	0,35 (0,34-0,36)	1,33 (0,14-2,67)
Λοιπά φυτικά έλαια (N=4)				0,33 (0,32-0,33)	0,02 (0,02-0,10)	0,35 (0,34-0,43)	0,22 (0,10-0,41)
ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΤΡΟΦΕΣ****							
Τροφές για μικρά παιδιά και βρέφη (N=2)	0,1	0,2	1,0	0,01 (0,01-0,01)	0,00 (0,00-0,00)	0,01 (0,01-0,01)	0,08 (0,07-0,08)

* Σύμφωνα με τον Κανονισμό 1881/2006/ΕΚ, όπως ισχύει

** Ανώτατα όρια συγκέντρωσης: υπολογίζονται με την υπόθεση ότι όλες οι τιμές των διαφόρων ομοειδών ουσιών κάτω από το όριο του ποσοτικού προσδιορισμού ισούνται με το όριο του ποσοτικού προσδιορισμού.

*** Αθροισμα PCB-28, PCB-52, PCB-101, PCB-138, PCB-153 και PCB-180 (ICES – 6).

**** Για τις παιδικές τροφές οι συγκεντρώσεις των διοξινών, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs αναφέρονται σε pg/g νοπού προϊόντος, ενώ για τα μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs σε ng/g νοπού προϊόντος.

- Έλεγχος για τον προσδιορισμό της συγκέντρωσης καφεΐνης σε ελεύθερα αλκοόλης ποτά

Σκοπός του ελέγχου ήταν:

- α) η προάσπιση της υγείας και των συμφερόντων των καταναλωτών μέσω ελέγχου της συμμόρφωσης με την Εθνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 145 του ΚΤΤ και,
- β) η εκτίμηση της συνολικής πρόσληψης καφεΐνης από τα ελεύθερα αλκοόλης ποτά.

Προγραμματίστηκαν 20 εργαστηριακοί έλεγχοι σε ελεύθερα αλκοόλης ποτά με καφεΐνη ανεξάρτητα από την πηγή της, φυσικά ενεχόμενη ή/και προστιθέμενη και πραγματοποιήθηκαν 19 (ποσοστό υλοποίησης 95%).

Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από την ΠΔ Κεντρικής Μακεδονίας και ΠΔ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τα εργαστήρια επίσημου ελέγχου της Β' Χ.Υ. Θεσσαλονίκης και Χημικής Υπηρεσία Καβάλας του Γενικού Χημείου του Κράτους.

Από τα 19 δείγματα που ελέγχθηκαν 18 βρέθηκαν συμμορφούμενα με την κείμενη νομοθεσία (κανονικά) και 1 μη κανονικό. Η παράβαση αφορούσε σε μη κανονική επισήμανση του προϊόντος. Στο προϊόν αυτό αναγραφόταν η ορθή συγκέντρωση καφεΐνης, αλλά δε συνοδευόταν από την υποχρεωτική επισήμανση που προβλέπει ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011, Παράρτημα ΙΙΙ, Παράγραφος 4: Ποτά με υψηλή περιεκτικότητα καφεΐνης ή τρόφιμα με προσθήκη καφεΐνης, για την προστασία ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (παιδιά, εγκύους και θηλάζουσες).

3.6 Διερευνητικά προγράμματα

- Πρόγραμμα Παρακολούθησης των επιπέδων ακρυλαμιδίου σε τροφίμα

Συνεχίστηκε το πρόγραμμα που ξεκίνησε το 2007 (συστάσεις 2007/331/ΕΚ, 2010/307/ΕΕ, 2013/647/ΕΕ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής) για την παρακολούθηση των επιπέδων του ακρυλαμιδίου σε διάφορες κατηγορίες τροφίμων.

Έγιναν συνολικά 6 έλεγχοι, σε πατατάκια, προτηγανισμένες πατάτες και ψωμί και τα επίπεδα που μετρήθηκαν φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

α/α	Κατηγορία Προϊόντων	Αριθμός Ελέγχων	Επίπεδα ακρυλαμιδίου (μg/kg)		
			Διάμεση Τιμή	Ελάχιστη Τιμή	Μέγιστη Τιμή
(1)	Τραγανά Πατατάκια (τσιπς)	3	1548	1085	1779
(2)	Προμαγειρεμένες τηγανητές πατάτες/ προϊόντα πατάτας για μαγείρεμα στο σπίτι	1	919		
(3)	Μαλακό ψωμί (συμπεριλαμβανομένου του ψωμιού για τοστ)	2	< LOQ*	< LOQ*	200

* LOQ = όριο ποσοτικού προσδιορισμού της μεθόδου = 30 μg/kg

Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων και, παρά τον μικρό αριθμό των ελέγχων που έγιναν, προκύπτει ότι τα προϊόντα με πρώτη ύλη την πατάτα αποτελούν την κατηγορία τροφίμου στην οποία απαντώνται τα μεγαλύτερα επίπεδα ακρυλαμιδίου στην Ελλάδα. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνει την εικόνα των ελέγχων που είχαν γίνει τα προηγούμενα χρόνια και είχαν δείξει αντίστοιχες τάσεις

4. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

4.1 Μέτρα για την εξασφάλιση συμμόρφωσης των υπευθύνων επιχειρήσεων

Μέτρα για την εξασφάλιση συμμόρφωσης των υπευθύνων επιχειρήσεων αποτελούν:

- Η υπόδειξη συστάσεων για βελτιώσεις (εκτός των περιπτώσεων που οι μη συμμορφώσεις αφορούν μη ασφαλή τρόφιμα). Ωστόσο αυτή πολλές φορές δεν συνοδεύεται από ένα αυστηρά τηρούμενο χρονοδιάγραμμα με αποτέλεσμα να παρατείνεται το καθεστώς εκκρεμοτήτων μιας επιχείρησης.
- Οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με το ισχύον κυρωτικό σύστημα για τις περιπτώσεις όπου διαπιστώνονται στοιχειοθετημένες παραβάσεις της νομοθεσίας, με αποστολή των σχετικών υποθέσεων στη δικαιοσύνη.

Κατά το 2014 έγιναν 203 εισηγήσεις για επιβολή προστίμων σε επιχειρήσεις τροφίμων και με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία διενεργήθηκαν 75 πράξεις κατασχέσεων μη ασφαλών τροφίμων.

Επισημαίνεται ότι το 2014 σηματοδοτείται από την έναρξη εφαρμογής του νέου κυρωτικού συστήματος (Ν.4235/2014), για το οποίο γίνεται λόγος στην ενότητα Νέα Νομοθεσία. Το εν λόγω νομοθετικό πλαίσιο αποτελούσε ζητούμενο, προκειμένου να εκσυγχρονιστεί ο τρόπος επιβολής κυρώσεων για τις διαπιστούμενες μη συμμορφώσεις με τρόπο ομοιόμορφο από όλες τις Αρμόδιες Αρχές. Κύρια χαρακτηριστικά του είναι η αποποινικοποίηση μέρους παραβάσεων (μικρής σοβαρότητας και επικινδυνότητας), καθώς και ο εξορθολογισμός των κυρώσεων ανάλογα με το είδος των παραβάσεων.

4.2 Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών επίσημων ελέγχων

α) Προγραμματισμός και ιεράρχηση ελέγχων

Στον τομέα της υγιεινής τροφίμων πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι στη βάση πλάνων δράσης που εκπονήθηκαν στο τέλος του 2013 για την υποστήριξη των προτεραιοτήτων του ΠΟΕΣΕ στους τομείς:

- του λιανικού-χονδρικού εμπορίου και μαζικής εστίασης
- των τροφίμων φυτικής προέλευσης
- των λοιπών επεξεργασμένων τροφίμων και των υλικών σε επαφή με τρόφιμα

Επιπλέον υπήρξαν πρόσθετες δράσεις στους παρακάτω τομείς:

- τομέας ελαιολάδου στο πλαίσιο της αντιμετώπισης φαινομένων παραπλάνησης λόγω ελληνοποιήσεων και νοθείας
- τομέας βυτίων υγρών τροφίμων

β) επικαιροποίηση των διαδικασιών ελέγχου

Εντός του 2014, ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση του Οδηγού στον τομέα των Υλικών σε Επαφή με Τρόφιμα.

Επιπροσθέτως, συντάχθηκαν και απεστάλησαν πρόσθετες διευκρινιστικές εγκύκλιοι σε θέματα επίσημου ελέγχου τροφίμων.

γ) Συνεργασία - Συντονισμός

Κατά το έτος 2014 πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

- Συγκρότηση 14 ομάδων εργασίας για την διαμόρφωση των προγραμμάτων Επίσημου Ελέγχου Τροφίμων έτους 2014 με τη συμμετοχή των Κεντρικών Αρμοδίων Αρχών Ελέγχου (ΕΦΕΤ, ΥΠΑΑΤ), ΚΕΕΛΠΝΟ και των Εθνικών Εργαστηρίων (Αναφοράς και Επίσημων)
- Συσκέψεις μεταξύ αρμοδίων Αρχών για την κατανομή των ελέγχων
- Συσκέψεις μεταξύ του ΕΦΕΤ και άλλων Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ για θέματα κοινού ενδιαφέροντος
- Συσκέψεις μεταξύ του ΕΦΕΤ και του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Υπουργείου Μεταφορών και του Γενικού Χημείου του Κράτους για εξειδικευμένα κατά περίπτωση ζητήματα
- Συνεργασία με ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Λιμενικές Αρχές και Οικονομική Αστυνομία για τον έλεγχο στον τομέα του ελαιολάδου
- Συσκέψεις με επαγγελματικούς φορείς τροφίμων για αντιμετώπιση σχετικών θεμάτων

δ) Εκπαίδευση

Συνεχίστηκαν κατά το έτος 2014 από τον ΕΦΕΤ τα σεμινάρια επιμόρφωσης των υπαλλήλων υπηρεσιών ελέγχου τα οποία αφορούσαν μεταξύ άλλων τις θεματικές ενότητες:

- Επιθεώρηση συστημάτων αυτοελέγχου (HACCP Auditing): 2 σεμινάρια, 24 ωρών
- Risk Assessment (Ανάλυση Επικινδυνότητας): 1 σεμινάριο, 16 ωρών
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των εγκαταστάσεων αρτοποιίας-ζαχαροπλαστικής: 2 σεμινάρια, 16 ωρών
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των ουσιών που επιμολύνουν τα τρόφιμα (Food Contaminants): 2 σεμινάρια, 24 ωρών
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα της επισήμανσης, παρουσίασης και διαφήμισης των τροφίμων: 3 σεμινάρια, 24 ωρών
- Επίσημος έλεγχος και απαιτήσεις στον τομέα των εμφιαλωμένων νερών και αναψυκτικών: 3 σεμινάρια, 24 ωρών
- Νομοθετικές απαιτήσεις άσκησης επίσημου ελέγχου-Προανακριτική διαδικασία: 2 σεμινάρια, 24 ωρών
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα οίνου και ζύθου: 2 σεμινάρια, 24 ωρών
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των παιδικών τροφών, εμπλουτισμένων τροφίμων, νέα τρόφιμα (novel foods), βιταμινών και συμπληρωμάτων διατροφής: 1 σεμινάριο, 24 ωρών
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των πρόσθετων τροφίμων: 2 σεμινάρια, 24 ωρών
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των υλικών σε επαφή με τρόφιμα: 2 σεμινάρια, 24 ωρών
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των τροφίμων φυτικής προέλευσης (χυμοί, επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά-κατεψυγμένα, κονσερβοποιημένα, σε άλμη, μπαχαρικά, καρκεύματα, καφέ, κακάο και προϊόντων αυτού, ξηροί καρποί: 3 σεμινάρια, 24 ωρών

Κατά το έτος 2014 η Ελλάδα συμμετείχε με υπάλληλους της στα εξής σεμινάρια του BTSF (Better Training for Safer Food) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

- «Πρόσθετα τροφίμων, ένζυμα και αρωματικές ύλες», 11 υπάλληλοι
- «Επίσημος έλεγχος στον των επιμολυντών», 5 υπάλληλοι
- «Επίσημος έλεγχος σε τρόφιμα και ζωοτροφές», 14 υπάλληλοι
- «Εκπαίδευση για προσωπικό ελέγχου ηλεκτρονικού εμπορίου τροφίμων», 2 υπάλληλοι
- «Σύσταση τροφίμων και πληροφόρηση», 6 υπάλληλοι
- «Υγιεινή τροφίμων και ευελιξία», 2 υπάλληλοι
- «Αρχές HACCP και τεχνικές επιθεώρησης» 6 υπάλληλοι
- «Μικροβιολογικά κριτήρια σε τρόφιμα», 8 υπάλληλοι
- «Νέες τεχνικές διερεύνησης για απάτη στα τρόφιμα», 2 υπάλληλοι
- «Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα Τρόφιμα και τις Ζωοτροφές (RASFF)», 6 υπάλληλοι
- «Επιθεώρηση (Audit: Course A, Course B)», 3 υπάλληλοι

ε) Νέα Νομοθεσία

Εντός του 2014 δημοσιεύτηκε το νέο ενιαίο κυρωτικό σύστημα (Νόμος 4235, ΦΕΚ 32/Α/11-2-2014). Ακολούθως διαμορφώθηκαν σχετικές Υ.Α. σε εφαρμογή του εν λόγω νόμου για το Σύστημα Επιβολής Μέτρων & Κυρώσεων:

- ΥΑ 434/82574/14, Καθορισμός συντελεστών των κριτηρίων επιμέτρησης για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων
- ΥΑ 673/141426/14, Υποδείγματα εντύπων στον τομέα των τροφίμων

Παράλληλα εκδόθηκαν σχετικές εγκύκλιοι επί της εφαρμογής του Ν.4235/2014 προς διευκόλυνση του έργου των αρμόδιων ελεγκτικών αρχών.

στ) Εποπτεία

Στο πλαίσιο εποπτείας του έργου του ΕΦΕΤ, το Τμήμα Διασφάλισης Ποιότητας Παρεχόμενων Υπηρεσιών του φορέα διενήργησε εσωτερικές επιθεωρήσεις (σε επίπεδο Κεντρικής Υπηρεσίας και Περιφερειακών Διευθύνσεων του ΕΦΕΤ) στους κάτωθι τομείς:

- Επίσημος έλεγχος σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης
- Διαχείριση κινδύνων που εντάσσονται στην κατηγορία των επιμολυντών στον τομέα των τροφίμων φυτικής προέλευσης
- Επίσημος έλεγχος σε επιχειρήσεις μαζικής εστίασης

ζ) Παροχή καθοδήγησης/πληροφοριών στους υπευθύνους των επιχειρήσεων τροφίμων

Οι κατευθυντήριες οδηγίες που εκδόθηκαν από την ΚΑΑ (ΥΠΑΑΤ), απεστάλησαν στους φορείς και στους συνδέσμους των επιχειρήσεων, προκειμένου να ενημερωθούν τα μέλη τους και να διευκολύνεται το έργο των αρμόδιων αρχών ελέγχου.

Σχετικές εγκύκλιοι έχουν αποσταλεί και από τον ΕΦΕΤ στους επαγγελματικούς φορείς, στις οποίες αποσαφηνίζονται οι υποχρεώσεις που έχουν από την κείμενη νομοθεσία.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στον τομέα της υγιεινής τροφίμων θεωρούμε ότι οι βασικές επισημάνσεις συνοψίζονται στα εξής:

- Παρά τη μείωση των πόρων, έχει γίνει προσπάθεια διατήρησης του αριθμού των ελέγχων στις επιχειρήσεις του τομέα, σε συνδυασμό με μια περισσότερο στοχευμένη διενέργεια επιθεωρήσεων με στόχο τη σταθερή επιτήρηση των επιχειρήσεων και μια πιο ορθολογική διενέργεια των ελέγχων.
- Τα αποτελέσματα ελέγχων των πρόσθετων δράσεων ανέδειξαν την ανάγκη περαιτέρω εστίασης, επικουρούμενης από κεντρικό σχεδιασμό και στρατηγικό σχέδιο, σε ό,τι αφορά θέματα απάτης
- Το νέο ενιαίο κυρωτικό σύστημα με την έναρξη της εφαρμογής του στη διάρκεια του έτους, είναι μεν σε στάδιο εμπέδωσης από τις Αρμόδιες Αρχές, πλην όμως εξασφαλίζει ότι όλες οι Αρμόδιες Αρχές εφαρμόζουν με τρόπο ομοιόμορφο τις κυρώσεις κατά τη διαπίστωση μη συμμορφώσεων.
- Παραμένει η ανάγκη βελτίωσης του επιπέδου άσκησης του επισήμου ελέγχου ως προς την ομοιόμορφη διεξαγωγή του.
- Στον τομέα της εκπαίδευσης συνεχίζεται σταθερά ένα πρόγραμμα που καλύπτει μεγάλο εύρος των θεμάτων του τομέα της υγιεινής των τροφίμων όπως έχει παρατεθεί αναλυτικά παραπάνω
- Για τον ΕΦΕΤ έχουν θεσπιστεί διαδικασίες εσωτερικών ελέγχων (audit), ωστόσο υπολείπονται αντίστοιχες διαδικασίες προς τις υπηρεσίες στις οποίες έχει γίνει μεταβίβαση αρμοδιοτήτων επισήμου ελέγχου.
- Οι εισαγωγικές επιχειρήσεις της χώρας παρουσιάζουν βελτιωμένη εικόνα ως προς τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, ενώ έχει ενισχυθεί η συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές ελέγχου, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζονται άμεσα τα προβλήματα που ανακύπτουν κατά την εισαγωγή.
- Στον τομέα της εκπαίδευσης συνεχίζεται σταθερά ένα πρόγραμμα που καλύπτει μεγάλο εύρος των θεμάτων του τομέα της υγιεινής των τροφίμων όπως έχει παρατεθεί αναλυτικά παραπάνω, συμπεριλαμβανομένων και των απαιτήσεων της νομοθεσίας των εισαγωγών, ενώ προγραμματίστηκε η διενέργεια σεμιναρίων για την εφαρμογή TRACES.
- Οι εισαγωγικές επιχειρήσεις της χώρας παρουσιάζουν βελτιωμένη εικόνα ως προς τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, ενώ έχει ενισχυθεί η συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές ελέγχου, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζονται άμεσα τα προβλήματα που ανακύπτουν κατά την εισαγωγή.

A3. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

- **Στοιχεία που αφορούν τους επίσημους ελέγχους, σύμφωνα με το σημείο 9.1 της υπ' αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L 214) Απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη σύνταξη της συνολικής έκθεσης.**

Στον τομέα των βιολογικών προϊόντων, στο πλαίσιο των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ, προτεραιότητα ελέγχου είναι η διασφάλιση της αξιοπιστίας των βιολογικών προϊόντων και η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών από μη θεμιτές πρακτικές.

Ακολούθως παρουσιάζονται :

- στοιχεία που αφορούν την υλοποίηση των προτεραιοτήτων και των ειδικών σχεδίων ελέγχων όπως αναφέρονται ανά τομέα στο αντίστοιχο τμήμα του κεφαλαίου 7 του ΠΟΕΣΕ
- στοιχεία που αφορούν στη συνολική συμμόρφωση με τη νομοθεσία σύμφωνα με το σημείο 9.2 της υπ' αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L 214) Απόφασης της Επιτροπής
- στοιχεία που αφορούν ενέργειες για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του ΠΟΕΣΕ, σύμφωνα με το σημείο 9.6 της αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L214) Απόφασης της Επιτροπής

- **Στοιχεία που αφορούν στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων και των ειδικών σχεδίων ελέγχων όπως αναφέρονται ανά τομέα στο αντίστοιχο τμήμα του κεφαλαίου 7 του ΠΟΕΣΕ**

Όσο αφορά την υλοποίηση της προτεραιότητας ελέγχου οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του καθεστώτος ελέγχου που ορίζεται στο άρθρο 27 και 28 του Κανονισμού (ΕΚ) 834/07 του Συμβουλίου «για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91».

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται στα ακόλουθα γεωργικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων της υδατοκαλλιέργειας, εάν τα προϊόντα αυτά διατίθενται στην αγορά ή προορίζονται να διατεθούν στην αγορά:

- α) ζωντανά ή αμεταποίητα γεωργικά προϊόντα·
- β) μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα για χρήση ως τρόφιμα
- γ) ζωοτροφές
- δ) το αγενές φυτικό πολλαπλασιαστικό υλικό και τους σπόρους για καλλιέργεια

Για την επίτευξη του στόχου πραγματοποιήθηκαν επίσημοι έλεγχοι. Η περιγραφή των ελάχιστων απαιτήσεων ελέγχου περιλαμβάνεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 834/07 του Συμβουλίου, στον Καν. (ΕΚ) αρ. 889/08 και το σύστημα ελέγχου της χώρας μας θεσπίστηκε με την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β'). Συνοπτική περιγραφή του συστήματος ελέγχου βρίσκεται στο ΠΟΕΣΕ της χώρας μας, στον τομέα «ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ».

- **Στοιχεία που αφορούν στη συνολική συμμόρφωση με τη νομοθεσία σύμφωνα με το σημείο 9.2 της υπ' αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L 214) Απόφασης της Επιτροπής**

Περιλαμβάνεται η συνολική συμμόρφωση των ενταγμένων επιχειρηματιών στο καθεστώς του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 834/07 του Συμβουλίου καθώς και επισκόπηση των αποτελεσμάτων. Παρέχεται επισκόπηση των αποτελεσμάτων ανά στάδιο παραγωγής και αρμόδια αρχή. Το

συμπέρασμα συνοδεύεται από στοιχεία για τη συχνότητα και τον τύπο της μη συμμόρφωσης καθώς και ανάλυση της μη συμμόρφωσης.

1. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν από τη Δ/ση Δ/ση Συστημάτων Ποιότητας, Βιολογικής Γεωργίας και Γεωγραφικών Ενδείξεων ως αρμόδια αρχή (αρχή εποπτείας του συστήματος ελέγχου) σύμφωνα με τον Καν.(ΕΚ) 834/07 και την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β')

- ✓ Πραγματοποιήθηκε διοικητικός έλεγχος σε **78** επιχειρηματίες μετά από εισήγηση των Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π), για υποβιβασμό σταδίου, επανεκκίνηση περιόδου μετατροπής, κ.α
- ✓ Για χρήση μη βιολογικού σπόρου μετά από διασταυρωτικό έλεγχο των στοιχείων και της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων που διαχειρίζεται το τμήμα Βιολογικών Προϊόντων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης, εκδόθηκαν **23.046** άδειες παρέκκλισης.
- ✓ Πραγματοποιήθηκε διοικητικός έλεγχος σε **128** αιτήσεις παραγωγών για την έκδοση αδειών παρέκκλισης που αφορούν τη ζωική παραγωγή.

Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» - πρώην ΟΠΕΓΕΠ σε επιχειρήσεις, ως αρμόδια αρχή επίβλεψης του συστήματος ελέγχου, σύμφωνα με τον Καν.(ΕΚ) 834/07 και την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β').

- ✓ Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν στους ιδιωτικούς Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης

Στο πλαίσιο επίβλεψης και αξιολόγησης των ΟΕ&Π οι οποίοι δραστηριοποιούνται στο πεδίο της βιολογικής γεωργίας πραγματοποιήθηκαν 13 επιθεωρήσεις στις έδρες αντίστοιχου αριθμού ΟΕ&Π. Σε αυτούς τους ΟΕ&Π ελέχθησαν συνολικά 750 φάκελοι επιχειρηματιών που είναι ενταγμένοι στο σύστημα ελέγχου των εν λόγω ΟΕ&Π. Ο έλεγχος που έγινε ήταν διοικητικός και περιλάμβανε και εξέταση εγγράφων. Να σημειωθεί ότι πραγματοποιήθηκε επαλήθευση σε 3 από τους ανωτέρω επιχειρηματίες των οποίων ελέχθησαν οι φάκελοι.

Από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» - πρώην ΟΠΕΓΕΠ διενεργήθηκαν **26** αυτοψίες σε παραγωγούς γεωργικών προϊόντων, μεταποιητές και άλλες επιχειρήσεις στην Ελλάδα. Το αντικείμενο των αυτοψιών επικεντρώθηκε στη διαπίστωση της εφαρμογής της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας στο τομέα της βιολογικής παραγωγής. (Πίνακας σχετικού Παραρτήματος για την εποπτεία και τους ελέγχους)

Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν σε επιχειρήσεις από τους φορείς ελέγχου (Εγκεκριμένοι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π) σύμφωνα με τον Καν.(ΕΚ) 834/07 και την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β')

Οι ΟΕ&Π το έτος 2014 πραγματοποίησαν ελέγχους τήρησης του κανονισμού (ΕΚ) αρ. 834/07 του Συμβουλίου και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας σε επιχειρηματίες ενταγμένους στο καθεστώς της Βιολογικής Γεωργίας. Στον ίδιο κανονισμό και στην ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β') στην οποία καθορίζονται συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του ως άνω κανονισμού

ορίζεται ότι πραγματοποιούνται τουλάχιστο μία φορά ετησίως πλήρης φυσικός έλεγχος των ενταγμένων επιχειρήσεων και επιπλέον :

ι)σε τυχαία βάση αιφνιδιαστικές επισκέψεις ελέγχου βάσει της γενικής εκτίμησης κινδύνου μη συμμόρφωσης με τους κανόνες βιολογικής παραγωγής αφού ληφθούν υπόψη τουλάχιστον τα αποτελέσματα προηγούμενων ελέγχων, η ποσότητα των εν λόγω προϊόντων και ο κίνδυνος ανταλλαγής προϊόντων.

ιι) δειγματοληψίες για να ελέγξει αν υπάρχουν μη επιτρεπόμενα για τη βιολογική παραγωγή προϊόντα ή αν εφαρμόζονται μέθοδοι παραγωγής ασυμβίβαστες με τους κανόνες βιολογικής παραγωγής.

Ο αριθμός των τακτικών επισκέψεων ελέγχου ανά κατηγορία επιχειρηματία και ο αριθμός των πρόσθετων επισκέψεων βάσει κινδύνου παρουσιάζονται στον πίνακα 1Α του σχετικού Παραρτήματος 2 (στοιχεία από ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ).

Στον Πίνακα 1Β του Παραρτήματος 2 (στοιχεία από ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ») που ακολουθεί, ο οποίος αποτελεί συνέχεια του Πίνακα 1Α παρουσιάζονται ο αριθμός των δειγματοληψιών προς ανάλυση και ο αριθμός των παραβάσεων του Καν. (ΕΚ) 834/07 που διαπιστώθηκαν.

Ενώ στον Πίνακα 1Γ του Παραρτήματος 2 (στοιχεία από ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ») παρουσιάζονται ο αριθμός των παρατυπιών και των καταφανών παραβάσεων που διαπιστώθηκαν από τους ΟΕ&Π κατά την διενέργεια των επίσημων ελέγχων καθώς και ο αριθμός των κυρώσεων ή των ποινών που επιβλήθηκαν όσο αφορά την αφαίρεση των ενδείξεων για το βιολογικό μέθοδο παραγωγής α)στην παρτίδα και στην παραγωγή και β) απαγόρευση στον επιχειρηματία να εμπορεύεται τα προϊόντα του με επισήμανση ως βιολογικά.

Πιο αναλυτικά, ο αριθμός των δειγμάτων για ανάλυση σε προϊόντα στο σύνολο των επιχειρηματιών ανέρχεται σε 1.316

Συγκρίνοντας τον αριθμό των δειγμάτων που οδηγήθηκαν προς ανάλυση με τις παραβάσεις που βεβαιώθηκαν προκύπτει ότι για το σύνολο των επιχειρηματιών από τα 1.316 δείγματα βρέθηκε παράβαση του Καν. 834/07 σε 125 από αυτά, που μπορεί να οφείλεται είτε σε υπαιτιότητα του παραγωγού είτε σε τυχαία επιμόλυνση, δηλαδή ποσοστό 9,4%.

Όσον αφορά τον αριθμό των παρατυπιών ή παραβάσεων σε σύγκριση με τον αριθμό των επιχειρηματιών προκύπτει ότι :

-για το σύνολο των επιχειρηματιών (21.869) βεβαιώθηκαν 614 παρατυπίες ή παραβάσεις ήτοι ποσοστό 2,8% .

Με βάση τις ως άνω παρατυπίες ή παραβάσεις επιβλήθηκαν κυρώσεις :

-σε 609 περιπτώσεις που αφορούν αφαίρεση των ενδείξεων περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής από ολόκληρη την παρτίδα ή την παραγωγή ή/και υποβιβασμό σταδίου καθώς και απαγόρευση σε επιχειρηματίες να εμπορεύονται προϊόντα με μνεία της βιολογικής μεθόδου.

-σε 9 επιχειρήσεις, στις οποίες απαγορεύτηκε να εμπορεύονται προϊόντα με μνεία της βιολογικής μεθόδου παραγωγής στην επισήμανση και στη διαφήμιση.

2. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

Η ανάλυση της μη συμμόρφωσης αποτελεί τμήμα της διαδικασίας για τον καθορισμό των κατάλληλων διορθωτικών μέτρων ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ελέγχου.

Από τους πιο πάνω ελέγχους διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις ο αριθμός των οποίων παρουσιάζεται στον Πίνακα 1Γ του σχετικού Παραρτήματος. Οι παρατυπίες αφορούσαν κυρίως την παράλληλη καλλιέργεια, την χρήση μη βιολογικής προέλευσης πολλαπλασιαστικού υλικού χωρίς την απαιτούμενη άδεια, την μη τήρηση αρχείων καθώς και τη χρήση μη επιτρεπόμενων ουσιών στην Βιολογική Γεωργία.

Αιτία των μη συμμορφώσεων είναι κυρίως η διάρθρωση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και η ελλιπής γνώση της σχετικής νομοθεσίας (τόσο της νομοθεσίας για τα βιολογικά προϊόντα όσο και της γενικότερης σχετικής νομοθεσίας) από τους επιχειρηματίες.

3. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Στοιχεία που αφορούν ενέργειες για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του ΠΟΕΣΕ, σύμφωνα με το σημείο 9.6 της αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L 214) Απόφασης της Επιτροπής

Το έτος 2014 πραγματοποιήθηκε το πρόγραμμα BTSF (Better Training for Safer Food) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο 'Υποστήριξη των Ενωσιακών ελέγχων στα κράτη-μέλη και τρίτες χώρες', στο οποίο συμμετείχαν υπάλληλοι από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ».

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

4.1 Συμπεράσματα για το σύστημα ελέγχου στην Βιολογική Παραγωγή

Υπάρχει σχετικός Πίνακας στο Παράρτημα 2.

4.2 Απολογισμός της συνολικής απόδοσης του συστήματος ελέγχου της Βιολογικής Παραγωγής

Εφαρμόζεται ένα ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου που καλύπτει όλα τα στάδια παραγωγής, παρασκευής και διανομής βιολογικών προϊόντων. Πραγματοποιούνται αποτελεσματικοί και αποδοτικοί έλεγχοι σε επιχειρήσεις, οι οποίοι καλύπτουν όλες τις σχετικές πτυχές, συμπεριλαμβανομένης μια συστηματικά πραγματοποιούμενης ισοστάθμισης μάζας (εισροές - εκροές) σε όλα τα είδη επιχειρήσεων για ολόκληρο το χρονικό διάστημα μεταξύ των επιθεωρήσεων. Μεταξύ των αρμόδιων αρχών των φορέων ελέγχου και των επιχειρήσεων υπάρχει επαρκής επικοινωνία, συντονισμός και συνεργασία, που επιτρέπουν την ανταλλαγή πληροφοριών, εφόσον είναι αναγκαίο, και την ανάληψη κατάλληλων ενεργειών σε περιπτώσεις εντοπισμού μη συμμόρφωσης. Οι κυρώσεις και τα πρόστιμα είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά. Το σύστημα παρέχει, γενικά, επαρκείς εγγυήσεις ότι τηρούνται οι κανόνες της ΕΕ και της εθνικής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή.

A4. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΠΟΠ) - ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΔΕΙΞΗΣ (ΠΓΕ)

1. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ)1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων» και σε εφαρμογή της ΚΥΑ αριθμ.261611/07-03-2007 (406 Β'), όπως έχει τροποποιηθεί από τις ΚΥΑ αριθ. 290398/11.04.2008 (694 Β') και 318764/7.8.2008 (1683 Β').

1.1 Ένταξη στο σύστημα ελέγχου

Η παραγωγή ή/και συσκευασία, με σκοπό την εμπορία γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων ΠΟΠ και ΠΓΕ, του κοινοτικού συμβόλου, καθώς και του σήματος του ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' (πρώην ΟΠΕΓΕΠ), προϋποθέτει την ένταξη του ενδιαφερόμενου στο σύστημα ελέγχου κατόπιν σχετικής έγκρισης. Για τον παραπάνω σκοπό, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει «Αίτηση για Ένταξη στο Σύστημα Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ» προς τον ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ'. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει διαφορετική ανεξάρτητη αίτηση για κάθε ΠΟΠ ή και ΠΓΕ που θέλει να χρησιμοποιήσει. Ο ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ', αφού προβεί σε έλεγχο αξιολόγησης της κάθε αίτησης και των σχετικών δικαιολογητικών που υποβάλλονται με αυτήν, και πραγματοποιήσει επιτόπιο έλεγχο στις εγκαταστάσεις του ενδιαφερομένου εγκρίνει ή απορρίπτει την αίτηση. Στην περίπτωση αποδοχής της αίτησης, υπογράφεται μεταξύ του ενδιαφερομένου και του ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ', «Σύμβαση Ένταξης στο Σύστημα Ελέγχου».

1.2 Επιτόπιοι Έλεγχοι

Κατά το στάδιο της εξέτασης των αιτήσεων για ένταξη στο σύστημα ελέγχου των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, διενεργείται επιτόπιος έλεγχος στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων. Ο έλεγχος αυτός αφορά στην εξακρίβωση της δυνατότητας της συγκεκριμένης επιχείρησης να παράγει σύμφωνα με τις προδιαγραφές, τα γεωργικά προϊόντα ή τρόφιμα ΠΟΠ ή ΠΓΕ για τα οποία ενδιαφέρεται.

Επιπλέον, διενεργούνται τακτικοί ή/και αιφνιδιαστικοί έλεγχοι. Οι αιφνιδιαστικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται ιδίως κατόπιν καταγγελιών, υπόνοιαις ή/και μετά από ενημέρωση από άλλες αρχές ελέγχου κατά την διενέργεια ελέγχων της αρμοδιότητάς τους.

Ειδικότερα, οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται:

α. Σε επιχειρήσεις που έχουν τύχει έγκρισης. Οι εν λόγω έλεγχοι αφορούν:

- στην ορθή τήρηση των προδιαγραφών, σύμφωνα με τις οποίες το γεωργικό προϊόν ή τρόφιμο έχει καταχωριστεί ως ΠΟΠ ή ΠΓΕ, τόσο στο στάδιο του πρωτογενούς τομέα παραγωγής, με διενέργεια επιτόπιων δειγματοληπτικών ελέγχων σε γεωργικές ή κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, όσο και στην παραγωγή, μεταποίηση, επεξεργασία, αποθήκευση, διακίνηση και στην εμπορία των εν λόγω γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων καθώς και
- στην ορθή χρήση της επισήμανσης, παρουσίασης και διαφήμισης των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

β. Στα σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης των εν λόγω προϊόντων, ήτοι σε κάθε είδους κατάστημα, χώρο πώλησης ή/και διάθεσης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με ενδείξεις ΠΟΠ

ή ΠΓΕ, προκειμένου να προστατευτούν οι καταχωρισμένες ονομασίες, ενδείξεις, το κοινοτικό σύμβολο καθώς και το σήμα του ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ'.

γ. Σε πάσης φύσεως διαφημιστικό υλικό που περιέρχεται σε γνώση των ελεγκτικών οργάνων.

Τα κλιμάκια ελεγκτών που διενεργούν τους ελέγχους του παρόντος άρθρου, δύνανται ιδίως να προβαίνουν σε:

- Δειγματοληψίες ή/και παραγγελίες εργαστηριακών αναλύσεων των εν λόγω γεωργικών προϊόντων και τροφίμων για τον προσδιορισμό των ποιοτικών και τυπικών χαρακτηριστικών τους σύμφωνα με τις προδιαγραφές καταχώρισής τους
- ελέγχους των χρησιμοποιούμενων ονομασιών, ενδείξεων, του κοινοτικού συμβόλου καθώς και της σήμανσης πιστοποίησης
- αξιοποίηση κάθε άλλου στοιχείου που μπορεί να οδηγήσει τον έλεγχο σε ακριβή συμπεράσματα

1.3 Κυρώσεις

Εφόσον κατά τη διενέργεια των ελέγχων ή κατόπιν τεκμηριωμένων καταγγελιών, διαπιστώνονται παρατυπίες ή παραβάσεις της κοινοτικής ή και εθνικής νομοθεσίας που αφορούν στις καταχωρισμένες ονομασίες γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων, επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα.

Η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων περιλαμβάνει εξέταση από την Πρωτοβάθμια Επιτροπή Παρατυπιών και Παραβάσεων και σε περίπτωση ένστασης από τον εμπλεκόμενο επιχειρηματία, εξέταση της υπόθεσης από τη Δευτεροβάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων. Οι Επιτροπές λειτουργούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της αριθμ. 261611/2007 ΚΥΑ. Για το έτος 2014, 38 επιχειρήσεις παραπέμφθηκαν στην Πρωτοβάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων. Οι 28 αφορούσαν παραπομπές από ελέγχους στην αγορά και οι 10 αφορούσαν παραπομπές από ελέγχους επιτήρησης ή αξιολόγησης επιχειρήσεων.

Από την Πρωτοβάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων εξετάστηκαν 7 περιπτώσεις που αφορούσαν 6 ζωικά και 1 φυτικό προϊόν και επρόκειτο για υποθέσεις που είχαν παραπεμφθεί το διάστημα 2010-2013.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ 2014 - ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

2.1 Αριθμός πραγματοποιηθέντων ελέγχων

	Διοικητικοί Έλεγχοι		Επιτόπιοι Έλεγχοι	
	Αριθμός Ελέγχων (για κάθε Γεωγρ. Ένδειξη)	Αριθμός επιχειρήσεων	Αριθμός Ελέγχων (για κάθε Γεωγρ. Ένδειξη)	Αριθμός επιχειρήσεων
Α) Επιχειρήσεις ελαιολάδων και λοιπών φυτικών προϊόντων	506	343	213	142
Β) Επιχειρήσεις παραγωγής τυριών	684	395	72	38
Γ) Έλεγχος στην αγορά			42	

Σημειώνεται ότι για κάθε επιχείρηση μπορεί να πραγματοποιούνται πολλαπλοί διοικητικοί και επιτόπιοι έλεγχοι, λόγω του ότι κάθε επιχείρηση μπορεί να υποβάλει αιτήσεις για περισσότερες της μιας ΠΟΠ και ΠΓΕ.

2.2. Έλεγχοι πριν τη θέση στην αγορά

A. Επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων ζωικής προέλευσης

Πραγματοποιήθηκαν διοικητικοί έλεγχοι στο σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στις αρμόδιες αρχές, δηλαδή 684 διοικητικοί έλεγχοι. Σύμφωνα με το Εθνικό σύστημα ελέγχων διενεργήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι για 72 αιτήσεις, σε 38 επιχειρήσεις.

Από τις 684 αιτήσεις που υποβλήθηκαν

- Οι 31 απορρίφθηκαν, τέθηκαν στο αρχείο και δεν επιτράπηκε η χρήση της αντίστοιχης ΠΟΠ ή ΠΓΕ
- για 631 διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση και χορηγήθηκε ή ανανεώθηκε η πιστοποίηση και
- για 22 εκκρεμούσε η ολοκλήρωση των διαδικασιών πιστοποίησης μέχρι το τέλος του 2014

Σημειώνεται ότι η απόλυτη συμφωνία σε επίπεδο επιχειρήσεων δεν είναι εφικτή, δεδομένου ότι η μία επιχείρηση είναι δυνατόν να έχει πιστοποιηθεί ή να απορριφθεί για ένα προϊόν και όχι για κάποιο άλλο.

B. Επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων φυτικής προέλευσης

Πραγματοποιήθηκαν διοικητικοί έλεγχοι στο σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στις αρμόδιες αρχές, δηλαδή 506 διοικητικοί έλεγχοι. Σύμφωνα με το Εθνικό σύστημα ελέγχων διενεργήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι για 213 αιτήσεις, σε 142 επιχειρήσεις.

Από τις 506 αιτήσεις που υποβλήθηκαν

- οι 64 αιτήσεις απορρίφθηκαν λόγω: αλλαγής επωνυμίας, οικειοθελούς αποχώρησης από το σύστημα ΠΟΠ/ΠΓΕ, μη αποστολής στον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ των απαιτούμενων στοιχείων, διακοπής των εργασιών, μη τήρησης των προδιαγραφών και τέθηκαν στο αρχείο και δεν επιτράπηκε η χρήση της αντίστοιχης ΠΟΠ ή ΠΓΕ
- για 442 αιτήσεις διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση και χορηγήθηκε ή ανανεώθηκε η πιστοποίηση.

2.3. Έλεγχοι προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ στην αγορά

Κατά τη διάρκεια του έτους 2014 για τα προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ διενεργήθηκαν έλεγχοι σε 42 σημεία χονδρικής και λιανικής διάθεσης προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ. Οι 24 έγιναν στην περιοχή της Αττικής και οι λοιποί 18 στις Περιφέρειες της χώρας. Από τα 31 προϊόντα που καταγράφηκαν με παραβάσεις, τα 9 αφορούσαν σε προϊόντα ζωικής προέλευσης και τα 22 σε προϊόντα φυτικής προέλευσης. Για το λόγο αυτό, 28 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, επεξεργασία ή και εμπορία των παραπάνω προϊόντων παραπέμφθηκαν στην Πρωτοβάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων του ΥΠΑΑΤ. Πλέον των ανωτέρω, για 3 προϊόντα στα οποία διαπιστώθηκε προφανής παράβαση ζητήθηκε από τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ η συνδρομή άλλων αρμόδιων υπηρεσιών του δημοσίου για περαιτέρω έλεγχο στα συγκεκριμένα σημεία πώλησης, με σκοπό τη δέσμευσή τους έως την αλλαγή της επισήμανσης τους.

Ο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης πρακτικών ελέγχου αγοράς που αφορούν σε 33 προϊόντα, προκειμένου να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες.

Σημειώνεται ότι η κάθε επιχείρηση μπορεί να παραπέμφθηκε πέραν της μιας φορές για το ίδιο ή άλλο προϊόν της και κατά συνέπεια ο συνολικός αριθμός των παραπομπών είναι μεγαλύτερος.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 285 επιτόπιοι έλεγχοι και 1190 διοικητικοί έλεγχοι.

Επιπλέον, διενεργήθηκαν έλεγχοι σε 42 χώρους διάθεσης προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ.

Παραπέμφθηκαν στην Πρωτοβάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων 38 επιχειρήσεις.

4. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα στατιστικά στοιχεία για την παραγωγή ΠΟΠ-ΠΓΕ προϊόντων ζωικής και φυτικής προέλευσης για το έτος 2014, αναφέρονται στο σχετικό Παράρτημα 2.

A5. ΖΩΙΚΑ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ

1. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Κατά το έτος 2014 ήταν καταγεγραμμένες σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας, οι παρακάτω μονάδες και διενεργήθηκαν οι ακόλουθοι επίσημοι έλεγχοι βάση ανάλυσης κινδύνου:

ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΖΩΙΚΩΝ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΘΗΚΑΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	162	85	110
ΜΕΣΑΙΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	31	21	29
ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	125	45	54
ΣΥΝΟΛΟ	318	151	193

1.1 Εγκρίσεις μονάδων διαχείρισης

Το Τμήμα ΖΥΠ διενήργησε επιθεωρήσεις στα πλαίσια εποπτείας αλλά και προκειμένου να χορηγηθεί Ειδικός Κωδικός Αριθμός Έγκρισης στις ακόλουθες Περιφέρειες:

Περιφέρεια Ηπείρου

-Περιφερειακή Ενότητα Πρέβεζας: μονάδα μεταποίησης κατηγορίας 1
μονάδα μεταποίησης κατηγορίας 3 και
μονάδα αποτέφρωσης υψηλού δυναμικού

Περιφέρεια Πελοποννήσου

-Περιφερειακή Ενότητα Αργολίδας: μονάδα μεταποίησης κατηγορίας 2 και
μονάδα αποτέφρωσης
-Περιφερειακή Ενότητα Κορίνθου: μονάδα μεταποίησης κατηγορίας 1 και
μονάδα συναποτέφρωσης
μονάδα παρασκευής βιοντίζελ

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

-Περιφερειακή Ενότητα Βοιωτίας: μονάδα λιπασματοποίησης

Περιφέρεια Αττικής

-Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής : μονάδα ενδιάμεσου χειρισμού (συλλογής - διαλογής υποπροϊόντων υπό ψύξη)

Επισημάνθηκαν ελλείψεις στις μονάδες ως προς την υποδομή και τις διαδικασίες για τις οποίες ζητήθηκαν άμεσα διορθωτικές ενέργειες ή χορηγήθηκαν κωδικοί τρίμηνης διάρκειας. Επίσης

ανακλήθηκε ο Ειδικός Κωδικός Αριθμός Έγκρισης σε μια μονάδα μεταποίησης 1 και δεν χορηγήθηκε Ειδικός Κωδικός Αριθμός Έγκρισης στη μονάδα ενδιάμεσου χειρισμού.

1.2 Αριθμός νέων εγκρίσεων - καταχωρήσεων

Χορηγήθηκαν 35 νέοι Ειδικό Κωδικό Αριθμοί Έγκρισης σύμφωνα με τον κανονισμό 1069/2009 σε νέες μονάδες και συγκεκριμένα:

- 1 μονάδα μεταποίησης υλικών κατηγορίας 1
- 3 μονάδες μεταποίησης υλικών κατηγορίας 2
 - 1 παραγωγής βιοντίζελ
- 3 μονάδες μεταποίησης υλικών κατηγορίας 3
 - 1 παραγωγής βιοντίζελ
- 1 μονάδα αποτέφρωσης υψηλού δυναμικού
- 4 μονάδες αποτέφρωσης χαμηλού δυναμικού
- 15 μονάδες ενδιάμεσου χειρισμού υλικών κατηγορίας 3
 - 2 μονάδες επεξεργασίας ολοθουρίων για δολώματα
 - 7 μονάδες επεξεργασίας γουνοδερμάτων
 - 6 μονάδες επεξεργασίας δορών και δερμάτων χοίρων-αιγοπροβάτων και βοοειδών
- 1 μονάδα λιπασματοποίησης
- 2 μονάδες παραγωγής βιοαερίου
- 5 μονάδες παραγωγής τροφών για ζώα συντροφιάς

Επιπροσθέτως κατά την διάρκεια του έτους χορηγήθηκαν 32 νέοι αριθμοί καταχώρησης σε χρήστες για ειδικούς σκοπούς σίτισης (γουνοφόρα - μινκ -νεκροφάγα πουλιά και ζωολογικούς κήπους), και 6 αριθμοί καταχώρησης σε αριθμοί καταχώρησης σε μονάδες διαχείρισης για σκοπούς εκτός τροφικής αλυσίδας.

Επιπλέον επανελέγχθηκαν 159 οχήματα κατά την διάρκεια του έτους και ανανεώθηκε η έγκριση τους.

1.3. Προγράμματα διαχείρισης νεκρών ζώων

Σχετικά με την πορεία των πιλοτικών προγραμμάτων για την διαχείριση των νεκρών ζώων (περισυλλογή, διαχείριση και απόρριψη των νεκρών βοοειδών, αιγών και προβάτων) :

- στις 31 Δεκεμβρίου ολοκληρώθηκε στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και τα απολογιστικά στοιχεία αναφέρονται σε πίνακα του σχετικού Παραρτήματος 3.
- την 1^η Οκτωβρίου ξεκίνησε η εφαρμογή στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου παρουσιάστηκαν ορισμένα σημαντικά προβλήματα που είχαν να κάνουν κυρίως με τα εξής:

- Μεγάλη επιφυλακτικότητα, δυσπιστία και αδιαφορία των κτηνοτρόφων να επικοινωνούν με τις ανάδοχες εταιρείες για την περισυλλογή
- Αναγκαιότητα για τη δημιουργία κέντρων συγκέντρωσης των νεκρών ζώων ανά Δήμο ή περιοχή, με δυνατότητα ψύξης των πτωμάτων, για να αντιμετωπιστεί το υψηλό κόστος μεταφοράς πολύ μικρού αριθμού νεκρών ζώων από απόμακρες ή ορεινές περιοχές
- Αίτημα η περισυλλογή να είναι διαρκής και να αφορά όλα τα είδη και όλες τις ηλικίες των προς περισυλλογή ζώων

- Η επιδημία του Καταρροϊκού Πυρετού έπαιξε καταλυτικό ρόλο στην «διαφήμιση» του προγράμματος και στην κατανόηση της μεγάλης αναγκαιότητας για την εφαρμογή του, καθώς ο ρυθμός περιουλολής μέχρι την εμφάνιση της νόσου (12 περίπου μήνες υλοποίησης) ήταν μόλις 1.655 νεκρά ζώα, ενώ μετά την έναρξη και εξέλιξη της επιδημίας περιουλολήθησαν συνολικά 12.983 νεκρά ζώα (6 μήνες υλοποίησης).
- Λίγοι κτηνοτρόφοι αναγνώρισαν τα οφέλη που αποκομίζει η κτηνοτροφία και το περιβάλλον. Οι περισσότεροι κτηνοτρόφοι έδειξαν ενδιαφέρον για την περιουλολή και γνωστοποίησαν τον θάνατο των ζώων τους κυρίως μετά από παρότρυνση για οικονομική αποζημίωση λόγω του Κ.Π.

2. ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ / ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Μέτρα συμμόρφωσης/Κυρώσεις επιβλήθηκαν:

Στην Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων : Ανάκληση άδειας λειτουργίας και Ειδικού Κωδικού Αριθμού Έγκρισης σε (4) μονάδες αποτέφρωσης χαμηλού δυναμικού

Στην Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας: Ανάκληση άδειας λειτουργίας σε μονάδα αποτέφρωσης χαμηλού δυναμικού

Στην Περιφερειακή Ενότητα Ξάνθης: Ανάκληση άδειας λειτουργίας σε μονάδα αποτέφρωσης χαμηλού δυναμικού

Στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας:

- Προσωρινή αναστολή λειτουργίας σε σφαγείο και κλίβανο και
- Διοικητικό πρόστιμο:
 - σε δύο σφαγεία που λειτουργούσαν μη αδειοδοτημένο κλίβανο
 - σε μεγάλη αλυσίδα σουπερ μάρκετ σχετικά με την διαχείριση ΖΥΠ

Στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας:

- Μερική αναστολή άδειας λειτουργίας σε μονάδα παραγωγής λιπασμάτων,
- Ανάκληση άδειας λειτουργίας, διοικητικό πρόστιμο και παραπομπή στην δικαιοσύνη, σε μονάδα παραγωγής ωμής τροφής για ζώα συντροφιάς,
- Διοικητικό πρόστιμο:
 - σε δύο σφαγεία που λειτουργούσαν μη αδειοδοτημένο κλίβανο
 - σε δύο σουπερ μάρκετ σχετικά με τη διαχείριση ΖΥΠ
 - σε εταιρεία μεταφορών ΖΥΠ

Στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας :

- Αναστολή λειτουργίας και μερική αναστολή λειτουργίας σε μονάδα μεταποίησης 3
- Διοικητικό πρόστιμο:
 - σε ένα σφαγείο που λειτουργούσε με μη αδειοδοτημένο κλίβανο
 - σε μεγάλη αλυσίδα σουπερ μάρκετ σχετικά με την διαχείριση ΖΥΠ

B. ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ

1. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΩΝ - ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Κατά το 2014 οι επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής πραγματοποίησαν ελέγχους σε ζωοτροφές (επιθεωρήσεις και δειγματοληψίες) σε όλα τα στάδια της παραγωγής και χρήσης των ζωοτροφών, συμπεριλαμβανομένης και της εισαγωγής. Οι έλεγχοι αφορούσαν τόσο την ποιότητα (έλεγχοι επισήμανσης) όσο και την ασφάλεια των ζωοτροφών (επιθεωρήσεις ως προς την τήρηση των απαιτήσεων του *Καν. 183/2005 για την υγιεινή των ζωοτροφών* και δειγματοληψίες για τα επίπεδα ανεπιθύμητων ουσιών κλπ.)

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ

2.1. Το 2014 πραγματοποιήθηκαν από τους επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής 1.341 επιθεωρήσεις σε 1.165 επιχειρήσεις ζωοτροφών. Οι επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν αφορούσαν κυρίως παρασκευαστές ζωοτροφών, ενδιάμεσους ζωοτροφών και κτηνοτροφικές μονάδες που διαθέτουν ή όχι παρασκευαστήριο ζωοτροφών. Με βάση τα στοιχεία των ελέγχων, οι επιθεωρήσεις διενεργήθηκαν σε επιχειρήσεις παραγωγής ζωοτροφών και προμιγμάτων σε ποσοστό 47% και 41% αντίστοιχα, ενώ σε κτηνοτροφικές επιχειρήσεις που διαθέτουν παρασκευαστήριο ζωοτροφών και είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο ζωοτροφών σε ποσοστό 17%. Στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος 4 παρουσιάζεται ο αριθμός επιθεωρήσεων στις διαφορετικές κατηγορίες επιχειρήσεων ζωοτροφών.

2.2. Κατά το 2014 πραγματοποιήθηκε ένας επιτόπιος έλεγχος-επιθεώρηση σε επιχείρηση ζωοτροφών από τη Δ/ση Εισροών Ζωικής Παραγωγής σε συνεργασία με την αντίστοιχη Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, στο πλαίσιο εφαρμογής του *Καν. (ΕΚ) 183/2005 για την υγιεινή των ζωοτροφών*.

2.3. Οι σχετικοί με την επισήμανση και τα συνοδευτικά έγγραφα σε εγχώρια, κοινοτικά και εισαγόμενα προϊόντα έλεγχοι ανέρχονται σε 1.896. Σε αυτούς διαπιστώθηκαν 62 μη συμμορφώσεις, δηλαδή ποσοστό 3,3% το οποίο είναι μειωμένο κατά 2,3 εκατοστιαίες μονάδες σε σχέση με το προηγούμενο έτος (Πίνακας 2 του Παραρτήματος 4).

2.4. Ο αριθμός των εξετασθέντων δειγμάτων ανέρχεται σε 1.028 και ο αριθμός των μη συμμορφούμενων σε 148 (ποσοστό 14,4%) (Πίνακας 3 του Παραρτήματος 4).

2.5. Στον Πίνακα 4 αναφέρεται ο αριθμός δειγμάτων ανά κατηγορία επιχειρήσεων. Οι δειγματοληψίες έγιναν σε όλα τα στάδια παραγωγής και χρήσης των ζωοτροφών.

2.6. Οι έλεγχοι για την ποιότητα των ζωοτροφών παρουσιάζονται στον Πίνακα 5. Ο αριθμός των δειγμάτων που εξετάστηκαν κρίνεται ικανοποιητικός προκειμένου να εκτιμηθεί η ποιότητα των ζωοτροφών που παράγονται και κυκλοφορούν στη χώρα μας.

2.7. Όσον αφορά τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς εξετάστηκαν 62 δείγματα και διαπιστώθηκαν 7 μη συμμορφώσεις (Πίνακας 5^α του Παραρτήματος 4).

2.8. Στον Πίνακα 5α παρουσιάζονται επίσης τα αποτελέσματα των ελέγχων α) για κοκκιδιοστατικά ή/και ιστομονοστατικά, β) για την εφαρμογή της κατάρνησης χρήσης των αντιβιοτικών ως πρόσθετες ύλες ζωοτροφών και γ) για την τήρηση της μέγιστης περιεκτικότητας του χαλκού και του ψευδαργύρου στις πλήρεις ζωοτροφές.

2.9. Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν για ανεπιθύμητες ουσίες παρουσιάζονται στον Πίνακα 6 του Παραρτήματος 4.

α) Όσον αφορά την ανίχνευση Αφλατοξίνης Β1 στις ζωοτροφές εξετάστηκαν 68 δείγματα και μόνο σε ένα από αυτά τα επίπεδα παρουσίας της Β1 ήταν πάνω από τα ανώτατα καθορισμένα όρια, σύμφωνα με την *Οδηγία 2002/32*.

β) Για τα βαρέα μέταλλα πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι σε 39 δείγματα για αρσενικό, κάδμιο και μόλυβδο, καθώς και 36 για υδράργυρο και δεν υπήρξε μη συμμόρφωση.

γ) Για τα φυτοφάρμακα πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι σε 42 δείγματα ζωοτροφών και δεν διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση.

δ) Για τις διοξίνες πραγματοποιήθηκαν 38 αναλύσεις και δεν διαπιστώθηκε παράβαση.

ε) Τα αποτελέσματα των ελέγχων που αφορούν στις Μεταποιημένες Ζωικές Πρωτεΐνες (ΜΖΠ) παρουσιάζονται στους Πίνακες 7 και 8 του Παραρτήματος 4, ενώ για τις μυκοτοξίνες (αφλατοξίνη Β1, ωχρατοξίνη Α, ζεαραλενόνη, κλπ) παρουσιάζονται στους Πίνακες 6 και 9 του Παραρτήματος 4.

στ) Κατά το 2014 δεν πραγματοποιήθηκαν εισαγωγές προϊόντων που να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του *Καν. 1135/2009* και κατά συνέπεια δεν πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι.

ζ) Επίσης, εξετάστηκαν για τρίτη συνεχόμενη χρονιά δείγματα ζωοτροφών για γκοσσυπόλη. Συγκεκριμένα εξετάστηκαν 33 δείγματα και ανιχνεύτηκε η παρουσία γκοσσυπόλης πάνω από τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια σε 2 από αυτά.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

3.1. Επιθεωρήσεις σε επιχειρήσεις ζωοτροφών

Κατά το 2014, εκτός από τις επιχειρήσεις παραγωγής σύνθετων ζωοτροφών και προμιγμάτων πρόσθετων υλών, επιθεωρήθηκε και σημαντικός αριθμός κτηνοτροφικών μονάδων που παράγουν ζωοτροφές για ιδιοκατανάλωση. Όπως και τα προηγούμενα έτη, τα αποτελέσματα αυτών των επιθεωρήσεων χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των επιχειρήσεων, ώστε οι επιθεωρήσεις να διεξάγονται με βάση την ανάλυση κινδύνου, όπως αναφέρεται στο Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Ζωοτροφών.

3.2. Παραβάσεις που διαπιστώθηκαν κατά τους επιτόπιους ελέγχους

Σε περιπτώσεις που διαπιστώθηκαν παραβάσεις κατά τους επιτόπιους ελέγχους - επιθεωρήσεις για τις οποίες προβλέπονται συστάσεις ή κυρώσεις έγιναν οι σχετικές συστάσεις από τα ελεγκτικά όργανα, τα οποία διαβίβασαν στη Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής (Δ.Ε.Ζ.Π.) όλα τα στοιχεία για την επιβολή των σχετικών κυρώσεων. Στις περιπτώσεις εκείνες που οι παραβάσεις διαπράχθηκαν από επιχειρήσεις με έδρα σε άλλη Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (Δ.Α.Ο.Κ.) από αυτή όπου διαπιστώθηκε η παράβαση (π.χ. κυκλοφορία ζωοτροφών χωρίς την απαραίτητη επισήμανση), υπήρξε ενημέρωση και συντονισμός μεταξύ των αρμόδιων αρχών (Δ.Ε.Ζ.Π. και Δ.Α.Ο.Κ.), προκειμένου να γίνουν όλοι οι απαραίτητοι επιτόπιοι έλεγχοι και να διαπιστωθεί η έκταση της παράβασης.

3.3. Εργαστηριακοί έλεγχοι

- **Παραβάσεις ως προς τις Μεταποιημένες Ζωικές Πρωτεΐνες**

Σε σύνολο 240 δειγμάτων που εξετάστηκαν, διαπιστώθηκαν μετά από εργαστηριακό έλεγχο 2 παραβάσεις, που αφορούν σύνθετες ζωοτροφές (μία για μηρυκαστικά και μία για μη μηρυκαστικά).

- **Αφλατοξίνη Β1**

Σε σύνολο 68 δειγμάτων που εξετάστηκαν εντοπίστηκε 1 θετικό δείγμα. Το φαινόμενο της αυξημένης παρουσίας αφλατοξίνης Β1 σε δημητριακούς καρπούς κατά το 2012, δεν παρατηρήθηκε το 2013 και το 2014. Παρόλα αυτά, θα συνεχιστεί να δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις σύνθετες ζωοτροφές που προορίζονται για μηρυκαστικά γαλακτοπαραγωγικής κατεύθυνσης, καθώς και σε περιοχές με αυξημένη υγρασία και σε περιπτώσεις κτηνοτρόφων που καλλιεργούν δημητριακούς καρπούς. Τέλος, σε περιπτώσεις που ανιχνεύεται αφλατοξίνη στο γάλα, πραγματοποιούνται έλεγχοι σε ζωοτροφές που προορίζονται για τα γαλακτοπαραγωγικά ζώα.

- **Παραβάσεις ως προς την ποιότητα των ζωοτροφών και τη νομοθεσία για τους Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς**

Κατά την πραγματοποίηση των εργαστηριακών ελέγχων για την ποιότητα των ζωοτροφών διαπιστώθηκαν μεγαλύτερες αποκλίσεις από τις επιτρεπόμενες στην αναγραφόμενη χημική σύσταση. Στις συγκεκριμένες επιχειρήσεις ζωοτροφών έγιναν έγγραφες συστάσεις για τη λήψη διορθωτικών μέτρων και ορίσθηκε επανέλεγχος.

Επιπλέον, διαπιστώθηκαν 7 παραβάσεις κατά τη διενέργεια εργαστηριακών αναλύσεων για ΓΤΟ. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι κυκλοφορούσαν σύνθετες ζωοτροφές που περιείχαν ΓΤΟ χωρίς να το αναγράφουν στη σήμανση.

- **Πρόσθετες ύλες**

Όσον αφορά για φαρμακευτικές ουσίες έγινε έλεγχος: α) για παρουσία κοκκιδιοστατικών σε 24 δείγματα και διαπιστώθηκαν 2 μη συμμορφώσεις σε είδη ζώων για τα οποία επιτρέπεται η χρήση τους, β) για παρουσία αντιβιοτικών σε 25 δείγματα και διαπιστώθηκαν 6 πιθανές μη συμμορφώσεις οι οποίες διερευνώνται σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες,

Όσον αφορά στα ιχνοστοιχεία Χαλκό (Cu) και Ψευδάργυρο (Zn) και το 2014 δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάλυσή τους, εξαιτίας και της ικανότητας ανάλυσης περισσότερων δειγμάτων από τα ΕΕΚΥΖ. Συνολικά εξετάστηκαν 123 δείγματα ζωοτροφών για Χαλκό και 128 δείγματα ζωοτροφών για Ψευδάργυρο. Αναφορικά με το χαλκό διαπιστώθηκαν 16 παραβάσεις, εκ των οποίων 10 αφορούσαν στην επισήμανση (Καν. (ΕΚ) 767/2009) και 6 στους όρους έγκρισης της εν λόγω πρόσθετης ύλης (Καν. (ΕΚ) 1334/2003). Αντίστοιχα, αναφορικά με τον ψευδάργυρο διαπιστώθηκαν 23 παραβάσεις, εκ των οποίων 19 αφορούσαν στην επισήμανση (Καν. (ΕΚ) 767/2009) και 4 στους όρους έγκρισης της εν λόγω πρόσθετης ύλης (Καν. (ΕΚ) 1334/2003).

3.4. Εκπαίδευση

Κατά το 2014 σε σεμινάρια που διοργανώθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετείχαν 2 υπάλληλοι του τμήματος ζωοτροφών, 1 υπάλληλος του Εργαστηρίου Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών Θεσσαλονίκης και 5 επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Δ/νσεων Αγροτικής

Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων. Τα σεμινάρια αυτά κάλυπταν τους τομείς της νομοθεσίας ζωοτροφών, του *Καν. (ΕΚ) 669/2009* και του HACCP.

3.5. Συμπεράσματα

Από τα αποτελέσματα των ελέγχων διαπιστώνεται ότι αν και υπήρχαν παραβάσεις ως προς την ασφάλεια ζωοτροφών, αυτές αφορούσαν μικρές ποσότητες και σε τοπικό επίπεδο και δεν τέθηκε σε κίνδυνο η ασφάλεια της τροφικής αλυσίδας.

4. ΝΕΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (που τέθηκε σε εφαρμογή το 2014)

Κατά το 2014 είχαμε την έκδοση του Ν. 4235/2014 που αφορά διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, μεταξύ άλλων και στον τομέα των ζωοτροφών.

Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Γ1. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΖΩΝΤΩΝ ΖΩΩΝ & ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

1. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

1.1 Έλεγχοι εισαγομένων φορτίων ζώντων ζώων και προϊόντων ζωικής προέλευσης από τρίτες χώρες

Κάθε παρτίδα ζώντων ζώων και ζωικών προϊόντων, προέλευσης τρίτων χωρών πρέπει να εισέρχονται στην Ε.Ε. μέσω εγκεκριμένων συνοριακών σταθμών προκειμένου να υποβληθούν σε κτηνιατρικούς ελέγχους, βάσει της οδηγίας 97/78/ΕΚ, όπως έχει εναρμονισθεί με το Π.Δ. 120/2000. Στην Ελλάδα οι συνοριακοί σταθμοί επιθεώρησης καθορίζονται με το Π.Δ. 1/2010 (ΦΕΚ 3Α΄) . Παρατίθεται ο σχετικός κατάλογος των ΣΥΚΕ και των σημείων εισόδου, σε παρέκκλιση.

	ΣΥ.Κ.Ε.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
1	ΣΥ.Κ.Ε. ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ	Κτίριο 26, ΤΚ. 190 04 Σπάτα Αττική
2	ΣΥ.Κ.Ε. ΠΕΙΡΑΙΑ	Νέο Ικόνιο Περάματος, ΤΚ. 188 63 Πειραιάς
3	ΣΥ.Κ.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ)	ΤΚ. 551 03, Εμπ. Στ. Αερ. Μακεδονίας, Θεσ/νίκη
4	ΣΥ.Κ.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΛΙΜΑΝΙ)	25 ^η Αποθήκη, ΟΛΘΤΚ. 541 10, Θεσσαλονίκη
5	ΣΥ.Κ.Ε. ΕΥΖΩΝΩΝ	ΤΚ. 610 01 Πολύκαστρο, Κιλκίς
6	ΣΥ.Κ.Ε. ΕΙΔΟΜΕΝΗΣ	Σ.Σ. Ειδομένης, ΤΚ. 610 05, Κιλκίς
7	ΣΥ.Κ.Ε. ΝΕΟΥ ΚΑΥΚΑΣΟΥ	ΤΚ. 531 00, Νέος Καύκασος, Φλώρινα
8	ΣΥ.Κ.Ε. ΠΕΠΛΟΥ	Έβρος, ΤΚ. 685 00 Γέφυρα Κήπων
9	ΣΥ.Κ.Ε. ΚΑΚΑΒΙΑΣ	ΤΚ. 440 02 Κακαβιά Ιωαννίνων
10	ΣΥ.Κ.Ε ΑΣΤΑΚΟΥ	Πλατυγιάλι, ΤΚ. 30006, Αστακός
	ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
1	Π.Ε. Ρόδου Δ.Α.Ο.Κ. Τμήμα Κτηνιατρικής	Γ. Μαύρου 2 Κτίριο Ζέφυρος, ΤΚ 85100 Ρόδος
2	Π.Ε. Κω Δ.Α.Ο.Κ. Τμήμα Κτηνιατρικής	
3	Π.Ε. Καλύμνου Δ.Α.Ο.Κ. Τμήμα Κτηνιατρικής	
4	Π.Ε. Λέσβου Δ.Α.Ο.Κ. Τμήμα Κτηνιατρικής	Παγανή Μυτιλήνης ΤΚ.81100 Μυτιλήνη
5	Π.Ε. Λήμνου Δ.Α.Ο.Κ. Τμήμα Κτηνιατρικής	Μύρινα ΤΚ 81401 Λήμνος
6	Π.Ε. Χίου Δ.Α.Ο.Κ. Τμήμα Κτηνιατρικής	Ι. Χανδρή 20 ΤΚ 82100 Χίος
7	Π.Ε. Σάμου Δ.Α.Ο.Κ. Τμήμα Κτηνιατρικής	Νέο Διοικητήριο ,Δερβενακίων Σάμος ΤΚ 83100
8	Π.Ε. Σύρου Δ.Α.Ο.Κ. Τμήμα Κτηνιατρικής	Πάροδος Ηρώων Πολυτεχνείου ΤΚ 84100, Ερμούπολη
9	Π.Ε. Κεφαλλονίας Δ.Α.Ο.Κ. Τμήμα Κτηνιατρικής	Σουηδίας 11 ΤΚ 28100 Αργοστόλι
10	Π.Ε. Χανίων Δ.Α.Ο.Κ. Τμήμα Κτηνιατρικής	Όαση Αγιάς ΤΚ 73103 Χανιά
11	Π.Ε. Ηρακλείου Δ.Α.Ο.Κ. Τμήμα Κτηνιατρικής	Πλάτωνος 67, Μέσα Κατοσμπάς ΤΚ 74307 Ηράκλειο
12	Π.Ε. Κέρκυρας Δ.Α.Ο.Κ. Τμήμα Κτηνιατρικής	Κολοκοτρώνη 24, ΤΚ 49100 Κέρκυρα

Στο πλαίσιο της κοινοτικής οριζόντιας και κάθετης νομοθεσίας καθώς και των εθνικών διατάξεων πραγματοποιούνται από τους ΣΥ.Κ.Ε οι έλεγχοι των φορτίων ζώντων ζώων και ζωικών προϊόντων που εισάγονται από τρίτες χώρες. Ειδικότερα, οι εισαγωγές ζώντων ζώων από τρίτες χώρες εξακολουθούν να είναι σχεδόν μηδενικές και αφορούν κυρίως σκουλήκια που χρησιμοποιούνται ως δολώματα ή διακοσμητικά ψάρια. Οι εισαγωγές ζωικών προϊόντων αφορούν κυρίως σε κρέας, αλιεύματα και προϊόντα αυτών.

1.2 Είδος ελέγχων

Οι έλεγχοι που διεξάγονται στους ΣΥΚΕ στα φορτία ζώντων ζώων και ζωικών προϊόντων ακολουθούν τους κανόνες που θεσπίζει η ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία.

Στο πλαίσιο αυτής, ο υπεύθυνος για το φορτίο οφείλει να κοινοποιεί ηλεκτρονικά, μέσω του συστήματος TRACES, στο προσωπικό του ΣΥΚΕ εκ των προτέρων όλα τα στοιχεία που αφορούν το φορτίο που πρόκειται να προσκομιστεί στον σταθμό. Ο ΣΥΚΕ ελέγχει τα δηλωτικά των πλοίων και των αεροπλάνων καθώς και την αντιστοιχία τους προς τις προαναφερόμενες ηλεκτρονικές δηλώσεις. Επιπλέον η διασταύρωση των φορτίων που οφείλουν να υποστούν κτηνιατρικό έλεγχο γίνεται με τη χρήση του ηλεκτρονικού συστήματος των οργανισμών λιμένων.

Βάσει των κοινοτικών οριζόντιων οδηγιών 97/78/ΕΚ και 91/496/ΕΚ, τα αφικνούμενα στον ΣΥΚΕ, φορτία ζώντων ζώων ή ζωικών προϊόντων από τρίτες χώρες υποβάλλονται:

- α) 100% σε **έλεγχο εγγράφων** προκειμένου να διαπιστωθεί η εγκυρότητα αυτών καθώς και η αντιστοιχία των πληροφοριών με εκείνες που περιλαμβάνονται στην προκοινοποίηση που περιγράφηκε παραπάνω,
- β) 100% σε **έλεγχο ταυτότητας** για να επιβεβαιωθεί ότι τα προϊόντα ανταποκρίνονται στα στοιχεία των πιστοποιητικών ή εγγράφων που συνοδεύουν τα φορτία,

Εξαιρέση από τα παραπάνω αποτελούν τα φορτία που ακολουθούν τις ειδικές διαδικασίες που ορίζονται από την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία όπως είναι λόγου χάρη οι μεταφορτώσεις και οι διαμετακομίσεις για τις οποίες υπάρχει ειδικό καθεστώς. Εν τούτοις, σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος για την υγεία των ζώων ή τη δημόσια υγεία, το φορτίο μπορεί να υποβληθεί σε έλεγχο (εγγράφων, ταυτότητας και φυσικό), βάσει του άρθρου 20 της ίδιας οδηγίας.

γ) Ο **Φυσικός έλεγχος** περιλαμβάνει:

- οργανοληπτικές εξετάσεις
- απλές φυσικές ή χημικές δοκιμές
- εργαστηριακές εξετάσεις για την ανίχνευση καταλοίπων, προσμείξεων, ενδείξεων αλλοίωσης ή για την επιβεβαίωση κάποιου νοσήματος στην περίπτωση που πρόκειται για ζώοντα ζώα.

Οι εργαστηριακές δοκιμές πραγματοποιούνται :

- στα πλαίσια τυχαίας δειγματοληψίας που πραγματοποιείται βάσει της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας,
- σε περίπτωση υποψίας,
- σε περίπτωση έκτακτων υγειονομικών μέτρων που ορίζονται από την κοινοτική νομοθεσία για συγκεκριμένα προϊόντα ή συγκεκριμένη τρίτη χώρα προέλευσης,
- κατόπιν λήψης μηνύματος RASFF.

Όταν οι εργαστηριακές δοκιμές διενεργούνται επειδή υπάρχουν υποψίες παρατυπίας ή όταν το υπό έλεγχο φορτίο βρίσκεται σε πρόγραμμα ενισχυμένων ελέγχων, τα φορτία δεν αποδεσμεύονται

παρά μόνο όταν τα αποτελέσματα των δοκιμών αποδειχθούν αρνητικά. Εάν πρόκειται για ζώντα ζώα, αυτά παραμένουν σε καραντίνα έως ότου κοινοποιηθούν τα αποτελέσματα των εργαστηριακών δοκιμών.

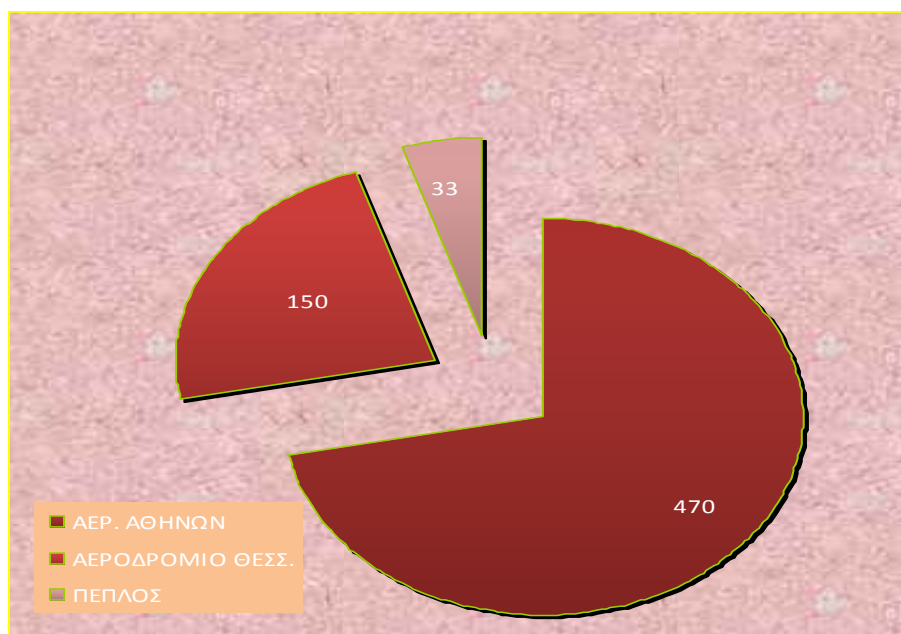
Συγκεκριμένα οι έλεγχοι των φορτίων ζώντων ζώων και των προϊόντων ζωικής προέλευσης που πραγματοποιήθηκαν σε επίπεδο ΣΥ.Κ.Ε. κατά το έτος 2014 συμπεριλαμβάνονται στον ακόλουθο συγκεντρωτικό **πίνακα** ενώ παρατίθεται αντίστοιχο γράφημα των επίσημων ελέγχων:

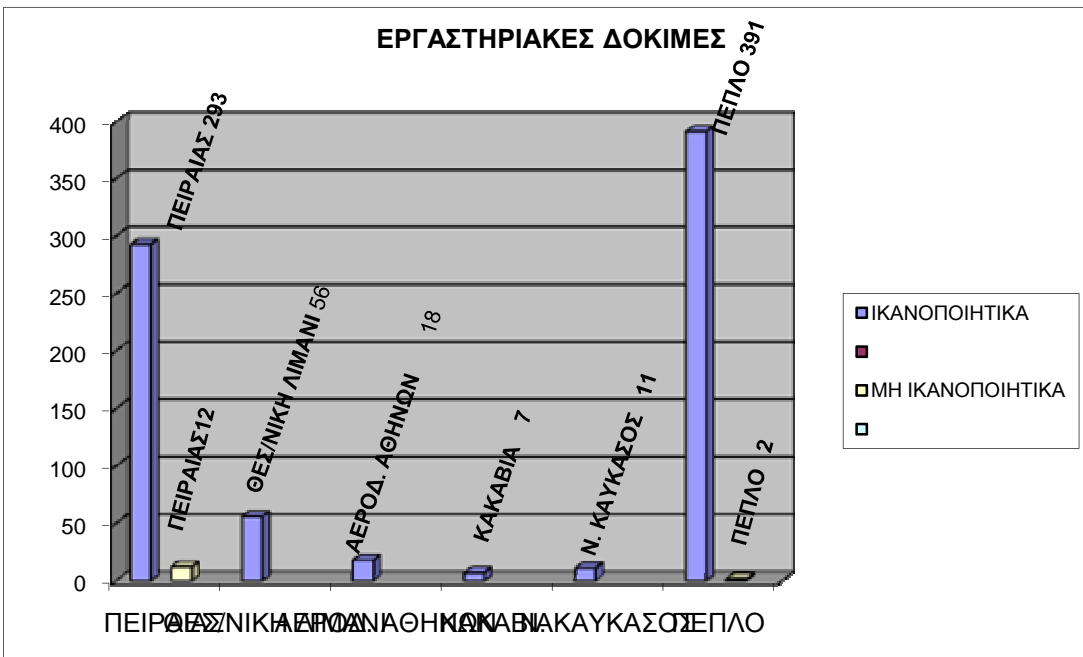
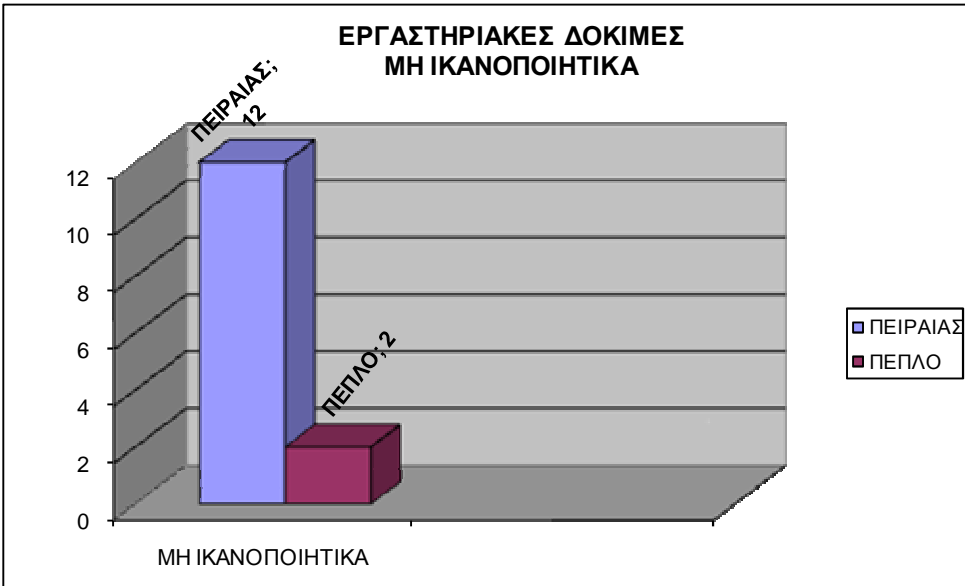
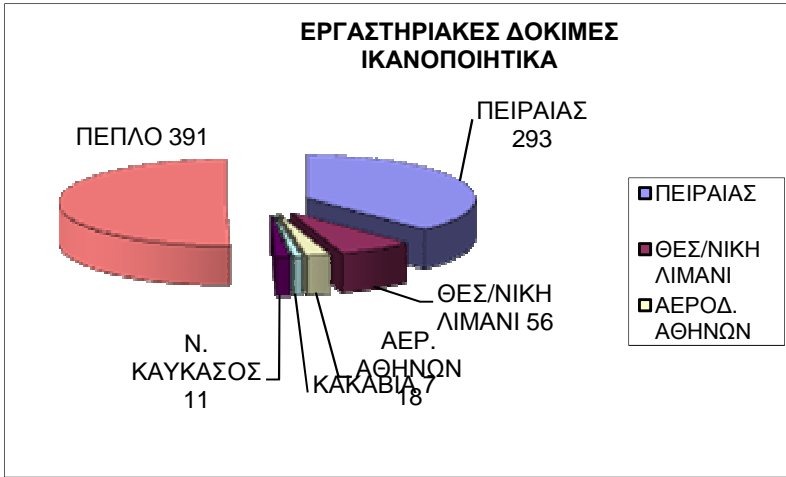
ΣΥΚΕ	ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΑ ΦΟΡΤΙΑ*	ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΕΣ	ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ	ΘΕΤΙΚΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	3031	293	11	12
ΑΕΡ. ΑΘΗΝΩΝ	2224	18	12	0
ΑΕΡ. ΘΕΣΣ.	179	0	0	0
ΛΙΜΑΝΙ ΘΕΣ	1669	56	3	0
ΚΑΚΑΒΙΑ	189	7	0	0
Ν.ΚΑΥΚΑΣΟΣ	150	11	0	0
ΕΥΖΩΝΟΙ	461	0	0	0
ΕΙΔΟΜΕΝΗ	0	0	0	0
ΠΕΠΛΟΣ	4098	391	8	2
ΑΣΤΑΚΟΣ	0	0	0	0
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	16			
ΛΕΣΒΟΣ	2			
ΣΥΝΟΛΟ	12019	776	34	14

* αναφέρεται σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης και ζώντα ζώα

Να σημειωθεί ότι στους ελέγχους περιλαμβάνονται, εκτός από τις εισαγωγές, και τα φορτία σε διαμετακόμιση καθώς και εκείνα που προορίζονται για εφοδιασμό πλοίων.

ΕΛΕΧΘΕΝΤΑ ΦΟΡΤΙΑ ΖΩΝΤΩΝ ΖΩΩΝ

1.3 Νομοθεσία

Στους ΣΥΚΕ , εκτός από τις εγκυκλίους, έχουν αποσταλεί και τα ακόλουθα εγχειρίδια:

- Εγχειρίδιο για τα φορτία που προορίζονται για την αμερικανική βάση στη Σούδα (5503/132828~21-10-2014)
- Οδηγίες για την εφαρμογή της προστασίας των ζώων (6917/15158~1-12-2014)
- Εγχειρίδιο σχετικά με την έκδοση 6.0 της εφαρμογής TRACES (7007/157312~11-12-2014)
- Εγχειρίδιο σχετικά με την έκδοση 6.10 της εφαρμογής TRACES (7054/159407~16-12-2014)

1.4 Εποπτεία

Οι ΣΥΚΕ Πειραιά, Αεροδρομίου Αθηνών, Κακαβιάς και Νέου Καυκάσου επιθεωρήθηκαν στα πλαίσια του συστήματος εποπτείας που διενεργεί το αρμόδιο τμήμα της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής σε συνεργασία με τη Δ/νση Επιθεώρησης και Ελέγχου του Υπουργείου , με βάση την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτοκόλλου 132673~4-02-2011. Επιπλέον, στα πλαίσια της ίδιας απόφασης, επιθεωρήθηκε και η Λέσβος που αποτελεί ένα από τα δύο σημεία εισόδου ζωικών προϊόντων από τρίτες χώρες.

1.5 Επιμόρφωση

- Η παροχή καθοδήγησης και ενημέρωσης των κτηνιάτρων των ΣΥΚΕ γίνεται από την επίσημη εφημερίδα της κοινότητας, το σύστημα TRACES, το σύστημα RASFF καθώς και μέσω διευκρινιστικών εγκυκλίων.
- Οι υπάλληλοι των ΣΥΚΕ συμμετέχουν τακτικά σε κοινοτικά σεμινάρια πάνω σε θέματα κτηνιατρικών ελέγχων κατά τις εισαγωγές ή σε άλλα συναφή θέματα που διεξάγονται μέσα στα πλαίσια του BTSF.

2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Πρωταρχικός στόχος είναι η διαφύλαξη της δημόσιας υγείας και της υγείας των ζώων κατά την εισαγωγή ζώντων ζώων ή ζωικών προϊόντων από τρίτες χώρες.

Ο αριθμός των εισαγόμενων φορτίων για το 2014 παρουσίασε μικρή αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Οι φυσικοί έλεγχοι και ειδικότερα οι εργαστηριακές δοκιμές για τον εντοπισμό μη συμμορφούμενων φορτίων και τη συνεπαγόμενη μη αποδοχή αυτών στο ελληνικό έδαφος ήταν σε συμμόρφωση με τις ισχύουσες κοινοτικές οδηγίες και παρουσίασαν σημαντική αύξηση, κυρίως λόγω των επιβεβλημένων μέτρων που εφαρμόζονται στα φορτία δίθυρων μαλακίων προέλευσης Τουρκίας. Η επιλογή των φορτίων που υποβάλλονται σε φυσικό έλεγχο γίνεται είτε με βάση την ανάλυση κινδύνου που διεξάγεται μέσα από το σύστημα TRACES, είτε μέσω προηγούμενων κοινοποιήσεων RASFF καθώς και τυχόν έκτακτων υγειονομικών μέτρων.

Στόχος είναι ο εντοπισμός των μη συμμορφούμενων φορτίων και η απόρριψη αυτών ώστε να προασπίζεται η δημόσια υγεία και η υγεία των ζωικού κεφαλαίου της χώρας.

Γ2. ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΖΩΩΝ & ΖΩΟΝΟΣΟΙ

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΡΙΖΩΣΗΣ ΤΗΣ ΒΡΟΥΚΕΛΛΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ

Στο πλαίσιο των διατάξεων της Ενωσιακής και Εθνικής Νομοθεσίας εφαρμόστηκε το 2014 ενιαίο πρόγραμμα εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των βοοειδών σε όλη την Ελληνική Επικράτεια. Το πρόγραμμα εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των βοοειδών εφαρμόζεται σε όλα τα βοοειδή εκτός από τα αγελαία βοοειδή ορισμένων περιοχών [όπως περιγράφονται στο άρθρο 7 της ΥΑ 4887/130865 (ΦΕΚ Β' 3544/31-12-2012)] στα οποία γίνεται από το 1999 πρόγραμμα ελέγχου με το εμβόλιο REV-1. Τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων του προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου βασίζεται κυρίως α) στη διενέργεια ορολογικών εξετάσεων (αιμοληψίες) των βοοειδών ηλικίας άνω των 12 μηνών β) στη διενέργεια τακτικών γαλακτοληψιών από τη δεξαμενή συλλογής γάλακτος των εκμεταλλεύσεων για τη διατήρηση κυρίως των επίσημα απαλλαγμένων από τη βρουκέλλωση εκτροφών γ) στην ταξινόμηση και στον υγειονομικό χαρακτηρισμό των εκτροφών βάσει κλινικής, επιδημιολογικής και εργαστηριακής διάγνωσης δ) στον έλεγχο μετακινήσεων των ζώων και ε) στη σφαγή των θετικών στη βρουκέλλωση ζώων, συνοψίζονται παρακάτω:

- Αριθμός εκτροφών βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου: **17.705**
- Αριθμός βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου: **364.767**
- Αριθμός εκτροφών που εξετάστηκαν: **4.673**
- Αριθμός θετικών εκτροφών: **269**
- Αριθμός νέων θετικών εκτροφών: **142**
- Αριθμός βοοειδών που εξετάστηκαν ατομικά (αιμοληψίες ζώων): **73.833**
- Αριθμός βοοειδών που εξετάστηκαν συνολικά (λήψη γάλακτος και αίματος): **179.012**
- Αριθμός θετικών βοοειδών: **3.435**
- Αριθμός θετικών ζώων που σφάχτηκαν: **3.227**
- Συνολικός αριθμός ζώων που σφάχτηκαν στο πρόγραμμα: **3.854**
- Ετήσιος Επιπολασμός Νοσήματος (%): **1,92**
- Ετήσια Επίπτωση Νοσήματος (%): **3,04**

Επιδημιολογική κατάσταση ως προς τη βρουκέλλωση των βοοειδών (υγειονομικά καθεστώτα εκτροφών) στο τέλος του έτους 2014

B1		B+		B2		B4 ΑΝΑΣΤΟΛΗ		B3		B4	
Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα
5.644	50.692	211	13.083	311	5.832	3.901	72.573	150	13.779	7.488	208.808

Η βρουκέλλωση των βοοειδών παραμένει νόσημα ενδημικού χαρακτήρα με σημαντική βαρύτητα για τη Δημόσια Υγεία και την υγεία των ζώων.

Στα παραπάνω στοιχεία δεν συμπεριλαμβάνονται αυτά των ΠΕ Νήσων Αττικής, Αχαΐας, Ρεθύμνου, Άνδρου, Θήρας, Μήλου και Πάρου, ενώ σε κάποιες άλλες περιπτώσεις η διασταύρωση των στοιχείων εμφανίζει αποκλίσεις.

Τα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος για το έτος 2014, παρατίθενται στο σχετικό Παράρτημα 5.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΡΙΖΩΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ

Στο πλαίσιο των διατάξεων της Ενωσιακής και Εθνικής Νομοθεσίας εφαρμόστηκε το 2014 ενιαίο πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών σε όλη την Ελληνική Επικράτεια. Το πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών εφαρμόζεται σε όλα τα βοοειδή. Τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων του προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου βασίζεται: α) στη διενέργεια ενδοδερμικών φυματινισμών των βοοειδών ηλικίας άνω των 6 εβδομάδων β) στην ταξινόμηση και στον υγειονομικό χαρακτηρισμό των εκτροφών βάσει κλινικής, επιδημιολογικής και εργαστηριακής διάγνωσης γ) στον έλεγχο μετακινήσεων των ζώων και ε) στη σφαγή των θετικών στη φυματίωση ζώων, συνοψίζονται παρακάτω:

- Αριθμός εκτροφών βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου: **24.279**
- Αριθμός βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου: **676.640**
- Αριθμός εκτροφών που εξετάστηκαν: **4.920**
- Αριθμός θετικών εκτροφών: **213**
- Αριθμός νέων θετικών εκτροφών: **111**
- Αριθμός βοοειδών που εξετάστηκαν ατομικά (φυματινισμοί): **175.758**
- Αριθμός θετικών βοοειδών: **4.082**
- Αριθμός θετικών ζώων που σφάχτηκαν: **3.948**
- Συνολικός αριθμός ζώων που σφάχτηκαν στο πρόγραμμα: **4.487**
- Ετήσιος Επιπολασμός Νοσήματος σε επίπεδο εκτροφής (%): **4,33**
- Ετήσιος Επιπολασμός Νοσήματος σε επίπεδο ζώων (%): **2,32**
- Ετήσια Επίπτωση Νοσήματος σε επίπεδο εκτροφής (%): **2,26**

Επιδημιολογική κατάσταση ως προς τη φυματίωση των βοοειδών (υγειονομικά καθεστώτα εκτροφών) στο τέλος του έτους 2014

T1		T+		T2		T3 ΑΝΑΣΤΟΛΗ		T3	
Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα
8700	174206	203	12727	347	13177	4151	105850	10760	365299

Η φυματίωση των βοοειδών παραμένει νόσημα ενδημικού χαρακτήρα με σημαντική βαρύτητα για τη Δημόσια Υγεία και την υγεία των ζώων.

Πολλά Τμήματα Κτηνιατρικής λόγω έλλειψης προσωπικού αδυνατούν να συλλέξουν τα ετήσια στατιστικά στοιχεία. Στα παραπάνω στοιχεία δεν συμπεριλαμβάνονται αυτά των ΠΕ Κορίνθου, Εύβοιας, Χίου, Ρεθύμνου, και Ζακύνθου, ενώ σε κάποιες άλλες περιπτώσεις η διασταύρωση των στοιχείων εμφανίζει αποκλίσεις.

Περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες και επιδημιολογικές αναλύσεις για την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των βοοειδών μπορούν να αναζητηθούν και θα είναι διαθέσιμες σε ειδική ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA): <https://zoonoses.efsa.europa.eu/zoonoses/>

Τα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος για το έτος 2014, παρατίθενται στο σχετικό Παράρτημα 5.

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΚΡΙΖΩΣΗΣ ΤΗΣ ΒΡΟΥΚΕΛΛΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΙΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΑΤΩΝ

Στο πλαίσιο των διατάξεων της Ενωσιακής και Εθνικής Νομοθεσίας εφαρμόστηκε το 2014, εθνικό πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων. Τα αποτελέσματα και οι πληροφορίες των επίσημων ελέγχων του προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου βασίζεται κυρίως α) στη διενέργεια ορολογικών εξετάσεων (αιμοληψίες) των αιγών και προβάτων ηλικίας άνω των 6 μηνών (πρόγραμμα εκρίζωσης στη νησιωτική Ελλάδα) β) στη διενέργεια εμβολιασμών με το εμβόλιο REV-1 στην ηπειρωτική Ελλάδα (πρόγραμμα μαζικού εμβολιασμού νεαρών και ενήλικων θηλυκών ζώων αναπαραγωγής άνω των 3 μηνών στην ηπειρωτική χώρα και στα νησιά Εύβοια, Λέσβος, Λέρος και Θάσος) μαζί με ταυτόχρονη αιμοληψία από τα αρσενικά ζώα άνω των 6 μηνών γ) στην ταξινόμηση και στον υγειονομικό χαρακτηρισμό των εκτροφών βάσει κλινικής, επιδημιολογικής και εργαστηριακής διάγνωσης στις νησιωτικές ζώνες της χώρας δ) στον έλεγχο μετακινήσεων των ζώων και ε) στη σφαγή των θετικών στη βρουκέλλωση ζώων/ πρόγραμμα εκρίζωσης, αναφέρονται στην ετήσια τεχνική έκθεση προόδου η οποία διαβιβάστηκε στην Ε. Επιτροπή και στην EFSA (*επιπρόσθετα θα αναρτηθεί και σε ειδικό για τις ζωνόσους ιστότοπο της EFSA: <https://zoonoses.efsa.europa.eu/zoonoses/>*).

3.1 Σύνοψη αποτελεσμάτων επίσημου ελέγχου 2014

Μαζικός εμβολιασμός νεαρών και ενήλικων αιγών και προβάτων – Πρόγραμμα ελέγχου:

Αριθμός εκτροφών που εμβολιάστηκαν: **28.399**

Αριθμός ζώων που εμβολιάστηκαν: **1.036.494**

Μαζικός εμβολιασμός νεαρών και ενήλικων αγελαίων βορειδών σε κοινά με μικρά μηρυκαστικά βοσκοτόπια – Πρόγραμμα ελέγχου:

Αριθμός εκτροφών που εμβολιάστηκαν: **849**

Αριθμός ζώων που εμβολιάστηκαν: **10.902**

Πρόγραμμα εκρίζωσης (ορολογικός έλεγχος) – Ζώνη εκρίζωσης (νησιωτική Ελλάδα, εκτός νήσων Λέσβου, Λέρου, Θάσου και Εύβοιας):

- Αριθμός εκτροφών στο πρόγραμμα εκρίζωσης: **27.391**
- Αριθμός αιγών και προβάτων στο πρόγραμμα εκρίζωσης: **4.138.404**
- Αριθμός εκτροφών που εξετάστηκαν: **1.802**
- Αριθμός θετικών εκτροφών: **22**
- Αριθμός νέων θετικών εκτροφών: **10**
- Αριθμός ζώων που εξετάστηκαν ατομικά (αιμοληψίες ζώων): **162.353**
- Αριθμός θετικών αιγών και προβάτων: **89**
- Αριθμός θετικών ζώων που σφάχτηκαν: **83**
- Συνολικός αριθμός ζώων που σφάχτηκαν: **84**
- Ετήσιος Επιπολασμός Νοσήματος (%): **1**
- Ετήσια Επίπτωση Νοσήματος (%): **1**

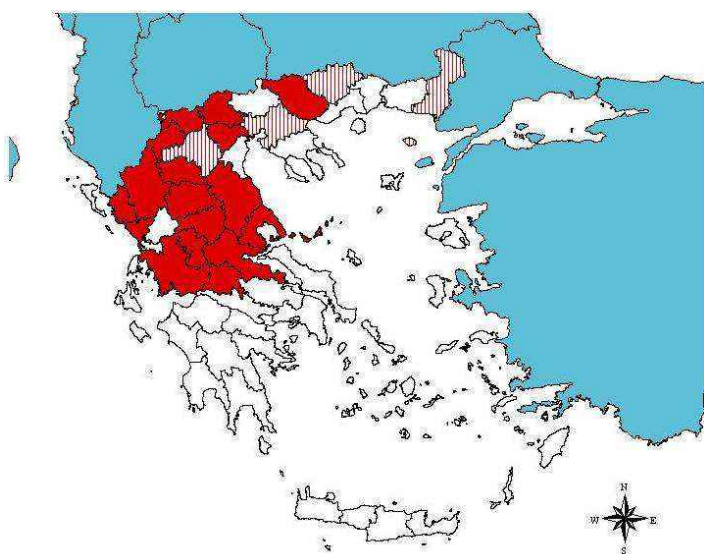
Επιδημιολογική κατάσταση ως προς τη βρουκέλλωση αιγών και προβάτων (υγειονομικά καθεστώτα εκτροφών) στο τέλος του έτους 2014.

M1		M+		M2		M4 ΑΝΑΣΤΟΛΗ		ΕΠΙΣΗΜΑ ΑΠΑΛΛΑΓΜΕΝΟ M4	
Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα	Εκτροφές	Ζώα
24.332	3.550.050	30	12.779	2.647	498.159	2	110	380	83.605

Η βρουκέλλωση των αιγών και προβάτων θεωρείται κυρίως επαγγελματική ζωνόσος (κτηνίατροι, κτηνοτρόφοι) με σημαντικές επιπτώσεις στη Δημόσια Υγεία και στη ζωική παραγωγή. Βασικότερος στόχος της εφαρμογής του εν λόγω προγράμματος για το 2014 ήταν ο έλεγχος της νόσου (αξιολόγηση του επιπολασμού και της επίπτωσης της *B.melitensis*) σε ενδημικές και νησιωτικές περιοχές της χώρας καθώς και η προτεραιότητα στην επιδημιολογική και εργαστηριακή επιτήρηση της βρουκέλλωσης σε στοχευμένες εκτροφές μικρών μηρυκαστικών που βρίσκονται σε Περιφερειακές Ενότητες και γεωγραφικές ζώνες με υψηλό μέσο αριθμό κρουσμάτων μελιταίου πυρετού στον άνθρωπο.

Τα κρούσματα μελιταίου στον άνθρωπό σύμφωνα με το ΚΕΕΛΤΝΟ ανήλθαν στα 135.

Χάρτης της Ελλάδας με τις Περιοχές της Ελλάδας όπου εφαρμόζεται το πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγοπροβάτων.

Χάρτης της Ελλάδας με τις περιοχές όπου εφαρμόζεται το πρόγραμμα ελέγχου της βρουκέλλωσης των αγελαίων βοοειδών με εμβολιασμό με το εμβόλιο REV-1 κατά του είδους *Brucella melitensis*.

3.2 Προβλήματα κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων

Ο πιο καθοριστικός παράγοντας επιτυχίας του Προγράμματος είναι ο αριθμός των ανθρώπων που ασχολούνται με αυτό. Μετά από έρευνα με ερωτηματολόγιο (Ιούλιος 2012) που έγινε στις κτηνιατρικές υπηρεσίες της περιφέρειας για το ελάχιστο αριθμητικά απαραίτητο προσωπικό που χρειάζεται για να ανταπεξέλθει αποκλειστικά στις ανάγκες του Προγράμματος ελέγχου και εκκρίωσης της βρουκέλλωσης των αιγοπροβάτων της περιοχής τους και να την «καλύψουν» 100% απέναντι στη βρουκέλλωση, για το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα διαπιστώθηκε το εξής (Πίνακας 1): ότι για επίσημα δηλωμένο συνολικό πληθυσμό αιγοπροβάτων ίσο με 16.256.968 απαιτούνται 625 συνεργεία για να διενεργήσουν

Περιφέρεια	Κκ	Περιφερειακή Ενότητα	Εκτετα/λάσεις στο πρόγραμμα	Αριθμός ζώων στις εμβολιαστές ή/και επαλήθευση	Αριθμός ζώων για εμβολιασμό ή/και επαλήθευση	Αριθμός ζώων για εμβολιασμό ή/και επαλήθευση	Αριθμός ζώων για εμβολιασμό ή/και επαλήθευση	Αριθμός ζώων για εμβολιασμό ή/και επαλήθευση	Αριθμός ζώων για εμβολιασμό ή/και επαλήθευση
ΑΤΤΙΚΗΣ	11	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	3	200	50	100	6.000	0	0
	12	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	2	200	50	60	5.000	0	0
	13	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	26	2.015	300	30	2.000	0	0
	14	ΔΥΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	5	751	175	90	4.000	0	0
	15	ΠΕΡΑΙΩΣ	12	0	0	100	0	0	0
ΑΙΟΛΙΑΚΗΣ	21	ΚΑΡΔΙΑΣ	232	22.523	18.000	100	4.000	3	3
	22	ΕΥΒΟΙΑΣ	137	24.156	18.000	100	4.000	2	2
	23	ΑΙΤΩΛΕΩΝ	209	45.000	18.000	100	4.000	2	2
	24	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	234	297.650	90.000	200	12.000	4	4
	25	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	1.714	208.446	25.000	200	15.000	2	2
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	31	ΒΟΡΕΙΟΥΣ	1.048	192.096	28.000	170	12.000	3	3
	32	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2.043	241.200	40.000	200	12.000	3	3
	33	ΒΕΡΕΩΝ	2.034	170.000	25.000	180	9.000	2	2
	34	ΕΥΒΟΙΑΣ	4.212	407.096	120.000	200	12.000	10	10
	35	ΑΙΤΩΛΟΑΡΚΑΔΙΑΣ	31.477	1.251.115	774.949	100	3.000	25	25
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	41	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	4.967	447.225	600.000	200	12.000	30	30
	42	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	4.245	281.000	120.000	100	2.000	12	12
	43	ΒΟΤΣΙΑΣ	1.874	256.222	37.000	100	4.000	16	16
	44	ΕΥΡΥΤΕΛΛΙΑΣ	5.425	324.051	30.000	100	2.000	3	3
	45	ΕΥΡΥΤΕΛΛΙΑΣ	1.227	70.260	40.000	100	4.000	7	7
ΣΤΗΡΕΩΝ	51	ΚΑΡΔΙΑΣ	1.422	150.200	20.000	100	4.000	7	7
	52	ΔΟΜΟΝΑΝ	5.062	584.487	45.000	100	2.000	7	7
	53	ΑΡΓΙΛΑΣ	3.787	182.329	72.000	100	4.000	12	12
	54	ΒΕΡΕΩΝ	2.447	217.450	75.000	180	9.000	8	8
	55	ΒΕΡΕΩΝ	2.468	227.114	70.000	100	4.000	12	12
ΚΡΕΤΤΑΣ	61	ΑΡΓΙΛΑΣ	6.071	1.216.590	180.000	200	12.000	10	10
	62	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	4.304	246.950	75.000	200	12.000	6	6
	63	ΒΕΡΕΩΝ	1.507	257.100	100.000	200	12.000	6	6
	64	ΠΡΟΒΛΑΣ	2.395	524.107	30.000	100	10.000	3	3
	65	ΒΕΡΕΩΝ	1.920	219.206	18.000	150	9.000	3	3
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ	71	ΚΑΡΔΙΑΣ	1.842	209.500	18.000	100	4.000	3	3
	72	ΜΗΛΙΩΝ	326	36.400	25.000	100	4.000	3	3
	73	ΜΗΛΙΩΝ	1.790	281.029	60.000	200	21.000	3	3
	74	ΠΕΡΑΙΑΣ	1.771	219.435	70.000	200	15.000	4	4
	75	ΚΕΡΚΙΡΑΣ	3.221	432.429	40.000	100	6.000	2	2
ΕΥΒΟΤΕΑΣ	81	ΚΑΡΔΙΑΣ	1.030	280.912	20.000	300	15.000	2	2
	82	ΚΑΡΔΙΑΣ	2.001	205.007	50.000	200	12.000	4	4
	83	ΠΡΕΒΕΣΣΗΣ	846	119.289	10.000	200	12.000	1	1
	84	ΚΑΡΔΙΑΣ	792	96.925	10.000	200	12.000	1	1
	85	ΚΑΡΔΙΑΣ	309	145.942	15.200	200	10.000	1	1
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	91	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	1.024	204.235	140.000	200	13.000	8	8
	92	ΠΕΡΑΙΑΣ	1.112	181.556	40.000	200	10.000	2	2
	93	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	879	117.994	24.000	200	12.000	2	2
	94	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	940	204.842	34.000	200	12.000	2	2
	95	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	1.510	249.365	150.000	200	12.000	13	13
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	101	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	2.509	249.279	150.000	200	12.000	17	17
	102	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	4.782	631.015	100.000	200	12.000	9	9
	103	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	706	41.441	41.441	100	4.000	7	7
	104	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	214	45.420	45.420	100	4.000	2	2
	105	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	1.216	167.729	67.729	200	12.000	16	16
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	111	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	4.774	275.842	270.402	200	12.000	23	23
	112	ΜΗΛΙΩΝ	4.607	225.212	329.212	200	13.000	22	22
	113	ΜΗΛΙΩΝ	1.500	270.966	210.966	200	12.000	16	16
	114	ΒΕΡΕΩΝ	4.996	1.517.487	1.517.487	200	13.000	24	24
	115	ΜΑΝΩΝ	3.054	649.362	599.362	200	13.000	24	24
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	121	ΜΗΛΙΩΝ	246	12.470	12.470	100	4.000	2	2
	122	ΚΕΡΚΙΡΑΣ	619	12.465	12.465	100	4.000	2	2
	123	ΜΗΛΙΩΝ	1.200	201.515	201.515	200	12.000	17	17
	124	ΜΗΛΙΩΝ	211	16.369	16.369	110	2.000	2	2
	Σύνολο			132.630	16.256.968			625	

τους απαιτούμενους εμβολιασμούς ή/και αιμοληψίες. (Συνεργείο = 1 κτηνίατρος μαζί με έναν βοηθό). Δηλαδή $625 \times 2 = 1.250$ άτομα που θα απασχολούνται αποκλειστικά με το Πρόγραμμα βρουκέλλωσης αιγοπροβάτων για τις 60 ημέρες που δικαιούνται νόμιμα να δουλέψουν εκτός της υπηρεσίας τους. Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι αυτός ο αριθμός προσλήψεων είναι αδύνατον να πραγματοποιηθεί στο προσεχές χρονικό διάστημα και ότι από μόνοι τους οι δημόσιοι υπάλληλοι που έχουν επιφορτισθεί με αυτό το καθήκον δε θα είναι ποτέ αρκετοί. Αντίθετα, την τελευταία πενταετία, αντί να προσλαμβάνεται νέο προσωπικό σε κτηνίατρος και βοηθητικό προσωπικό, διαπιστώνεται μια αθρόα και μαζική συνταξιοδότηση συνάδελφων λόγω των έκτακτων μέτρων της κρίσης και των αλλαγών στα συνταξιοδοτικά προγράμματα, η πρόσληψη των συμβασιούχων κτηνιάτρων καθυστερεί λόγω γραφειοκρατίας και όταν γίνεται είναι συνήθως εκτός του α' εξαμήνου του έτους, το οποίο είναι και το ιδανικό για τη διενέργεια του Προγράμματος (επειδή τα ζώα δεν κυοφορούν). Με το νομοσχέδιο «Καλλικράτης» έγινε μια σαρωτική αλλαγή της δομής των κτηνιατρικών υπηρεσιών και οι κτηνιατρικές υπηρεσίες διασπάστηκαν, ενώ έχασαν και μέρος της ανεξαρτησίας τους. Οι μειώσεις των μισθών, η κατάργηση των επιδομάτων και ιδιαίτερα του

ανθυγιεινού, οι καθυστερήσεις στην αποπληρωμή των οδοιπορικών τους, η ανασφάλεια για τη θέση εργασίας τους και η πτώση ηθικού είναι παράγοντες που δυσχεραίνουν την αποτελεσματικότητα όποιων πρωτοβουλίας και προσπάθειας.

Σημαντικό ρόλο στην αποτυχία του Προγράμματος ως τώρα έπαιξε επίσης η έλλειψη συγχρονισμού του Προγράμματος, κυρίως εξαιτίας της μεγάλης γραφειοκρατίας που καθυστερεί: την έγκαιρη πρόσληψη εποχικών υπαλλήλων, την προμήθεια των εμβολίων και τη διενέργεια των διαγωνισμών που αφορούν τα αντιδραστήρια και τον εξοπλισμό στα κτηνιατρικά εργαστήρια. Ο χρυσός κανόνας για την επιτυχία του Προγράμματος είναι στην αρχή κάθε έτους να βρίσκονται στις θέσεις τους οι εποχικοί υπάλληλοι για το Πρόγραμμα, να έχουν διανεμηθεί όλα τα εμβόλια REV-1 στις κτηνιατρικές υπηρεσίες της περιφέρειας και τα εργαστήρια της βρουκέλλωσης να διαθέτουν τα απαραίτητα αντιδραστήρια για τις εξετάσεις των δειγμάτων.

Μικρότερης σημασίας παράγοντες που όμως επηρεάζουν της επιτυχία του Προγράμματος είναι η έλλειψη του κατάλληλου εξοπλισμού (γυαλιά, μάσκα, γάντια, στολή, μπότες, σύριγγες, πένσα, μελάνι, τανάλια διάστιξης, οινόπνευμα κτλ) από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες, η έλλειψη κρατικών οχημάτων για τις μετακινήσεις προς και από τις εκμεταλλεύσεις, το πλαφόν στις μηνιαίες χιλιομετρικές αποστάσεις ή στα λίτρα βενζίνης που περιορίζει τις μετακινήσεις των συνεργείων, η ελλιπής μηχανογραφική υποστήριξη στην καταγραφή των εμβολιασμών και στην αποστολή δεδομένων από τις ΠΕ και τις Περιφέρειες, η ανεπαρκής ηλεκτρονική βάση κτηνιατρικών δεδομένων σε κεντρικό επίπεδο κá.

Όσον αφορά τα προβλήματα σε επίπεδο εκμετάλλευσης, αυτά είναι η δύσκολη τηλεφωνική επικοινωνία με τους κτηνοτρόφους, η απροθυμία των κτηνοτρόφων επειδή στρεσάρονται τα ζώα, οι καιρικές συνθήκες, οι μακρινές αποστάσεις, η δύσκολη πρόσβαση σε εκμεταλλεύσεις χωρίς δρόμο, η ανυπαρξία σήμανσης (ενώτια - βώλοι) στα αιγοπρόβατα, τα οικόσιτα ζώα τα οποία δεν έχουν κανένα κωδικό και δεν έχουν γνωστοποιηθεί στις κτηνιατρικές υπηρεσίες, οι παράνομες μετακινήσεις εκμεταλλεύσεων και ζώων, οι παράνομες ανταλλαγές αρσενικών ζώων για επιβάσεις, η ελλιπής ενημέρωση κτηνοτρόφων και καταναλωτών σχετικά με το Μελιταίο Ψυρετό, η έλλειψη ελέγχων στη διακίνηση γάλακτος, το εμπόριο ανώριμων τυριών στην αγορά, η δυσκολία στη σύλληψη και στη συγκράτηση των ζώων, ο κίνδυνος ατυχημάτων από επιθετικά ή φοβισμένα ζώα, οι συνθήκες μέσα στο στάβλο (σκόνη, υγρασία, αυξημένα επίπεδα αμμωνίας, έλλειψη φωτισμού, επιβαρυνμένο περιβάλλον σε μικροοργανισμούς υπαίτιων για την πρόκληση διάφορων ζωοανθρωπονόσων, ψύλλοι) κτλ.

Σχετικά με τα μειονεκτήματα από τη χρήση του ζωντανού εμβολίου REV-1 μπορούν να αναφερθούν τα εξής: το εμβολιακό στέλεχος μπορεί να προσβάλει τον άνθρωπο, μπορεί να προκαλέσει αποβολές στα έγκυα ζώα, αποβάλλεται για μικρό χρονικό διάστημα με τις εκκρίσεις μετά τον εμβολιασμό, δε διαφοροποιείται από το φυσικό στέλεχος στις ορολογικές εξετάσεις, τα εμβολιασμένα ενήλικα θηλυκά ζώα μπορεί να δώσουν ψευδώς θετικά αποτελέσματα εφ' όρου ζωής, ο χρόνος ζωής του εμβολίου είναι πολύ μικρός (1 έτος από την παραγωγή του), ενώ πρέπει να διασφαλίζεται η «αλυσίδα ψύξης» του.

Όλοι οι προαναφερόμενοι παράγοντες, καθώς και η εκούσια ή ακούσια κακή εφαρμογή του Προγράμματος από τους ίδιους τους δημόσιους κτηνιάτρους έχουν συνδράμει κατά καιρούς στο να αποδυναμώσουν την αποτελεσματικότητά του κατά τον έλεγχο και την εκρίζωση της νόσου στην Ελλάδα.

Τα προβλήματα όπως καταγράφηκαν από τα Τμήματα κτηνιατρικής κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων είναι πάρα πολλά και ποικίλης αιτιολογίας. Σε σχετική έρευνα που έγινε με τη χρήση ερωτηματολογίου στις Περιφερειακές Ενότητες στο τέλος του 2013, αυτά αποτυπώνονται ως εξής:

α/α	Είδος προβλημάτων στις ΠΕ	
1	Έλλειψη προσωπικού (κτηνίατροι εποχιακοί και μόνιμοι, διοικητικοί, χειριστές ΟΣΔΕ)	29
2	Έλλειψη μόνιμου μεταφορικού μέσου	22
3	Μειωμένος αριθμός ημερών εκτός έδρας	16
4	Κίνδυνος μόλυνσης από το εμβόλιο και από μολυσμένα ζώα ή τραυματισμού από τα ζώα	15
5	Άρνηση τοποθέτησης ηλεκτρονικής σήμανσης από τους κτηνοτρόφους	10
6	Έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής	8
7	Υψηλό κόστος ηλεκτρονικής σήμανσης	7
8	Αυξημένη γραφειοκρατία	7
9	Έλλειψη καυσίμων	5
10	Η τριμηνιαία διάρκεια του εμβολιακού σκευάσματος δεν επαρκεί χρονικά για τον εμβολιασμό του συνόλου του ζωικού κεφαλαίου	5
11	Καθυστέρηση στην προμήθεια αναλώσιμων και εμβολίου	4
12	Ανομία και άνιση εφαρμογή του προγράμματος ανά Π.Ε.	3
13	Απουσία εξειδικευμένου προσωπικού, ώστε να πραγματοποιήσει τους ελέγχους που απαιτεί η Κεντρική Κτηνιατρική Υπηρεσία	3
14	Μεγάλη γεωγραφική εξάπλωση εκτροφών	3
15	Έλλειψη αναβάθμισης και εναρμόνισης Κεντρικής Βάσης Δεδομένων με το πρόγραμμα	2
16	Μη υποχρεωτικός χαρακτήρας στην εφαρμογή της σήμανσης	2
17	Έλλειψη εμβολίου το 2012 λειτούργησε ανασταλτικά στην εξέλιξη του προγράμματος	2
18	Δυσκολία στο συντονισμό των Τμημάτων Κτηνιατρικής	2
19	Αμελητέα συμβολή ή μειωμένο ενδιαφέρον ιδιωτών κτηνιάτρων	2
20	Γεωμορφολογία περιοχής	2
21	Καθυστέρηση καταβολής των εκτός έδρας αποζημιώσεων	2
22	Έλλειψη οδηγών	2
23	Λοιπά προλήματα	1

Τα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος για το έτος 2014, παρατίθενται στο σχετικό Παράρτημα 5.

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΑ ΣΜΗΝΗ ΟΡΝΙΘΩΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΩΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΣΤΑ ΟΡΝΙΘΙΑ ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΙΝΔΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2014

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο του Καν. (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003 «για τον έλεγχο της σαλμονέλλας και άλλων τροφιμογενών ζωνοσογόνων παραγόντων», τα Κράτη-Μέλη είναι υποχρεωμένα να καταρτίζουν εθνικά προγράμματα ελέγχου των οροτύπων εκείνων σαλμονέλλας, για τους οποίους έχει τεθεί κοινοτικός στόχος μείωσης, σε συγκεκριμένα ζωικά είδη.

Πληροφορίες για τα παραπάνω προγράμματα όπως: εθνικές αποφάσεις εφαρμογής προγραμμάτων, εγχειρίδια, εγκύκλιοι, κατάλογος ιδιωτικών εργαστηρίων που συμμετέχουν στα προγράμματα κ.α είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ στη διεύθυνση: <http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/animal-production/ptina/astheneiesptinon-menu/459-salmonelosi>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΙΣ ΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Σύμφωνα με τον παραπάνω Κανονισμό και όσον αφορά τα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας ξεκίνησε από 01/01/2007.

Στόχος του προγράμματος, για μεταβατική περίοδο τριών ετών (01/01/2007 έως 31/12/2009) ήταν η μείωση του επιπολασμού των πέντε οροτύπων σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*/ *Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, *S. Hadar*, *S. Infantis*, *S. Virchow*), σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% , στο σύνολο των ενηλίκων σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής με περισσότερα από 250 πτηνά, στις 31/12/ 2009.

Από 01/01/2010 ο στόχος του προγράμματος είναι πλέον ετήσιος και περιλαμβάνει τη μείωση του επιπολασμού των πέντε οροτύπων σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*/ *Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, *S. Hadar*, *S. Infantis*, *S. Virchow*) στο σύνολο των ενηλίκων σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής με περισσότερα από 250 πτηνά , σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους εφαρμογής.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται:

1. με την εφαρμογή ενός σχήματος δειγματοληψίας ,το οποίο περιλαμβάνει τη δειγματοληψία που γίνεται με πρωτοβουλία των υπευθύνων των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ορνίθων αναπαραγωγής και εκκολαπτηρίων (αυτοέλεγχος) , καθώς και την επίσημη δειγματοληψία που πραγματοποιείται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές σαν μέρος των επίσημων ελέγχων.

2. με τον προαιρετικό εμβολιασμό των σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής

3. με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας

Το παραπάνω πρόγραμμα ελέγχου τέθηκε στη χώρα μας σε εφαρμογή με την υπ'αριθ. **258685/7/06/2007 (B 1011)** απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία καταργήθηκε από την αριθ. **349699/24.12.2009 (ΦΕΚ Β 2599)** απόφαση του Υπουργού

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και την με αριθμ. 314922/29.12.2010 (Β' 2178) τροποποιητική της.

Τα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος για το έτος 2014, παρατίθενται στο σχετικό Παράρτημα 5.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΙΣ ΟΡΝΙΘΕΣ ΩΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Όσον αφορά τα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας ξεκίνησε από 01/01/2008 ,σε εφαρμογή της με αριθ. 258525/17-01-2008 (Β' 124)απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία καταργήθηκε από την αριθ. 260973/12/02/2009 (Β' 243) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στόχος του προγράμματος, για μεταβατική περίοδο τριών ετών (01/01/2008 έως 31/12/2010), ήταν η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων *S.Enteritidis* και *S.Typhimurium/* στα ενήλικα σμήνη των ορνίθων ωοπαραγωγής. Την 31-12-2010 ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους οροτύπους αυτούς, καθορίστηκε σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 10% επί του συνόλου των ενηλίκων εκτρεφόμενων σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής που θα υφίσταντο κατά την ημερομηνία αυτή.

Η με αριθ.316420/29/12/2010 (Β' 2144) Απόφαση καταργεί την με αριθ. 260973/12/02/2009 (Β' 243) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και από 01/01/2011 ο στόχος του προγράμματος είναι πλέον ετήσιος και περιλαμβάνει τη μείωση του επιπολασμού των δύο οροτύπων σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium/ Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-) στο σύνολο των ενηλίκων σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής, σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 9% στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Το Εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπαραγωγής εφαρμόζεται πλέον βάση της με αριθμ. 1209/30007/13.03.2012 (Β' 930) Απόφασης και ο στόχος του προγράμματος συνεχίζει να είναι ετήσιος και να περιλαμβάνει τη μείωση του επιπολασμού των δύο οροτύπων σαλμονέλλας (*S. Enteritidis*, *S. Typhimurium/ Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-) στο σύνολο των ενηλίκων σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής , σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 2% στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται :

- 1.με την εφαρμογή ενός σχήματος δειγματοληψίας, το οποίο περιλαμβάνει τη δειγματοληψία που γίνεται με πρωτοβουλία των υπευθύνων των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ορνίθων ωοπαραγωγής (αυτοέλεγχοι), καθώς και την επίσημη δειγματοληψία που πραγματοποιείται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές, σαν μέρος των επισήμων ελέγχων.
2. με τον υποχρεωτικό εμβολιασμό όλων των σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής
- 3.με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας

Τα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος για το έτος 2014, παρατίθενται στο σχετικό Παράρτημα 5.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΟΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΑ ΟΡΝΙΘΙΑ ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Όσον αφορά τα σμήνη ορνιθίων κρεατοπαραγωγής, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας ξεκίνησε από 01/01/2009 ,σε εφαρμογή της με αριθ. **261069/23.03.2009 2(Β' 575)** απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η διάρκειά του παραπάνω προγράμματος ήταν τρία έτη (01/01/2009 έως 31/12/2011).

Στόχος του προγράμματος ήταν η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων *S.Enteritidis*, *S.Typhimurium* στα σμήνη των πουλερικών κρεατοπαραγωγής. Την 31-12-2011 ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους οροτύπους αυτούς, καθορίστηκε σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των εκτρεφόμενων σμηνών πουλερικών κρεατοπαραγωγής που υφίσταντο κατά την ημερομηνία αυτή.

Με την με αριθμ. 133362/23.12.2011 (Β' 3172) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η με αριθ. 261069/23.03.2009 2(Β' 575) Απόφαση καταργείται και ο στόχος του προγράμματος γίνεται πλέον ετήσιος. Την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους ορότυπους *S.Enteritidis*, *S.Typhimurium* / *Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, καθορίστηκε σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των εκτρεφόμενων σμηνών πουλερικών κρεατοπαραγωγής που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται:

1. με την εφαρμογή ενός σχήματος δειγματοληψίας, το οποίο περιλαμβάνει τη δειγματοληψία που γίνεται με πρωτοβουλία των υπευθύνων των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ορνιθίων κρεατοπαραγωγής (αυτοέλεγχοι), καθώς και την επίσημη δειγματοληψία που πραγματοποιείται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές, σαν μέρος των επισήμων ελέγχων.
2. με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας.

Τα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος για το έτος 2014, παρατίθενται στο σχετικό Παράρτημα 5.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΟΟΣΟΓΟΝΟΥ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ ΣΤΙΣ ΙΝΔΟΡΝΙΘΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΝΣΗΣ

Όσον αφορά τα σμήνη ινδορνιθίων αναπαραγωγής και πάχυνσης, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας ξεκίνησε από 01/01/2010 ,σε εφαρμογή της με αριθ. **354008/30.12.2009 (Β' 2640)** απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η διάρκειά του παραπάνω προγράμματος είναι τρία έτη (01/01/2010 έως 31/12/2012).

Στόχος του προγράμματος ήταν η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων *S.Enteritidis*, *S.Typhimurium* στα σμήνη ινδορνιθίων αναπαραγωγής και πάχυνσης . Την 31-12-2012, ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους οροτύπους αυτούς, καθορίστηκε σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των ενηλίκων εκτρεφόμενων σμηνών ινδορνιθίων αναπαραγωγής που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή και σε ποσοστό μικρότερο

ή ίσο του 1% επί του συνόλου των εκτρεφόμενων σμηνών ινδορνίθων πάχυνσης που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή.

Το πρόγραμμα πλέον εφαρμόζεται με την με αριθμ. **1751/51822/13.05.2013 (Β' 1141)** Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ο στόχος του προγράμματος είναι πλέον ετήσιος.

Την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους, ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους ορότυπους *S.Enteritidis*, *S.Typhimurium / Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, καθορίζεται σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των ενήλικων εκτρεφόμενων σμηνών ινδορνίθων αναπαραγωγής που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή και σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% επί του συνόλου των εκτρεφόμενων σμηνών ινδορνίθων πάχυνσης που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται:

- 1.με την εφαρμογή ενός σχήματος δειγματοληψίας, το οποίο περιλαμβάνει τη δειγματοληψία που γίνεται με πρωτοβουλία των υπευθύνων των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ινδορνίθων αναπαραγωγής και πάχυνσης. (αυτοέλεγχος), καθώς και την επίσημη δειγματοληψία που πραγματοποιείται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές, σαν μέρος των επισήμων ελέγχων
- 2.με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας

Τα απολογιστικά στοιχεία του προγράμματος για το έτος 2014, παρατίθενται στο σχετικό Παράρτημα 5.

4.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ

- **Αποτελέσματα ελέγχων του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής-Διορθωτικές ενέργειες**

Σύμφωνα με την παραπάνω εθνική απόφαση, το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής για το έτος 2014 περιελάμβανε τον έλεγχο (επίσημος έλεγχος και αυτοέλεγχος) όλων των σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής με >250 πτηνά (356) (Πίνακας 1)

Από τα **356** σμήνη που έπρεπε να ελεγχθούν το 2014 (με επίσημο έλεγχο και αυτοέλεγχο), ελέχθησαν και τα **356** σμήνη. Τα στοιχεία του προγράμματος φαίνονται στον πίνακα 1.

Από τα **356** σμήνη που ελέχθησαν, **4** ενήλικα σμήνη βρέθηκαν θετικά στους ορότυπους που περιλαμβάνει το πρόγραμμα και **11** σε άλλους ορότυπους σαλμονέλλας. Για την επίτευξη του στόχου του προγράμματος, ο επιπολασμός υπολογίζεται στα ενήλικα σμήνη, (ο αριθμός των οποίων για το 2014 ήταν 234). Σύμφωνα με τα στοιχεία του προγράμματος για το έτος 2014 στα ενήλικα σμήνη αναπαραγωγής ο επιπολασμός στους στοχοποιημένους ορότυπους σαλμονέλλας ήταν 1,7% (δηλαδή μεγαλύτερος από τον κοινοτικό στόχο, που είναι ≤1%).

Σύμφωνα με την απόφαση εφαρμογής του προγράμματος, ένα σμήνος θεωρείται θετικό όταν απομονωθούν από αυτό οι ορότυποι *S.Enteritidis*, *S.Typhimurium / Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, οπότε και λαμβάνονται τα μέτρα του άρθρου 7 της παραπάνω απόφασης.

Στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος 5 φαίνεται και ο αριθμός των πτηνών και των αυγών που καταστράφηκαν ή υπέστησαν θερμική επεξεργασία.

- **Αποτελέσματα ελέγχων του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής- Διορθωτικές ενέργειες**

Σύμφωνα με την εθνική απόφαση για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής, επίσημος έλεγχος ρουτίνας διενεργείται σε ένα τουλάχιστον σμήνος ανά εκμετάλλευση το χρόνο, σε εκμεταλλεύσεις που έχουν πάνω από 1000 πουλερικά.

Επίσημος έλεγχος και επίσημη δειγματοληψία διενεργούνται και στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- 1) Σε ηλικία 24 ± 2 εβδομάδων σε σμήνη ωοπαραγωγής που στεγάζονται σε κτίρια στα οποία ανιχνεύθηκε σαλμονέλλα στο προηγούμενο σμήνος.
- 2) Σε τυχόν περίπτωση υπόνοιας μόλυνσης από *Salmonella*, ως αποτέλεσμα επιδημιολογικής έρευνας τροφιμογενών εστιών σύμφωνα με το άρθρο 8 άλλο οδηγίας 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- 3) Σε όλα τα σμήνη ωοπαραγωγής στην εκμετάλλευση σε περίπτωση που ανιχνευθεί *Salmonella Enteritidis* ή *Salmonella Typhimurium*, *S. Typhimurium* (1,4,[5],12:i:-), σε ένα από τα σμήνη ωοπαραγωγής άλλο εκμετάλλευσης.
- 4) Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή το κρίνει απαραίτητο.

Η δειγματοληψία που διενεργείται από την αρμόδια αρχή μπορεί να αντικαταστήσει μία δειγματοληψία με πρωτοβουλία του υπευθύνου άλλο πτηνοτροφικής μονάδας.

Όπως φαίνεται από τον πίνακα 2 του Παραρτήματος 5, από τα **693** υπάρχοντα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής, έπρεπε να ελεγχτούν (με επίσημο έλεγχο και αυτοέλεχο) **693** σμήνη και τελικά ελέγχτηκαν **437** σμήνη.

Από τα **437** σμήνη που ελέγχτηκαν, βρέθηκαν **38** σμήνη θετικά από τα οποία **8** βρέθηκαν θετικά στους στοχοθετημένους ορότυπους του προγράμματος και **30** σε άλλους ορότυπους σαλμονέλλας.

Από τα παραπάνω, καθώς και από τα στοιχεία του πίνακα 2, προκύπτει ότι :

α) ο στόχος έχει επιτευχθεί για το 2014 (1,99% \leq 2%)

β) μεγάλος αριθμός από τα υπάρχοντα σμήνη ωοπαραγωγής δεν ελέγχθηκε το 2014 ή τουλάχιστον δεν υπήρχαν οι πληροφορίες του αυτοελέγχου, λόγω μη κάλυψης του 100% του επισήμου ελέγχου.

γ) πολύ χαμηλό ποσοστό εφαρμογής του προγράμματος εμφανίζει η Δυτ. Αττική, λόγω του σοβαρότατου προβλήματος έλλειψης προσωπικού.

Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων στην προσπάθειά του να βελτιώσει το ποσοστό εφαρμογής του προγράμματος ελέγχου και να έχει πληρέστερη εικόνα των στοιχείων των αυτοελέγχων ακόμη και στις περιπτώσεις εκείνες που ο επίσημος έλεγχος δεν διενεργείται σε ποσοστό 100%, προέβη στις ακόλουθες ενέργειες:

- αποστολή εγγράφου συμμόρφωσης προς το Νομάρχη της Δυτ. Αττικής το 2009,

- αποστολή εγγράφου στη Δ/ση Κτηνιατρικής Δυτ. Αττικής, προκειμένου να συλλέγει τα στοιχεία των αυτοελέγχων από τους πτηνοτρόφους, το 2009.

- αποστολή εγγράφου στη Δ/ση Κτηνιατρικής Δυτ. Αττικής, προκειμένου να συλλέγει τα στοιχεία των αυτοελέγχων από τους πτηνοτρόφους, το 2010

- συνεχή τηλεφωνική επικοινωνία με τη Δ/ση Κτηνιατρικής Δυτ. Αττικής μετά την αποστολή των παραπάνω εγγράφων.

-πρόταση του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων στη Δ/ση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου για διενέργεια εσωτερικής επιθεώρησης στη Δ/ση Κτηνιατρικής Δυτ. Αττικής, η οποία και υλοποιήθηκε το 2010.

-Αποστολή εγκυκλίου στα Τμήματα Κτηνιατρικής των Π.Ε τον Φεβρουάριο του 2012, με οδηγίες για την καλύτερη εφαρμογή του προγράμματος στις όρνιθες ωοπαραγωγής, την αξιολόγησή του και την βελτίωση των σχετικών αποστελλόμενων στοιχείων στο Τμήμα μας.

-Σεμινάρια σχετικά με την εφαρμογή των προγραμμάτων, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα 5.

Σύμφωνα με την απόφαση εφαρμογής του προγράμματος, ένα σμήνος θεωρείται θετικό όταν απομονωθούν από αυτό οι ορότυποι *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium* / *Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, οπότε και λαμβάνονται τα μέτρα του άρθρου 8 της παραπάνω απόφασης.

Στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος 5 φαίνεται και ο αριθμός των πτηνών και των αυγών που καταστράφηκαν ή υπέστησαν θερμική επεξεργασία.

- **Αποτελέσματα ελέγχων του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνιθίων κρεατοπαραγωγής- Διορθωτικές ενέργειες**

Σύμφωνα με την εθνική απόφαση για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνιθίων κρεατοπαραγωγής, επίσημος έλεγχος διενεργείται:

A. σε τουλάχιστον ένα σμήνος κοτόπουλων κρεατοπαραγωγής από το 10% των εκμεταλλεύσεων που εκτρέφουν πάνω από 5000 πτηνά κάθε χρόνο (επίσημος έλεγχος ρουτίνας).

B. Βάση αξιολόγησης κινδύνου:

B.1. σε τυχόν περίπτωση υπόνοιας μόλυνσης από *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium* / *Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, ως αποτέλεσμα της επιδημιολογικής έρευνας τροφιμογενών εστιών σύμφωνα με το άρθρο 8 του Π.Δ 41/2006 (Α 175).

B.2. σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος για *Salmonella Enteritidis* ή *Salmonella Typhimurium* / *Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, σε δειγματοληψία που πραγματοποίησε ο υπεύθυνος του σφαγείου σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2073/2005.

B.3. σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος για *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium* / *Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, κατά τον επίσημο έλεγχο στο σφαγείο σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 854/2004.

B.4. σε περίπτωση ανίχνευσης αντιμικροβιακών ουσιών, στα πλαίσια του προγράμματος ανίχνευσης καταλοίπων, κατά τους επισήμους ελέγχους στο σφαγείο.

Γ. σε όλα τα σμήνη τουλάχιστον ενός κύκλου μιας εκμετάλλευσης, που ο υπεύθυνος της εκμετάλλευσης θέλει να κάνει χρήση της παρέκκλισης Α2 του παραρτήματος Ι της παρούσας.

Από την έκδοση της εφαρμοστικής απόφασης και εφεξής, το πρόγραμμα εφαρμόζεται κανονικά σε όλη τη χώρα, τόσο από τους υπευθύνους των πτηνοτροφικών μονάδων, όσο και από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές.

Όπως φαίνεται από τον πίνακα 3 του Παραρτήματος 5, από τα 7551 υπάρχοντα σμήνη ορνιθίων κρεατοπαραγωγής, έπρεπε να ελεγχτούν (με επίσημο έλεγχο και αυτοέλεγχο) 7551 σμήνη και ελέγχτηκαν 7504 σμήνη (115 με επίσημο έλεγχο και τα υπόλοιπα με αυτοέλεγχο). Το ποσοστό κάλυψης των σμηνών από άποψη ελέγχων είναι στο 99,37% . Από τα σμήνη που ελέχθησαν κανένα δε βρέθηκε θετικό στους στοχοθετημένους ορότυπους του προγράμματος, ενώ βρέθηκαν 19 σμήνη θετικά σε άλλους ορότυπους σαλμονέλλας.

Το γεγονός ότι δεν ελέγχθηκε το 100% του πληθυσμού ορνιθίων κρεατοπαραγωγής της χώρας το 2014 οφείλεται σε μη συμμόρφωση ορισμένων πτηνοτρόφων με τη νομοθεσία, καθώς και στο γεγονός ότι κάποια σμήνη δεν ελέχθησαν γιατί δεν ήταν στην κατάλληλη ηλικία για δειγματοληψία. Στους μη συμμορφούμενους πτηνοτρόφους έγιναν συστάσεις από τις αρμόδιες τοπικές κτηνιατρικές αρχές.

Σύμφωνα με την απόφαση εφαρμογής του προγράμματος, ένα σμήνος θεωρείται θετικό όταν απομονωθούν από αυτό οι ορότυποι *S.Enteritidis*, *S.Typhimurium / Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, οπότε και λαμβάνονται τα μέτρα του άρθρου 7 της παραπάνω απόφασης.

Καθόλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος για το έτος 2014 δεν απομονώθηκαν οι στοχοθετημένοι ορότυποι του προγράμματος (*S.Enteritidis*, *S.Typhimurium / Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-).

Με την με αριθμ. 133362/ 23/12/2011 (Β' 3172) Απόφαση τα σφάγια των πουλερικών που προέρχονται από το θετικό σε *Salmonella Typhimurim / Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, και *S. Enteritidis* σμήνος υποβάλλονται σε δειγματοληψία για σαλμονέλλα από τον υπεύθυνο του σφαγείου σύμφωνα με το παράρτημα Ι Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1086/2011 (όπως τροποποιεί του Παράρτημα του Κανονισμού 2160/2003 και το Παράρτημα Ι του Κανονισμού 2073/2005) όπου προβλέπεται η απουσία *S.Enteritidis*, *S.Typhimurium / Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, σε 25 γρ. νωπού κρέατος πουλερικών.

- **Αποτελέσματα ελέγχων του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής και πάχυνσης-Διορθωτικές ενέργειες**

Σύμφωνα με την εθνική απόφαση αριθ. 1751/51822/24.04.2013 (Β' 1141) για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη **ινδορνίθων αναπαραγωγής**, επίσημος έλεγχος διενεργείται:

1) Μια φορά το χρόνο σε όλα τα σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής με τουλάχιστον 250 ενήλικες γαλοπούλες αναπαραγωγής ηλικίας μεταξύ 30 και 45 εβδομάδων και σε όλες τις εκμεταλλεύσεις με γαλοπούλες αναπαραγωγής ελίτ, γονείς προπατόρων και προπάτορές τους. Αυτή η δειγματοληψία μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί στο εκκολαπτήριο

2) Σε όλα τα σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής επιχειρήσεων στις οποίες ανιχνεύθηκε *S.Enteritidis*, *S.Typhimurium / Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4 [5], 12: i:-, από τα δείγματα που λαμβάνονται στο εκκολαπτήριο από τους υπευθύνους της πτηνοτροφικής μονάδας ή μέσα στο πλαίσιο των επισήμων ελέγχων, για να ερευνηθούν την προέλευση της μόλυνσης.

3) Κάθε φορά που η αρμόδια αρχή το θεωρεί απαραίτητο.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της περιφερειακής ενότητας έχει λόγους να αμφισβητεί το αποτέλεσμα (λανθασμένα θετικά ή λανθασμένα αρνητικά αποτελέσματα), ή που υπάρχει υπόνοια μόλυνσης από σαλμονέλλα σε ένα σμήνος στην εκμετάλλευση, μπορεί να αποφασίσει να επαναλάβει τη δοκιμή.

Σύμφωνα με την εθνική απόφαση για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη **ινδορνίθων πάχυνσης**, επίσημος έλεγχος διενεργείται:

1. Μια φορά το χρόνο σε ένα σμήνος στο 10% των εκμεταλλεύσεων με τουλάχιστον 500 ινδορνίθες πάχυνσης.

2. Σε όλα τα σμήνη εκμεταλλεύσεων ινδορνίθων πάχυνσης, στις οποίες ανιχνεύθηκε *Salmonella Enteritidis* ή *Salmonella Typhimurium* σε ένα σμήνος της εκμετάλλευσης στα δείγματα που συλλέχθηκαν από τους υπευθύνους της πτηνοτροφικής μονάδας, εκτός και αν το κρέας των ινδορνίθων των σμηνών αυτών προορίζεται για βιομηχανική θερμική επεξεργασία ή άλλη επεξεργασία για την εξάλειψη της σαλμονέλλας.

3. Σε όλα τα σμήνη στην εκμετάλλευση, όταν ένα σμήνος βρεθεί θετικό στη *Salmonella Enteritidis* ή *Salmonella Typhimurium* ή *S. Typhimurium* (1,4,[5],12:i:-) κατά τη διάρκεια του προηγούμενου κύκλου, στα δείγματα που συλλέχθηκαν από τον υπεύθυνο της πτηνοτροφικής μονάδας.

4. Βάση αξιολόγησης κινδύνου:

4.1 σε τυχόν περίπτωση υπόνοιας μόλυνσης από *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium* ή *S. Typhimurium* (1,4,[5],12:i:-), ως αποτέλεσμα της επιδημιολογικής έρευνας τροφιμογενών εστιών σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

4.2. σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος για *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium* ή *S. Typhimurium* (1,4,[5],12:i:-) σε δειγματοληψία που πραγματοποίησε ο υπεύθυνος του σφαγείου σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2073/2005, όπως ισχύει.

4.3 σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος για *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium* ή *S. Typhimurium* (1,4,[5],12:i:-) κατά τον επίσημο έλεγχο στο σφαγείο σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 854/2004.

4.4 σε περίπτωση ανίχνευσης αντιμικροβιακών ουσιών, στα πλαίσια του προγράμματος ανίχνευσης καταλοίπων, κατά τους επισήμους ελέγχους στο σφαγείο.

Η δειγματοληψία που διενεργείται από την αρμόδια αρχή μπορεί να αντικαταστήσει μία δειγματοληψία με πρωτοβουλία του υπευθύνου της πτηνοτροφικής μονάδας.

Από τα 68 υπάρχοντα σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής και πάχυνσης, έπρεπε να ελεγχτούν το 2014 (με επίσημο έλεγχο και αυτοέλεγχο) 67 σμήνη (3 σμήνη αναπαραγωγής και 64 σμήνη πάχυνσης) και ελέγχτηκαν 57 σμήνη (7 με επίσημο έλεγχο και 50 με αυτοέλεγχο).

Από την αξιολόγηση των στατιστικών στοιχείων του προγράμματος και όπως φαίνεται από τους πίνακες 4 και 5 του Παραρτήματος 5 προκύπτουν τα παρακάτω:

- το πρόγραμμα πλέον εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα με κάποιες δυσκολίες, τόσο από τους υπευθύνους των πτηνοτροφικών μονάδων, όσο και από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές.

- Καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος για το έτος 2014 δεν απομονώθηκαν οι στοχοθετημένοι ορότυποι του προγράμματος (*Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Typhimurium* ή *S. Typhimurium* (1,4,[5],12:i:-)).

Σύμφωνα με την απόφαση εφαρμογής του προγράμματος, ένα σμήνος θεωρείται θετικό όταν απομονωθούν από αυτό οι ορότυποι *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Typhimurium* ή *S. Typhimurium* (1,4,[5],12:i:-), οπότε και λαμβάνονται τα μέτρα του άρθρου 7 της παραπάνω απόφασης.

4.3 ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΑΣ

A. Αποφάσεις

Το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής της χώρας μας τέθηκε σε εφαρμογή με την με αριθ. 258685/7/06/2007 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*» (B 1011), η οποία καταργήθηκε από την αριθ. 349699/24.12.2009 (ΦΕΚ Β 2599) απόφαση του ΥΠΑΑΤ και την με αριθμ. 314922/29.12.2010 (B' 2178) τροποποιητική της.

Το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπαραγωγής της χώρας μας τέθηκε σε εφαρμογή με την με αριθ.258525/17-01-2008 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*» (B 124), η οποία καταργήθηκε από την αριθ. 260973/12/02/2009 (B' 243) απόφαση. Η με αριθ.316420/29/12/2010 (B' 2144) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αντικατέστησε την προηγούμενη Απόφαση. Το Εθνικό πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπαραγωγής εφαρμόζεται πλέον βάση της με αριθμ. 1209/30007/13.03.2012 (B' 930) Απόφασης, η οποία κατήργησε την προηγούμενη Απόφαση.

Το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στα ορνίθια κρεατοπαραγωγής της χώρας μας τέθηκε σε εφαρμογή με την με αριθ. 261069/23.03.2009 (B 575) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα ορνίθια κρεατοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*» η οποία καταργήθηκε από την με αριθμ. 133362/23/12/2011 (B' 3172) Απόφαση.

Το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης της χώρας μας τέθηκε σε εφαρμογή με την με αριθ. 354008/30.12.2009 (B' 2640) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης» η οποία καταργήθηκε από την με αριθμ.1210/30014/13.03.2012 (B' 1054) Απόφαση. Το πρόγραμμα πλέον εφαρμόζεται σύμφωνα με την με αριθ. 1751/51822/24.04.2013 (B' 1141) απόφαση του ΥΠΑΑΤ.

4.4 ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Το Τμήμα Ζωοαναθρωπονόσων της Δ/νσης Υγείας των ζώων, το οποίο και είναι υπεύθυνο για το συντονισμό και τον έλεγχο της εφαρμογής του προγράμματος, έχει προβεί, μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του για το έτος 2014 σε συνέχεια των ενεργειών των προηγούμενων ετών, στις παρακάτω ενέργειες για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των προγραμμάτων:

1) Πιστοποιημένο από το ΙΝΕΤΠ σεμινάριο για τη εφαρμογή των προγραμμάτων ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και κρεατοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και στα σμήνη ινδορνίθων αναπαραγωγής και πάχυνσης. Το παραπάνω αποτελούσε τμήμα του πιστοποιημένου σεμιναρίου του ΙΝΕΤΠ με τίτλο «Επιμορφωτικό Σεμινάριο για θέματα Ζωοαναθρωπονόσων», το οποίο υλοποιήθηκε μετά από την υποβολή αιτήματος στο ΙΝΕΤΠ (24 Νοεμβρίου 2014).

2) Έποπτεία της εφαρμογής των ΕΠΕΣ μέσω της αξιολόγησης των στατιστικών στοιχείων εφαρμογής των προγραμμάτων.

5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το συγχρηματοδοτούμενο από την ΕΕ πρόγραμμα επιζωοτιολογικής επιτήρησης και παρακολούθησης της λύσσας στα άγρια και κατοικίδια θηλαστικά το οποίο εφαρμόστηκε το 2012 σε καθορισμένους Νομούς της Ελληνικής Επικράτειας επεκτάθηκε από το έτος 2013 σε ολόκληρη τη χώρα πλέον ως πρόγραμμα επιτήρησης και καταπολέμησης της λύσσας στην Ελλάδα, μετά την επανεμφάνιση κρουσμάτων σε ζώα στην Ελλάδα από τον Οκτώβρη του 2012.

Το πρόγραμμα εφαρμόστηκε αρχικά σύμφωνα με την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 30^{ης} Νοεμβρίου 2012 με αριθμ. 761/2012/ΕΕ «για την έγκριση των ετήσιων και πολυετών προγραμμάτων και τη για την χρηματοδότηση από την Ένωση για την εκρίζωση, έλεγχο και επιτήρηση ορισμένων νόσων των ζώων και ζωοανθρωπονόσων που παρουσιάζονται από τα ΚΜ το έτος 2013» και σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων & Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής) 331/10301-25/01/2013 με αρ. ΦΕΚ 198 «Πρόγραμμα Επιτήρησης και Καταπολέμησης της Λύσσας στην Ελλάδα», τεύχος Β όπως ισχύει.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται για το έτος 2014 από την ΕΕ κατά 75%, σύμφωνα με την απόφαση 722/2013 και περιλαμβάνονται οι δαπάνες των εργαστηριακών δοκιμών για την ανίχνευση της λύσσας, οι δαπάνες εμβολιασμού των ζώων της άγριας πανίδας (προμήθεια δολωμάτων και εναέρια διανομή αυτών) και του ελέγχου της αποτελεσματικότητας του εμβολιασμού και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για προσωπικό το οποίο προσλαμβάνεται ειδικά για τη διενέργεια των εργαστηριακών δοκιμών. Επίσης, έχει υποβληθεί, μέσα στα χρονικά περιθώρια που ορίζονται από την Κοινοτική νομοθεσία, συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα για τα έτη 2015-17 το οποίο και έχει εγκριθεί (**SANTE/VP/2015/EL/SI2.700775 Απόφαση της Ε. Επιτροπής της 30ης Ιανουαρίου 2015**).

Η εθνική δαπάνη που αφορά τη συλλογή, μεταφορά των δειγμάτων, αγορά των διαγνωστικών αντιδραστηρίων, εμβολίων και λοιπών αναλωσίμων υλικών που απαιτούνται για τις δειγματοληψίες και τις διαγνωστικές εργαστηριακές εξετάσεις, και την πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού για την εφαρμογή του Προγράμματος έχει προβλεφθεί και καλύπτεται από τον τακτικό προϋπολογισμό.

Η εφαρμογή του προγράμματος ανατέθηκε στους παρακάτω φορείς με τις αντίστοιχες για κάθε ένα αρμοδιότητες:

Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΑΠΕΝ), το οποίο είναι αρμόδιο για:

- το σχεδιασμό, τη σύνταξη και την εκπόνηση του Προγράμματος Επιτήρησης και Καταπολέμησης της Λύσσας στην Ελλάδα,
- τον έλεγχο σε κεντρικό επίπεδο και τον συντονισμό όλων των λοιπών αρμοδίων φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του ανωτέρου προγράμματος σε όλη τη χώρα,
- τον ορισμό των αρχών και φορέων εφαρμογής του προγράμματος και τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων ανάλογα με τις ανάγκες του,
- την παροχή κατάλληλων οδηγιών και διευκρινίσεων προς τους φορείς εφαρμογής του προγράμματος, με σκοπό τη διευκόλυνση και ενίσχυση του έργου τους,

- την συλλογή των στοιχείων και των αποτελεσμάτων του, την αξιολόγηση τους καθώς και την ενημέρωση των αρμοδίων αρχών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα των Ζώων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών (Νεαπολέως 25, Αγία Παρασκευή, 15310 Αθήνα), το οποίο είναι αρμόδιο για:

- τη συγκέντρωση των αποστελλομένων δειγμάτων αγρίων και κατοικίδιων θηλαστικών,
- τη διενέργεια των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων και διαγνωστικών τεχνικών για την ανίχνευση του ιού της λύσσας και τη διενέργεια των απαιτούμενων εξετάσεων για τη διαπίστωση της ανοσολογικής κατάστασης των αλεπούδων ως προς τη λύσσα μετά το πέρας του εμβολιασμού. Επίσης τη διενέργεια των απαιτούμενων εξετάσεων για την τιτλοποίηση του εμβολίου και τη διάκριση του εμβολιαστικού στελέχους από το άγριο στέλεχος, και τον έλεγχο αντισωμάτων κατόπιν των εμβολιασμών στις μετακινήσεις των ζώων
- την υποβολή των στοιχείων και εργαστηριακών αποτελεσμάτων στη Δ/νση Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΠΕΝ,
- την αποστολή, εφόσον κριθεί αναγκαίο, των θετικών για την λύσσα δειγμάτων στο αρμόδιο Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς, με ταυτόχρονη ενημέρωση του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής (ΥΠΑΠΕΝ),
- τη σύνταξη μηνιαίας κατάστασης με τις διενεργηθείσες εξετάσεις του Εργαστηρίου καθώς και της εξαμηνιαίας και τελικής ετήσιας κατάστασης για την εφαρμογή του προγράμματος επιτήρησης σε όλη την Επικράτεια, σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις, τις οποίες αποστέλλει στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, (ΥΠΑΠΕΝ),
- την συνεργασία με το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα,
- τη διασφάλιση της κοινοποίησης των πληροφοριών που παρέχει το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων και στο Τμήμα Ιολογίας της Δ/νσης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης,
- την παροχή επιστημονικής και τεχνικής συνδρομής στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων για την εφαρμογή συντονισμένων σχεδίων επιτήρησης,
- την παρακολούθηση των εξελίξεων σχετικά με την επιδημιολογία της λύσσας.,
- τον συντονισμό των προτύπων και των μεθόδων διάγνωσης που εφαρμόζονται στο Ινστιτούτο Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Δ/νσης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, και στα υπόλοιπα κτηνιατρικά εργαστήρια, που ενδεχόμενα θα συμμετάσχουν στη διάγνωση της λύσσας.

Επιπλέον,

- ελέγχει την ποιότητα όλων των υποστρωμάτων και αντιδραστηρίων που χρησιμοποιούνται από τα εργαστήρια που συμμετέχουν στη διάγνωση της λύσσας,
- οργανώνει μία τουλάχιστον συγκριτική δοκιμή ανά έτος (ring test),
- τα απομονωθέντα στελέχη της λύσσας διατηρούνται σε αυτό για 2 έτη,
- συνεργάζεται με τους άλλους φορείς που ασχολούνται με τη λύσσα στον άνθρωπο,
- διοργανώνει, μαθήματα κατάρτισης όπου αυτό είναι αναγκαίο για το προσωπικό των εργαστηρίων διάγνωσης της νόσου.

Η Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών η οποία ορίζεται αρμόδια από το Ν.4039/2012 (Α15) αρ.3, για :

- την εισήγηση για την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων που προβλέπονται από το νόμο αυτό
- την έκδοση εγκυκλίων για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και για κάθε θέμα που αφορά στα ζώα συντροφιάς.

Οι Δ/νσεις Κτηνιατρικής της Περιφέρειας των Περιφερειακών Ενοτήτων (πρώην νομών) εφαρμογής του προγράμματος, οι οποίες είναι αρμόδιες:

- για το συντονισμό της εφαρμογής του προγράμματος Επιτήρησης και Καταπολέμησης της Λύσσας στην Ελλάδα στην περιοχή αρμοδιότητάς τους,
- για την εποπτεία της εφαρμογής του προγράμματος στην περιοχή αρμοδιότητάς τους,
- για την αξιολόγηση εφαρμογής του προγράμματος στην περιοχή αρμοδιότητάς τους,
- για την συνεργασία με τα αντίστοιχα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της περιοχής αρμοδιότητάς τους, όπως επίσης και με το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων
- για την συνεργασία με τις Δασικές υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων (πρώην νομών) εφαρμογής του προγράμματος,
- για την συνεργασία και την ενημέρωση των κυνηγετικών ομοσπονδιών και των φιλοζωικών σωματείων της περιοχής αρμοδιότητάς τους.

Τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων (πρώην νομών), είναι αρμόδια :

- για τον ορισμό του υπεύθυνου εφαρμογής και παρακολούθησης του προγράμματος Επιτήρησης και Καταπολέμησης της Λύσσας στην Ελλάδα,
- για τη λήψη των δειγμάτων από τα νεκρά θηλαστικά και την αποστολή τους στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα, την σύνταξη των σχετικών διαβιβαστικών εγγράφων και την έκδοση των αποφάσεων λήψης και άρσης των λαμβανομένων μέτρων στις περιπτώσεις υποψίας ή επιβεβαίωσης της νόσου,
- για την αξιολόγηση εφαρμογής του προγράμματος σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας,
- για την συνεργασία και την ενημέρωση άλλων αρμόδιων αρχών και φορέων σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος,
- για την επιβεβαίωση του αντιλυσσικού εμβολιασμού των ποιμενικών σκύλων της περιοχής δικαιοδοσίας τους, κατά τη διενέργεια επισήμων ελέγχων, μέσα στο πλαίσιο εφαρμογής άλλων εθνικών προγραμμάτων,
- για την εκπαίδευση των ιδιωτών κτηνιάτρων, των υπευθύνων και λοιπών υπαλλήλων των τοπικών Δασικών Υπηρεσιών, των φιλοζωικών σωματείων, των εκπροσώπων των τοπικών κυνηγετικών οργανώσεων και οποιονδήποτε άλλων φορέων που ενδέχεται να έχουν σχέση με το πρόγραμμα,
- για την αποστολή των ζητούμενων στατιστικών στοιχείων του προγράμματος στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων
- για την ενημέρωση των ιδιωτών κτηνιάτρων της περιοχής αρμοδιότητάς τους σχετικά με το πρόγραμμα και την επιβολή σε αυτούς των προβλεπόμενων κυρώσεων, στις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνεται μη άμεση κοινοποίηση ύποπτων για λύσσα περιστατικών σε κατοικίδια ή ζώα της άγριας πανίδας.

Η Δ/ση Αισθητικών Δασών του ΥΠΑΑΤ είναι αρμόδια:

- για το συντονισμό των ενεργειών που αναλαμβάνονται στα πλαίσια της παρούσης από τις δασικές υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και τον ορισμό υπευθύνων σε αυτές, για την απρόσκοπτη εφαρμογή και παρακολούθηση του Προγράμματος Επιτήρησης και Καταπολέμησης της Λύσσας στην Ελλάδα,
- ii) για την παροχή οδηγιών προς τις δασικές υπηρεσίες των αποκεντρωμένων διοικήσεων, στις περιφερειακές ενότητες εφαρμογής του προγράμματος, αναφορικά με τη συλλογή δειγμάτων νεκρών άγριων θηλαστικών σε απαγορευμένες και μη για την θήρα περιοχές ή και την ενεργητική δειγματοληψία εφόσον αυτό απαιτείται,
- iii) για την παροχή οδηγιών προς τις δασικές υπηρεσίες των αποκεντρωμένων διοικήσεων, στις περιφερειακές ενότητες εφαρμογής του προγράμματος, προκειμένου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στη δραστηριότητα της θηροφύλαξης, να διενεργούν, για τους σκοπούς του παρόντος, ελέγχους στα βιβλιάρια υγείας των κυνηγητικών σκύλων καθώς και στην τήρηση των σχετικών με τη σήμανση τους, από την εθνική νομοθεσία, διατάξεων,
- iv) για τη λήψη μέτρων ενημέρωσης του πληθυσμού που δραστηριοποιείται στο δασικό χώρο σχετικά με τη λύσσα και τις επιπτώσεις της στη δημόσια υγεία και την παροχή των απαραίτητων οδηγιών, για την ασφάλειά τους. Επιπροσθέτως η ενημέρωση των ομάδων αυτών αποσκοπεί στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού ώστε σε συνεργασία με τις τοπικές και δασικές υπηρεσίες να συμβάλλουν στο έργο της συλλογής των προβλεπόμενων από το Πρόγραμμα δειγμάτων άγριων ζώων και της έγκαιρης αποστολής τους στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα.

Η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος είναι αρμόδια για την ενημέρωση των μελών των Κυνηγετικών Οργανώσεων της (Κυνηγετικές Ομοσπονδίες και Κυνηγετικούς Συλλόγους) σχετικά με τη λύσσα και τις επιπτώσεις της στη Δημόσια Υγεία και την παροχή των απαραίτητων οδηγιών, προκειμένου, με τη συνεργασία των τοπικών Κτηνιατρικών και Δασικών Αρχών, να συμβάλλουν στο έργο της συλλογής των προβλεπόμενων από το πρόγραμμα δειγμάτων άγριων ζώων και της έγκαιρης αποστολής τους στην Κτηνιατρική υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας και στην συνέχεια στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς. Οι ιδιωτικοί φύλακες θήρας των Κυνηγετικών Οργανώσεων, πέρα από τη συμβολή τους στη συλλογή των δειγμάτων, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 1 παρ. ιδ και άρθρο 4 παρ. 9 του Ν. 4039/2012(Α' 15/2-2-2012) «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό», να διενεργούν ελέγχους στα βιβλιάρια υγείας ή/και διαβατήρια των κυνηγετικών σκύλων για την τήρηση των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. α του ανωτέρω νόμου και ιδιαιτέρως των σχετικών προληπτικών εμβολιασμών.

Το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.) έχει ως κύριους σκοπούς:

- Την προστασία και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας μέσω της ενημέρωσης του κοινού και τη χάραξη εθνικής στρατηγικής για την πρόληψη της μετάδοσης νοσημάτων
- Την επιδημιολογική επιτήρηση των λοιμωδών νοσημάτων μέσω των συστημάτων επιτήρησης και συγκεκριμένα: του συστήματος υποχρεωτικής δήλωσης, του συστήματος παρατηρητών νοσηρότητας στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας (sentinel), του εργαστηριακού συστήματος επιτήρησης και την παρέμβαση στους χώρους υγείας.

- Την υποστήριξη ερευνητικών προγραμμάτων με σκοπό τη συλλογή, αξιολόγηση και διασπορά επιστημονικών δεδομένων.
- Την παροχή επιστημονικής υποστήριξης με τη δημοσίευση κατευθυντήριων οδηγιών συμπεριλαμβανομένης και της εκπαίδευσης επαγγελματιών.
- Τη λειτουργία Μονάδων Ειδικών Λοιμώξεων σε Νοσοκομεία σε όλη τη χώρα.
- Την αντιμετώπιση εκτάκτων κινδύνων Δημόσιας Υγείας.
- Την υποστήριξη ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (μετακινούμενων πληθυσμών & Trafficking).
- Την επίβλεψη για την εξασφάλιση υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος.
- Την υλοποίηση του Χάρτη Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας.

5.2 ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΝΟΣΟΥ - ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟ 2014

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ

Κατά το έτος 2014 η εφαρμογή του προγράμματος παθητικής επιτήρησης εφαρμόστηκε όπως και το έτος 2013 σε ολόκληρη τη χώρα.

Τους 3 πρώτους μήνες του 2014 ο αριθμός των δειγμάτων της παθητικής επιτήρησης που έφτανε στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα ήταν ικανοποιητικός. Εξετάστηκαν 150 δείγματα στα πλαίσια της παθητικής επιτήρησης (νεκρά και λυσούποτα ζώα). Το δεύτερο τρίμηνο του 2014 τα δείγματα μειώθηκαν σε 115 και το τρίτο τρίμηνο σε 56 δείγματα. Για το λόγο αυτό το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων έστειλε εγκυκλίους (398/18403/10.02.2014, 5132/128086/13.10.2014) προς τις Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, τις δασικές υπηρεσίες και την Κυνηγητική Συνομοσπονδία, τονίζοντας το θέμα και προτρέποντας για περισσότερη προσπάθεια στα πλαίσια ενίσχυσης της παθητικής επιτήρησης.

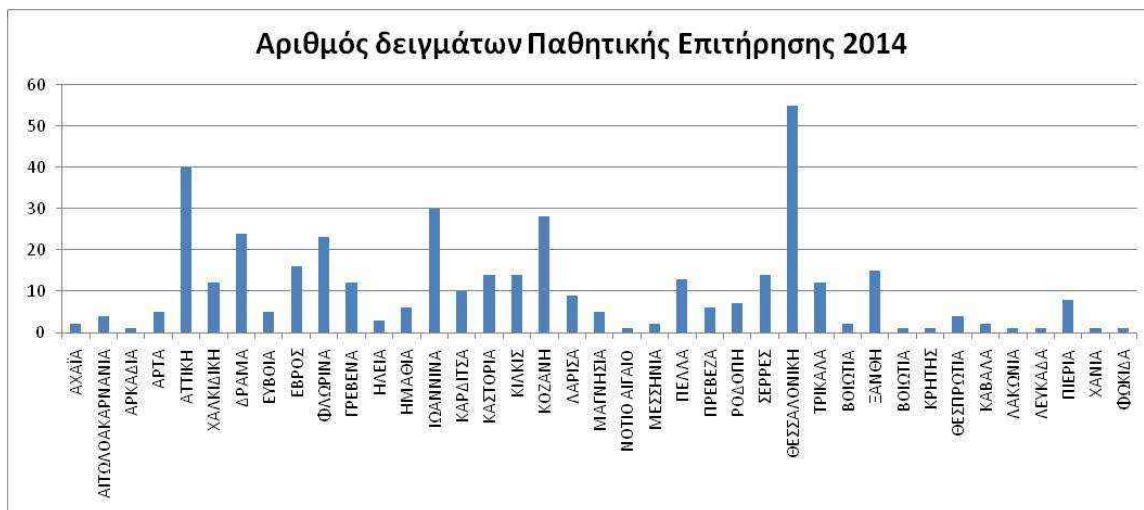
Τα προβλήματα που είχαν ως αποτέλεσμα την μείωση του αριθμού των δειγμάτων της παθητικής επιτήρησης ήταν αρκετά και ανάλογα του προηγούμενου έτους παρά τις προσπάθειες να ξεπεραστούν. Ένα κυρίαρχο πρόβλημα ήταν η παύση της κυνηγητικής περιόδου στα τέλη Φεβρουαρίου, οπότε οι κυνηγοί δεν έβγαιναν για κυνήγι, άρα η επαφή τους με το δάσος περιορίστηκε. Ένα άλλο πρόβλημα αφορούσε τους δασικούς υπαλλήλους, οι οποίοι είναι περιορισμένοι σε αριθμό και επιφορτισμένοι και με άλλα καθήκοντα (π.χ. πυρκαγιές την περίοδο του καλοκαιριού) και δεν υπήρχαν επαρκή κονδύλια για τις μετακινήσεις τους. Επίσης, παρά το ότι καταβλήθηκαν πάρα πολλές προσπάθειες από την Υπηρεσία μας για να χορηγηθούν δωρεάν αντιλυσσικοί εμβολιασμοί σε θηροφύλακες που μετέχουν στο πρόγραμμα επιτήρησης της λύσσας, δυστυχώς λόγω ανεπάρκειας ανθρώπινων αντιλυσσικών εμβολίων στη χώρα, δεν κατέστη δυνατό να γίνει ο εμβολιασμός τους μέσα στο 2014. Οι προσπάθειες για εμβολιασμό των ατόμων αυτών, συνεχίστηκαν με αποτέλεσμα το 2015 να έχουν εμβολιαστεί οι ενδιαφερόμενοι φύλακες θήρας και κτηνίατροι και να είναι σε εξέλιξη ο ορολογικός έλεγχος των ατόμων αυτών.

Το τελευταίο τρίμηνο του 2014 ο αριθμός των δειγμάτων αυξήθηκε σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο, φτάνοντας τα 89 δείγματα λόγω και της κυνηγητικής περιόδου που ήταν σε ισχύ.

Συνολικά, ο αριθμός των δειγμάτων για την παθητική επιτήρηση για το έτος 2014 ανήλθε στα 410 δείγματα, και ήταν μειωμένος ως προς τον αντίστοιχο δείγμάτων του 2013 (587 δείγματα) και η μείωση αυτή του αριθμού των δειγμάτων σε σχέση με το προηγούμενο έτος

αποδίδεται κυρίως στον μη εμβολιασμό των φυλάκων θήρας και στην έλλειψη κονδυλίων για τις μετακινήσεις τους.

Διάγραμμα Δείγματα Παθητικής Επιτήρησης 2014

Παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες στην εφαρμογή του προγράμματος, διοργανώθηκαν από το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής εκπαιδευτικά σεμινάρια προς του υπεύθυνους, για την εφαρμογή του προγράμματος, κτηνιάτρους

ενώ έγιναν συναντήσεις με υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, τις δασικές υπηρεσίες και την Κυνηγετική Ομοσπονδία Ελλάδας προκειμένου να ενισχυθεί η επιτήρηση της νόσου.

Συνολικά το 2014 βρέθηκαν 10 θετικά στη λύσσα ζώα, (2 σκύλοι, και 8 αλεπούδες), ενώ στο χάρτη που ακολουθεί φαίνεται η εντόπιση των κρουσμάτων από το 2012 έως και σήμερα.

ΧΑΡΤΗΣ Κρούσματα Λύσσας από το 2012 έως και το τέλος του 2014.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΚΟΚΚΙΝΩΝ ΑΛΕΠΟΥΔΩΝ-ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Κατά το έτος 2014 προγραμματίστηκε να γίνουν δύο εμβολιακές καμπάνιες, μία την άνοιξη και μία το φθινόπωρο. Η έκταση ρίψης των εμβολίων ήταν ίδια με το 2013, ενώ η πυκνότητα δολωμάτων /km² ήταν λίγο μικρότερη (22 δολώματα). Τα παραπάνω αποτυπώνονται στον παρακάτω χάρτη και τον πίνακα που ακολουθεί.

Ο πρώτος διαγωνισμός που προκηρύχτηκε για την ανάδειξη εταιρείας που θα αναλάμβανε και τις 2 καμπάνιες του 2014 δεν κατέληξε σε αποτέλεσμα, διότι η οικονομική προσφορά της υποψήφιας αναδόχου εταιρείας, η οποία και θα αναλάμβανε τα δύο έργα (προμήθειες εμβολίων και διανομής αυτών), ξεπερνούσε την προϋπολογισθείσα δαπάνη, τόσο στο σύνολό της, όσο και ανα κατηγορία εργασιών (προμήθεια εμβολίων-δολωμάτων και εναέρια διανομή αυτών) και έτσι η προσφορά κρίθηκε απορριπτέα.

Χάρτης εμβολιακής κάλυψης

Πίνακας. Έκταση περιοχής εμβολιασμού 2014

ΠΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΣΕ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ ΕΚΤΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ –ΔΡΟΜΩΝ -ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ
ΣΕΡΡΩΝ	3757,7
ΚΙΛΚΙΣ	2453,3
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3339,0
ΠΙΕΡΙΑΣ	1397,0
ΗΜΑΘΙΑΣ	1667,3
ΠΕΛΛΑΣ	2423,4
ΚΟΖΑΝΗΣ	3386,0
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	2251,0
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	1774,3
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1686,7
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	4980,0
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	1524,5
ΑΡΤΑΣ	1580,1
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	988,6
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2457,6
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	3244,2
ΛΑΡΙΣΑΣ	5343,4
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	3195,2
ΔΡΑΜΑΣ	3377,2
ΚΑΒΑΛΑΣ	1628,4
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	2250,0
ΦΘΙΩΤΙΔΑ (1/2)	2123,35
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	1782,9
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ (1/5)	992,36
ΣΥΝΟΛΟ	59603,51

Δεδομένης της μη ανάδειξης εταιρείας που θα αναλάμβανε και τις 2 καμπάνιες του 2014, τέλος της άνοιξης του 2014 διαμορφώθηκαν νέες τεχνικές προδιαγραφές για τους διαγωνισμούς προμήθειας εμβολίων και ανάθεσης υπηρεσιών διανομής των εμβολίων αυτών από τα πτητικά μέσα και έγινε επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού για την καμπάνια του φθινοπώρου του 2014, αφού πλέον δεν υπήρχαν χρονικά περιθώρια για να διεξαχθεί η εαρινή εμβολιακή εκστρατεία. Όλες οι διαδικασίες κινήθηκαν όσο το δυνατόν γρηγορότερα με τις προσπάθειες της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων και της Οικονομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου. Οι διαγωνιστικές διαδικασίες ολοκληρώθηκαν στο τέλος Οκτωβρίου, και οι συμβάσεις με τις εταιρίες που ανατέθηκαν τα έργα, υπογράφηκαν για την μεν Προμήθεια των εμβολίων δολωμάτων στις 3.11.2014, ενώ για τις εργασίες εναέριας διανομής αυτών στις 31.10.2014. Ακολούθησε η παραλαβή όλων των εμβολίων στην Αθήνα (03.11.2014) και δημιουργήθηκε ένα πρώτο πρόγραμμα πτήσεων που κάλυπτε όλη την περιοχή εμβολιασμού. Ο αντιλυσσικός εμβολιασμός από το στόμα σε αλεπούδες (Oral Rabies Vaccination) προγραμματίστηκε να πραγματοποιηθεί στις κάτωθι Περιφερειακές ενότητες: Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης, Φλώρινας, Ημαθίας, Πιερίας, Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Κιλκίς, Πέλλας, Σερρών, Πρεβέζης, Άρτας, Τρικάλων, Λάρισας, Καρδίτσας, Δράμας, Φθιώτιδας (το βορειοανατολικό τμήμα του νομού), Καβάλας (εκτός Θάσου), Μαγνησίας (εκτός Σποράδων), Αιτωλοακαρνανίας (βόρειο τμήμα της που συνορεύει με το νομό Άρτας και το νομό Ευρυτανίας), Ευρυτανίας. Ο εμβολιασμός πραγματοποιείται με δολώματα φέροντα εμβόλιο κατά

της λύσσας και η διασπορά του εμβολίου γινόταν με ρίψη από αέρος των παραπάνω δολωμάτων κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου του 2014, με τη χρήση 5 πτητικών μέσων σταθερών πτερυγών. Στα πλαίσια της εκστρατείας, υπολογίστηκε η διασπορά κατά μέσο όρο 22 δολωμάτων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο.

Αφού ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για το πρόγραμμα των πτήσεων (ημερομηνίες, αεροδρόμια πραγματοποίησης των ρίψεων και περιοχές εμβολιασμού) και τη χρήση των αεροδρομίων, συγκλήθηκε σύσκεψη με τις κτηνιατρικές αρχές στις Περιφερειακές Ενότητες εμβολιασμού, για ενημέρωσή τους, ενώ υπήρξε επικοινωνία με το Υπ. Παιδείας για την ενημέρωση των σχολείων (υπ' αριθμ. 4169/116246/17.09.2014), το Υπ. Εξωτερικών για την ενημέρωση των γειτονικών κρατών, τις δασικές αρχές, τις κυνηγητικές συνομοσπονδίες, τους Δήμους και τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.

Όλες οι παρτίδες των εμβολίων-δολωμάτων αφίχθηκαν ταυτόχρονα στην Ελλάδα, ελήφθησαν δείγματα από όλες τις κύριες παρτίδες αυτών, προκειμένου να γίνει εκτίμηση του εμβολιακού τίτλου κάθε κύριας παρτίδας. Τα δείγματα εστάλησαν προς εργαστηριακό έλεγχο στο Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς που εδρεύει στην πόλη Nancy της Γαλλίας και τα αποτελέσματα ήταν ικανοποιητικά στο σύνολο των παρτίδων που εστάλησαν.

Η έναρξη των εμβολιασμών πραγματοποιήθηκε στις 10/11/14 στο Πολύκαστρο Κιλκίς υπό την παρουσία πλήθους παραγόντων και εμπλεκόμενων φορέων.

Η διαδικασία εμβολιασμού είχε ως εξής:

Η πτητική εταιρεία την παραμονή κάθε ημέρας έστελνε στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/νσης Υγείας των Ζώων ένα πρόγραμμα (flight paths) για τις πτήσεις της επόμενης ημέρας. Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων ενημέρωνε άμεσα όλες τις Περιφερειακές Ενότητες που με τη σειρά τους ενημέρωναν το κοινό. Πολλές φορές όμως, λόγω κακών καιρικών συνθηκών, δεν πραγματοποιούνταν όλες οι προγραμματισμένες πτήσεις (5 αεροσκάφη Χ 3 πτήσεις= 15 πτήσεις ανά ημέρα), αλλά μερικές μόνο από αυτές ή και καμία λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών. Τα εμβόλια φυλάσσονταν υπό κατάψυξη σε κεντρική αποθήκη στον Πειραιά (ΠΕ Αττικής). Καταγραφικά μηχανήματα κατέγραφαν τη θερμοκρασία του θαλάμου σε τακτά χρονικά διαστήματα και η καταγραφή αυτή ελέγχονταν από κτηνιάτρους του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων.

Πριν από κάθε επιχείρηση στις αερολέσχες εκκίνησης αεροσκαφών, φορτηγά - ψυγεία μετέφεραν υπό κατάψυξη προκαθορισμένο αριθμό εμβολίων στο προκαθορισμένο αεροδρόμιο. Η φόρτωση των εμβολίων επί των οχημάτων στην κεντρική αποθήκη φύλαξης στον Πειραιά, γινόταν παρουσία Κτηνιάτρου του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων του Υπουργείου, ο οποίος μετά το πέρας της φόρτωσης και την καταμέτρηση των κιβωτίων που είχαν φορτωθεί, σφράγιζε το όχημα, το οποίο παρέμενε σφραγισμένο μέχρι και την τελική άφιξή του στην εκάστοτε αερολέσχη. Εκεί η αποσφράγιση γίνονταν από κτηνίατρο της περιοχής ή εφόσον η άφιξη γίνονταν ημέρες αργίας, από την αεροπορική εταιρεία.

Κτηνίατρος της Περιφερειακής Ενότητας ή του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Δ/νσης Υγείας των Ζώων βρισκόταν πάντα τις εργάσιμες ώρες και ημέρες και σε κάποιες περιπτώσεις και σε ημέρες /ώρες αργίας, στο χώρο του αεροδρομίου και επέβλεπε και κατέγραφε τη φόρτωση/εκφόρτωση των εμβολίων στα πτητικά μέσα, καθώς και τη διατήρηση της ψυκτικής αλυσίδας φύλαξης των εμβολίων (έλεγχος των καταγραφικών θερμομέτρων του οχήματος). Όλα τα στοιχεία καταγράφονταν σε ειδικές φόρμες (αριθμός παρτίδων δολωμάτων που φορτώθηκαν και περίσσευαν, ώρα έναρξης και διάρκειας πτήσεων, συνθήκες περιβάλλοντος κλπ). Επίσης ελέγχονταν οι καταγραφές του φορτηγού -ψυγείου σχετικά με τη θερμοκρασία. Σε κάποιες

περιπτώσεις που κτηνίατρος δεν παρίστατο στα αεροδρόμια (πχ Σαββατοκύριακα ή αργά το απόγευμα σε ορισμένες περιπτώσεις) όλα τα στοιχεία για τις ρίψεις και την αποθήκευση των εμβολίων στα οχήματα, καταγράφονταν από την αεροπορική εταιρεία (βάσει της υποχρέωσής της που αναφέρονταν στη Σύμβαση που είχε υπογραφεί). Τα στοιχεία αυτά παραδίδονταν την επόμενη εργάσιμη ημέρα στους κτηνιάτρους της περιοχής.

Στο τέλος κάθε πτήσης γίνονταν καταμέτρηση των εμβολίων που επιστρέφονταν, τα οποία στη συνέχεια φορτώνονταν για την επόμενη πτήση. Στο τέλος της ημέρας τα εμβόλια που δεν είχαν διανεμηθεί φυλάσσονταν στο ψυκτικό όχημα και χρησιμοποιούνταν την επόμενη μέρα, εφόσον δεν είχαν ξεπαγώσει.

Όλα τα στοιχεία των ρίψεων (δεδομένα του GPS) στέλνονταν το ίδιο βράδυ ή την επόμενη ημέρα από την πτητική εταιρεία στην Τοπογραφική Υπηρεσία του Υπουργείου. Οι τοπογράφοι αποτύπωναν τα δεδομένα σε χάρτες προκειμένου να γίνει η αξιολόγηση των ρίψεων. Σε περίπτωση που την επόμενη ημέρα δεν πραγματοποιούνταν πτήσεις λόγω κακών καιρικών συνθηκών, τα εμβόλια αυτά παρέμεναν στο ψυκτικό όχημα.

Σε περίπτωση που τα δεδομένα των ρίψεων έδειχναν ότι οι ρίψεις ήταν ανεπαρκείς σε μία περιοχή (λιγότερα από 20 δολώματα ανά τετραγωνικό χλμ), τότε το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων ενημέρωνε άμεσα με email την πτητική εταιρεία προκειμένου να επαναλάβει τις πτήσεις στην περιοχή αυτή.

Το πρόγραμμα πτήσεων δεν ήταν εφικτό να τηρηθεί με ακρίβεια σε ορισμένες περιπτώσεις και παρέκλινε σε κάποια σημεία από το αρχικό για διάφορους λόγους. Ο κυριότερος λόγος ήταν οι κακές καιρικές συνθήκες που πολλές φορές καθήλωναν τα αεροσκάφη για μέρες στο έδαφος ή πραγματοποιούνταν μόνο μία ή δύο πτήσεις ανά ημέρα/αεροσκάφος.

Παρ' όλες τις δυσκολίες το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε στις 22/1/14, περίπου δύο μήνες μετά από την έναρξή του.

Ο αριθμός των εμβολίων που παρελήφθησαν στις αποθήκες από την Επιτροπή Παραλαβής ήταν 1.319.716. Ο αριθμός αυτός ήταν κατά 10.338 εμβόλια μικρότερος από τον αριθμό των εμβολίων που θα έπρεπε να παραληφθούν από την εταιρεία προμήθειας εμβολίων βάσει αυτών που ορίστηκαν στην υπογραφείσα σύμβαση (1.330.054 συνολικά). Από αυτά τα εμβόλια, 175 εστάλησαν προς τιτλοποίηση στο Κοινοτικό Εργαστήριο αναφοράς για τη λύσσα, άρα τα εναπομείναντα δολώματα που διανεμήθηκαν στις αερολέσχες ήταν 1.319.541 δολώματα.

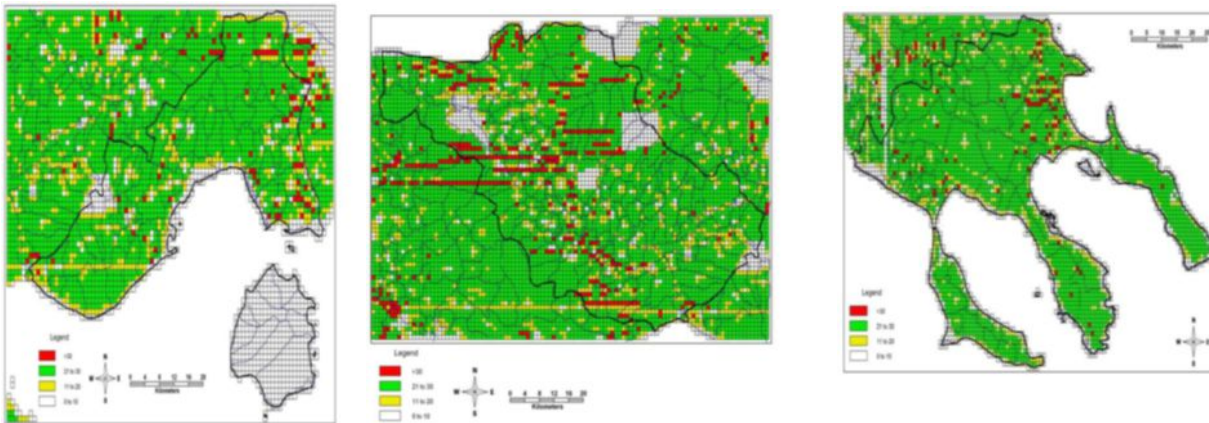
Ο αριθμός των εμβολίων που διανεμήθηκαν βάσει της Δ/σης Τεχνικών Μελετών Κατασκευών και Τοπογραφικής του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας βάσει των δεδομένων των GPS των αεροσκαφών, ήταν **1.317.983 δολώματα**, μικρότερος κατά 1558 εμβόλια από αυτά που έφτασαν στις αερολέσχες (1.319.541 δολώματα). Το ποσοστό του σφάλματος του μηχανήματος καταγραφής ανέρχεται σύμφωνα με την αεροπορική εταιρεία σε 0,5% και υπολογίζεται σε 6598 εμβόλια, τα οποία καλύπτουν την ποσότητα των 1558 εμβολίων που δεν κατεγράφησαν από το GPS των αεροσκαφών ενώ είχαν παραληφθεί στις αποθήκες φύλαξης των εμβολίων και διανεμήθηκαν στα αεροδρόμια εκκίνησης των αεροσκαφών.

Τα στοιχεία αναφορικά με τις πτήσεις και τις ρίψεις εμβολίων που ζητήθηκαν από την Επιτροπή (shapefiles etc) επισυνάπτονται ως συνημμένα αρχεία (φάκελοι rar) στο email με το οποίο αποστέλλεται η παρούσα έκθεση.

Η αξιολόγηση του προγράμματος εμβολιασμού κρίνεται ικανοποιητική. Η αποτύπωση των σημείων ρίψης σε χάρτες αναφορικά με τον έλεγχο της πυκνότητας αυτών ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των προδιαγραφών του διαγωνισμού. Η Τοπογραφική Υπηρεσία του Υπουργείου διερεύνησε το

γεωγραφικό ανάγλυφο σε περιοχές που η εμβολιακή κάλυψη ήταν μικρή ή/και ανύπαρκτη. Εκτός από τις αστικές, περιαστικές περιοχές και τις υδάτινες επιφάνειες (οι οποίες ούτως ή άλλως είχαν εξαιρεθεί), εμφανίζονται περιοχές με πολύ μεγάλα υψόμετρα (πάνω από 1400μ) που δεν έχουν εμβολιαστεί. Πρόκειται για περιοχές των ΠΕ Φλώρινας, Γρεβενών, Κοζάνης, Τρικάλων, Πέλλας, Καρδίτσας, Ημαθίας, Ευρυτανίας και Πιερίας. Το ίδιο είχε παρατηρηθεί και στην προηγούμενη εκστρατεία. Στις παραπάνω ΠΕ διερευνήθηκε διεξοδικά το υψόμετρο των περιοχών που δεν καλύφθηκαν. Βρέθηκε ότι στην πλειονότητα πρόκειται για μεγάλους ορεινούς όγκους που όμως διακόπτονταν από περιοχές χαμηλότερου υψόμετρου.

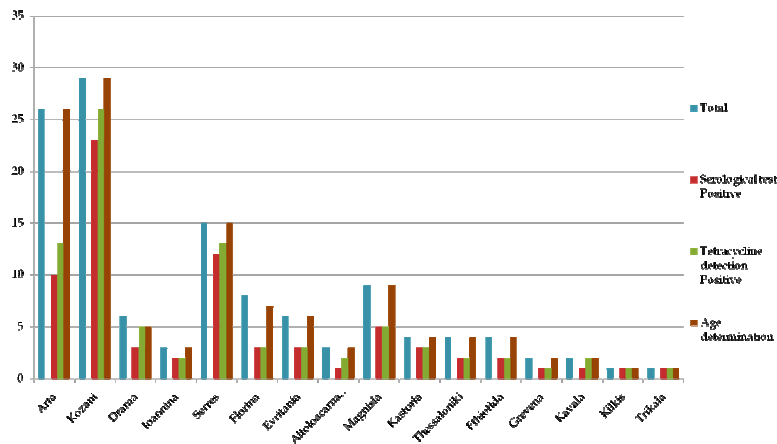
Διαγράμματα εμβολιακής κάλυψης όπου αποτυπώνεται η πυκνότητα εμβολίων ανά ΠΕ το 2014 (Καβάλα, Σέρρες, Χαλκιδική).

Ενεργητική Επιτήρηση μετά τους εμβολιασμούς 2013 (Δεν είχαν παρουσιασθεί στην έκθεση ΠΟΕΣΕ 2013 λόγω της μη ολοκλήρωσης των εργαστηριακών εξετάσεων όταν δημοσιεύτηκε).

Διάγραμμα . Αποτελέσματα εργαστηριακής ανάλυσης δειγμάτων ενεργητικής επιτήρησης που ακολούθησε εμβολιασμούς 2013.

Δεδομένου του μικρού αριθμού συλλεγόμενων δειγμάτων σε σχέση με τον στόχο, κυρίως εξαιτίας της αδυναμίας ανεύρεσης ζώων από τα συνεργεία δίωξης, αποτελούμενα από κτηνιάτρους, δασικούς υπαλλήλους και φύλακες θήρας και της αδυναμίας στόχευσης των αλεπούδων από μακρινές αποστάσεις λόγω χρησιμοποίησης συγκεκριμένων όπλων βάσει της ελληνικής νομοθεσίας, τα αποτελέσματα της ενεργητικής επιτήρησης που ακολούθησαν την εμβολιακή εκστρατεία του 2013, σίγουρα δεν αποτυπώνουν με ασφάλεια την επιτυχία ή όχι του εμβολιακού προγράμματος. Παρά τα σχετικά μεγάλα ποσοστά ανίχνευσης τετρακυκλίνης αλλά και αντισωμάτων στα εξεταζόμενα δείγματα, αυτά τα αποτελέσματα δεν είναι ενδεικτικά για όλες τις ΠΕ.

Για παράδειγμα σε αρκετές ΠΕ συλλέχθηκαν μόνο ένα ή και λιγοστά δείγματα λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους (πχ Κιλκίς ή Θεσσαλονίκη). Σε άλλες η κατανομή των συλλεγόμενων δειγμάτων, παρά τις οδηγίες που εδόθησαν δεν ήταν ομοιογενής όπως για παράδειγμα στην ΠΕ Κοζάνης (Χάρτες παρακάτω που δείχνουν αφενός τη συλλογή δειγμάτων ενεργητικής επιτήρησης στην ΠΕ αλλά και την εμβολιακή κάλυψη), που ενώ συλλέχθηκαν αρκετά δείγματα συγκριτικά με άλλες ΠΕ (29 δείγματα, ενώ ο στόχος ήταν 68), αυτά τα δείγματα συλλέχθηκαν κατά κύριο λόγο από το Βορειοανατολικό Τμήμα της ΠΕ. Παρόλα αυτά τα αποτελέσματα ορολογικής εξέτασης και ανίχνευσης του βιοδείκτη ήταν πολύ ικανοποιητικά στην ΠΕ Κοζάνης (82% και 93% προσεγγιστικά).

Αντίθετα στην ΠΕ Άρτας, όπως φαίνεται στον παρακάτω χάρτη της ΠΕ που αποτυπώνει την συλλογή των δειγμάτων, ο αριθμός τους (26 δείγματα) είναι αρκετά ικανοποιητικός (κοντά στον στόχο των 31 δειγμάτων) ενώ η κατανομή αυτών είναι σχετικά ομοιογενής (συγκριτικά με άλλες ΠΕ). Ωστόσο, σε αντίθεση με την Κοζάνη, τα ζώα που «δάγκωσαν» το εμβόλιο ανέρχονται σε ένα ποσοστό της τάξης του 52% ενώ αυτά που ήταν οροθετικά το 38%.

Οι αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες ενημερώθηκαν από το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων για τις αστοχίες αυτές και μάλιστα όλα αυτά τα δεδομένα παρουσιάστηκαν διεξοδικώς τον Οκτώβριο του 2014 σε συνάντηση του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων με κτηνιάτρους των 24 ΠΕ εφαρμογής του προγράμματος η οποία διεξήχθη στη Θεσσαλονίκη.

Ενεργητική Επιτήρηση μετά τους εμβολιασμούς 2014

Το πρόγραμμα Ενεργητικής Επιτήρησης που ακολούθησε τον εμβολιασμό των αλεπούδων του 2014 πήρε παράταση με σκοπό να αυξηθεί ο αριθμός των συλλεγόμενων δειγμάτων και ολοκληρώθηκε στις 30 Απριλίου 2015. Προκειμένου να αυξηθεί ο αριθμός των συλλεγόμενων

δειγμάτων, δόθηκε η δυνατότητα αποστολής στο εργαστήριο αναφοράς και πύγματος αίματος/αποξηραμένου αιμοδείγματος στην περίπτωση που η συλλογή αίματος από την καρδιά δεν είναι εφικτή. Για τον ίδιο λόγο δόθηκε και η δυνατότητα να μπορούν να θανατώνουν αλεπούδες, στα πλαίσια της ενεργητικής επιτήρησης, όχι μόνο τα συνεργεία δίωξης, αλλά και οι κυνηγοί μεμονωμένα και να παραδίδουν τα ζώα στις κτηνιατρικές αρχές για δειγματοληψία. Αυτή η δυνατότητα που δόθηκε στους κυνηγούς ισχύει μόνο για την κυνηγετική περίοδο.

Στα πλαίσια της ενεργητικής επιτήρησης που ακολούθησε την φθινοπωρινή εμβολιακή εκστρατεία του 2014 απεστάλησαν στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς 87 δείγματα ενεργητικής επιτήρησης. Το Εργαστήριο Αναφοράς έχει ξεκινήσει τη διαδικασία εξέτασης των δειγμάτων που έχουν ήδη παραληφθεί και τα προκαταρκτικά αποτελέσματα από την εξέταση μέρους δειγμάτων (45 από τα 87 και δείγματα που προέρχονταν από τις ΠΕ Σερρών και Τρικάλων) είναι τα ακόλουθα:

Σε σύνολο 45 δειγμάτων οδόντων που εξετάστηκαν για ανίχνευση του βιοδείκτη τετρακυκλίνης, τα 39 ήταν θετικά. Σε σύνολο 43 δειγμάτων ορού που εξετάστηκαν για ανίχνευση προστατευτικού τίτλου αντισωμάτων στις αλεπούδες, τα 23 ήταν θετικά.

5.3 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Όσον αφορά την ενημέρωση του κοινού και ειδικότερα αναφορικά με την επικινδυνότητα του εμβολίου-δολώματος για τη λύσσα έχουν δημιουργηθεί από το 2013, 2 φυλλάδια ένα για παιδιά νεαρής ηλικίας και ένα για μεγαλύτερα παιδιά και ενήλικες. Επίσης δημιουργήθηκαν 2 αφίσες, μία γενική με τα συμπτώματα της λύσσας και μία δεύτερη που απευθύνονταν στους κυνηγούς και ετοιμάστηκε ένα spot που προορίζονταν για τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά κανάλια.

http://www.minagric.gr/images/stories/docs/politis/Trofima_Ygeia/entipo_lissas160913.pdf

http://www.minagric.gr/images/stories/docs/politis/Trofima_Ygeia/entipo_lissas_paidia160913.pdf

http://www.minagric.gr/images/stories/docs/politis/Trofima_Ygeia/afisa_Lissa1.pdf

http://www.minagric.gr/images/stories/docs/politis/Trofima_Ygeia/afisa_kinigi.pdf

Από τα μέσα του Σεπτεμβρίου 2014 ενημερώθηκε το Υπουργείο Παιδείας για τη φθινοπωρινή εμβολιακή καμπάνια, έτσι ώστε να ενημερωθούν όλα τα σχολεία με την έναρξη της καινούργιας σχολικής χρονιάς. Ακολούθησαν επαφές των κτηνιάτρων του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Δ/νσης Υγείας των Ζώων με τους υπευθύνους του προγράμματος από το Υπουργείο Παιδείας.

Όλο το έντυπο υλικό και το spot υπήρχε και στο site του Υπουργείου για ενημέρωση εκπαιδευτικών, γονέων και απλών πολιτών.

Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων στην προσπάθεια της συνεχούς ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των αρμόδιων υπηρεσιών και φορέων προέβει κατά το 2014 και στις ακόλουθες ενέργειες:

1. Κατά τη διάρκεια του Πανελληνίου Κτηνιατρικού Συνεδρίου Παραγωγικών ζώων και Τροφίμων το οποίο έλαβε χώρα το Μάιο 2014 στα Ιωάννινα ενημερώθηκαν οι ιδιώτες και δημόσιοι Κτηνίατροι για την πορεία του προγράμματος, για τον τρόπο συμβολής τους στο πρόβλημα της λύσσας και απαντήθηκαν πλήθος αποριών σχετικά με το θέμα.

2. Στα πλαίσια διεξαγωγής του Ιατρικού Συνεδρίου Ενόπλων Δυνάμεων στη Θεσσαλονίκη το Νοέμβριο 2014, κτηνίατροι του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων και του Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς για τη Λύσσα στα ζώα ενημέρωσαν για το πρόγραμμα της λύσσας στρατιωτικούς ιατρούς και κτηνιάτρους.

3.Στις 29 Οκτωβρίου 2014 διοργανώθηκε σύσκεψη στη Θεσσαλονίκη, προκειμένου να γίνει ενημέρωση και συντονισμός των κτηνιάτρων που μετείχαν στην εποπτεία του Προγράμματος στις αερολέσχες εκκίνησης των αεροσκαφών, κατά την Φθινοπωρινή καμπάνια του 2014.

4.Στα πλαίσια διεξαγωγής επιμορφωτικού σεμιναρίου που διοργανώθηκε από το ΙΝΕΤΠ (Εθνικό Ινστιτούτο Επιμόρφωσης Δημοσίων Υπαλλήλων) , μετά την υποβολή αιτήματος προς το Εθνικό Ινστιτούτο Επιμόρφωσης από το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων , εκπαιδεύτηκαν σε θέματα σχετικά με τη λύσσα 25 δημόσιοι κτηνίατροι. Ανάλογα σεμινάρια διοργανώνονται και διεξάγονται 2015.

Τέλος, λίγες ημέρες πριν από την έναρξη των ρίψεων, άρχισε η προβολή του spot σε κανάλια (τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά) εθνικής εμβέλειας και σε τοπικά κανάλια μετά από ιδιαίτερα έντονες προσπάθειες του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Δ/νσης Υγείας των Ζώων.

Επίσης σε τοπικό επίπεδο, πολλές Περιφέρειες εξέδωσαν Δελτία Τύπου σχετικά με τους εμβολιασμούς για την ενημέρωση του κοινού, ενώ Δελτία Τύπου αναρτήθηκαν και στην Κεντρική Ιστοσελίδα του Υπουργείου.

Αποτέλεσμα της παραπάνω ενημέρωσης ήταν τα περιστατικά ατόμων που ήρθαν σε επαφή με τα δολώματα, σε κάποιες περιοχές της επικράτειας να είναι σημαντικά λιγότερα σε σχέση με την προηγούμενη εμβολιακή εκστρατεία. Το ΚΕΕΛΠΝΟ (Κέντρο Ελέγχου Λοιμωξεων και Πρόληψης Νοσημάτων) έχει δημιουργήσει αλγόριθμο για την αντιμετώπιση των ανθρώπων που ήρθαν σε επαφή με το εμβόλιο-δόλωμα.

5.4 ΚΟΣΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Αναφέρεται στο σχετικό Παράρτημα 5.

5.5 ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ ΠΟΥ ΤΕΘΗΚΕ ΣΕ ΙΣΧΥ ΤΟ 2014

Αναφέρεται στο σχετικό Παράρτημα 5.

5.6 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ

Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/νσης Υγείας των ζώων, το οποίο και είναι υπεύθυνο για το συντονισμό και τον έλεγχο της εφαρμογής του προγράμματος, έχει προβεί ,μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του για το έτος 2014 στις ακόλουθες ενέργειες για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του παραπάνω προγράμματος:

1. Πραγματοποίηση συσκέψεων με την κυνηγετική Συνομοσπονδία ,τη Δ/νση Αισθητικών Δασών-Δρυμών και Θήρας του ΥΠΕΚΑ, το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ, της Διεύθυνση Δημόσιας Υγιεινής. το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα και τον Τομέα Κτηνιατρικής της ΕΣΥΔ.
2. Πραγματοποίηση κύκλου εκπαιδευτικών σεμιναρίων μέσω του ΕΚΔΔ-ΙΝΕΤΠ για τις ζωοανθρωπονόσους.
3. Αποστολή στη Δ/νση Δημόσιας Υγιεινής του Υπ. Υγείας και Κοιν. Αλληλεγγύης πολλών εγγράφων (περιγράφονται στον ανωτέρω πίνακα) για προμήθεια εμβολίων για ανθρώπους
4. Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας του ΚΕΕΛΠΝΟ για τη λύσσα.

5. Επικαιροποίηση του Εγχειριδίου για τον έλεγχο και πρόληψη της λύσσας.
6. Επιτυχής εφαρμογή προγράμματος εμβολιασμού αλεπούδων τον Νοέμβριο 2014 - Ιανουάριο 2015, Εποπτεία-Συντονισμός.
7. Ενέργειες για διεξαγωγή προγράμματος εμβολιασμών-ενεργητικής επιτήρησης αλεπούδων (2013-2015) - Συντονισμός και Οργάνωση Προγράμματος Ενεργητικής Επιτήρησης - Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων σε συνεργασία με το ΕΕΑ.
8. Συμμετοχή υπαλλήλων του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων στη διαμόρφωση τεχνικών προδιαγραφών για τους διαγωνισμούς προμήθειας εμβολίων για τις αλεπούδες και της διανομής αυτών.
9. Ενέργειες για προβολή τηλεοπτικού spot για τη λύσσα και προβολή του σε κανάλια εθνικής εμβέλειας, τοπικά κανάλια και ραδιοφωνικούς σταθμούς.
10. Ενημέρωση για τη λύσσα στο Υπ. Παιδείας για ενημέρωση όλων των μαθητών της χώρας για τη λύσσα.
11. Ενημέρωση της ιστοσελίδας του ΥΠΑΠΕΝ με όλο το υλικό για τη λύσσα από εκπαιδευτικά σεμινάρια, φυλλάδια κτλ. Ανάρτηση πίνακα και χάρτη με κρούσματα λύσσας σε ζώα στην Ελλάδα, Ανάρτηση γενικών πληροφοριών για τη λύσσα
12. Καθημερινή εποπτεία κτηνιάτρων στα αεροδρόμια της χώρας κατά τη διενέργεια των εναέριων ρίψεων δολωμάτων. Συμμετοχή υπαλλήλων του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων του ΥΠΑΠΕΝ
13. Εγκύκλιοι στην ΕΚΕ και ΠΚΣ για ενημέρωση όλων των ιδιωτών κτηνιάτρων που είναι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους της Ελληνικής Κτηνιατρικής Εταιρείας (ΕΚΕ), σε συνεργασία με την ΕΚΕ.
14. Αποστολή εγγράφων στις κτηνιατρικές υπηρεσίες των περιοχών εφαρμογής του προγράμματος για την ενίσχυση του προγράμματος επιτήρησης της λύσσα.
15. Ενέργειες για την διεξαγωγή Κοινοτικού Ελέγχου για την λύσσα τον το Νοέμβριο 2014.
16. Συμμετοχή σε Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Συνέδριο (Μάιος 2014) για ενημέρωση ιδιωτών και δημόσιων κτηνιάτρων για τη λύσσα.
17. Υποβολή συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος στην Ε. Επιτροπή για τη συγχρηματοδότηση του προγράμματος επιτήρησης, καθώς και εμβολιασμού των αλεπούδων για το 2015-17, προκειμένου να εξασφαλισθεί η κοινοτική συμμετοχή στο κόστος των παραπάνω προγραμμάτων.

6. ΓΡΙΠΗ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ ΚΑΙ ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ NEWCASTLE

6.1 Πρόγραμμα Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών και επίσημοι έλεγχοι έτους 2014

Κατά τη διάρκεια του έτους 2014 εφάρμοστηκε στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας το πρόγραμμα Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών, όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή της Ε.Ε, στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις σε πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις όλων των κατηγοριών προκειμένου να ληφθούν τα προβλεπόμενα δείγματα και να διενεργηθούν επίσημοι έλεγχοι για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης των εν λόγω πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων με την εθνική και την κοινοτική νομοθεσία για την τήρηση των όρων βιοασφάλειας για τη γρίπη των πτηνών.

Οι επισκέψεις/επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από κτηνιάτρους των τμημάτων Κτηνιατρικής των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών κατά τη διάρκεια του έτους 2014 ελήφθησαν και εξετάστηκαν συνολικά **2.824** δείγματα εκτρεφόμενων πουλερικών και άγριων πτηνών διαφόρων ειδών και πραγματοποιήθηκαν επίσημες επιθεωρήσεις σε **267** εκμεταλλεύσεις πουλερικών, η κατανομή των οποίων ανά είδος εκτρεφόμενων πουλερικών παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Έτος 2014 Χώρα: Ελλάδα	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που επιθεωρήθηκαν	Συνολικός αριθμός εκμεταλλεύσεων στις οποίες διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση με τα μέτρα βιοασφάλειας	Συνολικός αριθμός εκμεταλλεύσεων στις οποίες έγινε επανάλεγχος
Όρνιθες αυγοπαραγωγής	50	0	0
Πουλερικά απόδοσης προς εμπορία για οικόσιτες εκτροφές	61	0	0
Όρνιθες αναπαραγωγής	53	0	0
Θηράματα	14	0	0
Όρνιθες αναπαραγωγής ελευθέρως βοσκής	25	0	0
Ορνίθια ελευθέρως βοσκής	37	0	0
Ινδόρνιθες πάχυνσης	26	0	0
Στρυθοκάμηλοι	1	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	267	0	0

Τα αποτελέσματα του Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών έτους 2014 διαβιβάστηκαν στην Ε. Επιτροπή της Ε.Ε. ως «Final Report for 2014 Avian Influenza Surveillance Programme» της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής.

Στα παραπάνω στοιχεία δεν περιλαμβάνονται τυχόν επιπλέον έλεγχοι οι οποίοι διενεργήθηκαν από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες της χώρας στα πλαίσια εφαρμογής των διαγνωστικών εξετάσεων που ζητούνται από τους πτηνοτρόφους της χώρας.

6.2 Αξιολόγηση επισήμων ελέγχων

Όσον αφορά τα αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων σχετικά με τη συμμόρφωση των εκμεταλλεύσεων πουλερικών με τα ισχύοντα μέτρα βιοασφάλειας κατά το έτος 2014, δεν διαπιστώθηκαν εκμεταλλεύσεις που δεν είχαν συμμορφωθεί με τα μέτρα.

Σχετικά με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων που διενεργήθηκαν σε δείγματα που ελήφθησαν στα πλαίσια των επισήμων ελέγχων, ήταν όλα αρνητικά για τη γρίπη των πτηνών ενώ δεν βρέθηκαν θετικά δείγματα για άλλες υποχρεωτικής δήλωσης ασθένειες των πτηνών (νόσος του Newcastle).

6.3 Εθνική Νομοθεσία σχετικά με τη γρίπη των πτηνών και τη νόσο του Newcastle που τέθηκε σε ισχύ το 2014

Η Υπουργική Απόφαση 4925/158997/20.12.2013 «Εφαρμογή Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών» (ΦΕΚ 3327, Τεύχος Β΄, 27.12.2013).

7. ΖΩΑ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

7.1 Εφαρμογή Π.Δ/τος 28/2009 (ΦΕΚ 46, Τεύχος Α΄, 16.03.2009), όπως ισχύει, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου, όπως ισχύει, σχετικά με τις απαιτήσεις υγειονομικού ελέγχου για τα ζώα υδατοκαλλιέργειας και τα προϊόντα τους και σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση ορισμένων ασθενειών των υδρόβιων ζώων.

Κατά το έτος 2014 συνεχίστηκε η διαδικασία εφαρμογής του Π.Δ/τος 28/2009 αναφορικά με τη χορήγηση σε μονάδες υδατοκαλλιέργειας της άδειας του άρθρου 5 της Οδηγίας 2006/88/ΕΚ που πιστοποιεί τη συμμόρφωση τους ως προς τις απαιτήσεις τήρησης των όρων ορθής υγιεινής πρακτικής, ιχνηλασιμότητας και εποπτείας της υγείας των εκτρεφόμενων ζώων υδατοκαλλιέργειας. Στο πλαίσιο χορήγησης αυτών των αδειών και αφού προηγήθηκε αξιολόγηση των απαιτούμενων τεχνικών εκθέσεων, πραγματοποιήθηκαν επιτόπιες αυτοψίες από επισήμους κτηνιάτρους των τμημάτων Κτηνιατρικής των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων ή/και των Δ/νσεων Κτηνιατρικής των Περιφερειών, προκειμένου να διαπιστωθεί η συμμόρφωσή τους. Συνολικά έγινε αυτοψία σε **32** εκμεταλλεύσεις οι οποίες έλαβαν την προβλεπόμενη άδεια και τον διακριτικό αριθμό, ανεβάζοντας στο τέλος του 2014 το συνολικό αριθμό των εκμεταλλεύσεων που έχουν συμμορφωθεί με αυτή την υποχρέωση σε **383** και το συνολικό αριθμό επιχειρήσεων που αντιστοιχούν σε αυτές σε **257**.

Επιπλέον, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 7 της Οδηγίας 2006/88/ΕΚ για τη διεξαγωγή επισήμων ελέγχων στις μονάδες υδατοκαλλιέργειας, διενεργήθηκαν **49** επιθεωρήσεις από επίσημους κτηνιάτρους των τμημάτων Κτηνιατρικής των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων ή/και των Δ/νσεων Κτηνιατρικής των Περιφερειών

και διαπιστώθηκε ότι σε ένα ποσοστό της τάξης του 10% οι μονάδες δεν συμμορφώνονταν με τις απαιτήσεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την υγεία των ζώων υδατοκαλλιέργειας

7.2 Εθνική Νομοθεσία σχετικά με τα ζώα υδατοκαλλιέργειας που τέθηκε σε ισχύ το 2014

α) Το Π.Δ 164/2014 (ΦΕΚ 148, Τεύχος Α', 17-11-2014) που τροποποίησε το Π.Δ. 28/2009 σε συμμόρφωση προς την Εκτελεστική Οδηγία 2014/22/ΕΕ της Επιτροπής

β) Ο νόμος 4282/2014 (ΦΕΚ 182, Τεύχος Α', 29-08-2014) για την ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών που ρυθμίζει συνολικά το καθεστώς και τις διαδικασίες αδειοδότησης θεσμοθετώντας την «υπηρεσία μιας στάσης»

8. ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΩΝ

8.1 Εφαρμογή του 2013-2014 Πιλοτικού Ευρωπαϊκού Προγράμματος Επιτήρησης (ΕΡΙΛΟΒΕΕ) των απωλειών στις αποικίες των μελισσών σε Ελληνικές Μελισσοκομικές Εκμεταλλεύσεις :

Στη χώρα μας, από το φθινόπωρο του 2013 έως το καλοκαίρι του 2014, συνεχίστηκε για 2^ο έτος η εφαρμογή του εγκεκριμένου πιλοτικού συγχρηματοδοτούμενου από την Ε.Ε. προγράμματος επιδημιολογικής επιτήρησης και διερεύνησης των απωλειών των μελισσοσμηνών σε τυχαίο δείγμα ελληνικών μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων το οποίο καθορίστηκε με στατιστική μεθοδολογία σε εφαρμογή των διατάξεων και των τεχνικών λεπτομερειών της υπ' αριθμ. 4424/137557 (ΦΕΚ Β' 2923/19.11.2013) Υπουργικής Απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Το πρόγραμμα επιτήρησης των μελισσοσμηνών σχεδιάστηκε και ακολούθησε αυστηρό ευρωπαϊκό επιδημιολογικό πρωτόκολλο με βασικούς στόχους: α) την αποκλειστική διερεύνηση των αιτιολογικών βιολογικών παραγόντων ασθενειών των μελισσών (π.χ. παράσιτα, βακτήρια, ιοί) που συνδέονται και αλληλεπιδρούν στην υγεία και βιωσιμότητα των μελισσών και β) την επίσημη καταγραφή της χειμερινής και εποχικής θνησιμότητας (απώλειες των μελισσοσμηνών) των αποικιών οποιασδήποτε πιθανής αιτιολογίας κατά τις χρονικές περιόδους εφαρμογής του προγράμματος (φθινόπωρο 2013 - καλοκαίρι 2014).

Το περίγραμμα του προγράμματος, όπως και στο 1^ο έτος εφαρμογής του, περιελάμβανε τρεις (3) εποχιακές υποχρεωτικές επισκέψεις (φθινόπωρο 2013 - άνοιξη 2014 - καλοκαίρι 2014) σε τυχαία επιλεγμένα ελληνικά μελισσοκομεία στα οποία διενεργήθηκαν αντίστοιχα τρεις (3) κύκλοι δειγματοληψιών από επιθεωρητές με περαιτέρω προώθηση των δειγμάτων του παθολογικού υλικού που συλλέχθηκε (νεκρές και ζωντανές μέλισσες, γόνος, παράσιτα κ.ά.) στα Κτηνιατρικά Εργαστήρια της χώρας για την διεξαγωγή εξειδικευμένων διαγνωστικών εξετάσεων και αναλύσεων σύμφωνα με το ευρωπαϊκό εργαστηριακό και επιδημιολογικό πρωτόκολλο του Κοινοτικού Εργαστηρίου Αναφοράς για την Υγεία των Μελισσών (*Anses, Παρίσι*).

Την καλοκαιρινή περίοδο του έτους 2014 οι αρμόδιες αρχές των Κρατών - Μελών, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, ολοκλήρωσαν το 2^ο και τελευταίο έτος εφαρμογής του Ευρωπαϊκού προγράμματος. Στο πλαίσιο εκτέλεσης του προγράμματος και επίσκεψης στα επιλεγμένα

μελισσοκομεία, συμπληρώθηκαν ειδικές εναρμονισμένες φόρμες ερωτηματολογίων από τις οποίες αντλήθηκαν στοχευμένες τεχνικές πληροφορίες. Το σύνολο των στατιστικών στοιχείων, ευρημάτων, αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων που προέκυψαν από την εφαρμογή της επιδημιολογικής μελέτης (πίνακας 1), καταχωρήθηκαν σε διαδικτυακή βάση ηλεκτρονικών δεδομένων (*Epilobee database*) που λειτούργησε με πρωτόκολλα ασφαλείας σε Κοινοτικό Επίπεδο, ακολούθησε η επεξεργασία, η επίσημη δημοσίευση και η ανάρτησή τους σε ειδικό ιστότοπο της Ε. Επιτροπής :

http://ec.europa.eu/food/animals/live_animals/bees/index_en.htm .

Πίνακας 1: Αποτελέσματα του προγράμματος EPILOBEE 2013-2014 για την Ελλάδα.

Παράμετρος	Αποτέλεσμα
Αριθμός μελισσοκομείων που επιθεωρήθηκαν: Φθινόπωρο 2013 - Άνοιξη 2014	67
Μέγεθος (%) μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων που επιθεωρήθηκαν : <50 αποικίες, 50-150 αποικίες, > 150 αποικίες	40.3 , 46.3, 13.4
Αριθμός των τυχαία επιλεγμένων αποικιών που επιθεωρήθηκαν στην αρχή του προγράμματος 2013-2014 - Φθινόπωρο 2013	1.060
Κλινικός επιπολασμός βαρροϊκής ακαρίασης στα μελισσοκομεία	
Φθινόπωρο 2013	10.4%
Άνοιξη 2014	6.8%
Καλοκαίρι 2014	8.1%
Κλινικός επιπολασμός Νοζεμίας στα μελισσοκομεία	
Φθινόπωρο 2013	3.0%
Άνοιξη 2014	16.9%
Καλοκαίρι 2014	10.8%
Κλινικός επιπολασμός της Αμερικανικής σηψιγονίας	
Φθινόπωρο 2013	3.0%
Άνοιξη 2014	1.7%
Καλοκαίρι 2014	2.7%
Κλινικός επιπολασμός του ιού της χρόνιας παράλυσης	0%
Κλινικός επιπολασμός της Ευρωπαϊκής σηψιγονίας	0%
Επιδημιολογική Επιτήρηση του παρασίτου <i>Tropilealaps spp.</i>	Δεν ανιχνεύτηκε
Επιδημιολογική Επιτήρηση του παρασίτου <i>Aethina tumida</i>	Δεν ανιχνεύτηκε
Ποσοστό Θνησιμότητας διαχείμασης (Απώλειες Χειμερινής Περιόδου)	5.6% (95% CI: 0.3-10.9)
Ποσοστό Θνησιμότητας μεσοπεριόδου (εποχική θνησιμότητα)	5.7 % (95% CI: 0 -12.9)
Συγκεφαλαιωτικό Ποσοστό θνησιμότητας της περιόδου 2013-2014	10.6 % (95% CI: 0 -22.2)

Γ3. ΤΕΧΝΗΤΗ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗ & ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΟΙΣΤΡΟΥ

3.1 Οργάνωση ελέγχων

Σε εκτέλεση προγενεστέρων εγκυκλίων της Δ/σης Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών και στο πλαίσιο των ελέγχων που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 882/2004 και την απόφαση 2008/654/ΕΚ, 32 Περιφερειακές Ενότητες (Τμήματα Κτηνιατρικής) απέστειλαν εντός του 1ου δμήνου του 2015 συγκεντρωτικά στοιχεία για το έτος 2014.

Τα στοιχεία αυτά, περιλαμβάνουν:

-Τους κρατικούς, τους ιδιώτες και τους κτηνοτρόφους σπερματεγχύτες της κάθε Περιφερειακής Ενότητας.

-Τον αριθμό των σπερματεγχύσεων που διενεργούν κατά είδος ζώου οι κρατικοί, οι ιδιώτες και οι κτηνοτρόφοι σπερματεγχύτες.

Η συλλογή των στοιχείων γίνεται με έντυπα που υποβάλλουν κάθε μήνα οι σπερματεγχύτες στο αντίστοιχο τοπικό Τμήμα Κτηνιατρικής. Το υπόδειγμα του εντύπου για τους εξουσιοδοτημένους σπερματεγχύτες είχε σταλεί στις Περιφερειακές Ενότητες στις 22/12/2006. Με νέα εγκύκλιο που στάλθηκε εντός του 2008 προβλέφθηκε ειδικό απλοποιημένο έντυπο για τους κτηνοτρόφους σπερματεγχύτες.

Επιπλέον, οι Περιφερειακές Ενότητες, έχουν αναλάβει από το 2008 την υποχρέωση να επιδίδουν (με αποδεικτικό επίδοσης) τις επικαιροποιημένες εγκυκλίους καθώς και αντίγραφο της αρ. 304382/29-11-2004 Υπουργικής Απόφασης στους εξουσιοδοτημένους και τους κτηνοτρόφους σπερματεγχύτες. Η άρνηση συνεργασίας εκ μέρους των τελευταίων επισύρει κυρώσεις (πρόστιμα) όπως αυτά προβλέπονται στην εν λόγω Υπουργική Απόφαση.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, η Κεντρική Αρμόδια Αρχή (ΚΑΑ) ξεκίνησε από το 2007 (και συνέχισε μέχρι και το 2013) μία βασική διαδικασία διοικητικού ελέγχου με την συνεχή καταγραφή της δραστηριότητας των σπερματεγχυτών στις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας.

3.2 Έλεγχος ιδιωτικών κέντρων αποθήκευσης σπέρματος

Τα μέχρι 31-12-2014 ιδιωτικά «Κέντρα Αποθήκευσης σπέρματος», τα οποία έχουν εγκριθεί βάσει των οδηγιών 88/407/ΕΟΚ και 2003/43/ΕΚ και του ΠΔ 130/2006 και των οποίων η άδεια είναι σήμερα σε ισχύ, είναι τα ακόλουθα :

1	VETPOWER A. & B. ΣΟΥΛΔΟΥΡΗ Ε.Π.Ε.	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 02
2	ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ Α.Ε.	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 03
3	ABS HELLAS	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 04
4	ΑΓΡΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ Α.Ε.	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 05
5	ΠΥΡΡΥΛΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 07
6	ΠΑΠΑΖΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 09
7	PROVET AE	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 10
8	FSN ΕΠΕ	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 11
9	ΜΑΝΤΖΑΒΕΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 12

10	ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 13
11	ΑΡΖΟΥΜΑΝΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	κωδικός αριθμός	EL 42 SB 01
12	KEGO AGRI A.E.	κωδικός αριθμός	EL 04 SB 01
13	«GENO GREECE/ΧΑΤΖΑΤΟΓΛΟΥ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ»	κωδικός αριθμός	EL 55 SB 01

Εντός του 2014, έγιναν οι παρακάτω πέντε (5) έλεγχοι που αφορούν στα ιδιωτικά Κέντρα Αποθήκευσης Σπέρματος της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης :

- Διοικητικός & επιτόπιος έλεγχος και χορήγηση κτηνιατρικής έγκρισης και κωδικού αριθμού στην επιχείρηση «Ι. & Σ. ΠΥΡΡΥΛΗΣ Ο.Ε.»,
- Διοικητικός & επιτόπιος έλεγχος και χορήγηση κτηνιατρικής έγκρισης και κωδικού αριθμού στην επιχείρηση «ΑΓΡΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ Α.Ε.»,
- Διοικητικός & επιτόπιος έλεγχος και χορήγηση κτηνιατρικής έγκρισης και κωδικού αριθμού στην επιχείρηση «GENO GREECE/ΧΑΤΖΑΤΟΓΛΟΥ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ» &
- Διοικητικός & επιτόπιος έλεγχος και χορήγηση κτηνιατρικής έγκρισης και κωδικού αριθμού στην επιχείρηση «ΠΑΠΑΖΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ»,
- Διοικητικός έλεγχος και εισήγηση για ανάκληση της κτηνιατρικής έγκρισης και του κωδικού αριθμού της επιχείρησης «ΖΩΝΕΤ ΑΕ».

3.3 Αποτελέσματα διοικητικών ελέγχων στις περιφερειακές ενότητες

Με βάση τα στοιχεία που έχουν αποστείλει οι Περιφερειακές Ενότητες για το έτος 2009 και συνεχίστηκε κατά τα έτη 2010 , 2011 2012, 2013 και 2014 καταγράφεται όσο πιο συστηματικά είναι εφικτό, η δραστηριότητα των εξουσιοδοτημένων και των κτηνοτρόφων σπερματεγχυτών στις Περιφερειακές Ενότητες, όπου υπάρχουν τέτοιοι σπερματεγχυτές, παράλληλα με την δραστηριότητα των κρατικών σπερματεγχυτών.

3.4 Αποτελέσματα επιτοπίων ελέγχων στις Π.Ε.

Για τη γενικότερη διεξαγωγή του προγράμματος Τεχνητής Σπερματέγχυσης αλλά και για την διενέργεια των προβλεπομένων επιτοπίων ελέγχων, είναι απαραίτητο να υπάρχει επαρκές και τεχνικά καταρτισμένο προσωπικό (κτηνίατροι και σπερματεγχυτές).

Δυστυχώς, τα τελευταία 15 χρόνια ο αριθμός των σπερματεγχυτών δημοσίων υπαλλήλων έχει περιοριστεί στο 1/5 και βαίνει συνεχώς μειούμενος.

(σήμερα υπηρετούν 57 άτομα έναντι 400 προβλεπομένων και έναντι 69 που υπηρετούσαν το 2012).

Επιπλέον, από το 2011 δεν προσλαμβάνονται εποχιακοί σπερματεγχυτές από τις Περιφερειακές Ενότητες, λόγω έλλειψης πιστώσεων.

Σήμερα, όπως έχουν τα πράγματα η διεξαγωγή ετήσιων συστηματικών επιτοπίων ελέγχων (κυρίως όσον αφορά στη δραστηριότητα των ιδιωτών και των κτηνοτρόφων σπερματεγχυτών) δυσχεραίνεται συνεχώς, δεδομένου του φόρτου εργασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων, της συνεχούς μείωσης του προσωπικού και του αριθμού των επιτρεπομένων εκτός έδρας κινήσεων.

Ωστόσο στα πλαίσια του προγράμματος Τεχνητής Σπερματέγχυσης που αποτελεί σημαντικό πυλώνα της γενετικής βελτίωσης του ζωικού κεφαλαίου, κατά τη διάρκεια του έτους 2014 παρήχθησαν από το Τμήμα Αναπαραγωγής και Τεχνητής Σπερματέγχυσης της Δ/σης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης 25.433 δόσεις σπέρματος βοοειδών οι οποίες διατέθηκαν στα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

3.5 Εκπαιδεύσεις προσωπικού

Όπως έχει τονιστεί εξ αρχής στον προγραμματισμό των ΠΟΕΣΕ που υπέβαλε η Γενική Δ/ση Κτηνιατρικής, η Δ/ση ΚΑΦΕ οργανώνει ετησίως (από το 2006) 1-2 εκπαιδεύσεις Γεωπόνων και Τεχνολόγων Ζωικής Παραγωγής.

Οι σχετικές εκπαιδεύσεις διεξάγονται από το Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών Θεσσαλονίκης σύμφωνα με την αρ. 304382/29-11-2004 Υπουργική απόφαση. Οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν «Πιστοποιητικό εφαρμογής της Τεχνητής Σπερματέγχυσης στα Παραγωγικά Ζώα» και μπορούν να εργαστούν και στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα σαν «εξουσιοδοτημένοι σπερματεγχύτες». Τα έξοδα εκπαίδευσης βαρύνουν τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους και όχι το Ελληνικό Δημόσιο. Στο δυναμικό των 29 ιδιωτών «εξουσιοδοτημένων σπερματεγχυτών» που έχουν άδεια δραστηριοποιούνται σήμερα σε διάφορες Περιφερειακές Ενότητες, περιλαμβάνονται και 5 ιδιώτες κτηνίατροι που λόγω της προπτυχιακής τους εκπαίδευσης, έχουν το δικαίωμα να εργαστούν σαν σπερματεγχύτες χωρίς να χρειάζονται ιδιαίτερη πέραν του πτυχίου επιμόρφωση.

Από το έτος 2006 μέχρι και το τέλος του έτους 2013, εκπαιδεύτηκαν συνολικά **78 απόφοιτοι ΤΕΙ και Γεωπόνοι Ζωικής Παραγωγής**.

Κατά τα έτος 2014 δεν πραγματοποιήθηκαν εκπαιδεύσεις γιατί δεν συγκεντρώθηκαν οι απαιτούμενες αιτήσεις. Το έτος 2013 εκπαιδεύτηκαν στον τομέα της σπερματέγχυσης 10 Τεχνολόγοι Ζωικής Παραγωγής και το 2015 προγραμματίζονται να εκπαιδευτούν 8 έως 10 Τεχνολόγοι Ζωικής Παραγωγής.

Γ4. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ & ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΖΩΩΝ

4.1. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ 2014

4.1.1. ΒΟΟΕΙΔΗ

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 1760/2000 και για το έτος 2014, πραγματοποιήθηκαν οι επιτόπιοι έλεγχοι στις εκμεταλλεύσεις βοοειδών που επιλέχθηκαν βάσει ανάλυσης κινδύνου, η οποία διενεργήθηκε μηχανογραφικά από την Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων, με κριτήρια όπως το ύψος ζωικού κεφαλαίου, ο όγκος μεταβολών κ.ά. Οι προτεινόμενες για έλεγχο εκμεταλλεύσεις εξήχθησαν μηχανογραφικά στην αρχή του έτους, από το λογισμικό της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων και αποτελούσαν το 10% του συνόλου των εκμεταλλεύσεων.

Οι έλεγχοι διενεργήθηκαν από τις οικείες κτηνιατρικές αρχές κάθε Περιφερειακής Ενότητας και τα αποτελέσματα παρατίθενται στο συνημμένο **ΠΙΝΑΚΑ Ι**.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

1. Γενικές πληροφορίες σχετικά με τις εκμεταλλεύσεις και τα ζώα

Συνολικός αριθμός των εκμεταλλεύσεων κατά την έναρξη της περιόδου αναφοράς	38.801
Συνολικός αριθμός των εκμεταλλεύσεων στις οποίες πραγματοποιήθηκε έλεγχος στη διάρκεια του έτους αναφοράς	688
Συνολικός αριθμός των βοοειδών κατά την έναρξη της περιόδου αναφοράς	728.419
Συνολικός αριθμός βοοειδών που ελέγχθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς	51.443

2. Μη συμμόρφωση με τον κανονισμό (ΕΚ) 1760/2000

Εκμεταλλεύσεις στις οποίες διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση	92

3. Κυρώσεις που επιβλήθηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 494/98 της επιτροπής

	Ζώα	Εκμεταλλεύσεις
Περιορισμός των μετακινήσεων μεμονωμένων βοοειδών	0	0
Περιορισμός των μετακινήσεων όλων των βοοειδών της εκμετάλλευσης	566	8
Θανάτωση βοοειδών	0	0
Σύνολο	566	8

4.1.2. ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 21/2004 και για το έτος 2014, πραγματοποιήθηκαν οι επιτόπιοι έλεγχοι στις εκμεταλλεύσεις αιγοπροβάτων που επιλέχθηκαν βάσει ανάλυσης κινδύνου, η οποία διενεργήθηκε μηχανογραφικά από την Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων, με κριτήρια όπως το ύψος ζωικού κεφαλαίου κ.ά. Οι προτεινόμενες για έλεγχο εκμεταλλεύσεις εξήχθησαν μηχανογραφικά στην αρχή του έτους, από το λογισμικό της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων και αποτελούσαν το 5% του συνόλου των εκμεταλλεύσεων.

Οι έλεγχοι διενεργήθηκαν από τις οικείες κτηνιατρικές αρχές κάθε Περιφερειακής Ενότητας και τα αποτελέσματα αυτών για την επικράτεια παρατίθενται στο συνημμένο **ΠΙΝΑΚΑ ΙΙ**.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

1. Γενικές πληροφορίες σχετικά με τις εκμεταλλεύσεις και τα ζώα

Συνολικός αριθμός των εκμεταλλεύσεων κατά την έναρξη της περιόδου αναφοράς	138.316
Συνολικός αριθμός των εκμεταλλεύσεων στις οποίες πραγματοποιήθηκε έλεγχος στη διάρκεια του έτους αναφοράς	800
Συνολικός αριθμός των αιγοπροβάτων κατά την έναρξη της περιόδου αναφοράς	16.504.206
Συνολικός αριθμός αιγοπροβάτων που ελέγχθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς	315.837

2. Περιπτώσεις μη συμμόρφωσης

Αριθμός εκμεταλλεύσεων στις οποίες διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση	51

3. Κυρώσεις που επιβλήθηκαν

Αριθμός εκμεταλλεύσεων στις οποίες επιβλήθηκαν κυρώσεις	3

4.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος 2014 στις εκμεταλλεύσεις βοοειδών και αιγοπροβάτων υπολείπονταν κατά πολύ του κοινοτικού στόχου, καλύπτοντας αντίστοιχα ποσοστό μόλις 2,82% των εκμεταλλεύσεων βοοειδών (με στόχο το 10%) και 0,87% των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων (με στόχο το 5%). Τα συγκριτικά αποτελέσματα που αναφέρονται ανωτέρω συνοψίζονται στον **ΠΙΝΑΚΑ ΙΙΙ** που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ
ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΕΣ ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ &
ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΕΤΩΝ 2009-2014 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Αριθμός εκμεταλλεύσεων κατά την έναρξη της περιόδου αναφοράς	Αρ. εκμεταλλεύσεων που ελέγχθηκαν	Ποσοστό (%) ελεγχθέντων εκτροφών

ΒΟΟΕΙΔΗ

Έλεγχοι 2009	37.876	2.201	5,81
Έλεγχοι 2010	37.794	1.470	3,88
Έλεγχοι 2011	38.617	1446	3,74
Έλεγχοι 2012	39.303	1.337	3,40
Έλεγχοι 2013	38.998	1.099	2,82
Έλεγχοι 2014	38.801	688	1,77

ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ

Έλεγχοι 2009	130.936	2.325	1,77
Έλεγχοι 2010	134.033	1.229	0,92
Έλεγχοι 2011	135.168	1.305	0,96
Έλεγχοι 2012	137.498	1.282	0,93
Έλεγχοι 2013	138.619	1.200	0,87
Έλεγχοι 2014	138.316	800	0,58

Οι αιτίες της εν λόγω υστέρησης συνοψίζονται στα εξής:

(α) διαπιστώνεται διαρκής μείωση του μόνιμου προσωπικού των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών που επωμίζονται την αρμοδιότητα διεξαγωγής των επιτοπίων ελέγχων,

(β) μειώθηκαν σημαντικά οι προβλεπόμενες μετακινήσεις εκτός έδρας των κτηνιάτρων-υπαλλήλων των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών, με αποτέλεσμα να είναι πρακτικά ανεφάρμοστη η επίτευξη του στόχου διενέργειας επιτοπίων ελέγχων στα οριζόμενα από την κοινοτική και εθνική νομοθεσία ποσοστά των εκτροφών βοοειδών και αιγοπροβάτων της επικράτειας (προβλεπόμενοι έλεγχοι 10.831 εκμεταλλεύσεων βοοειδών και αιγοπροβάτων, διενεργηθέντες έλεγχοι 2.299 εκμεταλλεύσεων βοοειδών και αιγοπροβάτων)

Ωστόσο, στο σημείο αυτό πρέπει να επισημάνουμε το εξής:

Η Δ/νση ΠΡΟ.ΖΩ.Φ.Κ.Ε., ως κεντρική αρμόδια αρχή, στα πλαίσια της εποπτείας του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων, έχει θέσει σε εφαρμογή, πάγια διαδικασία στατιστικής ανάλυσης διαφόρων κρίσιμων παραμέτρων της εύρυθμης λειτουργίας του εν λόγω συστήματος, σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα μέσα σε κάθε έτος (Κ.Α.Φ.Ε. Β-Δ01). Τα αποτελέσματα κοινοποιούνται κάθε φορά στις περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες για ενημέρωσή τους αλλά και για τις όποιες ανάλογες διορθωτικές ενέργειες.

Μία από αυτές τις παραμέτρους αφορά και στην αποτύπωση του ποσοστού (αλλά και του απόλυτου αριθμού) των «αδρανών» εκμεταλλεύσεων στο σύνολο των «εν λειτουργία» για την επικράτεια.

Ως «αδρανείς» ορίζονται οι εκμεταλλεύσεις για τις οποίες, στο διάστημα των δύο τελευταίων ετών, σε σχέση με το έτος αναφοράς, δεν έχει καταχωρηθεί καμία πληροφορία στην Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων που να αφορά σε ετήσια απογραφή, σε παραγγελία μέσω σήμανσης και σε κίνηση ζωικού κεφαλαίου (αθροιστικά κι όχι διαζευκτικά για τις τρεις παραμέτρους).

Ως «εν λειτουργία» ορίζονται οι εκμεταλλεύσεις για τις οποίες, μέχρι την χρονική στιγμή του έτους αναφοράς κατά την οποία ενεργοποιούνται τα φίλτρα της εποπτείας, δεν έχει καταχωρηθεί πληροφορία που να αφορά σε ημερομηνία διακοπής της εκμετάλλευσης.

Η διαδικασία της εποπτείας ανέδειξε ότι το προαναφερθέν ποσοστό αγγίζει το 36,6% των «εν λειτουργία» εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων. Ας υποθέσουμε ότι πρόκειται για εκμεταλλεύσεις οι οποίες δεν έχουν καμία δυναμική και παραμένουν ως «εν λειτουργία» από αμέλεια των όποιων εμπλεκόμενων. Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της κεντρικής εποπτείας και την ανάλογη κινητοποίηση των κατά τόπους κτηνιατρικών υπηρεσιών για την τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών (αίτημα του κτηνοτρόφου για διακοπή της λειτουργίας της εκμετάλλευσης κι ανάλογη ενημέρωση, από την υπηρεσία, της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων), ο αριθμός των «εν λειτουργία» εκμεταλλεύσεων κατά την έναρξη του επόμενου έτους, όπου κι εξάγεται, μέσω της ανάλυσης κινδύνου, το πλήθος των προς έλεγχο εκμεταλλεύσεων, θα μειωθεί σημαντικά. Αναλόγως θα μειωθεί κι ο αριθμός των προς έλεγχο εκμεταλλεύσεων προκειμένου να επιτευχθεί το προβλεπόμενο ποσοστό και κατ' επέκταση θα βελτιωθεί η στατιστική εικόνα της επικράτειας όσον αφορά στο ποσοστό των διενεργηθέντων ελέγχων. Λεπτομέρειες για την αξιολόγηση κι αντιμετώπιση του «φαινομένου» των αδρανών εκμεταλλεύσεων περιγράφονται αναλυτικά στην εγκύκλιο 6 2 1 / 5 1 8 0 9 - 17 . 04 . 2014 της Δ/σης Κ.Α.Φ.Ε.

Τέλος, όσον αφορά στο σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και στα πλαίσια της αναθεώρησης της κοινοτικής νομοθεσίας και της αντίστοιχης εθνικής εναρμόνισης, έχει προβλεφθεί ο σχεδιασμός ανάλογου συστήματος κεντρικής εποπτείας για το προσεχές έτος.

Γ5. ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ

Αποτελέσματα επίσημων ελέγχων του 2014

Στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων της αρ. 282371/2006 ΚΥΑ για την εφαρμογή των Οδηγιών 2001/82/ΕΚ και 2004/28/ΕΚ (ΦΕΚ 731Β΄) και των νόμων 2538/1997 (ΦΕΚ 242 Α΄) και 3698/2008 (ΦΕΚ 198 Α΄) σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις για την εμπορία, διάθεση και χρήση των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, διενεργήθηκαν από τις αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές αρχές επίσημοι έλεγχοι κατά το έτος 2014 σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα :

Είδος επιχείρησης/ εκμετάλλευσης	Κατηγορία	Αριθμός επιχειρήσεων	Συνολικός αριθμός	Αριθμός ελεγχθέντων	Αριθμός επιχειρήσεων με μη συμμορφώσεις
Βοοειδή	Κρεοπαραγωγής	22.843	39.588	715	1
	Γαλακτοπαραγωγής	6.567			
	Μικτές	10.178			
Αίγες /Πρόβατα	Μικτές	137.845		2.520	31
Χοίροι	Κάθετες εκμεταλλεύσεις (farrow-to-finish) > 10 χοιρομητέρες	845		88	1
Πουλερικά	Κρεοπαραγωγής	6.287		320	2
	Ωοπαραγωγής	445		46	0
Ιχθυοκαλλιέργειες		456		48	4
Μέλισσες		18.645		76	0
Καταστήματα πώλησης κτηνιατρικών φαρμάκων	Χονδρική	28		10	0
	Λιανική	302		94	2
Κτηνιατρικά Γραφεία Παραγωγικών Ζώων		314		66	0
Κτηνιατρεία		1050		86	9
Εγκαταστάσεις παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών		3		2	0

Οι αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές αρχές (ΑΑ) στα 330 καταστήματα πώλησης κτηνιατρικών φαρμάκων (λιανικής και χονδρικής) και στα 314 κτηνιατρικά γραφεία παραγωγικών ζώων

διενήργησαν συνολικά 170 ελέγχους και στάλθηκαν στην υπηρεσία μας οι αντίστοιχες εκθέσεις ελέγχου.

Επίσης ελέγχθηκαν 3.689 εκτροφές βοοειδών, αιγοπροβάτων, χοίρων και πουλερικών για την τήρηση Μητρώων Φαρμακευτικής Αγωγής και την ορθολογική χρήση των κτηνιατρικών φαρμάκων με κτηνιατρική συνταγή και 86 ιδιωτικά κτηνιατρεία για την ορθή χρήση κτηνιατρικών φαρμάκων. Επιπλέον ελέγχθηκαν 76 εκτροφές μελισσών και 48 εκτροφές ιχθύων στο πλαίσιο ελέγχου τήρησης των Μητρώων Φαρμακευτικής Αγωγής και της ορθολογικής χρήσης των κτηνιατρικών φαρμάκων.

Όσον αφορά στις εκτροφές παραγωγικών ζώων, διενεργήθηκαν επιπλέον έλεγχοι, στο πλαίσιο εφαρμογής του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Καταλοίπων καθώς και στο πλαίσιο εφαρμογής του πιλοτικού «Προγράμματος επιτήρησης των απωλειών στις αποικίες μελισσών».

Από τις 61 περιφερειακές κτηνιατρικές αρχές της χώρας, οι 32 διενήργησαν ελέγχους σε όλα τα είδη των επιχειρήσεων, ενώ οι 5 από αυτές σε μερικά είδη επιχειρήσεων και όλες κοινοποίησαν τα αποτελέσματα των ελέγχων με την αποστολή των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου.

Από τους ελέγχους που διενεργήθηκαν διαπιστώθηκαν σε ορισμένες περιπτώσεις μη συμμορφώσεις στις οποίες έγιναν έγγραφες συστάσεις με διορθωτικά μέτρα και διαπιστώθηκαν οι συμμορφώσεις προς αυτές. Σε δύο (2) περιπτώσεις επιβλήθηκαν διοικητικές κυρώσεις.

Επιπλέον από τις 3 εγκαταστάσεις παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών, διενεργήθηκαν έλεγχοι από την αρμόδια υπηρεσία του ΕΟΦ σε 2 εγκαταστάσεις.

Στον τομέα των επίσημων ελέγχων για τα κτηνιατρικά φάρμακα, παρατηρείται υστέρηση ορισμένων περιφερειακών υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με τη διενέργεια αυτών των ελέγχων στην επίτευξη των στόχων .

Οι αιτίες των παραπάνω υστερήσεων, ως προς τον αριθμό των ελέγχων, συνοψίζονται στα εξής:

- εμφάνιση σοβαρών ασθενειών, επιζωοτιών, όπως ευλογιά και καταρροϊκός πυρετός και ενεργοποίηση σχεδίων εκτάκτου ανάγκης για την αντιμετώπισή τους,
- διαρκής μείωση του προσωπικού των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών που επωμίζονται, μεταξύ άλλων καθηκόντων και την αρμοδιότητα διεξαγωγής των ελέγχων,
- σημαντική μείωση των προβλεπόμενων ημερών για μετακινήσεις εκτός έδρας των κτηνιάτρων-υπαλλήλων και των οικονομικών πόρων των περιφερειακών κτηνιατρικών αρχών, με αποτέλεσμα να είναι πρακτικά ανεφάρμοστη η επίτευξη του στόχου διενέργειας των ελέγχων.

Το 2014 η Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων & Κτηνιατρικών Εφοδίων - Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων & Κτηνιατρικών Εφαρμογών της Γενικής Δ/νσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής Και Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ (ΚΑΑ) απέστειλε εγκύκλιο με κατευθυντήριες οδηγίες στις περιφερειακές κτηνιατρικές αρχές της χώρας, σχετικά με την ενίσχυση των επίσημων ελέγχων στα σημεία πώλησης και για την ορθή χρήση των κτηνιατρικών φαρμάκων στις εκτροφές παραγωγικών ζώων, καθώς και για την παρασκευή και χρήση φαρμακούχων

ζωοτροφών, με στόχο την αποτροπή χρήσης μη εγκεκριμένων σκευασμάτων και τη μείωση της μικροβιακής αντοχής.

Επίσης η ΚΑΑ επικαιροποίησε το «εγχειρίδιο εμπορίας, διάθεσης και χρήσης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων» το οποίο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ. Σκοπός του εγχειριδίου είναι η ενοποίηση της σχετικής νομοθεσίας και η παροχή οδηγιών και συμπληρωματικών διευκρινήσεων σε θέματα που αφορούν τα κτηνιατρικά φάρμακα, προς διευκόλυνση όλων των εμπλεκόμενων, επιχειρήσεων, κτηνοτρόφων και υπηρεσιών. Στο εγχειρίδιο περιγράφονται αναλυτικά οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εμπορία και εν γένει διάθεση των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, για την ορθολογική χρήση τους στις εκτροφές παραγωγικών ζώων, καθώς και οι διαδικασίες για τη χορήγηση των σχετικών αδειών και τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία. Αναφέρονται επίσης οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων (επιχειρήσεων, κτηνοτρόφων και υπηρεσιών), τα ειδικά έντυπα και το νομικό πλαίσιο που διέπει τα κτηνιατρικά φάρμακα.

Δ. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

1. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ 2014

1.1 ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

α. Κατά το έτος 2014 πραγματοποιήθηκαν στον τομέα της προστασίας των ζώων κατά τη μεταφορά, έλεγχοι για την εφαρμογή των διατάξεων του Καν 1/2005 από τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων και από τους Σταθμούς Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου.

Οι έλεγχοι αυτοί εστιάστηκαν:

- στις αποστολές ζώων που αφικνούνται στα σφαγεία της περιοχής δικαιοδοσίας των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας,
- στις εκμεταλλεύσεις προορισμού (της περιοχής δικαιοδοσίας Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας) αποστολών ζώων διάρκειας μεταφοράς άνω των 8 ωρών,
- στις εκμεταλλεύσεις αναχώρησης των ζώων(της περιοχής δικαιοδοσίας των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας), για μεταφορές στο εσωτερικό της Χώρας, στα πλαίσια των ελέγχων που διενεργούνται για την υγεία των ζώων και για την έκδοση των εγγράφων κυκλοφορίας -υγειονομικών πιστοποιητικών,
- στους λιμένες Πάτρας και Ηγουμενίτσας σε αποστολές ζώων που μεταφέρονται σε ταξίδια άνω των 8 ωρών
- στο οδικό δίκτυο της Εγνατίας Οδού και
- στα σημεία εισόδου ή εξόδου της Χώρας

β. Συνημμένα παρατίθεται η Ετήσια έκθεση του έτους 2014 με τα αποτελέσματα των ελέγχων για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά, στο Παράρτημα Α του τομέα αυτού, στον οποίο αναφέρονται οι αριθμοί των ελέγχων, και οι παραβάσεις που εντοπίστηκαν σχετικά με το είδος ζώων, στους παρακάτω τύπους και στα συνοδευτικά έγγραφα :

- κατά την διάρκεια της μεταφοράς,
- στον τόπο προορισμού,
- στον τόπο αναχώρησης,
- στους τόπους μεταφόρτωσης,
- συνοδευτικά έγγραφα

κατά τη διάρκεια των οποίων, εντοπίστηκαν οι ακόλουθες ελλείψεις που αφορούσαν Έλληνες μεταφορείς:

Ι) Σε μία Περιφερειακή Ενότητα παρατηρήθηκαν 2 μη συμμορφώσεις σε αιγοπρόβατα κατά την αναχώρηση στην τεκμηρίωση. Αυτές αφορούσαν λήξη ισχύος του πιστοποιητικού του οχήματος και έλλειψη βεβαίωσης καταλληλότητας του οχήματος. Επίσης παρατηρήθηκε μία μη συμμόρφωση σε αιγοπρόβατα μετά την ολοκλήρωση του ταξιδιού (ως προς την παροχή τροφής και νερού, δρομολόγια ταξιδιού και χρόνοι ανάπαυσης).

II) Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα παρατηρήθηκαν:

1. Σε μία επιθεώρηση:

α. Δεν υπήρχε απόθεμα ζωοτροφών (ΕΚ 1/2005, Παράρτημα Ι, κεφ. 6 παράγραφος 1,3)

β. Ορισμένοι ανεμιστήρες δεν ήταν σε πολύ καλή κατάσταση.

γ. Σύμφωνα με το GPS δεν παρέμεινε 24 ώρες στο σημείο στάσης και επιπλέον η διάρκεια των υπολοίπων στάσεων δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του Κανονισμού.

2. Σε άλλη επιθεώρηση:

Α. Το φορτηγό δεν έφερε πινακίδα αναγραφής «μεταφορές ζώντων ζώων», καθώς και το εμβαδόν του κάθε ορόφου που διαθέτει. (ΕΚ1/2005, Παράρτημα 1, κεφ. 2, παράγραφος 2.1)

Β. Δεν ήταν πλήρως συμπληρωμένο από τον οδηγό το σχέδιο δρομολογίου όπου να φαίνονται οι στάσεις και οι ώρες που πραγματοποιήθηκαν (ΕΚ 1/2005, άρθρο 14, παράγρ.1α και άρθρο 15, παραγρ.4.).

Γ. Στο σχέδιο δρομολογίου είχε διαγραφεί η ώρα αναχώρησης (23.00) και είχε συμπληρωθεί χειρόγραφα από τον οδηγό άλλη ώρα (6.00πμ). Η συγκεκριμένη ώρα αναχώρησης δεν μπορεί να επαληθευτεί αφού δεν κατατέθηκε το φύλλο εκτύπωσης GPS όπως αναφέρεται παρακάτω (ΕΚ 1/2005, άρθρο 15, παραγρ.4).

Δ. Ο οδηγός δεν έδωσε εκτύπωση του GPS όπως του ζητήθηκε διότι, όπως υποστήριξε, ήταν καινούργιο και δεν είχε μάθει τη λειτουργία του (ΕΚ 1/2005, άρθρο 6, παράγρ. 9) και

Ε. Υπήρχε μόνο ένας οδηγός σε όλη τη διάρκεια του ταξιδιού, αντί για δύο που απαιτούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία (ΕΚ 1/2005, άρθρο 11, παραγρ.1 εδάφιο β1 και άρθρο 17 παράγρ.2).

III) Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα κατά τη διάρκεια μιας επιθεώρησης δεν επιστράφηκε το ημερολόγιο ταξιδιού εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (σε αιγοπρόβατα κατά την αναχώρηση).

Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα και σε μεταφορά πουλερικών κατά την άφιξη στο σφαγείο διαπιστώθηκε μετά από μελέτη του ταχογράφου ότι η ταχύτητα του οχήματος ήταν 85 km/h. Έγινε σύσταση στο μεταφορέα.

IV) Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα παρατηρήθηκε 1 μη συμμόρφωση σε βοοειδή κατά την αναχώρηση:

Α: Μη ορθή συμπλήρωση ημερολογίου ταξιδιού από την Αρχή του τόπου προορισμού. Συγκεκριμένα:

Κατά το διοικητικό έλεγχο που πραγματοποιήθηκε από την υπηρεσία μας στα πλαίσια εφαρμογής του Κανονισμού 1/2005 για τη μεταφορά 25 βοοειδών από Γαλλία προς Ελλάδα και σύμφωνα με τα σχετικά πιστ/κα ενδοκοινοτικού εμπορίου, διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

1) Στο τμήμα 1 (Προγραμματισμός) του ημερολογίου ταξιδιού, δεν είναι συμπληρωμένα τα: 1.2, 1.3, 2, 3.3, 4.2, 4.3, 5.4 και 5.5.

2) Στο τμήμα 2 (Τόπος αναχώρησης) του ημερολογίου ταξιδιού, δεν συμπληρώθηκε στο 3. η ώρα φόρτωσης του πρώτου ζώου και κατά συνέπεια η ώρα που αρχίζει το ταξίδι, σύμφωνα με τον κτηνίατρο που πραγματοποίησε τον έλεγχο στον τόπο αναχώρησης.

3) Στο τμήμα 3 (Τόπος προορισμού) του ημερολογίου ταξιδιού που συμπληρώθηκε στο σημείο ελέγχου στην Ιταλία, στο 1. φαίνεται ο τελικός παραλήπτης στην Ελλάδα. Επίσης δεν είναι συμπληρωμένα τα 3, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 5.1 ή 5.2.

Δεν υπάρχει Τμήμα 3 για τον τόπο άφιξης στην Ελλάδα όπου θα υπέγραφε ο τελικός παραλήπτης ή ο κτηνίατρος που θα έκανε έλεγχο κατά την άφιξη.

4) Το ημερολόγιο ταξιδιού έχει εκδοθεί στα γαλλικά και στα ουγγαρέζικα παρόλο που το φορτίο δεν πέρασε από την Ουγγαρία.

Β. Η ωριαία στάση δεν καταγράφεται ορθά από τον μεταφορέα.

V) Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα παρατηρήθηκε: Μία μη συμμόρφωση σε μεταφορικά μέσα και μια για άλλες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης σε βοοειδή κατά τη μεταφορά

Μη τήρηση εντός του οχήματος από τον πρόσωπο που πραγματοποιούσε τη μεταφορά των απαραίτητων εγγράφων μεταφοράς - υγειονομικό πιστοποιητικό, έγγραφο εισόδου από τρίτες χώρες ημερολόγιο ταξιδιού) όσον αφορά τον τύπο αυτών και τη συμπλήρωσή τους.

Κυρώσεις επιβλήθηκαν για θέματα υγείας των ζώων.

VI) Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα:

A. Σε μία περίπτωση δεν υπήρχε βεβαίωση καταλληλότητας οχήματος.

Β. Σε άλλη περίπτωση εντοπίστηκαν λανθασμένα στοιχεία στο ημερολόγιο ταξιδιού (Τμήμα 1) και ελλιπή στοιχεία από την εκτύπωση GPS.

VII) Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα:

1) Στην επιθεώρηση που πραγματοποιήθηκε, ο μεταφορέας - αν και του ζητήθηκε και εκ των υστέρων -:

- Δεν προσκόμισε το τμήμα 2 (III.8.7): τόπος αναχώρησης του ημερολογίου ταξιδιού (χώρα Ουγγαρία).

- Για εκτυπώσεις GPS (III.8.9) έστειλε μόνο τον χάρτη διαδρομής με κάποιες στιγμιαίες ώρες καταγραφής, ο οποίος δεν είναι καθόλου ευδιάκριτος ούτε κατατοπιστικός.

2) Σε άλλη επιθεώρηση, το ημερολόγιο ταξιδιού χώρας προέλευσης Γαλλίας ήταν ελλιπώς και λανθασμένα συμπληρωμένο ως εξής:

Τμήμα 1 (III.8.5) - Προγραμματισμός: έλειπε η ωριαία στάση που πρέπει να γίνει ύστερα από 14 ώρες ταξιδιού μετά την 24ωρη στάση. Ακόμη, οργανωτής στον προγραμματισμό του TRACES είναι ο μεταφορέας που είναι Πολωνός, ενώ στο ημερολόγιο ταξιδιού είναι το κέντρο της Γαλλίας που αναφέρεται σαν τόπος προέλευσης.

Τμήμα 3 (III.8.9) - Τόπος προορισμού που έχει υπογραφεί από το σημείο ελέγχου στην Ιταλία: Τα ζώα που αναφέρονται είναι 54 και όχι 25 που αφορούν το συγκεκριμένο πιστοποιητικό.

Τμήμα 4 - Δήλωση μεταφορέα: λείπει η ωριαία στάση που πρέπει να γίνει ύστερα από 14 ώρες ταξιδιού μετά την 24ωρη στάση και επίσης λείπει ο τόπος προορισμού. Τέλος, η ώρα φόρτωσης του 1ου ζώου είναι άλλη στο Τμήμα 2 που υπογράφει ο κτηνίατρος και άλλη στο Τμήμα 4 που υπογράφει ο οδηγός.

Στο σχετικό Παράρτημα 6 αναφέρεται η ετήσια έκθεση για τις αμερόληπτες επιθεωρήσεις ζώων, μεταφορικών μέσων και συνοδευτικών εγγράφων που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2005.

1.2. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΦΑΓΗ Ή ΤΗ ΘΑΝΑΤΩΣΗ

α. Κατά το έτος 2014 πραγματοποιήθηκαν στον τομέα της προστασίας των ζώων κατά τη σφαγή ή τη θανάτωσή τους, οι ετήσιοι έλεγχοι για την εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 327/1996 , «για την προστασία των ζώων κατά τη σφαγή ή την θανάτωσή στις σε συμμόρφωση με την Οδηγία 93/119/ΕΚ» και του Κανονισμού 1099/2009/ΕΚ του Συμβουλίου, από τις αρμόδιες Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Οι έλεγχοι αυτοί εστιάστηκαν, στα σφαγεία (στις περιοχές δικαιοδοσίας των Περιφερειακών Ενοτήτων στις Χώρες).

Τα αποτελέσματα των ελέγχων όλων των πρακτικών και διαδικασιών χειρισμών των ζώων από την στιγμή άφιξης τους στο σφαγείο, την εκφόρτωσή τους σε αυτό, τη στέγασή στις χώρους ενσταυβλισμού του σφαγείου, την καθοδήγησή τους στο χώρο αναισθητοποίησης, την συγκράτησή τους, την αναισθητοποίησή τους με την χρησιμοποίηση μεθόδων και εξοπλισμού αναισθητοποίησης κατάλληλων για το είδος των ζώων και τέλος την αφάιμαξή τους αφορούσαν

- τον αριθμό των οχημάτων που αφίχθησαν και ελέχθησαν κατά την άφιξή στις στο σφαγείο,
- τον αριθμό των επιθεωρήσεων στο σφαγείο,
- των αριθμό των ζώων ανά είδος που εσφάγησαν,
- στις παραβάσεις που εντοπίστηκαν,
- στα μέτρα που ελήφθησαν ή στις κυρώσεις που επεβλήθησαν

ΣΥΝΟΛΟ ΣΦΑΓΕΙΩΝ (2014)	ΣΥΜΜΟΡΦΩΜΕΝΑ	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΜΕΝΑ	ΕΛΕΧΘΗΣΑΝ
378 (239 πτηνών και 139 σπληφόρων)	41	9	50

1.3. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΤΙΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ

α. Κατά το έτος 2014 πραγματοποιήθηκαν στον τομέα της προστασίας των μόσχων, χοίρων, κοτόπουλων κρεοπαραγωγής και ωοπαραγωγών ορνίθων, έλεγχοι για την εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 179/98 (μόσχοι), Π.Δ. 374/2001 (ζώα στις εκτροφές), Π.Δ.215/2003 (χοίροι), του Π.Δ. 216/2003 (ωοπαραγωγές όρνιθες) και της ΚΥΑ 283329/2010 (κοτόπουλα κρεοπαραγωγής), από τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Οι έλεγχοι αυτοί εστιάστηκαν, στις εκτροφές μόσχων, χοίρων και ωοπαραγωγών ορνίθων, κοτόπουλων κρεοπαραγωγής και άλλων ζώων εκτροφής (της περιοχής δικαιοδοσίας των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας)

Τα αποτελέσματα των ελέγχων αφορούσαν:

- τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων ανά είδος ζώου,
- τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων που ελέγχθησαν ανά είδος,
- αριθμός των ελέγχων
- τις εντοπισθείσες παραβάσεις ανάλογα με τις επιμέρους απαιτήσεις της νομοθεσίας,
- την επιβολή κυρώσεων ανάλογα με τις επιμέρους απαιτήσεις της νομοθεσίας,

- Επίσης έγιναν στοχευμένοι έλεγχοι ως προς την απαίτηση της αντικατάστασης των συμβατικών από εμπλουτισμένους κλωβούς στις μονάδες ωτόκων ορνίθων καθώς και για την εφαρμογή του ομαδικού ενσταυλισμού χοιρομητέρων και θηλυκών χοιριδίων στις χοιροτροφικές μονάδες άνω των δέκα χοιρομητέρων .

β. Παρατίθεται, στο Παράρτημα 6 η Ετήσια έκθεση του έτους 2014 με τα αποτελέσματα των ελέγχων για την προστασία των ζώων στις εκτροφές , με τους πίνακες 1 και 2 της Απόφασης 778/2006/ΕΚ.

γ. Παρατηρήσεις επί των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με την Απόφαση 778/2006/ΕΚ

Κατά τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος 2014 στις εκτροφές, εντοπίστηκαν οι ακόλουθες σημαντικότερες μη συμμορφώσεις :

1. Εκτροφές μόσχων :

- Σε μια Περιφερειακή Ενότητα σε 4 εκτροφές, δεν τηρούντο μητρώα απολυμάνσεων, επιθεωρήσεων, συντήρησης εγκαταστάσεων και εξοπλισμού. Όλες οι εκτροφές είχαν συμμορφωθεί κατά τον επανέλεγχο. Επιπλέον σε 2 από τις παραπάνω εκτροφές καταγράφηκε μη συμμόρφωση ως προς τα κτίρια σταυλισμού, η οποία αποκαταστάθηκε (αντικαταστάθηκαν κάποιες συρμάτινες πόρτες που θα μπορούσαν να τραυματίσουν τα ζώα).
- Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα σε μία εκτροφή βρέθηκαν 2 μη συμμορφώσεις ως προς τον εξοπλισμό αναισθητοποίησης και την τήρηση μητρώων. %όθηκε χρονοδιάγραμμα τρίμηνης συμμόρφωσης.

2. Εκτροφές χοίρων:

- Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα σε μια εκτροφή δεν τηρούντο βιβλία απολυμάνσεων, επιθεωρήσεων, συντήρησης, εξοπλισμού και μητρώο φαρμακευτικής αγωγής. Δόθηκε χρονοδιάγραμμα τρίμηνης συμμόρφωσης.
- Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα σε μια εκτροφή δεν τηρούνται επαρκώς μητρώα.
- Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα (Κιλκίς) σε μία εκτροφή καταγράφηκαν οι ακόλουθες μη συμμορφώσεις:
 - Α) Στο θάλαμο παχυνόμενων οι συνθήκες φωτισμού, αερισμού και καθαριότητας δεν ήταν ικανοποιητικές.
 - Β) Τα κελιά των κάπρων ήταν μικρότερα σε εμβαδό σε σχέση με τις απαιτούμενες διαστάσεις.
 - Γ) Δεν τηρούνταν μητρώα συντήρησης εγκαταστάσεων, επιθεωρήσεων, απολυμάνσεων λόγω απώλειας.
 - Δ) Το δάπεδο σε ένα κελί παχυνόμενων ηλικίας 5 μηνών δεν ήταν συντηρημένο. Δόθηκε χρονοδιάγραμμα τρίμηνης συμμόρφωσης.
- Σε άλλη Περιφερειακή ενότητα σε 4 εκτροφές χοίρων παρατηρήθηκε ελλιπής συμπλήρωση μητρώων, σε μία εκτροφή παρατηρήθηκε ελλιπής επιφάνεια δαπέδου και σε μία εκτροφή παρατηρήθηκε ελλιπής ελεύθερος χώρος δαπέδου. (Καρδίτσα). Στην εκτροφή με μη συμμόρφωση στην επιφάνεια δαπέδου κινήθηκαν οι διαδικασίες για την επιβολή προστίμου εάν δεν υπήρχε συμμόρφωση μέσα σε χρονικό διάστημα ενός μήνα.
- Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα σε μία εκτροφή βρέθηκε μη συμμόρφωση ως προς την τήρηση μητρώων. %όθηκε τρίμηνη προσθεσία συμμόρφωσης.

- Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα σε μία εκτροφή παρατηρήθηκε μη συμμόρφωση ως προς το προσωπικό και συγκεκριμένα την τήρηση της καθαριότητας, ως προς την τήρηση του μητρώου φαρμακευτικής αγωγής και ως προς τα κτίρια (μη εφαρμογή προγράμματος μυοκτονίας). Σε άλλη εκτροφή δε λάμβανε χώρα σωστή συμπλήρωση του μητρώου φαρμακευτικής αγωγής στους μόνους.
- Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα παρατηρήθηκε απουσία συνεχούς συμπαγούς δαπέδου σε ένα θάλαμο με κυοφορούσες χοιρομητέρες και έλαβε χώρα έγγραφη σύσταση για συμμόρφωση εντός 3 μηνών.
- Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα παρατηρήθηκαν μη συμμορφώσεις ως προς την τήρηση μητρώων σε 5 εκτροφές. Στις ίδιες εκτροφές και σε μία επιπλέον παρατηρήθηκαν επίσης μη συμμορφώσεις ως προς την ύπαρξη υλικών για απασχόληση. Δόθηκαν γραπτές συστάσεις για συμμόρφωση εντός τριών μηνών.

3. Εκτροφές ωτόκων ορνίθων :

Σε τέσσερις εκτροφές κλωβοστοιχίας μιας Περιφερειακής Ενότητας υπήρξαν μη συμμορφώσεις ως προς τα μητρώα και τον αυτόματο και μηχανικό εξοπλισμό. Μία επιπλέον εκτροφή δεν είχε συμμόρφωση ως προς τα μητρώα. Τέλος σε μία ακόμη δεν υπήρχε συμμόρφωση ως προς τα μητρώα, ως προς την ελευθερία κίνησης και τον αυτόματο και μηχανικό εξοπλισμό.

Σε μία άλλη Περιφερειακή Ενότητα καταγράφηκε μία μη συμμόρφωση ως προς τον αυτόματο και μηχανικό εξοπλισμό (οι κούρνιες έχριζαν επισκευής, ενώ έπρεπε να αντικατασταθούν φθαρμένα τμήματα ξυστρών).

Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα δεν τηρούταν ξεχωριστό μητρώο φαρμακευτικής αγωγής και σε ένα θάλαμο υπήρχαν όρνιθες περισσότερες από τον επιτρεπόμενο αριθμό και δόθηκε χρονοδιάγραμμα απομάκρυνσης των επιπλέον πτηνών.

Σε άλλη Περιφερειακή ενότητα σε μια εκτροφή με διευθετημένους κλωβούς ελλιπής συμπλήρωση μητρώων εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, καθώς και θανάτων.

Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα σε μία εκτροφή βρέθηκε μη συμμόρφωση ως προς την τήρηση μητρώων. Δόθηκε τρίμηνη προθεσμία συμμόρφωσης.

4. Εκτροφές κοτόπουλων κρεοπαραγωγής :

- Σε μία Περιφερειακή ενότητα σε 2 εκτροφές διαπιστώθηκε η έλλειψη σχεδιαγράμματος θαλάμου με την κάτοψη και τα τετραγωνικά της συνολικής και ωφέλιμης επιφάνειας ανά θάλαμο.

- Σε άλλη Περιφερειακή Ενότητα σε δύο εκτροφές παρατηρήθηκαν μη τήρηση μητρώων, μη επισήμανση χώρων, ενώ έπρεπε να λάβει χώρα αποκατάσταση φθορών στις κτιριακές εγκαταστάσεις. Έγιναν οι σχετικές έγγραφες συστάσεις.

- Σε μία άλλη Περιφερειακή ενότητα σε 11 εκτροφές εντοπίστηκαν μη συμμορφώσεις ως προς τα κτίρια και τους χώρους σταυλισμού και έλαβαν χώρα οι ανάλογες γραπτές συστάσεις.

5. Εκτροφές προβάτων

Σε μία Περιφερειακή Ενότητα παρατηρήθηκαν 12 μη συμμορφώσεις ως προς τα κτίρια και τους χώρους σταυλισμού και έλαβαν χώρα οι ανάλογες γραπτές συστάσεις.

Κατά την αποστολή στοιχείων στην υπηρεσία μας από τις Περιφερειακές ενότητες σχετικά με τις μεθόδους εκτροφής των μονάδων ωτόκων ορνίθων προέκυψε ο κάτωθι πίνακας για το έτος 2014. Τα εν λόγω στοιχεία εστάλησαν στην υπηρεσία μας στο πλαίσιο συμμόρφωσης της Χώρας στην απαίτηση αντικατάστασης των συμβατικών κλωβών από εμπλουτισμένους. Το ποσοστό συμμόρφωσης ανέρχεται στο 100%

Αριθμός ωτόκων ορνίθων και αριθμός εκμεταλλεύσεων ανάλογα με τη μέθοδο εκτροφής στην Ελλάδα έως Δεκέμβριο 2014

Συνολικός αριθμός		Ελευθέρως Βοσκής		Δαπέδου		Βιολογικές		Εμπλουτισμένοι κλωβοί	
Εκτροφές	Όρνιθες	Εκτροφές	Όρνιθες	Εκτροφές	Όρνιθες	Εκτροφές	Όρνιθες	Εκτροφές	Όρνιθες
472	4.450.264	64	66913	130	400.000	32	108.084	246	3.875.267

Αποτελέσματα συμμόρφωσης των εκτροφών χοίρων για τον ομαδικό ενσταβλισμό των χοιρομητέρων, σύμφωνα με την Οδηγία 2008/120/ΕΚ

Ισχύουσα κατάσταση έως το Δεκέμβριο 2014	Δυναμικό εκτροφής*			
	10-99 χοιρομητέρες	100-249 χοιρομητέρες	250- 749 χοιρομητέρες	750 και άνω χοιρομητέρες
Συνολικός αριθμός εκτροφών*	522	149	68	8
Αριθμός εκτροφών που εφαρμόζουν ομαδικό ενσταυλισμό χοιρομητέρων και θηλυκών χοιριδίων**	522	147	68	8

*Χοιροτροφικές μονάδες με 10 χοιρομητέρες και άνω

**Ομαδικός ενσταυλισμός βάση του Άρθρου 3.4 της Οδηγίας 2008/120/ΕΚ

Ε1. ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

1.1. Επίσημοι έλεγχοι

Τα αποτελέσματα του επισήμου ελέγχου υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων για το έτος 2014 έχουν σταλεί στην Κοινότητα και στην EFSA (European Food Safety Authority) σύμφωνα με το άρθρο του Καν. 31 είναι 396/2005. Ως εκ τούτου παρακάτω παρουσιάζονται τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα που αφορούν τους ελέγχους υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων 2014.

1.2. Αποτελέσματα των ελέγχων

Το 2014 αναλύθηκαν συνολικά 2376 δείγματα από τα εργαστήρια επισήμου ελέγχου, εκ των οποίων:

- 1956 δείγματα ήταν νωπά και κατεψυγμένα φρούτα και λαχανικά και ξηροί καρποί
- 76 δείγματα προέρχονταν από δημητριακά και όσπρια
- 264 δείγματα ήταν μεταποιημένα προϊόντα (χυμοί, λάδια, αλεύρι κ.α.)
- 43 δείγματα ήταν ζωικής προέλευσης
- 32 δείγματα ήταν παιδικές τροφές
- 5 δείγματα ανήκαν σε άλλες κατηγορίες π.χ. τσάι

Από τα 2376 δείγματα που αναλύθηκαν, 101 δείγματα ήταν βιολογικής προέλευσης και 82 ήταν ύποπτα δείγματα (δηλαδή follow up και δείγματα στο πλαίσιο του Καν. 669/2009).

Ειδικότερα:

Νωπά και κατεψυγμένα φρούτα και λαχανικά και ξηροί καρποί: Αναλύθηκαν συνολικά **1956** δείγματα (συμπεριλαμβανομένων 77 ύποπτων δειγμάτων). Από αυτά:

- 1755 δείγματα (90 %) ήταν εγχώρια
- 25 δείγματα (1 %) προέρχονταν από άλλες χώρες της Ε.Ε.
- 175 δείγματα (8,9%) εισήχθησαν από τρίτες χώρες ή ήταν μη καθορισμένης προέλευσης
- 1 δείγματα (0,1%) ήταν μη καθορισμένης προέλευσης

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ήταν:

- Στο 60,4% των δειγμάτων δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων
- Το 35,9 % των δειγμάτων περιείχε υπολείμματα χαμηλότερα ή μέχρι το ανώτατο επιτρεπτό όριο (MRL)
- Το 3,7% των δειγμάτων περιείχε υπολείμματα ενός ή περισσότερων φυτοπροστατευτικών προϊόντων ανώτερα από το MRL

Σχετικά με τα βιολογικά δείγματα, στα 70 από τα 74 δείγματα βιολογικών νωπών και κατεψυγμένων φρούτων/λαχανικών που αναλύθηκαν (95 %), δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων, σε 4 από τα 74 δείγματα (στο 5 % των δειγμάτων βιολογικής

προέλευσης) ανιχνεύθηκαν υπολείμματα χαμηλότερα ή μέχρι το ανώτατο επιτρεπτό όριο (MRL) και σε κανένα βιολογικό δείγμα τα ανιχνεύσιμα υπολείμματα δεν ήταν ανώτερα του MRL.

Δημητριακά και όσπρια: Εξετάστηκαν συνολικά 76 δείγματα (συμπεριλαμβανομένων 13 δειγμάτων βιολογικής προέλευσης). Από αυτά:

- 67 δείγματα (88 %) ήταν εγχώρια
- 1 δείγματα (1%) προέρχονταν από άλλες χώρες της Ε.Ε.
- 5 δείγματα (7%) εισήχθησαν από τρίτες χώρες ή ήταν μη καθορισμένης προέλευσης
- 3 δείγματα (4%) ήταν μη καθορισμένης προέλευσης

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ήταν:

- Στο 77,63 % των δειγμάτων δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα
- Στο 18,42% των δειγμάτων ανιχνεύθηκαν υπολείμματα χαμηλότερα ή μέχρι το MRL
- Στο 3,95% των δειγμάτων τα υπολείμματα που ανιχνεύθηκαν υπερέβησαν το MRL
- Σχετικά με τα 13 δείγματα βιολογικής προέλευσης, σε πέντε δείγματα δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα, σε πέντε δείγματα τα ανιχνεύσιμα υπολείμματα ήταν μικρότερα ή ίσο του MRL ενώ σε 3 δείγματα ανιχνεύθηκαν υπολείμματα πάνω από το MRL

Ζωικής προέλευσης: Εξετάστηκαν συνολικά 43 δείγματα τα οποία ήταν όλα εγχώρια

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ήταν:

- Στο 100% των δειγμάτων δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Μεταποιημένα προϊόντα: Αναλύθηκαν συνολικά 264 δείγματα (συμπεριλαμβανομένων 10 δειγμάτων βιολογικής προέλευσης και 2 ύποπτα). Από αυτά:

- 261 δείγματα (99%) ήταν εγχώρια
- 1 δείγμα (1%) εισήχθη από τρίτες χώρες
- 2 δείγματα ήταν άγνωστης προέλευσης

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ήταν:

- Στο 85,61% των δειγμάτων δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων ενώ στο 14,39% των δειγμάτων ανιχνεύθηκαν υπολείμματα.
- Σε κανένα από 10 δείγματα βιολογικής προέλευσης δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Παιδικές τροφές: Αναλύθηκαν συνολικά 32 δείγματα, Από αυτά :

- 16 δείγματα (50%) ήταν εγχώρια
- 16 δείγματα (50%) προέρχονταν από άλλες χώρες της Ε.Ε.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ήταν:

- Στο 100% των δειγμάτων δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Άλλα δείγματα: Αναλύθηκαν συνολικά 5 δείγματα που δεν ανήκαν στις προηγούμενες κατηγορίες (όπως τσάι) (συμπεριλαμβανομένου 1 ύποπτου δείγματος και 3 δειγμάτων βιολογικής προέλευσης), Από αυτά :

- 3 δείγματα (60%) ήταν εγχώρια
- 2 δείγματα (40%) προέρχονταν από τρίτες χώρες

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ήταν:

- Στο 60% των δειγμάτων δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων
- Σε ένα δείγμα (20% των δειγμάτων) ανιχνεύθηκαν υπολείμματα χαμηλότερα ή μέχρι το MRL
- Σε ένα δείγμα (στο 20% των δειγμάτων) τα υπολείμματα που ανιχνεύθηκαν υπερέβησαν το MRL.

Και στα τρία βιολογικά δείγματα που αναλύθηκαν δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Τα όρια αναλυτικού προσδιορισμού για τις αναλύσεις που διεξήχθησαν είναι συνήθως αυτά που σε καθημερινή βάση επιτυγχάνονται στα εργαστήρια.

1.3. Αξιολόγηση των επίσημων ελέγχων

Από τα αποτελέσματα του 2014 διαπιστώνουμε ότι αυτά είναι συγκρίσιμα με αυτά των τελευταίων ετών. Αναλυτικότερα στοιχεία των αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται στη σχετική έκθεση που έχει αποστείλει η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής στην Ε.Ε. και στην EFSA όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό 396/2005 η οποία αναρτάται και στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ (<http://www.minagric.gr/index.php/en/citizen-menu/foodsafety-menu>, <http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/crop-production/fytoprostasiamenu/ypoleimatafyto>).

1.4. Εκπαίδευση

Σε συνεργασία της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής με το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης πραγματοποιούνται εκπαιδεύσεις σε υπαλλήλους των περιφερειακών υπηρεσιών που ασχολούνται με τον έλεγχο των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Ε2. ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

2.1. Επίσημοι έλεγχοι

Ο φυτούγειονομικός έλεγχος διενεργείται στα εισαγόμενα, παραγόμενα και διακινούμενα φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα σύμφωνα με το Π.Δ. 365/2002 (ΦΕΚ Α' 307), όπως ισχύει, για τη μείωση του κινδύνου εισαγωγής και διάδοσης επιβλαβών οργανισμών στη Χώρα και στην ΕΕ.

Οι έλεγχοι διενεργούνται από τους ορισμένους, με Υπουργική Απόφαση ή Κοινή Υπουργική Απόφαση ανάλογα με το συναρμόδιο Υπουργό, φυτούγειονομικούς ελεγκτές των εξής αρμόδιων υπηρεσιών:

- Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου (ΠΚΠΦ & ΠΕ) για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων σε ορισμένα Σημεία Εισόδου και συντονισμό των υπηρεσιών φυτούγειονομικού ελέγχου.
- Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ή Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειακών Ενοτήτων για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων σε φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα γεωργικής σημασίας καθώς και σε ορισμένα Σημεία Εισόδου.

- Δασαρχεία, Δ/νσεις Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων σε φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα δασικής σημασίας.

Επισημαίνεται ότι όσον αφορά τον φυτοϋγειονομικό έλεγχο σε πατατόσπορο, σπόρους μηδικής, σπόρους τομάτας, σπόρους ηλίανθου και σπόρους φασολιού που προορίζονται για σπορά, μπορεί να διενεργείται από τα Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης (πρώην ΚΕΠΠΥΕΛ) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και σύμφωνα με την ισχύουσα φυτοϋγειονομική νομοθεσία.

Οι επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές:

- στα σημεία εισόδου, όπου ελέγχεται το 100% των φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικείμενων μη κοινοτικής καταγωγής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V Μέρος Β, Κεφ. Ι και ΙΙ του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307) όπως ισχύει.
- στην εσωτερική αγορά για την τήρηση των διατάξεων του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307) και ιδίως του άρθρου 11 παράγραφος 2 καθώς και σε φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα κοινοτικής καταγωγής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V Μέρος Α, Κεφ. Ι και ΙΙ του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307) όπως ισχύει, προκειμένου να εγκρίνεται το περιεχόμενο και ο τύπος ενός φυτοϋγειονομικού διαβατηρίου.
- στις εγκαταστάσεις ή στους τόπους παραγωγής των παραγωγών, εισαγωγέων, εξαγωγέων, συσκευαστών για τα παραγόμενα και διακινούμενα φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα στη χώρα μας, τα οποία προορίζονται για εξαγωγή με σκοπό την έκδοση ενός Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας ή Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας Επανεξαγωγής.

Για να διασφαλίζεται η τήρηση της ισχύουσας φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας διενεργούνται:

- Τακτικοί Έλεγχοι (σε εγγεγραμμένες εγκαταστάσεις στο επίσημο φυτοϋγειονομικό μητρώο τουλάχιστον μια φορά ετησίως σε κατάλληλη χρονική περίοδο)
- Σποραδικοί έλεγχοι (τυχαίοι)
- Επιλεκτικοί (Κατευθυνόμενοι) Έλεγχοι (όταν δεν τηρούνται οι διατάξεις του Π.Δ. 365/2002 (ΦΕΚ Α΄ 307))

Οι ανωτέρω έλεγχοι διενεργούνται τυχαία και χωρίς διακρίσεις όσον αφορά την καταγωγή των φυτών, των φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων και συγκεκριμένα:

- σποραδικοί έλεγχοι σε τόπους όπου διακινούνται φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα,
- σποραδικοί έλεγχοι στις εγκαταστάσεις όπου φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα καλλιεργούνται, παράγονται, αποθηκεύονται ή διατίθενται προς πώληση,
- σποραδικοί έλεγχοι που διενεργούνται ταυτόχρονα με άλλο έλεγχο εγγράφων για μη φυτοϋγειονομικούς σκοπούς.

Επίσης, στο πλαίσιο διενέργειας των Επισκοπήσεων (Surveys) για την αναγνώριση προστατευομένων ζωνών από επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας διενεργούνται μακροσκοπικοί έλεγχοι, λήψη και αποστολή δειγμάτων στα επίσημα εργαστήρια για εργαστηριακή ανάλυση για να διαπιστώνεται στη Χώρα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στον τομέα της φυτοϋγείας:

α) η παρουσία ή μη των σχετικών επιβλαβών οργανισμών καραντίνας. Η διαπίστωση της τυχόν παρουσίας ενός επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας στο αρχικό στάδιο της εμφάνισής του και η λήψη έκτακτων μέτρων επείγοντος χαρακτήρα στοχεύουν στην εξάλειψή του εν λόγω επιβλαβούς οργανισμού.

β) η διασπορά των επιβλαβών οργανισμών καραντίνας και η οριοθέτηση ζωνών για τη λήψη ειδικών μέτρων.

Για κάθε επιβλαβή οργανισμό συντάσσεται μεθοδολογία επισκόπησης η οποία περιλαμβάνει οδηγίες για: ι) μακροσκοπικό έλεγχο, ιι) δειγματοληψία, ιιι) συσκευασία, ιν) σήμανση και ν) αποστολή δειγμάτων από τις υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου στα επίσημα εργαστήρια.

Τα αποτελέσματα των επισκοπήσεων υποβάλλονται από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής στην Επιτροπή της ΕΕ και στα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ προκειμένου η Χώρα να μπορεί να διατηρεί το καθεστώς της Προστατευόμενης Ζώνης ως απαλλαγμένη από ορισμένους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας.

Το έργο των Επισκοπήσεων ανατέθηκε στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (ΜΦΙ), σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 743/2013 (Β' 2353) Απόφαση Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Σε κάθε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης στη φυτοϋγειονομική νομοθεσία εφαρμόζονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 34α (διοικητικές κυρώσεις) του Ν.2147/1952 (Α' 155), όπως προστέθηκε με τον Ν.2538/1997 (Α' 242), και το άρθρο 35 (ποινικές κυρώσεις) του Ν.2147/1952 (Α' 155), όπως αντικαταστάθηκε με τον Ν.2538/1997 (Α' 242) και τροποποιήθηκε με τον Ν. 2732/99 (Α' 154).

2.2. Αποτελέσματα των ελέγχων - Αξιολόγηση των επισήμων ελέγχων

Διενέργεια των επισήμων ελέγχων στα σημεία εισόδου

Για κάθε αποστολή φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων προέλευσης τρίτων χωρών, που δεν είναι σύμφωνη με την ισχύουσα φυτοϋγειονομική νομοθεσία, λαμβάνονται επίσημα μέτρα και πραγματοποιείται απόρριψη από τις αρμόδιες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου, σύμφωνα με τα άρθρα 15γ & 15ε του ΠΔ 365/2002 (Α' 307), όπως ισχύει. Επίσημα μέτρα λαμβάνονται και στην περίπτωση που διαπιστωθεί από ελέγχους στην εσωτερική αγορά ότι φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα προέλευσης άλλων Κρατών Μελών δεν πληρούν τη φυτοϋγειονομική νομοθεσία.

Κατά το έτος 2014 πραγματοποιήθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου της Χώρας (28) απορρίψεις, οι οποίες καταχωρούνται στην αντίστοιχη βάση δεδομένων της Επιτροπής της ΕΕ «EUROPHYT».

Οι κυριότερες αιτίες των απορρίψεων ήταν η μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις των ξύλινων μέσων συσκευασίας [σημείο 2, Κεφάλαιο Ι, Μέρος Α' Παράρτημα ΙV του Π.Δ. 365/2002 (Α' 307)] που συνόδευαν μια αποστολή και η απουσία αναγραφής πρόσθετης δήλωσης (Additional

declaration) στα Πιστοποιητικά Φυτοϋγείας που συνόδευαν τις αποστολές φυτών, φυτικών προϊόντων.

Στον Πίνακα 1 του σχετικού Παραρτήματος 7 αναφέρεται για την κάθε απόρριψη το είδος του φορτίου, η χώρα καταγωγής, η αιτία απόρριψης, τα επίσημα μέτρα που ελήφθησαν από τις υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου καθώς και ο τρόπος ελέγχου με την οικεία υπηρεσία φυτοϋγειονομικού ελέγχου.

Έλεγχοι στην εσωτερική αγορά

Στον Πίνακα 2 του σχετικού Παραρτήματος 7 παρουσιάζονται οι περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση με τη φυτοϋγειονομική νομοθεσία (φυτοϋγειονομική παράβαση). Οι περιπτώσεις αυτές επεξεργάζονται προκειμένου να επιβληθούν οι κυρώσεις όπως προβλέπονται από το άρθρο 34α του Ν. 2147/1952 (Α' 155), όπως προστέθηκε με το άρθρο 3 παράγραφος 1 του Ν. 2538/97 (Α' 242). Τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση, προς τη ΔΠΦΠ, της αρμόδιας υπηρεσίας φυτοϋγειονομικού ελέγχου στην οποία διαπιστώθηκε η παράβαση. Η ΔΠΦΠ για κάθε εισήγηση συντάσσει σχέδιο Υπουργικής Απόφασης για την επιβολή σχετικού προστίμου.

Διενέργεια των Επισκοπήσεων (Surveys) για την αναγνώριση προστατευομένων ζωνών από επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας

Κατά το έτος 2014 οι επιβλαβείς οργανισμοί για τους οποίους πραγματοποιήθηκαν συστηματικές ετήσιες επισκοπήσεις αφορούσαν 16 έντομα, 2 ακάρεια, 6 νηματώδεις, 5 βακτήρια, 5 μύκητες, 2 ιούς, 1 μυκόπλασμα και ένας άλλος επιβλαβής οργανισμός (Rotasea).

Στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος των ετήσιων επισκοπήσεων συμπεριλαμβάνονται 21 επιπλέον επιβλαβείς οργανισμοί που συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα IV (Α)(ΙΙ) του Π.Δ. 365/2002 (Α' 307).

Στον Πίνακα 3 του σχετικού Παραρτήματος 7 αναφέρονται αναλυτικά οι επιβλαβείς οργανισμοί καραντίνας για τους οποίους η Χώρα διενέργησε συστηματικές επίσημες επισκοπήσεις κατά το έτος 2014.

Στον Πίνακα 4α του σχετικού Παραρτήματος 7 παρατίθενται στοιχεία συστηματικών επισκοπήσεων ανά επιβλαβή οργανισμό για το έτος 2014 και στον Πίνακα 4β του σχετικού Παραρτήματος 7 παρατίθενται στοιχεία των φυτοϋγειονομικών ελέγχων για τους επιβλαβείς οργανισμούς του Παραρτήματος IV (Α)(ΙΙ) του Π.Δ. 365/2002 (Α' 307), όπως ισχύει.

Η έλλειψη υποδομής, οργάνωσης, στελέχωσης και πιστώσεων των αρμόδιων υπηρεσιών φυτοϋγειονομικού ελέγχου καθώς και η μείωση των εκτός έδρας μετακινήσεων συντέλεσαν στην αδυναμία υλοποίησης (100%) του προγράμματος των επισκοπήσεων.

2.3. Εκπαίδευση

Η φυτοϋγειονομική νομοθεσία σύμφωνα με την οποία διενεργούνται οι έλεγχοι βασίζεται σε Οδηγίες, Αποφάσεις και Κανονισμούς της Ε.Ε. και ενσωματώνονται με Προεδρικά Διατάγματα ή Αποφάσεις στο Εθνικό Δίκαιο.

Η εφαρμογή της φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας στοχεύει στη μείωση του κινδύνου εισαγωγής και διάδοσης επιβλαβών οργανισμών στη Χώρα και στην Ε.Κ.

Η συνεχής επιμόρφωση των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών πραγματοποιείται με εκπαιδεύσεις-συσκέψεις και μπορεί να περιλαμβάνει ενημέρωση:

- στην ισχύουσα νομοθεσία,
- στη διαδικασία εφαρμογής των ελέγχων,
- στην αναγνώριση και ταυτοποίηση επιβλαβών οργανισμών για τα φυτά, τα φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα με μακροσκοπικό και εργαστηριακό έλεγχο,
- στη μακροσκοπική αναγνώριση του ξύλου,
- στην ορθή συμπλήρωση και έκδοση των πιστοποιητικών φυτοϋγείας (Π.Φ.), πιστοποιητικών φυτοϋγείας επανεξαγωγής, φυτοϋγειονομικών διαβατηρίων,
- στη λήψη επίσημων μέτρων κλπ.

Στον Πίνακα 5 του σχετικού Παραρτήματος 7 αναφέρονται οι εκπαιδεύσεις - συσκέψεις που διοργανώθηκαν για την ενημέρωση των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών κατά το έτος 2014.

ΣΤ1. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

Α. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ

Προσωπικό

Η Διεύθυνση αποτελείται από τρία Τμήματα

- Τμήμα Υγείας Ζώων
- Τμήμα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας
- Τμήμα Προστασίας των ζώων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών

και το Γραφείο Γραμματείας όπου υπηρετεί ένας μόνιμος υπάλληλος ΠΕ Οικονομικού, ο οποίος είναι και υπόλογος της Διεύθυνσης.

Η Δ/ση λειτουργεί με τρεις (3) κτηνιάτρους και τον Προϊστάμενο της Δ/σης. Επίσης ο Προϊστάμενος της ΔΚΕΕ έχει αναλάβει κατ' αναπλήρωση και τα καθήκοντα της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής, κατά συνέπεια αδυνατεί λόγω της θέσης του και των αυξημένων υποχρεώσεών του να συμμετέχει στις επιθεωρήσεις της ΔΚΕΕ.

Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου λειτούργησε κατά τη διάρκεια του έτους 2014 ως εξής :

- Στα τρία τμήματα της Διεύθυνσης έχουν τοποθετηθεί Προϊστάμενοι αλλά δεν υπάρχουν εισηγητές.
- Η διοικητική και οικονομική υποστήριξη της Δ/σης γίνεται από έναν μόνιμο υπάλληλο, ο οποίος άτυπα εκτελεί και παράλληλα καθήκοντα διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης σε όλη τη Γενική Δ/ση Κτηνιατρικής.

Εκπαίδευση

Στη διάρκεια του 2014 οι επιθεωρητές έλαβαν εκπαίδευση σχετικά με τις νέες δράσεις που επρόκειτο να επιθεωρήσουν :

- Δ6.1 ΣΥΚΕ και εισαγωγές ζώντων ζώων
- Δ6.2 Εισαγωγές τροφίμων ζωικής προέλευσης
- Δ1.1 Σήμανση και καταγραφή αιγοπροβάτων

Λειτουργία

Το πλαίσιο λειτουργίας καθορίζεται από τη σχετική νομοθεσία και τις διαδικασίες που εγκρίθηκαν και αποτελούν μέρος του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001 και ISO 19011 σύμφωνα με το οποίο η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου επαναπιστοποιήθηκε το Νοέμβριο του 2014.

Στη διάρκεια του 2014 :

Πραγματοποιήθηκε ετήσια ανασκόπηση με σκοπό τον έλεγχο πορείας των στόχων της Διεύθυνσης, καθώς και την υλοποίηση των προληπτικών και διορθωτικών ενεργειών που είχαν προγραμματισθεί από την προηγούμενη ανασκόπηση.

Διεξήχθη επιθεώρηση πιστοποίησης στο Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) από τον φορέα πιστοποίησης TÜV Austria Hellas το Νοέμβριο του 2014 σύμφωνα με τις απαιτήσεις των προτύπων ISO 9001 και 19011.

Πραγματοποιήθηκε εσωτερική επιθεώρηση στο ΣΔΠ της Υπηρεσίας και στο Τμήμα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας το Δεκέμβριο του 2014. Τα ευρήματα καταγράφηκαν στην Αναφορά της εσωτερικής επιθεώρησης και οι μη συμμορφώσεις και παρατηρήσεις που προέκυψαν μεταφέρθηκαν στο Ημερολόγιο Θεμάτων ώστε να τεθεί χρονοδιάγραμμα διορθωτικών/προληπτικών ενεργειών κατά την ετήσια ανασκόπηση.

Προβλήματα λειτουργίας - Ελλείψεις

Στη διάρκεια του 2014 η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου λειτούργησε με σημαντικά προβλήματα κυρίως έλλειψης προσωπικού και οικονομικής στήριξής του. Αναλυτικότερα αναφέρονται :

- Έλλειψη προσωπικού με αποτέλεσμα την αδυναμία οργάνωσης και διεκπεραίωσης ικανού αριθμού επιθεωρήσεων στις σημαντικότερες κτηνιατρικές δράσεις.
- Έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων. Οι μετακινήσεις στις έδρες των προς επιθεώρηση Περιφερειακών Υπηρεσιών προκαλούν οικονομική επιβάρυνση στους επιθεωρητές υπαλλήλους της Διεύθυνσης δεδομένου ότι η ημερήσια αποζημίωση και τα οδοιπορικά δεν καλύπτουν τα πραγματικά έξοδά τους.

B. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Κατά το έτος 2014

α) Πραγματοποιήθηκαν **9** προγραμματισμένες (τακτικές) επιθεωρήσεις δράσεων σε **9** Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (2 Τμήματα των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, 3 Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και 4 ΣΥΚΕ) για **3** κτηνιατρικές δράσεις (α) σήμανση και καταγραφή αιγοπροβάτων, (β) ΣΥΚΕ και εισαγωγές ζώντων ζώων και (γ) εισαγωγές τροφίμων ζωικής προέλευσης. Οι επιθεωρήσεις διεξήχθησαν βάσει ερωτηματολογίων ανά δράση. Κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων αυτών διαπιστώθηκε και καταγράφηκε ένας αριθμός ευρημάτων. Διατυπώθηκε και προτάθηκε στις υπηρεσίες που επιθεωρήθηκαν ένας ανάλογος αριθμός συστάσεων που περιλαμβάνονται σε αντίστοιχα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης διορθωτικών ενεργειών.

β) Ολοκληρώθηκαν και αξιολογήθηκαν (έκλεισαν) **8** επιθεωρήσεις δράσεων που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 2013, σε **6** Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (2 Τμήματα Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και 4 Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες) για **3** κτηνιατρικές δράσεις (α) προγράμματα βρουκέλλωσης και φυματίωσης βοοειδών, (β) σύστημα επισήμου ελέγχου για τα ζώντα δίθυρα μαλάκια και (γ) σύστημα επισήμου ελέγχου για το νωπό γάλα.

Αναλυτικότερα :

Στην Κεντρική Αρμόδια Αρχή κατά τη διάρκεια του έτους 2014,

α) προγραμματίστηκαν και υλοποιήθηκαν 3 εσωτερικές επιθεωρήσεις δράσεων

- Δ1.1 (σήμανση και καταγραφή αιγοπροβάτων) στην ΚΑΦΕ

- Δ6.1 (ΣΥΚΕ και εισαγωγές ζώντων ζώων) και Δ6.2 (εισαγωγές τροφίμων ζωικής προέλευσης) στην ΔΥΖ/ΚΔΥ

β) αξιολογήθηκαν και έκλεισαν 2 εσωτερικές επιθεωρήσεις δράσεων

- Δ4.1 (προγράμματα βρουκέλλωσης και φυματίωσης βοοειδών) στη ΔΥΖ
- Δ18 (σύστημα επισήμου ελέγχου για το νωπό γάλα) στην ΚΔΥ

Στις Περιφερειακές Αρμόδιες Αρχές κατά τη διάρκεια του έτους 2014,

α) προγραμματίστηκαν και υλοποιήθηκαν 3 επιθεωρήσεις δράσεων

- Δ1.1 σε Λάρισα και Σέρρες
- Δ6.2 σε Λέσβο, ως σημείο εισόδου τροφίμων ζωικής προέλευσης

β) αξιολογήθηκαν και έκλεισαν 6 επιθεωρήσεις δράσεων

- Δ4.1 σε Καρδίτσα και Δυτική Αττική
- Δ17 (σύστημα επισήμου ελέγχου για τα ζώντα δίθυρα μαλάκια) σε Εύβοια και Τρέβεζα
- Δ18 σε Καρδίτσα και Δυτική Αττική

Στα ΣΥΚΕ κατά τη διάρκεια του έτους 2014,

α) προγραμματίστηκαν και υλοποιήθηκαν 4 επιθεωρήσεις στη δράση Δ6, σε

- ΣΥΚΕ Ευζώνων/Ειδομένης
- ΣΥΚΕ Καυκάσου
- ΣΥΚΕ Κακαβιάς και
- ΣΥΚΕ Αερολιμένα Αθηνών

Αξιολόγηση και κλείσιμο τακτικών επιθεωρήσεων 2013

Τα Τμήματα της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου πραγματοποίησαν διαδικασίες παρακολούθησης σχετικά με την υλοποίηση διορθωτικών ενεργειών που προτάθηκαν κατόπιν διατύπωσης συστάσεων μετά τη διενέργεια επιθεωρήσεων στη διάρκεια του έτους 2013. Μετά την παρακολούθηση υλοποίησης διορθωτικών ενεργειών και τη σχετική αξιολόγηση προκύπτουν τα παρακάτω στοιχεία ανά δράση :

Τακτικές Επιθεωρήσεις στις Διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής

- *Προγράμματα βρουκέλλωσης και φυματίωσης βοοειδών (Δ4.1)*

Διαπιστώθηκαν 12 μη συμμορφώσεις (ΜΣ) για τις οποίες έγιναν οι απαραίτητες συστάσεις. Έκλεισαν οι 5 συστάσεις με αποδεκτές (Α) διορθωτικές ενέργειες και παρέμειναν ανοικτές οι υπόλοιπες 7 συστάσεις με μη αποδεκτές (ΜΑ) διορθωτικές ενέργειες. Η επιθεώρηση έκλεισε ως Μη Ικανοποιητική (ΜΙ).

- *Σύστημα επισήμου ελέγχου για το νωπό γάλα (Δ18)*

Διαπιστώθηκαν 7 μη συμμορφώσεις για τις οποίες έγιναν οι απαραίτητες συστάσεις. Έκλεισε η 1 σύσταση με αποδεκτή διορθωτική ενέργεια και παρέμειναν ανοικτές οι υπόλοιπες 6 συστάσεις με μη αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες. Η επιθεώρηση έκλεισε ως Μη Ικανοποιητική.

Τακτικές Επιθεωρήσεις σε Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες

- *Προγράμματα βρουκέλλωσης και φυματίωσης βοοειδών (Δ4.1)*

Σε σύνολο δυο (2) επιθεωρήσεων (Καρδίτσα και Δυτική Αττική) διαπιστώθηκαν 16 μη συμμορφώσεις για τις οποίες έγιναν οι απαραίτητες συστάσεις, εκ των οποίων 6 έκλεισαν κατά

τρόπο αποδεκτό και 10 κατά τρόπο μη αποδεκτό. Οι επιθεωρήσεις έκλεισαν ως Μη ικανοποιητικές.

- *Σύστημα επίσημου ελέγχου για τα ζώντα δίθυρα μαλάκια (Δ17)*

Σε σύνολο δυο (2) επιθεωρήσεων (Εύβοια και Πρέβεζα), διαπιστώθηκαν 41 μη συμμορφώσεις για τις οποίες έγιναν οι απαραίτητες συστάσεις, εκ των οποίων 17 έκλεισαν κατά τρόπο αποδεκτό και 24 κατά τρόπο μη αποδεκτό. Οι επιθεωρήσεις έκλεισαν ως Μη Ικανοποιητικές.

- *Σύστημα επίσημου ελέγχου για το νωπό γάλα (Δ18)*

Σε σύνολο δυο (2) επιθεωρήσεων (Καρδίτσα και Δυτική Αττική), διαπιστώθηκαν 11 μη συμμορφώσεις για τις οποίες έγιναν οι απαραίτητες συστάσεις, εκ των οποίων 2 έκλεισαν κατά τρόπο αποδεκτό και 9 κατά τρόπο μη αποδεκτό. Οι επιθεωρήσεις έκλεισαν ως Μη Ικανοποιητικές.

Από την παρατήρηση των στοιχείων συμπεραίνεται ότι σε σύνολο 8 επιθεωρήσεων του 2013, οι οποίες έκλεισαν στη διάρκεια του 2014 για 3 συνολικά κτηνιατρικές δράσεις, εντοπίστηκαν και παρακολούθησαν 108 μη συμμορφώσεις, για τις οποίες υλοποιήθηκαν διορθωτικές ενέργειες που αξιολογήθηκαν ως αποδεκτές οι 41 και ως μη αποδεκτές οι 67. Και οι 8 επιθεωρήσεις αξιολογήθηκαν ως Μη Ικανοποιητικές.

Μετά τη λήξη των διαδικασιών παρακολούθησης διορθωτικών ενεργειών για κάθε μια επιθεώρηση και ανάλογα με την αξιολόγηση των Υπηρεσιών, που επιθεωρήθηκαν, συντάχθηκαν Ενημερωτικά Σημειώματα προς τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής και στις Διευθύνσεις αυτής, ως κεντρικές αρμόδιες αρχές, στα οποία επισημάνθηκαν τα σημεία εκείνα τα οποία αντιμετωπίστηκαν κατά τρόπο μη αποδεκτό ή δεν αντιμετωπίστηκαν καθόλου από τις Υπηρεσίες που επιθεωρήθηκαν. Επιπλέον σε όλες τις περιπτώσεις των επιθεωρήσεων των Περιφερειακών Κτηνιατρικών Υπηρεσιών που αξιολογήθηκαν, συντάχθηκε και διαβιβάσθηκε έγγραφο προς τους Περιφερειάρχες, τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών αλλά και τον Υπουργό και Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθώς και τους Γενικούς Γραμματείς. Στις περιπτώσεις των επιθεωρήσεων των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής που αξιολογήθηκαν, συντάχθηκαν και διαβιβάσθηκαν στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής σχετικά λεπτομερή ενημερωτικά σημειώματα.

Γ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου στα πλαίσια των στρατηγικών στόχων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας περί ασφάλειας των τροφίμων και περί υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων, έθεσε τους δικούς της στόχους για το 2014, οι οποίοι τόσο σε επίπεδο Δ/νσης όσο και σε επίπεδο Τμημάτων επετεύχθησαν 100%. Κατά τη διάρκεια του 2014, έγιναν οι ακόλουθες δράσεις στον τομέα των επιθεωρήσεων :

- **Υλοποίηση τακτικών επιθεωρήσεων 2014**

Πραγματοποιήθηκαν 9 προγραμματισμένες (τακτικές) επιθεωρήσεις δράσεων σε 9 Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (2 Τμήματα των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, 3 Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και 4 ΣΥΚΕ) για 3

κτηνιατρικές δράσεις (α) σήμανση και καταγραφή αιγοπροβάτων, (β) ΣΥΚΕ και εισαγωγές ζώων και (γ) εισαγωγές τροφίμων ζωικής προέλευσης. Οι επιθεωρήσεις διεξήχθησαν βάσει ερωτηματολογίων ανά δράση. Κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων αυτών διαπιστώθηκε και καταγράφηκε ένας αριθμός ευρημάτων. Διατυπώθηκε και προτάθηκε στις υπηρεσίες που επιθεωρήθηκαν ένας ανάλογος αριθμός συστάσεων που περιλαμβάνονται σε αντίστοιχα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης διορθωτικών ενεργειών.

• Παρακολούθηση και αξιολόγηση τακτικών επιθεωρήσεων 2013

Ολοκληρώθηκαν και αξιολογήθηκαν (έκλεισαν) 8 επιθεωρήσεις δράσεων που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 2013, σε 6 Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (2 Τμήματα Διεύθυνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και 4 Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες) για 3 κτηνιατρικές δράσεις (α) προγράμματα βρουκέλλωσης και φυματίωσης βοοειδών, (β) σύστημα επισήμου ελέγχου για τα ζώντα δίθυρα μαλάκια και (γ) σύστημα επισήμου ελέγχου για το νωπό γάλα. Εντοπίστηκαν 108 μη συμμορφώσεις, για τις οποίες υλοποιήθηκαν διορθωτικές ενέργειες που αξιολογήθηκαν ως αποδεκτές οι 41 και ως μη αποδεκτές οι 67. Οι 8 επιθεωρήσεις αξιολογήθηκαν ως Μη Ικανοποιητικές.

ΣΤ2. ΕΦΕΤ

Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Διασφάλισης Ποιότητας Παρεχόμενων Υπηρεσιών (Τμ. ΔΠΠΥ) του ΕΦΕΤ, αναπτύχθηκαν οι παρακάτω δράσεις:

A. Στην εφαρμογή και λειτουργία του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) κατά το πρότυπο ISO 9001:2008:

- παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΔΠ
- έλεγχος, αναθεώρηση και επικύρωση διαδικασιών, εγγράφων και εντύπων που προέκυψαν σταδιακά από την εφαρμογή του ΣΔΠ
- έκδοση νέων διαδικασιών σε συνεργασία με τις υπηρεσιακές μονάδες του φορέα
- αξιολόγηση της τήρησης διαδικασιών και υποβολή προτάσεων αναθεώρησης κατά την εισήγηση της Ανασκόπησης της Διοίκησης.

Ειδικότερα, με την εφαρμογή του νέου κυρωτικού συστήματος για τον έλεγχο των τροφίμων (N.4235/2014) προέκυψαν απαραίτητες τροποποιήσεις σε πολλές διεργασίες που αφορούν την υλοποίηση του επισήμου ελέγχου και την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, καθώς και των σχετικών εντύπων που συνδέονται με την εφαρμογή των διεργασιών αυτών και την τεκμηρίωση της επιβολής των κυρώσεων. Συγκεκριμένα τροποποιήθηκαν διεργασίες που αφορούσαν:

- την κατηγοριοποίηση των παραβάσεων
- την επιβολή διοικητικών μέτρων και κυρώσεων

B. Στις Εσωτερικές επιθεωρήσεις:

B1. Ολοκληρώθηκε η τελική έκθεση και καταρτίστηκε το σχέδιο δράσης στις παρακάτω εσωτερικές επιθεωρήσεις η υλοποίηση των οποίων πραγματοποιήθηκε το τέλος του 2013:

α. Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης στην Κεντρική Υπηρεσία με στόχο να διαπιστωθεί η πληρότητα διοικητικών διεργασιών και διαδικασιών και η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής τους και κυρίως η τεκμηρίωση της διεργασίας *διαχείρισης και παρακολούθησης είσπραξης των προστίμων* και των διεργασιών *μετακίνησης, χορήγησης αδειών και αξιολόγησης του προσωπικού*, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια του ΣΔΠ του ΕΦΕΤ.

β. Επιτροπή Διαχείρισης Αναφορών & Καταγγελιών - Κεντρική Υπηρεσία & Περιφερειακή Διεύθυνση Αττικής του ΕΦΕΤ με στόχο να διαπιστωθεί η εφαρμογή της Πολιτικής Διαχείρισης Αναφορών.

γ. Σύστημα επισήμων ελέγχων στον τομέα της μαζικής εστίασης στην Κεντρική Υπηρεσία - Διεύθυνση Ελέγχων Επιχειρήσεων, Διεύθυνση Εργαστηριακών Ελέγχων και στην Περιφερειακή Διεύθυνση ΕΦΕΤ Κρήτης με στόχο να διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητα του συστήματος Επισήμων Ελέγχων στον τομέα Μαζικής Εστίασης και ειδικότερα για την γεωγραφική περιφέρεια που καλύπτεται από την Περιφερειακή Διεύθυνση Κρήτης.

B2. Υλοποιήθηκαν οι παρακάτω εσωτερικές επιθεωρήσεις:

α. Σύστημα επισήμων ελέγχων στον τομέα παραγωγής και επεξεργασίας προϊόντων φυτικής προέλευσης - Κεντρική Υπηρεσία, Διεύθυνση Ελέγχων Επιχειρήσεων, Διεύθυνση Εργαστηριακών Ελέγχων, Περιφερειακή Διεύθυνση ΕΦΕΤ Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης με στόχο να διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητα του συστήματος επισήμων ελέγχων στον τομέα παραγωγής και επεξεργασίας προϊόντων φυτικής προέλευσης για την Κεντρική Υπηρεσία και την γεωγραφική περιφέρεια που καλύπτεται από την Περιφερειακή Διεύθυνση Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης.

β. Διαχείριση κινδύνων επιμολυντών στον τομέα τροφίμων φυτικής προέλευσης στην Κεντρική Υπηρεσία, Διεύθυνση Ελέγχων Επιχειρήσεων, Διεύθυνση Εργαστηριακών Ελέγχων, Περιφερειακή Διεύθυνση ΕΦΕΤ Δυτικής Ελλάδας με στόχο να διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητα του Συστήματος Επισήμων Ελέγχων για τη διαχείριση των κινδύνων που εντάσσονται στην κατηγορία των επιμολυντών στον τομέα των τροφίμων φυτικής προέλευσης και ειδικότερα για την γεωγραφική περιφέρεια που καλύπτεται από την Περιφερειακή Διεύθυνση Δυτικής Ελλάδας.

γ. Η Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος επισήμων ελέγχων στους τομείς της ιχνηλασιμότητας, επισήμανσης και διαχείρισης αλλεργιογόνων ουσιών στα τρόφιμα - Κεντρική Υπηρεσία, Διεύθυνση Ελέγχων Επιχειρήσεων, Διεύθυνση Αξιολόγησης Εγκρίσεων, Περιφερειακή Διεύθυνση Κεντρικής Μακεδονίας με στόχο

- να διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητα του Συστήματος Επισήμων Ελέγχων στους τομείς της ιχνηλασιμότητας, επισήμανσης και διαχείρισης αλλεργιογόνων για την γεωγραφική περιφέρεια που καλύπτεται από την Περιφερειακή Διεύθυνση ΕΦΕΤ Κεντρικής Μακεδονίας και
- να επαληθευτεί η εφαρμογή του ΣΔΠ - ISO9001 αναφορικά με τις διεργασίες που επιτελούνται από την Περιφερειακή Διεύθυνση ΕΦΕΤ Κεντρικής Μακεδονίας

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η υλοποίηση των εσωτερικών επιθεωρήσεων για το έτος 2014.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ
(Νοέμβριος 2013 - Δεκέμβριος 2014)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ	ΔΡΑΣΕΙΣ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2013	ΙΟΥΝΙΟΣ 2014	Επιτροπή Διαχείρισης Αναφορών Περιφ. Δ/νση Αττικής	Σύστημα διαχείρισης αναφορών και καταγγελιών
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2013	ΙΟΥΛΙΟΣ 2014	Κεντρική Υπηρεσία: <i>Δ/νση Διοικητικής Υποστήριξης</i>	Διαχείριση Είσπραξης Προστίμων Εγχειρίδιο διαδικασιών λειτουργίας του ΕΦΕΤ Μετακίνηση Επιθεωρητών
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2013	ΙΟΥΛΙΟΣ 2014	Κεντρική Υπηρεσία: <i>Δ/νση Ελέγχων Επιχειρήσεων</i> <i>Δ/νση Εργαστηριακών Ελεγχων</i> Περιφ. Δ/νση Κρήτης	Σύστημα επισήμου ελέγχου της υγιεινής των τροφίμων στον τομέα της μαζικής εστίασης
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2014	ΙΟΥΛΙΟΣ 2015	Κεντρική Υπηρεσία: <i>Δ/νση Ελέγχων Επιχειρήσεων</i> <i>Δ/νση Εργαστηριακών Ελεγχων</i> Περιφ. Δ/νση Δυτ. Ελλάδας	Διαμόρφωση, οργάνωση & εποπτεία προγραμμάτων επισήμου ελέγχου των τροφίμων Συντονισμός Συνεργαζόμενων Φορέων Χημικοί επιμολυντές σε προϊόντα φυτικής προέλευσης
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2014	ΙΟΥΛΙΟΣ 2015	Κεντρική Υπηρεσία: <i>Δ/νση Ελέγχων Επιχειρήσεων</i> <i>Δ/νση Εργαστηριακών Ελεγχων</i> Περιφ. Δ/νση Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης	Σύστημα επισήμου ελέγχου στον τομέα παραγωγής και επεξεργασίας προϊόντων φυτικής προέλευσης
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2014	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2015	Κεντρική Υπηρεσία: <i>Δ/νση Ελέγχων Επιχειρήσεων</i> <i>Δ/νση Εργαστηριακών Ελεγχων</i> Περιφ. Δ/νση Κεντρικής Μακεδονίας	Έλεγχος της ιχνηλασιμότητας στο κρέας και προϊόντα με βάση το κρέας στα στάδια παραγωγής και διακίνησης

Γ. Αξιολόγηση εσωτερικών επιθεωρήσεων

Είναι γεγονός ότι όλες οι υπηρεσιακές μονάδες ασκούν μεγάλο εύρος ενεργειών στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους προκειμένου να ανταποκριθούν ικανοποιητικά και αποτελεσματικά στις απαιτήσεις του επισήμου ελέγχου των τροφίμων.

Κατά τη διάρκεια των εσωτερικών επιθεωρήσεων διαπιστώθηκε ένας αριθμός ευρημάτων που αποτυπώθηκαν ως συστάσεις και προτάσεις βελτίωσης στα σχέδια δράσης κάθε έκθεσης επιθεώρησης. Οι υπηρεσιακές μονάδες που επιθεωρήθηκαν πρότειναν τις σχετικές διορθωτικές ενέργειες με τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης τους, οι οποίες καταγράφηκαν στο σχέδιο δράσης της αντίστοιχης έκθεσης επιθεώρησης.

Από τις εσωτερικές επιθεωρήσεις προέκυψε ότι όλες οι επιθεωρούμενες διεργασίες εφαρμόζονται ικανοποιητικά. Ειδικότερα η διαμόρφωση, η οργάνωση, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η εποπτεία του Συστήματος Επισήμων Ελέγχων στα πεδία που καλύφθηκαν από τις εσωτερικές επιθεωρήσεις τόσο στις οργανικές μονάδες της Κεντρικής Υπηρεσίας όσο και στην χωρική επικράτεια των Περιφερειακών Διευθύνσεων επιτελούνται σύννομα και ικανοποιητικά, ενώ όσες αποκλίσεις εντοπίστηκαν είναι διαχειρίσιμες από τον φορέα. Για πολλές μη συμμορφώσεις έχουν ληφθεί οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες, ενώ άλλες μπορούν να έχουν κλείσει μέχρι τις επακόλουθες επιθεωρήσεις (follow-up).

Ανεπάρκεια ανθρώπινων πόρων εντοπίστηκε σε τμήματα της Κεντρικής Υπηρεσίας αλλά και σε περιφερειακές διευθύνσεις του ΕΦΕΤ, γεγονός που σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτεί την αναθεώρηση του προγραμματισμού και την προτεραιοποίηση των ελέγχων σε κάποιους τομείς και ανά γεωγραφική περιφέρεια. Τέλος η ανάπτυξη κάποιων εργαλείων για την βελτίωση της εποπτείας και αποτίμησης των ελέγχων, καθώς και της ομοιομορφίας κατά την υλοποίηση των ελέγχων αποτελούν προτάσεις βελτίωσης της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των ελέγχων.

Υπό το πρίσμα του Τμήματος Διασφάλισης Ποιότητας Παρεχόμενων Υπηρεσιών τα ευρήματα των εσωτερικών επιθεωρήσεων δεν αποτελούν σημαντικές μη συμμορφώσεις αλλά περισσότερο ευκαιρία βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Επισήμων Ελέγχων Τροφίμων.

Δ. Εκπαίδευση του προσωπικού του Τμήματος

Οι υπάλληλοι του Τμ. ΔΠΠΥ συμμετείχαν σε εκπαιδευτικά σεμινάρια του ΕΦΕΤ του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (ΙΝ.ΕΠ.-ΕΚΔΔ) και της Ε.Ε. (BTSF). Το αντικείμενο των σεμιναρίων ήταν συναφές με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που ασκούν οι υπάλληλοι του Τμήματος και η κατάρτιση αυτή είχε σκοπό την βελτίωση των δεξιοτήτων τους στην άσκηση των υπηρεσιακών αναγκών.

Συγκεκριμένα συμμετείχαν στα σεμινάρια κατάρτισης:

- Η εφαρμογή του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στο Δημόσιο Τομέα (φορέας υλοποίησης ΙΝ.ΕΠ.-ΕΚΔΔ)
- Επίσημος έλεγχος τροφίμων φυτικής προέλευσης (φορέας υλοποίησης ΕΦΕΤ)
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των γαλακτοκομικών προϊόντων(φορέας υλοποίησης ΕΦΕΤ)

- Επίσημος έλεγχος στον τομέα του κρέατος και των προϊόντων με βάση το κρέας (φορέας υλοποίησης ΕΦΕΤ)
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των αλιευμάτων (φορέας υλοποίησης ΕΦΕΤ)
- Internal Audit - Course A (φορέας υλοποίησης ΒΤSΦ-Ε.Ε.)
- Internal Audit Course B (φορέας υλοποίησης ΒΤSΦ-Ε.Ε.)

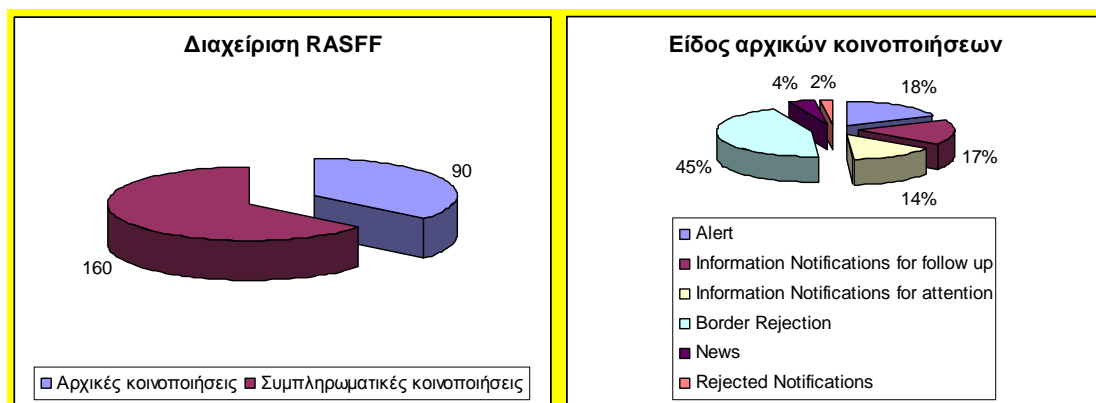
Ε. Συμπεράσματα

Με την υπάρχουσα στελέχωση του Τμ. ΔΠΠΥ το έργο του κρίνεται ικανοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2014 αποτελεί ουσιαστικά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του ΕΦΕΤ κατά ISO 9001:2008 και της διαδικασίας των εσωτερικών επιθεωρήσεων. Οι συνεχείς ανάγκες αναθεωρήσεων, τροποποιήσεων και βελτιώσεων των διεργασιών του ΣΔΠ και η απαιτούμενη αφομοίωση του, λόγω της πρόσφατης εφαρμογής του, δημιουργεί πρόσθετο φόρτο εργασίας. Σε ότι αφορά την εφαρμογή της διαδικασίας εσωτερικών επιθεωρήσεων του ΕΦΕΤ διαπιστώνεται ικανοποιητική υλοποίηση, αλλά απαιτείται περισσότερη εμπειρία προκειμένου να επιλυθούν οι αποκλίσεις που παρατηρούνται στον προγραμματισμό των εσωτερικών επιθεωρήσεων και στον καθορισμό των διορθωτικών ενεργειών. Οι αποκλίσεις από τους χρονικούς στόχους που ορίζει η διαδικασία εσωτερικών επιθεωρήσεων θα μειωθούν όσο ωριμάζει το σύστημα εσωτερικών επιθεωρήσεων του ΕΦΕΤ.

Ζ. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ - RASFF

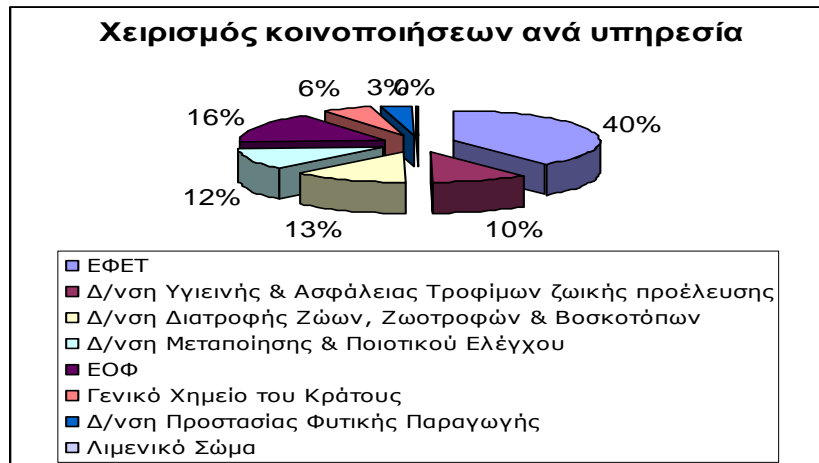
Κατά το 2014, ο ΕΦΕΤ ως Εθνικό Σημείο Επαφής της Ελλάδας για το Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα Τρόφιμα και τις Ζωοτροφές (RASFF) διαχειρίστηκε 250 υποθέσεις μη ασφαλών τροφίμων/ζωοτροφών. Συγκεκριμένα:

- a. 90 Αρχικές Κοινοποιήσεις, εκ των οποίων
 - 16 Επείγουσες κοινοποιήσεις (Alert)
 - 15 Κοινοποιήσεις προς ενημέρωση για ενέργειες (Information for follow up)
 - 13 Κοινοποιήσεις προς ενημέρωση για προσοχή (Information for attention)
 - 40 Κοινοποιήσεις απόρριψης στα σύνορα (Border rejection)
 - 4 Κοινοποιήσεις ειδήσεων (News)
 - 2 Κοινοποιήσεις που απερρίφθησαν
- b. 160 Συμπληρωματικές Κοινοποιήσεις (follow up)

Ως προς την αρμοδιότητα διαχείρισης των κοινοποιήσεων, αυτές κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- 98 κοινοποιήσεις χειρίστηκε ο ΕΦΕΤ
- 26 κοινοποιήσεις χειρίστηκε η Γενική Δ/νση Κτηνιατρικής
- 33 κοινοποιήσεις χειρίστηκε το Τμήμα Ζωοτροφών της Δ/νσης Εισροών
- 29 κοινοποιήσεις χειρίστηκε η Δ/νση Μεταποίησης Τυποποίησης & Ποιοτικού Ελέγχου
- 41 κοινοποιήσεις χειρίστηκε ο ΕΟΦ
- 14 κοινοποιήσεις χειρίστηκε το Γενικό Χημείο του Κράτους
- 8 κοινοποιήσεις χειρίστηκε η Δ/νση Φυτικής Παραγωγής και
- 1 κοινοποίηση χειρίστηκε το Λιμενικό Σώμα

Ως προς την εμπλοκή της Ελλάδας στις κοινοποιήσεις,

- 58 κοινοποιήσεις αφορούσαν κινδύνους που εντοπίστηκαν στην Ελλάδα, εκ των οποίων οι 40 αφορούσαν σε απορρίψεις φορτίων στα σύνορα
- 71 κοινοποιήσεις αφορούσαν σε συμπληρωματικές κοινοποιήσεις με τις οποίες ενημέρωσε η Ελλάδα το RASFF
- 66 κοινοποιήσεις αφορούσαν κινδύνους που εντοπίστηκαν στο εξωτερικό και το προϊόν είχε διακινηθεί και στην Ελλάδα, ή η Ελλάδα ήταν η χώρα προέλευσης του προϊόντος
- 53 κοινοποιήσεις αφορούσαν σε συμπληρωματικές κοινοποιήσεις με τις οποίες ενημερώθηκε η Ελλάδα από το RASFF

Ως προς το είδος των κινδύνων

- 2 κοινοποιήσεις για νοθεία/απάτη
- 1 κοινοποίηση για παρουσία αλλεργιογόνου συστατικού χωρίς να δηλώνεται
- 2 κοινοποιήσεις για παρουσία βιοτοξινών
- 1 κοινοποίηση για διαπίστωση χημικής επιμόλυνσης
- 2 κοινοποιήσεις για διαπίστωση βιολογικής επιμόλυνσης
- 1 κοινοποίηση για διαπίστωση παρασιτικής επιμόλυνσης
- 17 κοινοποιήσεις με παραβάσεις ως προς τη σύνθεση
- 15 κοινοποιήσεις με παραβάσεις ως προς την παρουσία προσθέτων, εκ των οποίων η μία απορρίφθηκε
- 3 κοινοποιήσεις για παρουσία ξένων σωμάτων
- 4 κοινοποιήσεις για παρουσία βαρέων μετάλλων εκτός ορίων
- 4 κοινοποιήσεις για παρουσία βιομηχανικών ρυπαντών εκτός ορίων
- 7 κοινοποιήσεις με παραβάσεις όσον αφορά στη μετανάστευση ουσιών από υλικά και αντικείμενα που αναμένεται να έρθουν σε επαφή με το τρόφιμο
- 12 κοινοποιήσεις για παρουσία μυκοτοξινών εκτός ορίων
- 7 κοινοποιήσεις για παρουσία μη παθογόνων μικροοργανισμών
- 2 κοινοποιήσεις εξαιτίας αλλοίωσης των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών του τροφίμου, εκ των οποίων η μία απορρίφθηκε
- 1 κοινοποίηση εξαιτίας αστοχίας της συσκευασίας

- 29 κοινοποιήσεις για παρουσία παθογόνων μικροοργανισμών
- 7 κοινοποιήσεις για παρουσία φυτοπροστατευτικών ουσιών εκτός ορίων
- 1 κοινοποίηση εξαιτίας διαπίστωσης μη αποτελεσματικών ελέγχων
- 4 κοινοποιήσεις εξαιτίας παρουσίας υπολειμμάτων κτηνιατρικών φαρμάκων
- 3 κοινοποιήσεις για TSE

Ως προς το είδος του τροφίμου

- 1 κοινοποίηση για αλκοολούχα ποτά
- 5 κοινοποιήσεις για δίθυρα μαλάκια και προϊόντα τους
- 5 κοινοποιήσεις για δημητριακά και προϊόντα αρτοποιίας
- 3 κοινοποιήσεις για ζαχαρώδη προϊόντα
- 1 κοινοποίηση για κακάο και παρασκευάματα, καφέ και τσάι
- 2 κοινοποιήσεις για μαλακόστρακα και προϊόντα τους
- 2 κοινοποιήσεις για κεφαλόποδα και προϊόντα τους
- 19 κοινοποιήσεις για τρόφιμα ειδικής διατροφής
- 2 κοινοποιήσεις για λίπη και έλαια
- 1 κοινοποίηση για πρόσθετα ζωοτροφών
- 13 κοινοποιήσεις για ζωοτροφές εκ των οποίων η μία αφορά ζωοτροφές για κατοικίδια
- 6 κοινοποιήσεις για ιχθυηρά και προϊόντα τους
- 1 κοινοποίηση για πρόσθετα τροφίμων
- 9 κοινοποιήσεις για υλικά και αντικείμενα που αναμένεται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα
- 12 κοινοποιήσεις για φρούτα και λαχανικά
- 7 κοινοποιήσεις για βότανα και μπαχαρικά
- 10 κοινοποιήσεις για κρέας και προϊόντα του, εκτός από κρέας πουλερικών
- 2 κοινοποιήσεις για γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα
- 4 κοινοποιήσεις για μη αλκοολούχα ποτά
- 17 κοινοποιήσεις για ξηρούς καρπούς, προϊόντα τους και σπόρους
- 1 κοινοποίηση για έτοιμα φαγητά και σνακ
- 1 κοινοποίηση για κρασιά
- 1 κοινοποίηση για άλλα τρόφιμα/μικτά τρόφιμα

Οι πιο συχνά παρατηρούμενοι κίνδυνοι ανά τρόφιμο:

- Για τα δίθυρα μαλάκια είναι η παρουσία παθογόνων μικροοργανισμών
- Για τα τρόφιμα ειδικής διατροφής θέματα που αφορούν στη σύνθεση του προϊόντος
- Για τα μη αλκοολούχα ποτά η παρουσία πρόσθετων τροφίμων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ